PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

SIDNIS ŠELDONAS

Operacija „PASAULIO PABAIGA"

Laslas Bušfeketė sapnavo matąs prie kasos begalinę eilę žmonių, perkančių bilietus po penkis šimtus forintų.

"Ateikite tiesiai čia, bičiuliai, pažvelkite į tikrą ateivio iš kosmoso kūno dalį. Tai ne piešinys, ne fotografija, o tikra tikro ateivio ranka... "

Paskiau jis gulėjo lovoje su Marika. Ji glamonėjo Laslą, jis ištiesė rankas į Mariką, bet jos sugriebė kažką žalia ir slidu. Pabudo, atsimerkė ir suriko, o tą akimirką kobra kirto jam.

Jo kūną surado kitą rytą, nuodingosios kobros narvelis buvo tuščias.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

VENGRIJOS SAUGUMO TARNYBA NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

10. LASLAS BUŠFEKETĖ, ŠOPRONAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA.

Generolas Hiliardas pakėlė raudonojo telefono ragelį.

— Janusai, aš gavau paskutinį pranešimą iš komandoro Belami. Jis surado paskutinį liudytoją. Visais liudytojais jau pasirūpinome.

— Puiku, aš informuosiu kitus. Noriu, kad jūs imtumėtės paskutinės mūsų plano dalies.

— Imsiuosi nedelsdamas.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NSA ITALIJOS, DIDŽIOSIOS BRITANIJOS, TSRS, JAV, ŠVEICARIJOS, KANADOS, VOKIETIJOS SAUGUMO TARNYBŲ DIREKTORIŲ PAVADUOTOJAMS.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

11. KOMANDORAS ROBERTAS BELAMI — SUNAIKINTI.

PABAIGA.

SIDNY SHELDON

Operation the Doomsday Conspiracy

SIDNIS ŠELDONAS

Operacija „PASAULIO PABAIGA"

Romanas

TVANKSTA
Kaunas 1996

UDK 820(73)-3
Sh -11

Šią knygą versti į lietuvių kalbą, taip pat ją leisti visą ar dalimis, spausdinti ištraukas, platinti knygas ar kitaip naudoti šį kūrinį galima tik leidėjui sutikus.

Slaptas JAV agentas Robertas Belami po visą pasaulį ieško dešimties liudininkų, kurie atsitiktinai matė NSO katastrofą Šveicarijoje. Galinga tarptautinė organizacija bando nuslėpti nuo visuomenės šį faktą ir vieną po kito sunaikina visus liudininkus, išaiškintus Roberto Belami ir jam nežinant. Liudininkų medžiotojas, komandoras Robertas Belami pats tampa medžiojamu paukščiu. Jo, prityrusio žvalgo, ieško tam, kad... taip pat nužudytų.

ISBN 9986-739-02-0

© 1990 by Sidny Sheldon
© Vertimas į lietuvių kalbą, V. Liūtas, 1996
© Leidykla "Tvanksta", 1996

PROLOGAS

Utendorfas, Šveicarija
Sekmadienis, spalio 14-oji
15.00

Įvykio liudytojai stovėjo lauko pakraštyje ir tylėjo, nepajėgdami iš baimės žodžio pratarti. Priešais juos atsivėrė fantastiškas reginys — tikras košmaras, sakytum ištrauktas iš pirmykščio žmogaus pasąmonės gelmių. Kiekvienas jų savaip reagavo į šį reginį: vienas išbalo, kitas susivėmė, moterį ėmė krėsti nesulaikomas drebulys. Kažkuris pagalvojo: "Dabar mane ištiks širdies smūgis!" Pagyvenęs dvasininkas nusišluostė nuo kaktos prakaitą ir persižegnojo: "Viešpatie, padėk man. Padėk visiems mums. Apsergėk nuo šito velnio įsikūnijimo. Mes vis dėlto išvydome Šėtono veidą. Tai jau pasaulio pabaiga, išmušė Paskutiniojo teismo valanda.

Štai Armagedonas... Armagedonas... Armagedonas..."

Pirmoji knyga

MEDŽIOTOJAS

Sekmadienis, spalio 14-oji
21.00

"ŽAIBO" TELEGRAMA
VISIŠKAI SLAPTAI.
NACIONALINIO SAUGUMO AGENTŪRA, ŠVEICARIJOS SAUGUMO TARNYBOS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.
VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.
TIK PERSKAITYTI.
TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.
IMKITE VEIKTI.
PRANEŠKITE ATITINKAMOMS OROPAIEŠKŲ TARNYBOMS.
PABAIGA.

Sekmadienis, saplio 14 d.
21.15

"ŽAIBO" TELEGRAMA
VISIŠKAI SLAPTAI.
NACIONALINIO SAUGUMO AGENTŪRA, 17-OS APYGARDOS KARINĖS JŪRŲ ŽVALGYBOS VALDYBOS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.
VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.
TIK PERSKAITYTI.
TURINYS: NEDELSDAMI LAIKINAI PERKELKITE KOMANDORĄ ROBERTĄ BELAMI NACIONALINIO SAUGUMO AGENTŪROS ŽINION.
PABAIGA.

1 skyrius

Pirmoji diena
Pirmadienis, spalio 15-oji

Ir vėl jis gulėjo perpildytoje Ku Či karinės bazės ligoninės palatoje Vietname, o Siuzana pasilenkė virš jo lovos — tokia graži, su iškrakmolytu, baltu kaip sniegas chalatu. Ji šnibždėjo: "Prabusk, jūrininke. Tu neturi mirti".

Išgirdęs kerintį jos balsą, jis beveik pamiršo skausmą. Siuzana šnibždėjo jam į ausį dar kažką, bet skardžiai sučirškė skambutis, ir jisai nebegalėjo suprasti jos žodžių. Ištiesęs ranką apkabinti ją, pajuto tuštumą.

Skambėjo telefonas, kuris galutinai ir prižadino Robertą Belami. Jis nenorom atsimerkė bijodamas, kad neišnyktų susapnuotas reginys. Telefonas šalia lovos įkyriai tebeskambėjo. Robertas pasižiūrėjo į laikrodį: keturios valandos nakties. Supykęs, kad kažkas nutraukė sapną, pagriebė ragelį.

— Velniai griebtų, ar žinote, kuri dabar valanda?

— Komandoras Belami? — pasigirdo žemas vyriškas balsas.

— Taip...

— Turiu pranešti jums, komandore. Įsakyta šeštą valandą jums atvykti į Nacionalinio saugumo agentūros štabą Fort Mide pas generolą Hiliardą. Ar viską supratote, komandore?

— Taip. *" Ir ne, greičiau netgi — ne".*

Komandoras Robertas Belami neskubėdamas padėjo telefono ragelį ir susimąstė. Kokio velnio reikia Nacionalinio saugumo agentūrai iš jo? Juk jis tarnavo karinės jūrų žvalgybos štabe. Ir ko čia taip skubėti, kam susitikimą skirti šeštą valandą? Jis atsigulė ir vėl užsimerkė bandydamas prisiminti sapną. Juk tas sapnas buvo toks tikras, ir Robertas, žinoma, suprato, jog jis siejosi su vakarykš-

čiu Siuzanos skambučiu.

— Robertai...

Išgirdus jos balsą, jam visada užgniaužda vo kvapą.

— Sveika, Siuzana.

— Ar viskas gerai, Robertai?

— Žinoma, viskas kuo puikiausiai. O kaip gyvuoja pinigų maišo šeimyna?

— Prašyčiau nepradėti...

— Gerai. Kaip sekasi Montei?

Robertas negalėjo prisiversti pasakyti " tavo vyrui", nes ne per seniausiai ir jis pats buvo jos vyras.

— Jam einasi gerai. Aš tiesiog norėjau pasakyti, kad mes kurį laiką būsime išvykę, taigi tu nesijaudink.

Tatai kaip tik atitiko Siuzanos būdą. Robertas stengėsi šnekėti ramiai.

— Kur iškeliaujate šį sykį?

— Skrendame į Braziliją.

Asmeniniu šio pinigų maišo "Boingu-727".

— Montė ten turi kažkokių dalykinių interesų.

— Iš tiesų? O aš maniau, kad jis tiesiog valdo tą šalį.

— Nereikia, Robertai, kam tai.

— Atleisk.

Abu patylėjo.

— Norėčiau, kad tavo nuotaika būtų geresnė, — pasakė Siuzana.

— Ji ir būtų tokia, jei būtum čia.

— Norėčiau, kad susirastum gerą moterį ir pasijustum laimingas su ja.

— Aš jau susiradau nuostabią moterį, Siuzana, — tas velnio gumulas gerklėje trukdė jam kalbėti. — Ir žinai, kas atsitiko? Netekau jos.

— Jeigu tatai nuolat priminsi, liausiuosi tau skambinti.

Staiga Robertą nusmelkė baimė.

— Prašau taip nekalbėti.

Ji buvo gyvybinė jo jėga, jis nenorėjo net pagalvoti, kad gali niekada nebeišgirsti jos balso. Ir Robertas pasi-

stengė šnekėti nerūpestingu, žvaliu balsu.

— Rengiuosi kur nors gatvėje susirasti apetitišką šviesiaplaukę ir mirtinai su ja nusitratinti.

— Aš noriu, kad tu susirastum.

— Pažadu tau.

— Labai nerimauju dėl tavęs, brangusis.

— Neverta, man iš tiesų viskas einasi gerai, — jis kone užspringo bemeluodamas.

Jeigu ji žinotų visą teisybę. Bet su niekuo jis negalėjo apie tai kalbėti, ypač su Siuzana; jis negalėjo net pamanyti, kad ji turėtų jo gailėti.

— Paskambinsiu tau iš Brazilijos, — pasakė Siuzana.

Paskum stojo ilga tyla, nė vienas negalėjo kalbėti, nes turėjo tiek daug pasakyti vienas kitam, bet būtų buvę geriau, jei visa tai liktų nepasakyta.

— Man jau metas, Robertai.

— Siuzana!

— Na?

— Aš myliu tave, vaikuti, ir visada mylėsiu.

— Aš tai žinau ir taip pat myliu tave, Robertai.

Čia ir kaupėsi visa — ir širdgėla, ir džiaugsmas. Jiedu, kaip ir anksčiau, labai mylėjo vienas kitą.

"Jūs tokia nuostabi pora", — sakydavo jiems visi draugai. Kas gi nutiko?

Komandoras Robertas Belami išlipo iš lovos ir basas perėjo per svetainę, kurioje viskas jam priminė Siuzaną. Čia buvo dešimtys fotografijų dviese su Siuzana — sustabdytos bendro gyvenimo akimirkos. Štai jiedu meškerioja Hailendse Škotijoje, stovi prie Budos statulos Tailando šventykloje, važiuoja karieta per Bordžijos sodus Romoje. Visose nuotraukose apsikabinę ir besijuokiantys — du beprotiškai įsimylėję žmonės.

Nuėjęs į virtuvę, Robertas įjungė kavinuką. Laikrodis rodė penkiolika minučių penktos. Minutėlę padvejojęs, jis nukėlė telefono ragelį ir surinko numerį. Po šešto signalo

ragelį pakėlė, ir jisai išgirdo admirolo Vitakerio balsą.

— Klausau.

— Admirole...

— Na?

— Čia Robertas. Malonėkite atleisti, kad jus, sere, pažadinau. Bet ką tik skambino iš Nacionalinio saugumo agentūros, ir man pasirodė keistoka...

— Iš NSA? O ko jiems reikia?

— Nežinau. Tiesiog man įsakė šeštą ryto atvykti pas generolą Hiliardą.

Kurį laiką ragelyje buvo tylu.

— Gal tave perkelia ten.

— To negalėtų būti, nėra jokios prasmės. Kodėl jie...

— Visiškai aišku, jog tai skubu, Robertai. Ar nepaskambintum man po susitikimo su generolu?

— Taip ir padarysiu. Dėkui.

Tuo jų pokalbis baigėsi. "*Nevertėjo senio trukdyti*", — pagalvojo Robertas. Prieš dvejus metus admirolas atsistatydino iš karinės jūrų žvalgybos viršininko posto, tiesą pasakius, jį privertė išeiti. Sklido gandai, kad JAV karinių jūrų pajėgų admirolui kyštelėjo kaip dovanėlę nedidelį kabinetuką ir pasiūlė tvarkyti kažkokius nereikšmingus rezervinio laivyno reikalus. Admirolas nežinojo žvalgybos kasdieninės veiklos, bet jis globojo Robertą, buvo artimiausias jam žmogus visame pasaulyje, žinoma, išskyrus Siuzaną, o Robertas būtinai turėjo su kuo nors pasišnekėti. Išėjus žmonai, jis užsisklendė, gyveno kažkokiame nerealiame pasaulyje, kitoje sferoje, kitame laike ir kitoje erdvėje, kur jiedu su Siuzana buvo laiminga sutuoktinių pora, juokavo ir mylėjo vienas kitą. "*O gal visa yra ne taip*, — pamanė Robertas, — *tiesiog neįsivaizduoju, jog galėtų būti kitaip.*"

Kava jau buvo paruošta, išėjo truputėlį kartoka, ir Robertas pagalvojo, kad tikriausiai čia braziliška kava.

Jis nusinešė puoduką į vonią, kur įdėmiai įsižiūrėjo į savo atvaizdą veidrodyje. Atrodė kaip pradėjęs penktąją de-

šimtį, aukštas, lieknas, geros fizinės išvaizdos, vyriško veido, valingo smakro, protingų, skvarbių tamsių akių, plaukai — irgi tamsūs. Ilgas gilus randas ant krūtinės — aviacijos katastrofos pasekmė. Bet visa tai iš ano gyvenimo, kuriame buvo Siuzana, o šiame gyvenime jos nebėra. Robertas nusiskuto, nusiprausė po dušu ir priėjo prie drabužių spintos. Kuo čia apsirengus? Jūros karininko uniforma ar civiliniu kostiumu? Galop jis išsirinko tamsiai pilką kostiumą, baltus marškinius ir pilką šilkinį kaklaraištį. Jis labai mažai žinojo apie Nacionalinio saugumo agentūrą — tik tiek, kad "Mįslių rūmai", kaip vadindavo šią agentūrą, buvo aukščiau už visas kitas amerikiečių žvalgybos tarnybas ir labiausiai iš jų įslaptinta. *Ko jiems iš manęs reikia? Gerai, greitai išsiaiškinsiu.*

2 skyrius

Nacionalinio saugumo agentūra, kruopščiai užslėpta Merilendo valstijos Fort Mido aštuoniasdešimt dviejų akrų teritorijoje, išsidėsčiusi dviejuose pastatuose, kurie drauge dvigubai pranoktų visą CŽV* kompleksą Lenglyje, Virdžinijos valstijoje. Ji buvo sukurta Jungtinių Valstijų ryšių sistemoms užtikrinti ir apsaugoti bei elektroninės žvalgybos duomenims rinkti iš viso pasaulio. Agentūroje dirba keletas tūkstančių žmonių, ten suplaukia tiek informacijos, kad dokumentų kasdien būna daugiau nei keturiasdešimt tonų.

Buvo dar tamsu, kai komandoras Robertas Belami privažiavo prie pirmųjų vartų. Priešais stovėjo aštuonių pėdų aukščio siena su viršuje nutiesta spygliuota viela ir sargybos būdele su dviem ginkluotais sargybiniais. Vienas sargybinių liko joje stebėdamas, kaip jo tarnybos draugas eina prie mašinos.

— Ko jums reikia? — paklausė sargybinis Robertą.

— Komandoras Belami, atvykau generolo Hiliardo

* Centrinė žvalgybos valdyba (*vert. past.*)

kviečiamas.

— Ar galėčiau pamatyti jūsų pažymėjimą, komandore?

Robertas Belami išsitraukė piniginę ir išėmė iš jos karinės jūrų žvalgybos karininio pažymėjimą. Sargybinis įdėmiai ištyrinėjo dokumentą ir grąžino jį Robertui.

— Dėkoju, komandore.

Jis linktelėjo sargybiniui būdelėje, ir vartai atsivėrė. Sargybinis pakėlė telefono ragelį ir tarė:

— Pas jus atvyksta komandoras Belami.

Po minutės Robertas privažiavo prie vartų, darinėjamų elektros pavaros.

Prie mašinos vėl priėjo ginkluotas sargybinis.

— Komandoras Belami?

— Taip.

— Prašyčiau leisti pažvelgti į jūsų pažymėjimą.

Robertas jau norėjo pasipiktinti, bet paskum pagalvojo: "*Kokio velnio čia piktintis, juk tai jų tėvonija*". Jis vėl išsitraukė piniginę ir pakišo sargybiniui pažymėjimą.

— Dėkoju, komandore, — sargybinis padarė nežymų gestą, ir vartai atsivėrė.

Robertas nuvažiavo tolyn, priekyje išvydo trečią sieną. "Dieve mano, — pagalvojo jis, — *įspūdis toks, tarsi būčiau atsidūręs Ozo* šalyje*".

Prie mašinos priėjo dar vienas ginkluotas sargybinis. Robertas jau siekė piniginės, bet sargybinis pažvelgė į automobilio numerį ir tarė:

— Prašom važiuoti tiesiai prie administracinio korpuso, komandore. Ten jus pasitiks.

— Dėkui.

Vartai atsivėrė, ir Robertas privažiavo prie didžiulio balto pastato, prie kurio durų drebėdamas nuo žvarbaus spalio vėjo jo laukė civiliškai apsirengęs žmogus.

— Galite palikti mašiną tiesiog čia, komandore, —

---

* Pasakos karalystė, kurioje gyvena amerikiečių pasakų rašytojo Lymano Frenko Baumo kūrinių herojai (vert. past.)

riktelėjo jis. — Ja bus pasirūpinta.

Belami paliko neištrauktą raktelį ir išlipo iš mašinos. Jį sutikęs vyras buvo perkopęs per trisdešimtį, aukštas, liesas ir išblyškęs, atrodė, lyg metų metus nebuvęs saulėje.

— Aš esu Harisonas Keleris. Palydėsiu jus į generolo Hiliardo kabinetą.

Jie įėjo į didelį holą aukštomis lubomis, kur už stalo sėdėjo civiliškai vilkįs vyras.

— Komandoras Belami?

Robertas pasisuko ir išgirdo, kaip spragtelėjo foto aparatas.

— Dėkoju jums, sere.

Belami atsigręžė į Kelerį.

— O ką...

— Tai tetruks minutę, — skubiai patikino Keleris.

Po šešiasdešimt sekundžių ant Belami švarko prismeigė mėlyną su balta kortelę, kur buvo įklijuota jo fotonuotrauka.

— Prašom nešioti šitą kortelę, kol būsite čia.

— Gerai.

Jie nuėjo į priekį ilgu baltu koridoriumi. Belami pastebėjo, kad sienose abipus koridoriaus kas dvidešimt pėdų buvo įmontuotos paslėptos kameros.

— Koks šio pastato dydis? — paklausė Robertas.

— Jo plotas per du milijonus kvadratinių pėdų, komandore.

— *Ką?*

— Taip. Šis koridorius — pats ilgiausias koridorius pasaulyje: devyni šimtai aštuoniasdešimt pėdų. Čia veikia visiškai automatiška aprūpinimo sistema: yra prekybos centras, kavinė, paštas, aštuonios užkandinės, ligoninė su operacine ir stomatologijos kabinetu, banko skyrius, cheminė valykla, batų parduotuvė, kirpykla ir kita.

"Čiagi visas miestas", — pagalvojo Robertas. Jam tai pasirodė gana nyku.

Jie įėjo į didžiulę salę, pilną nesuskaičiuojamos daugybės kompiuterių. Robertas nustebęs sustojo.

— Įspūdinga, ar ne? Tai tik viena mūsų kompiuterių salė. Šiame komplekse begalės kompiuterių ir dešifravimo mašinų.

— O kiek žmonių čia dirba?

— Apie šešiolika tūkstančių.

"Tad kokio gi velnio jiems reikia iš manęs?" — pagalvojo Robertas.

Keleris nuvedė jį prie lifto, kurį atrakino savo raktu. Pakilę į atitinkamą aukštą, jie nuėjo kitu ilgu koridoriumi ir galų gale atsidūrė prie kabinetų, išsidėsčiusių holo gale.

— Čionai, komandore.

Jie įėjo į didelį priimamąjį, kuriame stovėjo keturi stalai sekretorėms. Dvi sekretorės jau sėdėjo savo darbo vietose. Harisonas Keleris linktelėjo vienai jų, toji paspaudė mygtuką, ir spragteldamos atsidarė durys į kabinetą.

— Prašom įeiti, džentelmenai. Generolas laukia jūsų.

— Prašom čionai, — tarė Keleris.

Robertas jam iš paskos įėjo į generolo kabinetą. Didelio kambario lubos ir sienos nepraleido garso, pats kambarys buvo gerai apstatytas, papuoštas fotografijų bei asmeninių daiktų. Aišku, kabineto šeimininkas čia praleidžia didžiąją savo laiko dalį.

Generolas Markas Hiliardas, Nacionalinio saugumo agentūros direktoriaus pavaduotojas, jau buvo perkopęs penkiasdešimt. Labai aukštas, šaltų plieninių akių, generolas dėvėjo pilką kostiumą, baltus marškinius su pilku kaklaraiščiu. *"Atrodo, būsiu pataikęs, kaip apsirengti"*, — pamanė Robertas.

— Generole Hiliardai, čia komandoras Belami, — pristatė Keleris.

— Dėkoju, kad atėjote, komandore.

"Galima pamanyti, jog buvau pakviestas puodelio arbatos", — dingtelėjo Robertui.

Paspaudė vienas kitam rankas.

— Sėskitės, lažinuosi, jog neatsisakysite puodelio kavos.

— Taip, sere. "*Tarsi šis žmogus sugebėtų skaityti mintis*".

— O jūs, Harisonai?

— Ne, dėkui, — Harisonas atsisėdo į kabineto kampe stovėjusį fotelį.

Generolas spustelėjo skambučio mygtuką, ir rytietiškos išvaizdos vyras įnešė į kabinetą ant padėklo kavinuką ir daniškų sausainių. Robertas įsidėmėjo, kad ant šio žmogaus švarko nebuvo identifikavimo kortelės.

— Kokią geriate kavą? — paklausė generolas Hiliardas.

— Juodos prašyčiau.

Kavos skonis buvo puikus.

Du vyrai sėdėjo minkštuose odiniuose foteliuose ir žiūrėjo į vienas kitą.

— Direktorius paprašė, kad susitikčiau su jumis, — tarė generolas.

Direktorius Edvardas Sandersonas šnipų sluoksniuose — legendos žmogus. Nuostabus ir negailestingas užkulisinių intrigų meistras, atlikęs nemaža drąsių operacijų visame pasaulyje. Žmogus, kuris retai pasirodo viešai, apie kurį kalbama pašnibždomis.

— Ar seniai tarnaujate 17-os apygardos karinės jūrų žvalgybos skyriuje, komandore? — paklausė generolas Hiliardas.

Robertas suprato, kad čia žaidimas. Galėjo lažintis iš mėnesio algos, jog generolas žino dieną, net valandą, kada jis pradėjo tarnauti karinėje jūrų žvalgyboje.

— Penkiolika metų.

— O prieš tai, kiek žinau, vadovavote jūrų aviacijos eskadrilei Vietname.

— Taip, sere.

— Ten jus numušė, ir daktarai nesitikėjo, kad išsikapstysite.

Tada daktaras pasakė: *"Pamirškite jį. Jis nebeišgyvens"*. Robertas buvo pasmerktas, tokio skausmo nebuvo įmanoma pakelti. Ir tuomet prie jo pasilenkė Siuzana: *"Atsimerk, jūrininke. Tu neturi mirti"*. Jis prisivertė atsimerkti ir pro skausmo šydą pamatė pačią gražiausią moterį iš visų, kokias jam kada nors teko matyti. Moters veidas buvo švelnus, apvalus, plaukai juodi, tankūs, žėrinčios rudos akys, spinduliuojanti šypsena. Jis pabandė kalbėti, bet neįstengė.

Generolas Hiliardas kažką pasakė.

Robertas atitrūko nuo savo minčių ir grįžo į tikrovę.

— Atsiprašau, generole.

— Mes susidūrėme su problema, komandore, ir reikia jūsų pagalbos.

— Klausau, sere.

Generolas pakilo ir ėmė vaikštinėti po kabinetą.

— Tai, ką dabar jums pasakysiu, yra visiškai slapta.

— Suprantu, sere.

— Vakar Šveicarijos Alpėse sudužo meteorologijos zondas, priklausąs NATO. Prie jo buvo pritaisyta keletas eksperimentinių labai slaptų karinių prietaisų.

Robertas vis dar nesuprato, kur jis kreipia kalbą.

— Šveicarų valdžia nuėmė šiuos prietaisus nuo zondo, bet, deja, ten, kur nukrito zondas, būta liudytojų. Ypač svarbu, kad nė vienas jų neprasitartų, ką matęs, nes informacija gali patekti į kitas šalis. Ar suprantate?

— Manau, kad suprantu, sere. Jūs norite, jog aš pasišnekėčiau su liudytojais ir perspėčiau juos, kad nepasakotų, ką matę?

— Ne visai, komandore.

— Tuomet nesuprantu...

— Aš noriu, kad jūs tiesiog surastumėte tuos liudytojus, o kad jie laikytų prikandę liežuvį, su jais kalbėsis kiti.

— Suprantu. Visi liudytojai Šveicarijoje?

— Čia ir slypi problema, komandore. Svarbiausia,

kad nežinome, nei kur jie, nei kas jie.

Robertas pamanė neišgirdęs kažko.

— Atleiskite.

— Vienintelė informacija, kurią turime, tai, kad šie liudytojai važiavo turistų autobusu. Tiesiog jie važiavo pro šalį tą akimirką, kai meteorologijos zondas nukrito prie mažo kaimelio; jis vadinasi... — generolas atsisuko į Harisoną Kelerį.

— Utendorfas.

Generolas vėl atsigręžė į Robertą.

— Keleiviai išlipo iš autobuso pasižiūrėti katastrofos vietos, o paskui keliavo toliau. Kelionei pasibaigus, visi turistai išsivažinėjo kas sau.

— Generole Hiliarde, — iš lėto pradėjo Robertas, — jūs norite pasakyti, jog nėra jokios informacijos apie tuos žmones ir apie tai, kur jie dabar?

— Taip.

— Ir norite, kad aš leisčiausi jų ieškoti?

— Visai teisingai. Jūsų rekomendacijos labai geros. Man sakė, kad jūs šnekatę maždaug šešiomis kalbomis ir labai puikiai pasirodėte kaip operatyvinis darbuotojas. Direktorius nurodė, kad jus laikinai perkeltų į Nacionalinio saugumo agentūrą.

— Tikriausiai man teks dirbti bendradarbiaujant su šveicarų valdžios institucijomis?

— Ne, jūs dirbsite vienas.

— Vienas? Bet...

— Niekas daugiau neturi žinoti apie šią operaciją. Negaliu pasakyti jums, kiek svarbu tai, kas susiję su zondu, komandore. Čia skubu, noriu, kad apie savo darbą pranešinėtumėte man kas dieną.

Generolas užrašė ant kortelės telefono numerį ir ištiesė ją Robertui.

— Šiuo numeriu man galima skambinti bet kuriuo

paros metu. Jūsų laukia lėktuvas, kuriuo išskrisite į Ciūrichą. Dabar jus nuveš į namus, kad susidėtumėte daiktus, o paskui — į aerouostą.

Robertui knietėte knietėjo paklausti: "O kas maitins mano žuvytes?", bet jisai žinojo, kad išgirs: "Mums neegzistuoja jokios žuvytės".

— Esu įsitikinęs, komandore, jog dirbdamas žvalgyboje įgijote ryšių užsienyje.

— Taip, sere, turiu keletą draugų, ir jie gali būti ypač naudingi...

— Neturite bendrauti nė su vienu jų. Apskritai jums neleidžiama palaikyti bet kokių tarnybinių kontaktų. Neabejotina, jog liudytojai, kuriuos turėsite surasti, gyvena įvairiose šalyse, — generolas pasisuko į Kelerį. — Harisonai...

Keleris priėjo prie spintos, stovėjusios kampe, atidarė ją, išėmė voką ir ištiesė jį Robertui.

— Čia yra penkiasdešimt tūkstančių dolerių įvairia Europos valiuta ir dvidešimt tūkstančių JAV dolerių. Voke, be to, rasite kelis komplektus netikrų dokumentų, kuriais galėsite pasinaudoti.

Generolas Hiliardas išėmė iš stalčiaus standžią žvilgančią juodo plastiko kortelę su balta juosta.

— Tai kredito kortelė...

— Abejoju, kad jos man prireiktų, generole. Grynųjų visiškai pakanka, o be to, aš turiu kredito kortelę, išduotą karinės jūrų žvalgybos.

— Paimkite ir šitą.

— Gerai, — Robertas apžiūrėjo kortelę. Ji buvo skirta bankui, apie kurį jis niekad nebuvo girdėjęs, viršuje — telefono numeris.

— Kortelėje nėra pavardės, — pastebėjo jis.

— Ši kortelė — atviras čekis, ir nurodyti savininko pavardės nereikia. Paprasčiausiai, padaręs kokių išlaidų, turėtumėte paskambinti kortelėje nurodytu telefonu. Itin svarbu, kad kortelę visą laiką turėtumėte su savimi.

— Supratau.

— Ir štai dar, komandore.

— Klausau, sere?

— Privalote surasti tuos liudytojus. Visus iki vieno. Aš informuosiu direktorių, kad pradėjote užduotį.

Pokalbis baigėsi.

Harisonas Keleris nulydėjo Robertą į priimamąjį, kur sėdėjo žmogus jūrininko uniforma. Jiems pasirodžius, jūrininkas pakilo.

— Tai kapitonas Dovertis, jisai palydės jus į aerouostą. Linkiu sėkmės.

— Dėkui.

Robertas su Keleriu paspaudė vienas kitam rankas, ir Keleris grįžo į generolo Hiliardo kabinetą.

— Ar esate pasirengęs, komandore? — paklausė kapitonas Dovertis.

— Taip.

Bet kam gi jis buvo pasirengęs? Tarnaujant žvalgyboje, turėjo daug sudėtingų užduočių, bet niekada nebuvo tokių beprotiškų kaip ši. Jam reikėjo surasti nežinia kiek nežinomų liudytojų nežinomose šalyse.

— Man įsakyta nuvežti jus tiesiai į namus o iš ten į Endriuso karinių oro pajėgų bazę, — tarė kapitonas Dovertis. — Ten laukia lėktuvas...

Robertas palingavo galvą.

— Pirmiausia turėčiau užvažiuoti į savo darbovietę.

Dovertis sumišo.

— Gerai, aš važiuosiu su jumis ir luktelsiu.

Robertui susiklostė įspūdis, jog juo nepasitikima. Ar todėl, kad jis sužinojo apie nukritusį meteorologijos zondą? Niekis. Palikęs savo identifikavimo kortelę ant stalo prie lauko durų, Robertas išėjo į šaltą priešaušrio orą. Jo mašinos ties įėjimu nebuvo, jos vietoje stovėjo ilgas limuzinas.

— Jūsų mašina bus pasirūpinta, komandore, — paaiškino jam Dovertis. — Važiuosime šita.

Robertas pasijuto spaudžiamas tarsi gniaužtų, ir tatai jam nepatiko.

— Puiku, — tarė jis.

Jie nuvažiavo į Karinės jūrų žvalgybos valdybą. Blyški ryto saulė pasislėpė už debesų. *"Atrodo, bus bjauri dienelė. Visokeriopai"*, — pamanė Robertas.

3 skyrius

Otava, Kanada
24.00

Jo slapyvardis buvo Janusas, ir dabar jis kreipėsi į dvylika vyrų, susirinkusių kruopščiai saugomoje kareivinių patalpoje.

— Kaip žinote, operacija "Pasaulio pabaiga" prasidėjo. Yra keletas liudytojų, kuriuos reikia surasti kuo greičiau, bet tyliai, be triukšmo. Mes negalime veikti per įprastus slaptųjų tarnybų kanalus, nes esama grėsmės, jog gali nutekėti informacija.

— O kas imsis to? — paklausė rusas. *Stambus vyras, ūmus.*

— Komandoras Robertas Belami.

— Kodėl pasirinktas jis? — Vokietis. *Aristokratiškos išvaizdos, šiurkštokas.*

— Jį išrinko kompiuteris po CŽV, FTB* ir dar kelių specialiųjų tarnybų patikrinimo.

— Atleiskite, ar galiu pasidomėti žiniomis apie jį? — Japonas. *Mandagus, gudrus.*

---

* Federalinis tyrimų biuras (*vert. past.*)

— Komandoras Belami patyręs operatyvininkas, kalbąs maždaug šešiomis kalbomis, jo tarnybos lapas puikus, jis ne kartą yra įrodęs savo sugebėjimus, giminaičių neturi.

— Ar jis informuotas, jog darbas skubus? — Anglas. *Snobas, atsargus.*

— Taip. Turime pagrindo tikėti, kad jis greitai suras liudytojus.

— Ar jis žino galutinį operacijos tikslą? — Prancūzas. *Mėgstąs pasiginčyti, užsispyręs.*

— Ne.

— O kai jis suras liudytojus? — Kinas. *Protingas, ramus.*

— Bus apdovanotas pagal nuopelnus.

4 skyrius

Karinės jūrų žvalgybos štabo būstinė užėmė visą ketvirtąjį Pentagono pastato aukštą. Stambiausios pasaulyje įstaigos — Pentagono koridorių ilgis buvo septyniolika mylių, čia dirbo dvidešimt devyni tūkstančiai kariškių ir civilių.

Karinės jūrų žvalgybos valdybos vidus buvo įrengtas pagal jūreiviškas tradicijas: stalai ir spintos su bylomis buvo rusvai žalios spalvos — Antrojo pasaulinio karo laikotarpis — arba pilko atspalvio kaip koviniai laivai per Vietnamo karą. Sienos ir lubos išdažytos šviesiai geltona arba kremine spalva. Pradėjus tarnauti, Robertą erzino ši spartietiška aplinka, bet ilgainiui prie jos priprato.

Užlipęs į savo aukštą, Robertas priėjo prie kontrolinės, kur sėdėjo pažįstamas sargybinis.

— Labą rytą, komandore, — tarė sargybinis. — Ar galėčiau žvilgtelti į jūsų pažymėjimą?

Robertas čionai dirbo jau septynerius metus, bet nustatytos tvarkos buvo griežtai paisoma. Jis paklusniai pateikė pažymėjimą.

— Dėkoju, komandore.

Eidamas į savo kabinetą, Robertas pagalvojo apie kapitoną Dovertį, laukusį jo automobilių aikštelėje prie įėjimo nuo upės. Jisai laukė jo, kad palydėtų į aerouostą, iš kur lėktuvas nuskraidins jį į Šveicariją — ten ir prasidės ši neįtikėtina medžioklė.

Kai Robertas įžengė į savo kabinetą, jo sekretorė Barbara jau buvo atėjusi.

— Labas rytas, komandore. Direktoriaus pavaduotojas laukia jūsų savo kabinete.

— Palauks. Prašau sujungti su admirolu Vitakeriu.

— Gerai, sere.

Po minutės Robertas jau šnekėjosi su admirolu.

— Tavo susitikimas turbūt jau baigėsi, Robertai?

— Prieš keletą minučių.

— Kaip jis vyko?

— Įdomiai. Ar jūs, admirole, negalėtumėte papusryčiauti su manimi? — jis stengėsi kalbėti ramiai, abejingu tonu.

— Gerai. Susitiksime pas tave? — admirolas nedvejojo nė akimirkos.

— Puiku. Užsakysiu jums svečio leidimą.

— Labai gerai. Susitiksime po valandos.

Robertas padėjo ragelį ir susimąstė. *"Likimo ironija, kad aš turiu užsakyti admirolui svečio leidimą. Tik prieš dvejus metus jis buvo čia vyriausias, karinės jūrų žvalgybos šefas. Įdomu, kaip jis turėtų jaustis?"*

Robertas pakėlė vidaus telefono ragelį ir išsikvietė sekretorę.

— Klausau, komandore.

— Aš laukiu admirolo Vitakerio, užsakykite jam leidimą.

— Tuojau pat.

Dabar buvo metas eiti pranešti direktoriaus pavaduotojui, tam velnio Dastinui Torntonui.

5 skyrius

Dastinas Torntonas, Karinės jūrų žvalgybos valdybos viršininko pavaduotojas, išgarsėjo kaip vienas žymiausių sportininkų iš visų kada nors baigusių Anapoliso universitetą. Dėl savo aukštos padėties Torntonas turėjo būti dėkingas Amerikos futbolui, o tiksliau pasakius, žaidynėms tarp armijos ir laivyno. Vieną kartą Torntonas, šis žmogus-uola, žaidė gynėju per svarbiausias metų varžybas. Ketvirtojo kėlinio pradžioje, kai rezultatas buvo 13:0 armijos naudai, du prasiveržimai ir kamuolio kritimai į priešininko aikštelę smarkiai pakeitė Dastino Torntono gyvenimą. Jisai perėmė armijos žaidėjų siųstą kamuolį, apsisuko, prasiveržė pro varžovų gretas ir sulaikė kamuolį įskaitiniame lauke, o netrukus laivyniečiams pasisekė įmušti įvartį. Armiečiai pradėjo žaisti iš centro, bet juos ištiko nesėkmė, kamuolys atsidūrė užribyje. Rungtynių laikas nenumaldomai bėgo prie pabaigos, o rezultatas buvo 13:9 armiečių naudai.

Kai tik kamuolys vėl buvo grąžintas žaisti, jis atsidūrė prie Torntono, kurį užgriuvo krūva varžovų, ir jam sunkiai pavyko atsistoti ant kojų. Į aikštelę net įlėkė daktaras, bet Torntonas piktai mostelėjo jam ranka, kad dingtų.

Kai beliko žaisti kelios sekundės, Torntonas perėmė kamuolį savo pusėje. Jis lėkė nesustabdomas, tarsi tankas prasibrovė pro varžovų gretas, parblokšdamas visus, kas, savo nelaimei, atsidūrė jo kelyje. Likus dviem sekundėms iki žaidimo pabaigos, Torntonas perkirto įskaitos liniją, sumušė žemėn kamuolį, ir tai leido laivyno komandai pirmą kartą per ketverius metus nugalėti armijos sportininkus. Bet savaime šis įvykis mažai tepaveikė Torntono gyvenimą, o štai faktas, kad iš privilegijuotųjų svečių ložės varžybas stebėjo Vilardas Stounas su dukra Elinora, turėjo didžiulės reikšmės tolesniam Torntono likimui. Kai džiūgaujanti minia pašoko ant kojų sveikindama savo herojų, Elinora

atsigręžė į tėvą ir ramiai pasakė: "Aš noriu susipažinti su juo".

Elinora Stoun buvo didelio apetito moteris. Pati negraži, bet pasižymėjo puikiu kūno sudėjimu ir meilumu. Žiūrėdama į Dastiną Torntoną, barbariškai besiskinantį kelią futbolo aikštelėje, jinai įsivaizdavo, koks jis būtų lovoje, o jeigu jo organas toks didelis kaip ir kūnas...

Jai neteko nusivilti.

Po šešių mėnesių Elinora ir Dastinas Torntonas susituokė. Tai buvo pradžia. Torntonas pradėjo dirbti kartu su savo uošviu ir pateko į slaptas sferas, apie kurias nedrįso net svajoti.

Vilardas Stounas, Torntono uošvis, buvo mįslingas žmogus. Milijonierius, turėjęs ryšių tarp įtakingų politikų ir paslaptingą praeitį, buvo šešėlinė figūra, įtakojanti daugelio šalių politiką. Jam jau buvo netoli septyniasdešimt, bet jisai tebebuvo sumanus žmogus, kruopščiai apmąstantis kiekvieną savo poelgį. Buvo griežti jo veido bruožai ir akys, kuriose nieko negalėjai įskaityti. Vilardas Stounas buvo linkęs neeikvoti nei žodžių, nei jausmų, bet nuožmiai veikdamas visada pasiekdavo, ko norėdavo.

Apie jį sklido fantastiškiausi gandai. Kalbėjo neva jis užmušęs savo konkurentą Malaizijoje, turėjęs karštą meilės ryšį su vieno emiro mylimiausia žmona, sėkmingai organizavęs revoliuciją Nigerijoje. Vyriausybė kelis kartus kėlė jam kaltinimus, bet visada jie mįslingai išnykdavo. Sklido kalbos apie kyšius, senatorių papirkimus, tarnybinių paslapčių vagystes, apie liudytojus, kurie dingdavo. Stounas buvo prezidentų ir karalių patarėjas, Kolorado kalnuose jis turėjo didžiulį nuošalų dvarą, kuriame kasmet į seminarus rinkdavosi mokslininkai, pramonės vadovai bei politikai iš viso pasaulio. Nuo nekviestų svečių dvarą gynė ginkluota apsauga.

Vilardas Stounas ne tik pritarė dukters pasirinkimui, bet ir žavėjosi savo žentu — veržliu, garbėtroška, o svarbiausia — lengvai pasiduodančiu jo įtakai.

Praslinkus dvylikai metų po vedybų, Stounas pasie-

kė, kad žentas būtų paskirtas pasiuntiniu į Pietų Korėją, o dar po kelerių metų prezidentas paskyrė Dastiną Torntoną JAV atstovu Jungtinėse Tautose.

Kai admirolas Ralfas Vitakeris buvo pašalintas iš karinės jūrų žvalgybos vadovo posto, jo vietą užėmė Torntonas.

Tą dieną Vilardas Stounas pasikvietė žentą.

— Čia tik pradžia, — pažadėjo Stounas. — Su tavimi, Dastinai, aš sieju stambesnius planus. Didžiulius planus.

Ir Stounas pradėjo savo planus įgyvendinti.

Robertas pirmą kartą susipažino su naujuoju karinės jūrų žvalgybos vadovu prieš dvejus metus.

— Sėskitės, komandore, — Dastino Torntono balse nesijautė nuoširdumo. — Sprendžiant iš jūsų asmens bylos, esate tarsi koks maištininkas.

"Velniai griebtų, ką jis turi galvoje?" — pagalvojo Robertas ir nusprendė prikąsti liežuvį.

Torntonas pasižiūrėjo į jį.

— Nežinau, kaip šiai įstaigai vadovavo generolas Vitakeris, bet nuo šiol visame kame bus griežtai laikomasi statuto. Aš noriu, kad mano įsakymai būtų vykdomi absoliučiai tiksliai. Ar suprantamai aiškinu?

"Dieve, — pamanė Robertas, — *o kam gi dar čia mes esame?"*

— Ar jums aišku, komandore?

— Taip. Jūs norite, kad jūsų įsakymai būtų vykdomi absoliučiai tiksliai, — Robertas pagalvojo, ar naujasis viršininkas laukia, kad jis po šių žodžių kilstelėtų ranką atiduodamas pagarbą.

— Tad aš baigiau.

Bet tai toli gražu dar buvo ne viskas.

Po mėnesio Robertą išsiuntė į Rytų Vokietiją padėti vienam mokslininkui pabėgti į Vakarus. Tai buvo pavojinga užduotis, nes Štazi, Rytų Vokietijos saugumo tarnyba, žinojo apie numatomą pabėgimą ir atidžiai sekė

mokslininką. Vis dėlto Robertui pasisekė slaptai persiųsti mokslininką per sieną ir saugiai paslėpti. Jisai jau susitarė išsiųsti jį į Vašingtoną, kai paskambino Dastinas Torntonas ir pasakė, kad užduotis atšaukiama, nes pasikeitė situacija.

— Betgi mes negalime tiesiog pamesti jo čionai, — protestavo Robertas. — Juk jie žmogų užmuš.

— Tai jo asmeninė problema, — atsakė Torntonas. — Jums įsakyta grįžti namo.

"Eik velniop, — pamanė Robertas, — *aš nesirengiu čia jo palikti".*

Jis paskambino savo draugui iš britų žvalgybos MI-6 ir paaiškino situaciją.

— Jei jisai sugrįš į Rytų Vokietiją, bus nužudytas, — pasakė Robertas. — Gal tu jį pasiimtum?

— Pasižiūrėsiu, ką galima padaryti, seni. Palik jį.

Ir mokslininką išgabeno į Angliją.

Dastinas Torntonas nedovanojo Robertui, kad tasai pažeidė jo instrukcijas, ir tarp jų kilo atviras priešiškumas. Torntonas šį įvykį aptarė su uošviu.

— Nedrausmingi tipai kaip Belami pavojingi, — perspėjo Vilardas Stounas. — Jie daro žalą saugumui. Tokių žmonių nereikia gailėtis, įsidėmėk.

Ir Torntinas įsidėmėjo.

O dabar, eidamas koridoriumi į Dastino Torntono kabinetą, Robertas negalėjo susilaikyti nepalyginęs Torntono su Vitakeriu. Jo darbe buvo neįmanoma veikti be pasitikėjimo, o Dastinu Torntonu jisai nepasitikėjo.

Kai Robertas įėjo į kabinetą, Dastinas Torntonas sėdėjo prie stalo.

— Jūs norėjote matyti mane?

— Taip, sėskitės, komandore, — jų santykiai niekada nepasiekė stadijos "Robertai".

— Man pranešė, jog esate laikinai perkeliamas į Nacionalinio saugumo agentūrą. Kai sugrįšite...

— Aš negrįšiu. Tai paskutinioji mano užduotis.

— Ką?

— Aš atsistatydinu.

Vėliau, apmąstydamas šį pokalbį, Robertas pagalvojo, jog nežinojo, kaip bus reaguota į šį pareiškimą. Tikriausiai jis laukė kokios scenos: Dastinas Torntonas galėjo nusistebėti arba prieštarauti, arba įpykti, arba net su palengvėjimu atsidusti. Bet nieko neįvyko, jis tik atsainiai pažvelgė į Robertą ir linktelėjo.

— Tad viskas?

Sugrįžęs į savo kabinetą, Robertas kreipėsi į sekretorę.

— Kurį laiką manęs čia nebus, išvykstu po valandos.

— O su jumis bus galima turėti kokį ryšį?

Robertas prisiminė generolo Hiliardo įsakymą.

— Ne.

— Bet jūs paskyrėte keletą susitikimų...

— Atšaukite juos.

Robertas pasižiūrėjo į laikrodį. Buvo metas susitikti su admirolu Vitakeriu.

Jie pusryčiavo Pentagono kieme "Nulinės žymos" kavinėje. Ji taip vadinosi todėl, kad manyta, jog pirmasis atominis smūgis, skirtas Jungtinėms Valstijoms, bus smogtas kaip tik Pentagonui. Robertas užėmė kampinį stalelį, čia jie galėjo ramiai pasišnekėti. Admirolas atėjo punktualiai. Robertui, stebinčiam, kaip jis eina'prie stalelio, pasirodė, kad admirolas tapo senesnis ir tarsi žemesnio ūgio. Tikriausiai tas priverstinis atsistatydinimas susendino ir palaužė jį. Tačiau jis vis dar atrodė šauniai: vyriški veido bruožai, romėniška nosis, žilų plaukų kupeta. Robertas, jo vadovaujamas, tarnavo Vietname, vėliau karinėje jūrų žvalgyboje ir labai jį gerbė, prisipažindamas pats sau, jog *tai daugiau nei paprasta pagarba.* Admirolas Vitakeris atstojo jam tėvą.

Admirolas atsisėdo prie stalelio.

— Labas rytas, Robertai. Vadinasi, tave jie perkėlė

į NASA?

Robertas linktelėjo.

— Laikinai.

Priėjo padavėja, ir jie ėmė nagrinėti meniu.

— Aš jau ir pamiršau, koks čia netikęs maistas, — šypsodamasis tarė admirolas. Jis apžvelgė salę, o jo veide atsispindėjo neišpasakyta nostalgija.

"Jis norėtų sugrįžti čionai", — pamanė Robertas.

Jie užsisakė valgius ir, kai padavėja nuėjo toliau, Robertas pasakė:

— Admirole, generolas Hiliardas skubiai siunčia mane už trijų tūkstančių mylių ieškoti kažkokių meteorologijos zondo kritimo liudytojų. Man tai pasirodė kiek keistoka, bet yra ir kai kas dar keistesnio. Generolas man pasakė, jog tai labai skubu, bet kartu uždraudė naudotis žvalgybiniais ryšiais, kurių turiu užsienyje.

Admirolas nustebęs pažvelgė į jį.

— Tikriausiai generolas turi tam priežasčių.

— Negaliu įsivaizduoti tokių priežasčių.

Admirolas Vitakeris gerai pažinojo Robertą. Komandoras Belami, jo vadovaujamas, tarnavo Vietname ir buvo geriausias eskadrilės lakūnas. Admirolo sūnus Edvardas buvo Roberto ekipažo šaulys, ir tą baisią dieną jų lėktuvą numušė. Edvardas žuvo, o Robertas liko gyvas tik per stebuklą. Admirolas aplankė jį ligoninėje.

— Jisai neišiskapstys, — pasakė daktarai. O Robertas gulėjo lovoje riesdamasis iš skausmo ir šnibždėjo: "Atleiskite man dėl Edvardo... Atleiskite".

Admirolas paėmė Roberto ranką.

— Žinau, tu padarei viską, ką galėjai. Tu pasveiksi, viskas bus gerai, — jis labai norėjo, kad Robertas liktų gyvas, jis galvojo apie jį kaip apie savo sūnų, kuris pakeis Edvardą.

Ir Robertas išsikapstė.

— Robertai...

— Klausau, admirole?

— Aš tikiuosi, jog sėkmingai įvykdysi užduotį Šveicarijoje.

— Ir aš. Juk čia paskutinė mano užduotis.

— Vis dėlto nusprendei išeiti?

Admirolas buvo vienintelis žmogus, su kuriuo Robertas dalijosi savo sumanymais.

— Man gana.

— Torntonas?

— Esmė ne jis, o aš pats. Aš pavargau kištis į kitų žmonių gyvenimą. *"Pavargau nuo melo, apgaulės, nuo pažadų, kuriems niekada nelemta išsipildyti. Pavargau žaisti žmonėmis, pavargau ir nuo to, kad žaidžiama manimi. Aš pavargau nuo šių žaidimų, nuo pavojų ir išvadystės".*

— Ar jau galvojai, ką veiksi vėliau?

— Pasistengsiu, kad mano gyvenimas būtų naudingas, susirasiu ką nors gera.

— O ką darysi, jeigu jie neišleis?

— Bet jie gi negalės to padaryti, tiesa?

6 skyrius

Limuzinas laukė jo aikštelėje prie įėjimo nuo upės pusės.

— Ar esate pasirengęs, komandore? — paklausė kapitonas Dovertis.

"Pasirengęs, kaip visada", — pagalvojo Robertas.

— Taip, — atsakė jis.

Kapitonas Dovertis nuvežė jį į namus susikrauti daiktų. Belami nežinojo, kiek laiko jo čia nebus. *O kiek laiko gali trukti neįvykdomos užduoties vykdymas?* Jis pasiėmė daiktų savaitei ir paskutinę minutę į lagaminą įsidėjo įrėmintą Siuzanos fotografiją. Žiūrėdamas į šią fotografiją, Robertas pagalvojo, ar Siuzanai dabar gera Brazilijoje, ir pabandė pats save įtikinti, kad jai tenai negera ir nuobodu. Iškart susigėdo savo minčių.

Kai limuzinas atriedėjo į Endriuso KOP* bazę, lėktuvas Roberto jau laukė. Tai buvo reaktyvinis KOP lėktuvas S2OA.

Kapitonas Dovertis ištiesė ranką atsisveikindamas.

— Linkiu sėkmės, komandore.

— Dėkui. *"Man jos prireiks".*

Kopėtėlėmis Robertas užlipo į kabiną, kur ekipažas jau tikrino pasirengimą skrydžiui. Ekipažą sudarė pilotas, antrasis pilotas, šturmanas ir stiuardas, visi jie buvo su JAV KOP uniforma. Lėktuvo tipas Robertui buvo pažįstamas. Mašina aprūpinta elektronine įranga, šalia uodegos kaip didžiulė meškerė styrojo aukštų dažnių antena. Ant kabinos sienų įtaisyta dvylika raudonų telefonų ir baltas atviro ryšio telefonas. Visi radijo pokalbiai lėktuve buvo koduojami, radaras dirbo tuo dažniu, kuriuo naudojosi kariškiai. Pagrindinė kabinos spalva — žydra KOP spalva, sėdynės komfortiškos nelyginant kokiame klube.

Robertas pastebėjo, jog jis vienintelis keleivis. Pilotas pasisveikino:

— Sveiki atvykę, komandore. Jei atsisėsite ir prisisegsite diržą, paprašysime leidimo kilti.

Robertas prisisegė diržą ir atsilošė. Lėktuvą pradėjo išvairuoti į pakilimo taką. Po minutės pajuto pažįstamą atotrūkio nuo žemės jausmą, lėktuvas šovė aukštyn. Jisai nevaldė lėktuvo nuo to momento, kai buvo numuštas; tuomet jam pasakė, jog niekada nebegalėsiąs skraidyti. *"Velniai griebtų, nebeskraidysiu,* — pagalvojo Robertas. — *Bet jie sakė, kad aš neišgyvensiu. Tačiau padėjo stebuklas... Ne, padėjo Siuzana..."*

Vietnamas. Ten jį pasiuntė kapitono leitenanto lapsniu, jis tarnavo "Reindžerio" lėktuvnešyje, kaip valdymo karininkas, atsakingas už lakūnų naikintojų mokymą ir aviacijos antskrydžių planų parengimą. O be to, jis vado-

---

* Karinės oro pajėgos (vertėjo past.)

vavo "Intruderio" A-6A bombonešių eskadrilei ir teturėjo labai mažai laiko poilsiui. Kartą gavo savaitę atostogų, kurias praleido Bankoke, ir per visą šią savaitę jam labai mažai tepavyko pamiegoti. Šis miestas buvo tiesiog Disneilendas, kuriame viskas skirta vyro aistroms tenkinti. Jau pirmutinę valandą mieste Robertas susipažino su mergina, kuri išbuvo drauge su juo visą atostogų laiką. Mergina išmokė jį kelias tajų kalbos frazes. Toji kalba pasirodė jam švelni ir melodinga.

Robertui sugrįžus į "Reindžerį", Bankokas atrodė tolima svajonė, o tikrovė buvo karas, ir ji buvo siaubinga. Kažkas parodė jam lapelį — vieną tų, kuriuos iš lėktuvų mėtė virš Šiaurės Vietnamo. Jis perskaitė:

"Brangūs piliečiai!

JAV jūrų pėstininkai kaunasi Pietų Vietnamo pusėje, kad suteiktų Vietnamo žmonėms galimybę laisvai ir laimingai gyventi, nebijant mirti iš bado ir nuo kančių. Bet daugelis vietnamiečių užsimokėjo savo gyvybėmis ir namais už tai, kad rėmė Vietkongą.

Todėl buvo sunaikinti Haimono, Haitano, Sabinho, Tabinho ir daug kitų kaimų. Mes nesvyruodami naikiname bet kokį kaimą, kurio gyventojai padeda Vietkongui, bejėgiam prieš vyriausybės kariuomenės ir jos sąjungininkų galią. Pasirinkimas priklauso jums. Jeigu neleisite Vietkongui paversti jūsų kaimų bei gyvenviečių kovos lauku, jūsų namai ir jūsų gyvybės bus išgelbėti."

"Taip, mes gelbstime šių vargšų išsigimėlių gyvybes, — niūriai pagalvojo Robertas, — *bet kartu naikiname ir jų šalį".*

"Reindžerio" lėktuvnešis buvo aprūpintas naujausiais įrengimais, jame bazavosi 16 lėktuvų, tarnavo 40 karininkų ir 350 jūrininkų. Skrydžių užduotis ekipažams duodavo likus trims ar keturioms valandoms iki skrydžio.

Lėktuvnešio žvalgybos tarnybos kovinių veiksmų planavino skyrius bombonešių šaulius-radistus aprūpin-

davo naujausia informacija bei aerofotonuotraukomis, o jie po to vykdydavo užduotis.

— O Dieve, na ir geras darbelis mums teko šiandien, — pasakė Edvardas Vitakeris, Roberto ekipažo šaulys-radistas.

Edvardas Vitakeris atrodė toks, kaip jo tėvas jaunystės metais, bet visiškai skyrėsi nuo jo savo charakteriu. Admirolas buvo didingas, griežtas, rūstus, o jo sūnus — paprastas, geraširdis ir draugiškas vaikinas. Jis tarnavo kaip ir visi kiti, taigi tarnybos draugai ir nejuto, jog čia jų vado sūnus. Edvardas buvo geriausias eskadrilės šaulys, o su Robertu jie artimai draugavo.

— Kur skrendame? — paklausė Robertas.

— Už visas nuodėmes mums teko "programa Nr. 6".

Tai buvo visų pavojingiausia užduotis. Skrydis į šiaurę, į Hanojaus, Haifono rajoną, iki Raudonosios upės deltos, kur priešo zenitinė ugnis tankiausia. Be to, buvo draudžiama bombarduoti bet kokius strateginius taikinius, jei šalia gyveno civiliai žmonės; vietkongiečiai ne kvailiai, bemat aplink karinius objektus įkurdino civilius. Kariškiai buvo nepatenkinti, bet taip įsakė prezidentas Lindonas Džonsonas.

Jungtinės Valstijos kariavo Vietname dvylika metų. Tai buvo ilgiausias karas Amerikos istorijoje. Robertas Belami pateko į šį karą 1972 metų pabaigoje, kai jūrų aviacija susidūrė su svarbiausia problema. Eskadrilės F-4 buvo sunaikintos, nors amerikiečių lėktuvai ir pranoko rusiškuosius "Migus", — amerikiečiai prarasdavo vieną lėktuvą numušę du "Migus". Šitoks santykis buvo neleistinas.

Robertą iškvietė į štabą pas admirolą Vitakerį.

— Jūs kvietėte mane, admirole?

— Jūs esate patyręs lakūnas, ir man reikia jūsų pagalbos.

— Klausau, sere.

— Šis velnio priešas muša mus. Aš kruopščiai išnagrinėjau padėtį ir priėjau išvadą, jog viso ko esmė yra ne lėktuvai, o jais skraidančių žmonių meistriškumas. Ar

suprantate mane?

— Taip, sere.

— Norėčiau, kad surinktumėte grupę žmonių ir iš naujo imtumėtės juos rengti...

Naujoji grupė buvo pavadinta "Top Fan", ir, dar mokymui nepasibaigus, numuštų lėktūvų santykis pakito nuo 1:2 iki 1:12, vadinasi, kai amerikiečiai prarasdavo du F-4, rusai — 24 "Migus". Mokymas truko aštuonias intensyvių treniruočių savaites. Po to komandoras Belami grįžo į savo laivą, kur jį pasitiko admirolas Vitakeris.

— Velniai griebtų, puikiai pasidarbavote, komandore.

— Dėkoju, admirole.

— O dabar tęskite ankstesnį darbą.

— Esu pasirengęs, sere.

Iš "Reindžerio" lėktuvnešio Robertas atliko trisdešimt keturis sėkmingus skrydžius.

Trisdešimt penktasis buvo "programa Nr. 6".

Jie praskrido virš Hanojaus ir nustatė kursą į šiaurės vakarus Phutho ir Jenbajaus kryptimi. Zenitinė artilerija šaudė vis intensyviau. Edvardas Vitakeris sėdėjo Robertui iš dešinės ir žiūrėjo į radaro ekraną, įsiklausydamas į žemus signalus, reiškusius, kad veikia priešo radarai.

Padangė švytėjo kaip per Nepriklausomybės dienos saliutą: baltas lengvųjų kulkosvaidžių šūvių dūmelis, tamsiai pilki 55 mm sviedinių sprogimai, juodi debesys sprogus 100 mm sviediniams, įvairiaspalvės stambaus kalibro kulkų trasos.

— Artinamės prie tikslo, — tarė Edvardas. Jo balsas ausinėse, atrodė, sklinda iš toli.

— Supratau.

"Intruderis" A-6A skrido 450 mazgų greičiu, bet net ir taip greit skrisdamas, su pilnu bombų kroviniu, lėktuvas puikiai klausė šturvalo.

Robertas ištiesė ranką ir pasuko kovinės parengties

jungiklį; dvylika 500 svarų bombų dabar laukė taikinio, į kurį Robertas nukreipė lėktuvą.

Ausinėse pasigirdo balsas:

— Romeo, viršum tavęs priešo lėktuvas, 120....

Robertas pasisuko ir pažvelgė nurodyta kryptimi. "Migas" lėkė į jį nuo saulės pusės. Robertas padarė viražą ir metė mašiną į pikė, tačiau "Migas" suspėjo apeiti uodegą ir paleido raketą. Jis žvilgterėjo į prietaisų skydą — raketa sparčiai artėjo: tūkstantis pėdų... šeši... keturi šimtai...

— Dieve mane! — šūktelėjo Edvardas. — Ko mes laukiam?

Robertas laukė iki paskutinės sekundės, paskiau išmetė iš lėktuvo metalo drožlių srovę, staiga išvedė mašiną iš pikė ir statmena trajektorija ėmė kilti aukštyn. Raketa, lėkdama paskui drožles, įsirėžė į žemę.

— Ačiū, Dievui, — tarė Edvardas, — ir tau, vaikine.

Bekildamas Robertas užėjo "Migui" už uodegos; "Migo" lakūnas manevruodamas pabandė bėgti, bet buvo jau per vėlu. Robertas paleido "Saidvinderio" raketą, kuri įsikirto į "Migo" uodegą ir sprogo.

Ausinėse pasigirdo balsas:

— Puiku, Romeo.

Dabar Roberto lėktuvas skrido viršum taikinio.

— Štai jis, — pasakė Edvardas, spustelėjo raudoną mygtuką, išmetė bombas ir ėmė stebėti, kaip jos krinta į taikinį. Užduotis buvo atlikta. Robertas apsuko lėktuvą ir nustatė kursą į lėktuvnešį.

Kaip tik tą akimirką jie pajuto duslų smūgį, bombonešis pamažu darėsi nebevaldomas.

— Į mus pataikė! — riktelėjo Edvardas.

Įsižiebė abi raudonos gaisro signalizacijos lemputės, lėktuvas jau beveik visiškai nebeklausė šturvalo.

Vėl pasigirdo balsas ausinėse:

— Romeo, aš Tigras. Pridengti jus?

Robertas akimirksniu nusprendė.

— Ne, skriskite prie savo taikinių, aš pasistengsiu pasiekti bazę.

Bombonešis lėtai leidosi žemyn, valdyti jį darėsi vis sunkiau.

— Greičiau, — nervingai tarė Edvardas, — nes galime pavėluoti pusryčių.

Robertas metė akį į altimetrą, jo rodyklė sparčiai smuko žemyn. Jis paėmė mikrofoną.

— Aš Romeo, grįžtu į bazę, į mus pataikė.

— Romeo, aš Bazė, ar smarkiai apgadintas lėktuvas?

— Tiksliai nežinau, bet manau įstengsiu nutūpti.

— Laikykitės, jūsų šaukinys — "Čarlio nusileidimas".

Tatai reiškė, kad jie gali nedelsdami leistis ant lėktuvnešio.

— Supratau.

— Linkiu sėkmės.

Lėktuvas pradėjo svirti į šoną. Robertas beviltiškai bandė jį išlyginti ir pakilti aukščiau. *"Nagi, mažyti, tu tatai sugebi"*. Roberto veide atsispindėjo įtampa.

— Kiek dar laiko iki nusileidimo? — pasiteiravo.

Edvardas pažvelgė į žemėlapį.

— Septynios minutės.

— Ko gero, dar gausi karštus pusryčius.

Robertas bandė panaudoti visą savo meistriškumą vairuodamas lėktuvą reikiamu kursu. Aukštis grėsmingai krito, bet galop jie išvydo priekyje žėrintį žydrą Tonkino įlankos paviršių.

— Mes jau namie, bičiuli, — pasakė Robertas, — teliko kelios mylios.

— Puiku, aš net neabejojau...

Staiga nežinia iš kur pikiruodami puolė du "Migai", į fiuzeliažą ėmė spragsėti kulkos.

— Edi! Padėk! — Robertas atsisuko į Edvardą ir pamatė, jog tasai susmukęs sėdynėje ir pakibęs ant pririšamųjų diržų, o iš žaizdos dešniajame šone plūsta kraujas.

— Ne! — suriko Robertas.

Ir tą akimirką jis pajuto baisų smūgį į krūtinę, kombinezonas bemat persisunkė krauju. Nevaldomas lėktuvas sukdamasis lėkė žemyn. Robertas pajuto netenkąs sąmonės, iš paskutiniųjų atsisagstė pririšamąjį diržą ir pasisukęs metė paskutinį žvilgsnį į Edvardą.

— Atleisk, — sušnibždėjo.

Robertas paniro į tamsą; paskiau jis niekaip negalėjo prisiminti, kaip jam pavyko katapultuotis ir su parašiutu nusileisti į vandenį. Jų jau laukė, gelbėjimo malūnsparnis šiame rajome suko ratus. Jo ekipažas matė, kaip į tą vietą, kur nukrito Robertas, plaukė džonkos su vietkongiečiais nužudyti lakūno, tačiau pavėlavo.

Kai Robertą įkėlė į malūnsparnį, ekipažo felčeris žvilgtelėjo į plėštinę žaizdą ir tarė:

— O Dieve, mes jo net nenuvešime iki ligoninės.

Robertui suleido morfijaus, kietai sutvarstė krūtinę ir išvežė į 12-ąją evakuacinę ligoninę Ku Či bazėje.

Šioje ligoninėje, aptarnaujančioje tris bazes, buvo keturi šimtai lovų dvylikoje palatų; dvi iš jų reanimacijos palatos — viena chirurginiams ligoniams, kita — sužeistiesiems su nudegimais, bet abi buvo perpildytos. Kai Robertą įnešė į ligoninę, iš paskos driekėsi kraujo srovelė.

Tučtuojau atvykęs chirurgas perpjovė tvarstį ant Roberto krūtinės, metė vienui vieną žvilgsnė į žaizdą ir tyliai pratarė:

— Neišsikapstys. Neškite jį į šaldytuvą.

Tai pasakęs daktaras išėjo.

Robertą, čia prarandantį sąmonę, čia atsipeikėjantį, tarsi iš toli toli pasiekė šie daktaro žodžiai. *"Na štai,* — pamanė jis, — *kaip gaila šitaip numirti".*

— Tu neturi mirti, jūrininke, tiesa? Atsimerk. Nagi, atsimerk.

Jisai atsimerkė ir lyg pro rūką pamatė baltą chalatą ir moters veidą. Ji dar kažką sakė, bet jis negalėjo suprasti

žodžių. Palatoje buvo gan triukšminga, pasigirsdavo ligonių vaitojimas, daktarų balsai, seselės lakstė tarp dejuojančiųjų.

Kitos dvi paros Roberto atmintyje susitelkė į vientisą skausmą. Tik vėliau jis sužinojo, jog kaip tik seselė Siuzana Vord įtikino daktarą operuoti ligonį ir pati davė kraujo.

Po operacijos chirurgas atsiduso:

— Mes tik veltui sugaišome. Jo galimybė išsikapstyti ne didesnė kaip dešimt nuošimčių.

Bet daktaras nepažinojo Roberto Belami, nepažinojo jis ir Siuzanos Vord. Robertui atrodė, jog kada jis beatsimerkdavo, Siuzana vis sėdėdavo šalia, glostydavo jo ranką, šluostydavo kaktą, rūpinosi juo trokšdama sugrąžinti jį gyvenimui. Robertas kone visą laiką kliedėjo, o Siuzana sėdėdavo tamsioje palatoje šalia jo, per naktis klausydamasi to kliedesio.

— ... pradiniai ir galutiniai maršruto taškai netikslūs, nesirink kurso statmenai į taikinį, nes pataikysi į upę... perduokite jiems, kad pasuktų keletą laipsnių iki kurso į taikinį... perduokite.

— Perduosiu, — meiliai ramindavo jį Siuzana.

Roberto kūną mušė prakaitas, ir Siuzana nuolat jį šluostydavo.

— ... reikia atpalaiduoti visus penkis saugiklius, nes katapulta neveiks... patikrink juos...

— Viskas gerai, o dabar truputėlį pamiegok.

— ... vienas Dievas težino, kur pataikė bombos...

Siuzana nesuprato pusės to, ką šnekėjo jos pacientas.

Siuzana Vord dirbo vyresniąja operacinės seserimi. Gimė ji mažame Aidaho valstijos miestelyje ir augo kartu su kaimynų berniūkščiu Frenku Preskotu, mero sūnumi. Visi miestelyje buvo įsitikinę, kad vieną gražią dieną juodu susituoks.

Siuzana turėjo jaunesnį brolį Maiklą, kurį ji dievino. Maiklą, sulaukusį aštuoniolikos metų, pašaukė į kariuomenę ir pasiuntė į Vietnamą, o sesuo kas dieną rašė

jam laiškus. Po trijų mėnesių atėjo telegrama, ir, net jos neperskaičiusi, mergina suprato, kas ten parašyta.

Išgirdęs šią naujieną, Frenkas Preskotas atlėkė pas Siuzaną.

— Man baisiai gaila, aš juk taip mylėjau Maiklą, — pasakė jis ir bemat padarė klaidą pridurdamas. — Imkime ir tiesiog dabar susituokime.

Tuomet mergina pasižiūrėjo į jį ir nusprendė.

— Ne. Aš turiu paskirti savo gyvenimą svarbesniam tikslui.

— Dėl Dievo! Kas gali būti svarbiau už vedybas?

Į tai atsakė Vietnamas.

Siuzana įstojo į medicinos seserų mokyklą.

Vietname ji dirbo jau vienuolika mėnesių, kai į ligoninę atvežė vos gyvą komandorą Robertą Belami. Atranka evakuacinėje ligoninėje buvo įprastinė procedūra, daktarai apžiūrėdavo du ar tris pacientus ir nuspręsdavo, už kurio gyvybę verta pasigrumti. Pati nesuvokdama kodėl, Siuzana, vos pažvelgusi į kruviną Roberto Belami kūną, iš karto nusprendė neleisianti jam numirti. Galbūt jo asmenyje ji bandė gelbėti savo brolį? Ar dar ką? Siuzana buvo užversta darbo ir labai pavargdavo, bet vis dėlto užuot ilsėjusis kiekvieną laisvą minutę sėdėdavo šalia Roberto.

Jinai išnagrinėjo paciento kortelę: lakūnas asas, jūrų pėstininkų aviacijos instruktorius, apdovanotas kariniu jūros kryžiumi. Gimęs Harvyje, Ilinojaus valstijoje, nedideliame pramonės miestelyje piečiau Čikagos. Tarnauti karinėse jūrų pajėgose stojo baigęs Floridos valstijos Pensakolo koledžą. Viengungis.

Visas dienas, kol Robertas Belami balansavo ties gyvenimo ar mirties riba, Siuzana šnibždėjo jam:

— Laikykis, jūrininke. Aš laukiu tavęs.

Šeštąją dieną ligoninėje Robertas, kaip paprastai, kliedėjo. Bet netikėtai atsimerkęs ir atsisėdęs lovoje, pa-

žvelgė į merginą ir aiškiai tarė:

— Tai ne sapnas. Tu iš tikrųjų esi.

Siuzana pajuto, kaip sutvinkčiojo širdis.

— Taip, — atsakė ji. — Aš esu.

— O aš maniau, jog tai sapnas, jog aš patekau į dangų, o Viešpats pavedė tau globoti mane.

Siuzana pasižiūrėjo Robertui į akis ir rimtai pasakė:

— Aš būčiau tave užmušusi, jei būtum numiręs.

Robertas apžvelgė perpildytą palatą.

— Kur... kur aš?

— Čia 12-oji evakuacinė ligoninė Ku Či.

— Kiek laiko čia esu?

— Šešias dienas.

— Edis... jisai...

— Man labai gaila.

— Aš privalau viską papasakoti admirolui.

Siuzana paėmė Robertui už rankos ir tyliai tarė:

— Jis žino, jis buvo atvykęs aplankyti tavęs.

Roberto akyse pasirodė ašaros.

— Nekenčiu šito prakeikto karo. Negaliu tau apsakyti, kaip jo nekenčiu.

Nuo šios akimirkos Robertas ėmė sveikti, gerokai nustebindamas daktarus. Visos gyvybinės funkcijos pradėjo normaliai veikti.

— Greitai išrašysime jį, — sakė Siuzanai daktarai, o ji tai girdėdama labai skaudžiai išgyveno.

Robertas tiksliai nežinojo, kada įsimylėjo Siuzaną Vord. Galbūt tą akimirką, kai ji tvarstė jo žaizdas netoliese sproginėjant bomboms.

O gal tuomet, kai pranešė, jog jis ganėtinai pasitaisė, kad būtų galima išsiųsti į "Volterio Rydo" ligoninę Vašingtone išgyti iki galo, o Siuzana pasakė:

— Manai, kad rengiuosi likti čia ir leisti kokioms

kitoms seselėms slaugyti šį puikų kūną? Na, ne. Darysiu viską, kad išvykčiau su tavimi.

Po dviejų savaičių juodu susituokė. Kol Robertas visai pagijo, praėjo visi metai, ir Siuzana dieną naktį jį slaugė. Per savo gyvenimą Robertas nebuvo sutikęs tokio žmogaus ir nė nepajėgė įsivaizduoti, jog ką kitą taip smarkiai būtų galėjęs pamilti. Jis mylėjo ją už jautrumą, aistrą, gyvybinę energiją, grožį, humoro jausmą.

Per pirmąsias santuokos metines Robertas pasakė žmonai:

— Tu esi gražiausia, nuostabiausia, rūpestingiausia būtybė pasaulyje. Šioje žemėje nėra kito tokio protingo, gero, atjaučiančio žmogaus.

Siuzana tvirtai apkabino jį ir sušnibždėjo:

— Tą patį galiu pasakyti apie tave ir aš.

Juodu siejo didesnis už meilę jausmas, jie iš tikrųjų žavėjosi vienas kitu ir gerbė vienas kitą. Visi bičiuliai pavydėjo jiems, ir buvo dėl ko pavydėti. Norėdami pateikti idealios sutuoktinių poros pavyzdį, visada minėdavo Robertą su Siuzana. Juodu visokeriopai tiko vienas kitam, jų dvasinė giminystė buvo nepaprasta. Siuzana buvo jausmingiausia moteris iš visų Roberto pažinotų moterų, juodu galėjo suaistrinti vienas kitą vieninteliu prisilytėjimu, vieninteliu žodžiu. Kartą vakare buvo pakviesti oficialių pietų. Robertas, užtrukęs darbe, dar prausėsi po dušu, kai į vonią įėjo Siuzana, jau apsivilkusi puikia vakarine suknia.

— Dieve mano, kaip seksualiai tu atrodai, — pasakė Robertas. — Kaip gaila, kad neturime laiko.

— Ak, dėl to nesijaudink, — sumurmėjo Siuzana ir, nusimetusi drabužius, atsidūrė šalia Roberto.

Į pietus juodu jau nebenuėjo.

Siuzana pajusdavo Roberto troškimus dar jiems tik kylant ir stengdavosi, kad jie būtų įgyvendinti. Robertas

irgi labai rūpestingai elgdavosi su ja. Kai Siuzana pradėdavo rengtis, ant tualetinio stalelio ar bateliuose rasdavo meilės raštelių. Gėlių ir dovanėlių ji gaudavo per bet kokias šventes, net per tokias, kaip prezidento Polko gimtadienis arba Liuiso ir Klarko ekspedicijos metinės.

Jie juokdavosi, kaip nuostabiai jie juokdavosi...

Per vidaus ryšį atskriejo piloto balsas.

— Po dešimt minučių, komandore, leidžiamės Ciūriche.

Roberto Belami mintys iš praeities grįžo prie dabartinės užduoties. Penkiolika metų tarnaujant karinėje jūrų žvalgyboje jam teko vykdyti įvairiausias užduotis, bet šioji, atrodo, bus visų keisčiausia. Jis vyksta į Šveicariją ieškoti autobuso su nežinomais liudytojais, ištirpusiais tarytum migloje. Taip pat sėkmingai galima ieškoti adatos šieno kupetoje, bet *aš net nežinau, kur toji kupeta. Kur dingo Šerlokas Holmsas, jo man taip reikia.*

— Malonėkite užsisegti diržus.

Lėktuvas praskrido virš tamsaus miško ir po minutės ratais palietė apšviestą pakilimo juostą tarptautiniame Ciūricho aerouoste. Pravažiavusi pro rytinę aerostoties pusę, mašina nuriedėjo prie administracinio korpuso, tolėliau nuo stoties pagrindinio pastato. Skrydžių lauke telkšojo prašniokštusio lietaus klaneliai, bet nakties padangė buvo giedra.

— Pasiutęs oras, — tarė pilotas. — Visą dieną lijo, o naktis giedra. Čia greičiau reikia barometro, o ne laikrodžio. Ar parūpinti jums mašiną, komandore.

— Ne, dėkui.

Nuo šiol jis turėjo pasikliauti tik pats savimi. Robertas palaukė, kol lėktuvą nuvairavo atgal, paskiau įsėdo į mikroautobusą, vežusį į aerouosto viešbutį, kuriame ramiausiai, nieko nesapnuodamas užmigo.

7 skyrius

Antroji diena
8.00

Rytą Robertas priėjo prie automobilių nuomos stalo.

— Labas rytas, — vokiškai pasveikino jį klerkas.

Tai priminė, jog jis yra vokiškai kalbančioje Šveicarijos dalyje.

— Labas rytas. Ar negalėčiau išsinuomoti automobilio?

— Prašom, sere. O kokiam laikui jums reikės mašinos?

"Geras klausimas. Valandai? Mėnesiui? O gal metams ar dvejiems?"

— Tiksliai nežinau.

— Ar mašiną grąžinsite į aerouostą?

— Greičiausiai.

Klerkas kiek nustebęs pažvelgė į jį.

— Labai gerai. Malonėkite užpildyti šiuos popierius.

Robertas susimokėjo už mašiną panaudodamas specialią juodą kredito kortelę, gautą iš generolo Hiliardo. Klerkas nenuovokiai apžiūrėjo kortelę, atsiprašė ir nuėjo į kabinetą šalimais. Jam sugrįžus, Robertas pasiteiravo:

— Ar yra kokių problemų?

— Ne, sere, jokių.

Mašina pasirodė besanti pilkas "Omega opelis". Išvažiavęs iš aerouosto, Robertas trasa pasuko į Ciūricho centrą. Jam patiko Šveicarija, manė ją esant vieną gražiausių pasaulio šalių. Prieš keletą metų čionai jis slidinėjo, o be to, ne sykį čia turėjo užduočių, kurias vykdė kartu su šveicarų žvalgyba. Antrojo pasaulinio karo metais Šveicarijos žvalgyba domėjosi Vokietija, Prancūzija ir Italija. Dabar gi svarbiausias Šveicarijos žvalgybos uždavinys buvo išsiaiškinti šnipinėjimo operacijas įvairiose Jungtinių Tautų organicazijose Ženevoje. Robertas turėjo draugų šveicarų žvalgyboje, bet atsiminė generolo Hiliardo žodžius:

"Jūs neturite palaikyti ryšių nė su vienu jų".

Kelionė iki miesto truko dvidešimt penkias minutes. Atvažiavęs į centrą, Robertas pasuko mašinką prie "Dolder Grand" viešbučio. Viešbutis buvo nė kiek nepasikeitęs. Tokį jį Robertas matė paskutinį kartą: šveicariška pilaitė su bokšteliais ežero pakrantėje, didinga ir puiki, apsupta žalumos. Robertas pastatė mašiną automobilių stovėjimo aikštelėje ir įėjo į vestibiulį. Durininko postas buvo kairėje.

— Labą rytą. Ar turite kambarį vienai parai?

— Yra. Kaip mokėsite?

— Pagal kredito kortelę.

Ta pati juoda su balta kredito kortelė, kurią jam davė generolas Hiliardas. Robertas paprašė Šveicarijos žemėlapio, paskui jį palydėjo į prabangų kambarį naujame viešbučio sparne. Kambaryje buvo nedidelis balkonas ežero pusėn. Stovėdamas balkone, Robertas kvėpavo vėsiu rudens oru mąstydamas apie užduotį, kurią jam teks atlikti.

Nebuvo jokios pradžios; visi užduoties lygties elementai — turistinės kompanijos pavadinimas, keleivių skaičius, jų pavardės ir adresai — nežinomi. *"O ar visi liudytojai Šveicarijoje? Kaip tik čia ir yra problema. Mes nežimome, kur jie ir kas jie".* O svarbiausia, jog per maža surasti kokį liudytoją. *"Jūs turite surasti visus juos".* Vienintelė žinoma informacija — vieta ir laikas: Utendorfas, sekmadienis, spalio 14-oji.

Reikėjo kokio siūlo galo.

Prisiminė, jog dieninių turistinių kelionių autobusai išvykdavo tik iš dviejų miestų — Ciūricho ir Ženevos. Robertas atsidarė stalo stalčių ir išsiėmė iš jo telefonų knygą. Joje buvo nurodyta apie dešimt turistinių kompanijų: "Sanšain Turz", "Svistur", "Tur Servis", "Turalpino", "Turizm Reizen"... Reikėjo patikrinti kiekvieną šių kompanijų. Išsirašęs jų adresus, jis sėdo į mašiną ir nuvažiavo į artimiausią sąraše įrašytą kontorą.

Du klerkai už atatvaro aptarnavo turistus. Kai vienas jų baigė tvarkyti dokumentus, Robertas kreipėsi į jį.

— Prašom atleisti. Praėjusį sekmadienį mano žmona važiavo vienu jūsų maršrutu ir autobuse pamiršo krepšelį. Tikriausiai ji kiek išsiblaškė išvydusi netoli Utendorfo krintantį meteorologijos zondą.

Klerkas paniuro.

— Jūs turbūt klystate, mūsų maršrutai neina pro Utendorfą.

— Ak, atleiskite. *"Pirmoji nesėkmė".*

Pokalbis kitoje kompanijoje atrodė būsiąs perspektyvesnis.

— O, žinoma, — nusišypsojo klerkas. — Mūsų maršrutai driekiasi per visą Šveicariją, jie patys įdomiausi.

— O ar sekmadienį nebuvo išvykos, kurios metu vairuotojas trumpam sustabdė autobusą, kad žmonės pasižiūrėtų, kaip krinta meteorologijos zondas? Mano žmona vėlai grįžo į viešbutį, ir aš...

Stovįs už atatvaro klerkas ryžtingai papriešta ravo.

— Mes labai didžiuojamės, kad mūsų maršrutai niekada neužtrunka. Nebūna jokių neplanuotų sustojimų.

— Vadinasi, jūsų autobusas negalėjo sustoti krintančio zondo pasižiūrėti?

— Jokiu būdu.

— Dėkoju. *"Antra nesėkmė".*

Trečios kompanijos biuras buvo įsikūręs Banhofplace, jo iškaboje užrašyta "Sanšain Turz". Robertas priėjo prie atatvaro.

— Laba diena. Norėčiau pasikalbėti apie vieną jūsų turistinį autobusą. Girdėjau, jog ties Utendorfu nukrito meteorologijos zondas, ir vairuotojas pusvalandžiui sustabdė autobusą, kad keleiviai pasižiūrėtų.

— Ne ne. Jis stovėjo tik penkiolika minučių. Mūsų tvarkaraštis labai griežtas.

"Pataikiau!".

— O kas jus domina?

Robertas iš jam įduoto voko išsiėmė vieną pažymėjimą.

— Aš žurnalistas ir rašau straipsnį žurnalui "Trevel end Ležė" apie turistinių autobusų naudojimo veiksmingumą Šveicarijoje lyginant su kitomis šalimis. Ar negalėčiau parašyti interviu su jūsų vairuotoju.

— Gali išeiti įdomus straipsnis, išties labai įdomus. Mes, šveicarai, didžiuojamės geru savo darbu.

— Tai tikrai pelnyta, — patikino jį Robertas.

— O ar bus paminėtas mūsų kompanijos pavadinimas?

— Be abejo.

Klerkas nusišypsojo.

— Gerai, tuomet neįžvelgiu nieko bloga.

— Ar galėčiau su juo pasikalbėti dabar?

— Šiandien jam poilsio diena, — klerkas užrašė ant kortelės vairuotojo pavardę.

Robertas perskaitė ją: Hansas Bekermanas.

Klerkas prirašė dar ir adresą.

— Jis gyvena Kapelyje, tai nedidelis kaimelis už keturiasdešimt kilometrų nuo Ciūricho. Dabar rastumėte jį namie.

Robertas pasiėmė kortelę.

— Labai dėkoju. Tarp kitko, kadangi mums prireiks ir kitų šios istorijos faktų, ar nepasakytumėte, kiek bilietų buvo parduota į tą maršrutą?

— Žinoma. Mes registruojame savo maršrutus. Vieną minutėlę, — klerkas susirado registracijos knygą ir pradėjo ją vartyti. — O štai. Sekmadienis, Hansas Bekermanas. ten buvo septyni keleiviai, tą dieną šiuo maršrutu važiavo nedidelis autobusiukas "Iveko".

Septyni keleiviai ir vairuotojas, tai jau šis tas.

— O ar kartais neturite šių keleivių pavardžių?

— Sere, žmonės ateina iš gatvės, nusiperka bilietus ir keliauja. Dokumentų iš jų neprašome.

— Dar kartą dėkoju, — Robertas pasuko prie durų.

Klerkas jį pašaukė.

— Tikiuosi, atsiųsite straipsnio kopiją?

— Be abejonės, — atsakė Robertas.

Robertas nusprendė važiuoti į Talštrasę, iš kur išvykdavo turistiniai autobusai, tartum autobusas galėtų suteikti jam kokios slaptos informacijos. "Iveko" buvo rudos ir sidabrinės spalvų, nedidelis, kad gerai riedėtų stačiais Alpių keliais; jis buvo skirtas keturiolikai keleivių. *Bet kas tie septyni keleiviai ir kur jie yra dabar?* Robertas grįžo į savo mašiną ir pasižiūrėjo į žemėlapį, po to išvažiavo iš miesto Kapelio kaimo kryptimi. Važiuodamas į pietus, jis pravažiavo pro nedideles kalvas aplinkui Ciūrichą ir ėmė kilti į didingąsias Alpes. Pravažiavo Adlisvilą, Langnau, Hauzeną ir dar kelis bevardžius kaimelius su namukais, vaizduojamais spalvotuose pašto atvirukuose, o po valandos įvažiavo į Kapelį. Šiame kaimelyje buvo restoranas, bažnyčia, paštas ir apie tuzinas namų. Robertas sustabdė mašiną šalia restorano ir užėjo į vidų. Padavėja rinko indus nuo staliuko prie durų.

— *Atleiskite, panele, kaip man suradus pono Bekermano namus?*

Padavėja parodė kelią.

— *Štai tenai, prie bažnyčios.*

— *Dėkui.*

Robertas pasuko į dešinę bažnyčios link ir sustabdė mašiną prie kuklaus dviaukščio akmeninio namelio, dengto keraminėmis plytelėmis. Išlipęs iš mašinos, žengė prie durų. Neradęs skambučio, Robertas pasibeldė.

Duris atidarė stambi ūsuota moteris.

— Atleiskite, kad trukdau. Ar ponas Bekermanas namie?

Moteris įtariai jį nužvelgė.

— O ko jums reikia iš jo?

Robertas apdovanojo ją žavinga šypsena.

— Jūs tikriausiai ponia Bekerman? — jis išsitraukė reporterio pažymėjimą. — Aš rašau straipsnį žurnalui apie

šveicarų turistinių autobusų vairuotojus, ir jūsų vyrą man rekomendavo kaip vieną labiausiai patyrusių vairuotojų šalyje.

Moteris nušvito ir išdidžiai tarė:

— Mano Hansas puikus vairuotojas.

— Kaip tik šitaip man ir sakė visi, ponia Bekerman. Aš norėčiau parengti su juo interviu.

— Interviu su mano Hansu žurnalui? — ji sutriko. — Tai gan įdomu. Prašom užeiti.

Jinai nusivedė Robertą į nedidelę, gražiai sutvarkytą svetainę.

— Prašom palaukti. Aš pakviesiu Hansą.

Namo lubos buvo žemos, medinės grindys tamsios, baldai mediniai, nedidelis akmeninis židinys ir nertos užuolaidos ant langų.

Robertas stovėjo ir mąstė. Tai ne tik geriausia, bet ir vienintelė pradžia. *"Žmonės ateina iš gatvės, nusiperka bilietus ir keliauja... Dokumentų iš jų mes neprašome". Robertas pamanė, jog iš čia daugiau eiti nėra kur, jeigu šis variantas nepasiseks, teliks paskelbti: "Septynis turistinio autobuso keleivius, mačiusius meteorologijos zondo kritimą, prašyčiau atvykti pas mane į viešbutį rytoj vidurdienį. Pusryčius garantuoju!"*

Į kambarį įėjo liesas plikas vyras. Jisai buvo išblyškęs, ir vešlūs juodi ūsai tarsi nederėjo prie visos jo išvaizdos.

— Labą dieną, pone...

— Smitas. Labą dieną, — Roberto balsas skambėjo nuoširdžiai. — Labai norėčiau susipažinti su jumis, pone Bekermanai.

— Žmona sakė, jog rašote straipsnį apie turistinių autobusų vairuotojus.

Robertas kerinčiai nusišypsojo.

— Taip. Mūsų žurnalas domisi jumis ir jūsų kelionėmis be avarijų...

— Ką jau ten, — šiurkščiai nutraukė jį Bekermanas. — Jus domina tas daikčiukas, kuris sudužo vakar vi-

durdienį. Argi ne?

Robertas pasistengė apsimesti sutrikęs.

— Na, šiek tiek. Tą klausimą irgi norėčiau aptarti.

— Kodėl to tiesiai ir nepasakius? Sėskitės.

— Dėkui, — Robertas atsisėdo ant sofos.

— Apgailestauju, kad negaliu pasiūlyti išgerti, bet mes namuose neturime alkoholio, — jis patapšnojo sau per pilvą. — Opa. O daktarai net negali skirti man nuskausminamų vaistų, nes visiems vaistams esu alergiškas, — jis atsisėdo priešais Robertą. — Bet jūs gi čia atvažiavote kalbėtis ne apie mano sveikatą, tiesa? Ką norėtumėte sužinoti?

— Norėčiau pasikalbėti su jumis apie keleivius, kurie sekmadienį važiavo autobusu, kai sustojote netoli Utendorfo pasižiūrėti meteorologijos zondo.

Hansas Bekermanas įsmeigė į jį akis.

— Meteorologijos zondo? Kokio zondo? Apie ką jūs kalbate?

— Apie meteorologijos zondą, kuris...

— Jūs turite omenyje kosminį laivą?

Dabar buvo Roberto eilė nustebti.

— Ko... kosminio laivo?

— Taip, skraidanti lėkštė.

Robertui prireikė laiko, kad suviršķintų, ką išgirdo. Jis pajuto, kaip kūną nutvilkė šaltukas.

— Jūs norėtumėte pasakyti matęs skraidančią lėkštę?

— Taip, o joje — negyvėlių kūnus.

"Švecarijos Alpėse sudužo meteorologijos zondas, priklausąs NATO. Jame buvo sumontuota keletas labai slaptų eksperimentinių karinių prietaisų".

Robertui sunkiai sekėsi ramiai kalbėti.

— Pone Bekermanai, ar tikrai esate įsitikinęs, jog matėte skraidančią lėkštę?

— Žinoma, dabar tai vadina NSO*.

---

* Neatpažinti skraidantys objektai (vertėjo past.)

— Ir viduje buvo negyvų žmonių?

— Ne, ne žmonių. Būtybių. Jas labai sunku apibūdinti, — jis lengvai virptelėjo. — Jos buvo labai mažos, didelėmis keistomis akimis. Vilkėjo sidabrinės spalvos kostiumus. Labai šiurpus vaizdas.

Robertas klausėsi, bet niekaip neįstengė surikiuoti minčių.

— O keleiviai matė visa tai?

— O taip. Visi matėme. Aš stovėjau apie penkiolika minučių. Jie norėjo, kad dar pastovėčiau, bet kompanijos taisyklės labai griežtos, turime tiksliai laikytis tvarkaraščio.

Dar nė nepaklausęs, Robertas jau žinojo, jog klausti beprasmiška.

— Pone Bekermanai, o ar kartais nežinote keleivių pavardžių?

— Pone, aš autobuso vairuotojas. Keleiviai bilietus nusiperka Ciūriche, ir mes važiuojame į Interlakeną pietvakarių kryptimi, į Berną šiaurės vakaruose. Jie gali išlipti Berne arba sugrįžti į Ciūrichą. Niekas savo pavardžių neskelbia.

— Vadinasi, keleivių pavardžių niekaip negalima sužinoti? — nusiminęs pasakė Robertas.

Vairuotojas susimąstė.

— Viena, ką galiu pasakyti, — tarp keleivių nebuvo vaikų ir moterų. Tik vyrai.

— Vien vyrai?

Bekermanas vėl susimąstė.

— Ne, netiesa. Buvo viena moteris.

"Velniai griebtų, iš to man maža naudos, — pagalvojo Robertas. — *Ir ko gi aš apskritai ėmiausi šios užduoties?"*

— Vadinasi, jūs, pone Bekermanai, sakote, kad visi keleiviai sėdo į autobusą Ciūriche, o ekskursijai pasibaigus, paprasčiausiai išsivaikščiojo?

— Taip ir buvo, pone Smitai.

"Taigi, aš nematau nė šieno kupetos, kurioje reikėtų ieškoti adatos".

— O gal bent ką prisimenate apie keleivius? Gal jie ką nors šnekėjo ar darė ką?

Bekermanas palingavo galvą.

— Aš dirbu, todėl nekreipiu į juos dėmesio. Nebent kas imtų reikšti pretenzijas. Kaip tas vokietis.

Robertas apmirė ir labai švelniai pasiteiravo.

— Koks vokietis?

— Visi keleiviai sujudo pamatę NSO su negyvomis būtybėmis, o tasai senis pradėjo skųstis, kad jam reikią kuo greičiau patekti į Berną, pasirengti paskaitai universitete rytdienai...

"Šiokia tokia pradžia".

— O gal dar ką prisimenate apie jį?

— Ne.

Visai nieko?

— Jis dėvėjo juodą paltą.

— Pone Bekermanai. Norėčiau paprašyti jūsų paslaugos. Gal neatsisakytumėte su manimi mašina pavažiuoti į Utendorfą?

— Šiandien man poilsio diena, ir aš užimtas.

— Mielai jums už tai apmokėsiu.

— Na?

— Du šimtus markių.

— Aš ne...

— Tad keturis šimtus.

Bekermanas susimąstė.

— O kodėl gi nepavažiavus? Dienelė išvykai automobiliu gera, tiesa?

Jie nuvažiavo į pietus per Liucerną ir nelyginant žaislinius kaimelius — Imansį bei Mergeną. Gamtovaizdžiai tiesiog gniaužė dvasią, bet Robertą buvo užvaldžiusios jo paties mintys.

Pervažiavo per Engelbergą su senoviniu benediktinų vienuolynu, dideliu greičiu pralėkė pro Leizingeną ir Folensį, pro nuostabų žydrą ežerą, kurio paviršiuje baltavo

burių ir jachtų dėmelės.

— Ar dar toli? — paklausė Robertas.

— Jau nebe, — atsakė Hansas Bekermanas.

Važiavo dar beveik valandą, paskiau įsuko į Spizą.

— Dabar jau ranka pasiektum, — tarė Bekermanas. — Tereikia pravažiuoti Taną.

Robertas pajuto, kaip tankiau suplakė širdis. Jis pamatys kažką neįsivaizduojama, ateivius iš kitų pasaulių. Užpakaly jų liko mažytis Tano kaimelis, o po kelių minučių mašinai privažiavus prie giraitės, Hansas Bekermanas ištiesė ranką ir tarė:

— Štai ten!

Robertas pasuko į šalikelę ir sustabdė mašiną.

— Perėjus skersai kelią, štai už tų medžių.

Robertas pajuto, kad pradeda jaudintis.

— Gerai. Eime pažiūrėti.

Keliu važiavo sunkvežimis. Praleidę jį, Robertas ir Hansas perėjo skersai kelio. Robertas sekė paskui vairuotoją nežymiu nuolydžiu prie medžių.

Kelio jau visai nebebuvo matyti. Kai išėjo į laukymę, Bekermenas pareiškė:

— Štai čia.

Ant žemės gulėjo sudužęs meteorologijos zondas.

8 skyrius

"Esu jau per senas šitiems žaidimams, — atsainiai pamąstė Robertas. — *Juk aš iš tikrųjų ėmiau tikėti jo pasaka apie skraidančią lėkštę".*

Hansas Bekermanas sumišęs apžiūrinėjo skeveldras, kurios mėtėsi ant žemės.

— Neįtikėtina! Čia visai ne tai.

Robertas atsiduso.

— Taigi visai ne tai, tiesa?

Bekermanas palingavo galvą.

— Bet juk vakar ji buvo šičia.

— Jūsų maži žali žmogučiai tikriausiai išskrido.

Tačiau Bekermanas buvo užsispyrėlis.

— Ne, ne. Jie buvo negyvi.

"Visi negyvi. Labai gerai dera su mano užduotimi. Vienintelis mano siūlelis — kvaiša senis, kuriam vaidenasi kosminiai laivai".

Robertas priėjo arčiau meteorologijos zondo ir ėmė įdėmiai apžiūrinėti jį. Didelis apvalkalas iš aliuminio — keturiolikos pėdų skersmens, kraštai perplyšę nuo smūgio į žemę. Visi prietaisai nuimti, kaip ir sakė generolas Hiliardas. *"Negalėčiau pasakyti, kokie svarbūs šio meteorologijos zondo prietaisai."*

Robertas apėjo sudaužytą aparatą, bandydamas nors ką surasti, permirko kojas šlapioje žolėje. Nieko gera. Šis zondas toks pat kaip ir tuzinas kitų, kuriuos jam teko matyti.

Hansas nepasidavė, demonstravo vokišką užsispyrimą.

— Tai ateivių pokšteliai... Jie padarė, kad atrodytų šitaip... Jūs gi žinote, kad jie viską gali.

Robertas nusprendė, jog *čia nebėra ko veikti,* dar ir kojos permirko, vaikščiojant po aukštą žolę. Jis jau pasisuko eiti atgal, bet sudvejojo, užkluptas staigios minties. Sugrįžo prie zondo.

— Ar negalėtumėte jo kilstelti? — paklausė.

Bekermanas nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Norite, kad aš jį pakelčiau?

— Malonėkite.

Bekermanas trūktelėjo pečiais. Jis paėmė vieną lengvo apvalkalo kraštą ir jį kilstelėjo, o Robertas tuo metu palindo po juo.

— Čia šlapia, — riktelėjo jis.

— Žinoma, vakar visą dieną lijo, žemė kiaurai permirkusi.

Robertas išlindo iš po zondo apvalkalo.

"Pašėlęs oras, — pasakė jam pilotas. — *Sekmadienis buvo saulėtas". O kaip tik sekmadienį zondas patyrė avariją. "Visą dieną lyja, o naktį — giedra. Čia reikia turėti barometrą, o ne laikrodį".*

— Koks buvo oras, kai pamatėte NSO? — paklausė Robertas.

Bekermanas susimąstė.

— Puikus vidurdienis.

— Saulėta?

— Taip, saulėta.

— O vakar lijo visą dieną?

Bekermanas nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Na ir kas?

— Vadinasi, jei zondas guli čia antrą parą, žemė po juo turėtų būti sausa arba blogiausiu atveju truputį drėgna. O po juo žolė tokia pat šlapia kaip ir visur aplinkui.

Bekermanas nustebęs tebežiūrėjo į jį.

— Nesuprantu. Ir ką tai reikštų?

— Tai galėtų reikšti, — atsargiai pradėjo Robertas, — jog kažkas šį zondą padėjo čionai vakar, pradėjus lyti, ir pasiėmė tai, ką jūs matėte.

Ar galėjo būti logiškesnis paaiškinimas?

— Na kas gi taip idiotiškai elgtųsi?

"Tai anaiptol ne idiotiška, — pamanė Robertas. — *Tai galėjo padaryti Šveicarijos valdžios institucijos, kad suklaidintų nekviestus žioplius. Tiesai nuslėpti dezinformacija — pirmutinė gudrybė".* Robertas žingsniavo po žolę atidžiai viską apžiūrinėdamas ir keiksnodamas save, jog vos nepakliuvo ant meškerės kaip idiotas.

Hansas Bekermanas jį įtariai stebėjo.

— O kokiam žurnalui, jūs, pone, rašote straipsnį?

— "Trevel end Ležė".

Bekermanas tiesiog nušvito.

— O, tikriausiai jūs norėsite ir nufotografuoti mane kaip anas vaikinas.

— Kas?

— Na, tasai fotografas, kuris mus nufotografavo.

Robertą nusmelkė šaltis.

— Apie ką jūs šnekate?

— Apie fotografą. Jis nufotografavo mus to daikčiuko fone ir pažadėjo kiekvienam atsiųsti po nuotrauką. Kai kurie keleiviai irgi turėjo fotoaparatus.

— Minutėlę, — lėtai ištarė Robertas. — Sakote, kad kažkas nufotografavo keleivius NSO fone?

— Kaip tik tai aš ir sakau.

— Ir jis žadėjo kiekvienam atsiųsti po nuotrauką?

— Taip.

— Vadinasi, jis turėtų turėti jūsų pavardes bei adresus?

— Žinoma, nes kaipgi kitaip galėtų atsiųsti nuotraukas?

Robertas stovėjo nekrusteldamas, jausdamas, kaip jį apima euforija. *"Pasisekė, Robertai! Pasisekė tau, kalės vaike!"* Neįvykdomas uždavinys staiga tapo gardžiu kąsneliu. Jam nebereikės ieškoti septynių nežinomų keleivių. Tereikia susirasti vieną fotografą.

— Kodėl jūs anksčiau nepasakėte apie jį, pone Bekermanai?

— Bet jūs gi klausinėjote manęs apie keleivius.

— Tai reikštų, jog jis nebuvo keleivis?

Bekermanas palingavo galvą.

— Nebuvo. Jo mašina stovėjo skersai kelio, ją jau pradėjo tempti vilkikas, kai įvyko toji katastrofa. Vaikinas perbėgo skersai kelio pasižiūrėti, kas atsitiko, o paskui sulakstė prie savo mašinos, atsinešė fotoaparatą ir paprašė mūsų visų nusifotografuoti lėkštės fone.

— Gal žinote šio fotografo pavardę?

— Ne.

— O gal šiaip ką galite pasakyti apie jį?

Bekermanas susimąstė.

— Jis buvo užsienietis. Amerikietis ar anglas.

— Sakėte, jog jo mašiną rengėsi traukti vilkikas?

— Taip.

— O ar neprisimenate, kur vilkikas nuvažiavo?

— Į šiaurę. Manau, kad į Berną. Tanas, žinia, arčiau, bet sekmadieniais Tane visi garažai uždaryti.

Robertas šyptelėjo.

— Dėkui, jūs man labai padėjote.

— Ar nepamiršite atsiųsti straipsnio, kai parašysite?

— Nepamiršiu. Štai pinigai jums, dar pridedu šimtą markių už pagalbą. Aš parvešiu jus namo.

Jie sugrįžo prie mašinos, Bekermanas atsidarė dureles, paskiau sustojo ir atsigręžė į Robertą.

— Jūs labai dosnus, — jis išsiėmė iš kišenės nedidelį stačiakampį metalo gabalėlį, maždaug žiebtuvėlio dydžio, su žvilgančiu baltu kristaliuku.

— Kas čia?

— Radau ji sekmadienį ant žemės prieš sėdant į autobusą.

Robertas įdėmiai apžiūrėjo keistą daiktą. Kristalas buvo lengvas kaip popierius, smėlio spalvos. Vienas jo kraštas aptrupėjęs, o tai galėjo reikšti, jog šis gabalėlis yra kito daikto dalis. — *Įrengimų, sumontuotų meteorologijos zonde dalis? Ar NSO dalis?*

— Gal jis lems jums sėkmę, — pasakė Bekermanas grūsdamas į piniginę gautus iš Roberto pinigus. — Man jis jau atnešė ją, — jis plačiai nusišypsojo ir įlipo į mašiną.

Atėjo metas apmąstyti svarbiausią klausimą: *"Ar iš tikrųjų patikėjau NSO?"* Robertas laikraščiuose skaitė daugybę neįtikėtiniausių istorijų apie žmones, tvirtinusius, jog jie pabuvoję kosminiame laive ir dabar turi antgamtinių žinių. Jis visuomet manė, jog šie žmonės arba dedasi daug žiną, arba turi kreiptis į psichiatrą. Tačiau pastaraisiais metais pasirodė straipsnių, kuriuos ne taip lengva buvo paneigti. NSO stebėjo astronautai, KOP lakūnai, policininkai ir kiti verti pagarbos žmonės, vengiantys nereikalingo spaudos šurmulio. Be to, pasirodė sensacingas straipsnis apie NSO katastrofą Rozuele, Nju Meksiko valstijoje, kur neva buvę rasti

ateivių kūnai. Valdžia pasistengė nuslėpti tą įvykį ir likviduoti visus įrodymus. Per Antrąjį pasaulinį karą lakūnai pasakodavo apie keistus objektus, kurie atakuodavo juos ir dingdavo. Sklido istorijos apie miestus, virš kurių dideliu greičiu praskrisdavę neatpažinti objektai. *O jeigu tai iš tikrųjų NSO su ateiviais iš kitos galaktikos? Kokios būtų pasekmės mūsų planetai? Ar tai reikštų taiką? Karą? Civilizacijos, kaip suvokiame ją mes, pabaigą?* Robertas pajuto širdies gilumoje tikįs, jog Hansas Bekermanas paprasčiausiai kliedintis lunatikas ir katastrofa iš tikrųjų ištiko vis dėlto meteorologijos zondą. Kad patikėtų Bekermano istorija arba atmestų ją, Robertas turėjo surasti kitus liudytojus. Neįsigilinus ši istorija, rodos, nepanaši į tiesą, bet vis dėlto joje kai kas vertė Robertą susimąstyti. *Jei katastrofą patyrė meteorologijos zondas, kad ir su įslaptinta įranga, kodėl gi jam paskambino tokį ankstyvą metą ir paskyrė susitikimą Nacionalinio saugumo agentūroje, be to, pasakė, jog tai labai skubi užduotis ir liudytojus reikia surasti labai greitai? Galbūt tai tik priedanga? Jei taip... Kodėl gi?*

9 skyrius

Vėliau, tą pačią dieną, Ženevoje, Šveicarijos užsienio reikalų ministerijoje, įvyko spaudos konferencija. Per penkiasdešimt korespondentų susirinko į konferencijų salę, o daugelis dar stumdėsi koridoriuje. Dalyvavo televizijos, radijo, spaudos atstovai daugiau nei iš tuzino šalių, daugelis jų su magnetofonais bei videokameromis. Atrodė, jog jie visi šneka choru.

— Girdėjome, kad tai buvo ne meteorologijos zondas...

— Ar tiesa, kad tai skraidanti lėkštė?

— Sklinda gandai, jog laive buvę ateivių kūnai...

— Ar liko gyvas bent vienas ateivis?

— Galbūt vyriausybė bandys nuslėpti nuo žmonių teisybę?

Spaudos sekretorius pakėlė balsą, bandydamas nuraminti auditoriją.

— Ponios ir ponai, įvyko paprastas nesusipratimas. Visą laiką mums skambina, žmonės mato palydovus, krintančias žvaigždes... O ar jums nekeista, jog visi skambučiai dėl NSO būna anonimiški? Gal skambinęs tikrai tiki, kad būta NSO, o iš tiesų paprasčiausiai nukrito meteorologijos zondas. Mes specialiai pasirūpinome transportu, kad nuvežtume jus į tą vietovę. Prašom, eikite paskui mane...

Po penkiolikos minučių žurnalistai su kameromis, susigrūdę į du autobusus, išvažiavo į Utendorfą pasižiūrėti nukritusio zondo. Pasiekę įvyko vietą, jie sustojo šlapioje žolėje ir ėmė apžiūrinėti sutrūkusį zondo apvalkalą. Vėl prašenko spaudos sekretorius.

— Štai jūsų slėpiningoji skraidanti lėkštė. Ji paleista iš mūsų bazės. Kiek mums žinoma, ledi ir džentelmenai, nėra neatpažintų skraidančių objektų, kurių kilmės mūsų vyriausybė negalėtų paaiškinti. Mes neturime jokių žinių apie nežemiškų civilizacijų lankymąsi. Šiuo požiūriu mūsų vyriausybė laikosi griežtos politikos. Jeigu rastųsi kokių kitaplanečių vizito įrodymų, informaciją nedelsdami pateiktume visuomenei. Jei nebėra ko klausti...

10 skyrius

KOP bazės Lenglyje, Virdžinijos valstijoje, 17-asis angaras buvo užrakintas ir gerai saugomas. Iš lauko pusės pagal pastato perimetrą stovėjo išsidėstę ketvertas ginkluotų jūros pėstininkų. Angaro viduje trys aukšti armijos karininkai saugojo užantspauduotą kambarį keisdamiesi kas aštuonios valandos. Niekas iš karininkų nežinojo, ką saugo. Be mokslininkų ir gydytojų, kurie dirbo viduje, įeiti į kambarį buvo leista tik trims asmenims.

Ketvirtasis ką tik atvyko. Jį pasitiko brigados gene-

rolas Pakstonas, atsakingas už objekto saugumą.

— Sveiki atvykę į mūsų žvėryną, — pasveikino jis svečią.

— Aš jau iš anksto džiaugiuosi.

— Jūs nenusivilsite. Prašom čionai.

Prie užantspauduoto kambario durų stovėjo kabykla su kabančiais keturiais baltais steriliais kombinezonais.

— Malonėkite apsirengti kombinezonu, — paprašė generolas.

— Be abejo, — Janusas įlindo į kombinezoną, visiškai uždengiantį kūną; tebuvo matyti tik veidas už stiklinės kaukės. Jis dar užsimovė ant batų baltas šlepetes, ir generolas privedė jį prie kambario durų. Sargybinis pasitraukė į šalį, o generolas atvėrė duris.

— Eikite.

Janusas įžengė į salę ir apsižvalgė. Patalpoje gulėjo kosminis laivas. Ant šonuose stovinčių skrodimo stalų gulėjo dviejų ateivių kūnai, prie vieno jų darbavosi patologoanatomas.

Generolas Pakstonas atkreipė svečio dėmesį į kosminį laivą.

— Atrodo, mes susidūrėmė su žvalgybiniu laivu, — aiškino generolas. — Esame įsitikinę, jis turėjo tiesioginį ryšį su pagrindiniu laivu.

Abu vyrai priėjo arčiau prie aparato ir ėmė apžiūrinėti. Laivas buvo maždaug trisdešimt penkių pėdų skersmens, interjero forma priminė perlų kriauklę, lubos sustumiamos, trys atlošiami krėslai. Laivo sienas dengė plokštės, ant kurių kabojo kažkokie metaliniai diskai.

— Čia dar daug ko nesuprantame, — prisipažino generolas Pakstonas, — bet, ką nustatėme, — sukrečia, — jis parodė kelis prietaisus ant nedidelių skydų. — Čia integruota plačiaruožė optinė sistema. Atrodo, jog ji skirta gyviems organizmams susekti. Čia ryšio sistema, galinti sintetinti balsą, čia navigacijos sistema, atvirai kalbant, ji mums galvosūkis. Manome, jog ji veikia per elekromagnetinius impulsus.

— Ar yra kokios ginkluotės? — paklausė Janusas.

Generolas Pakstonas skėstelėjo rankomis.

— Tiksliai nežinome, čia daugybė prietaisų, kurių paskirtis mums nesuvokiama.

— O koks energijos šaltinis?

— Spėjame, kad energijos šaltinis yra uždarojo ciklo vienatomis vandenilis, todėl atliekų produktas — vanduo, kuris gali nuolat cirkuliuoti iš naujo, vis virsdamas vandeniliu ir kurdamas energiją. Turėdamas tokį nuolatinį energijos šaltinį, laivas gali lengvai skrieti tarpplanetinėje erdvėje. Tikriausiai praeis nemažai metų, kol įspėsime visas šitas paslaptis. Bet yra kai ko dar labai įdomaus. Du ateiviai buvo prisirišę prie krėslų, bet įduba trečiame krėsle rodo, jog ir jame sėdėta.

— Jūs norėtumėte pasakyti, — iš lėto pradėjo Janusas, — jog vienas ateivis galėjęs dingti?

— Labai galimas daiktas.

Janusas stovėjo susiraukęs.

— Nagi, žvilgterkime į ateivius.

Jie priėjo prie skrodimo stalų, ant kurių gulėjo kūnai. Janusas sustojo ir pradėjo atidžiai apžiūrinėti neįprastas figūras. Rodėsi keista, jog būtybės, kurios taip labai skiriasi nuo žmonių, buvo protingos. Ateivių kaktos pasirodė esančios daug didesnės nei tikėjosi Janusas. Jie buvo visiškai pliki, net be blakstienų ir antakių. Akys panėšėjo į teniso kamuoliukus.

Daktaras, skrodęs lavoną, pakėlė galvą.

— Tai stulbina, — tarė jis. — Vienas kūnas be rankos. Ir nėra jokių kraujo žymių, tačiau esama tarsi venų su žaliu skysčiu.

— Žaliu skysčiu? — paklausė Janusas.

— Taip, — sutriko daktaras, — manytume, jog šios būtybės augalinės kilmės.

— Protingi augalai? Jūs rimtai kalbate?

— Pasižiūrėkite, — daktaras paėmė kolbą su vandeniu ir apšlakstė berankio dilbį. Po kiek laiko iš dilbio ėmė

tekėti žalia medžiaga, pamažu formuodama ranką.

Visi buvo sukrėsti.

— Dieve mano! Ar jie išties negyvi, ar?...

— Įdomu. Kiek suvokiame, kūnai negyvi, bet vis dėlto jie nėra tokie. Sakyčiau, tai anabiozės būsena.

Janusas neatsitraukdamas tebežiūrėjo į vėl ataugusią ranką.

— Daugelis augalų turi įvairių proto formų.

— Proto?

— Taip. Yra augalų, kurie keičia savo išvaizdą gindamiesi. Mes dabar darome stebinančių eksperimentų su augalijos gyvenimu.

— Norėčiau pamatyti tokių eksperimentų, — pasakė Janusas.

— O, džiaugsiuosi galėdamas tai parodyti.

Į didžiulį žalią laboratorijos pastatą įėjo ir vyriausybinių pastatų kompleksas už trisdešimties mylių nuo Vašingtono. Užrašas ant jo sienos skelbė:

Klevai ir paparčiai dar nesugadinti.

Bet, bę abejonės, jeigu jie įgytų proto, irgi pradėtų piktžodžiauti ir niekinti Dievą.

Ralfas Valdas Emersonas,
"Gamta", 1836

Profesorius Račmanas, viso komplekso galva, buvo mažytis, įsimylėjęs savo profesiją žmogelis.

— Kaip tik Čarlzas Darvinas pirmasis atrado augalų sugebėjimą mąstyti. Liuteris Berbankas pažengė toliau bandydamas nustatyti kontaktą su augalais.

— Jūs iš tikrųjų tikite, kad tai įmanoma?

— Mes žinome, kad įmanoma. Džordžas Vašingtonas Karveris kalbėjosi su augalais, ir jie padėjo jam atrasti šimtus naujų medžiagų. Karveris sakė: "Kai paliečiu

gėlę, paliečiu begalybę. Gėlės žemėje egzistavo gerokai prieš atsirandant žmonėms ir, kai jie išnyks, jos egzistuos dar miljonus metų. Per gėles aš kalbuosi su begalybe...”

Janusas apžvelgė didžiulį pastatą, kuriame stovėjo. Pastatas buvo pilnas augalų ir egzotiškų gėlių, nuspalvinusių jį visomis vaivorykštės spalvomis. Oras buvo prisodrintas įvairiausių kvapų.

— Šioje salėje viskas gyva, — tarė profesorius Račmanas. — Šie augalai gali jausti meilę, neapykantą, skausmą, gali susijaudinti... tiesiog kaip gyvūnai. Seras Žagadis Čandra Bozė įrodė, jog jie reaguoja į balso toną.

— O kaip visa tai galima įrodyti? — pasidomėjo Janusas.

— Džiaugiuosi galėdamas jums pademonstruoti, — Račmanas priėjo prie stalo, pilno augalų. Šalia stovėjo poligrafas, Račmanas paėmė vieną elektrodą ir prijungė prie augalo. Rodyklė poligrafo skalėje nejudėjo. — Žiūrėkite, — pasakė profesorius.

Jis pasilenkė prie augalo ir sušnibždėjo:

— Aš manau, kad esi labai gražus, gražesnis už visus kitus augalus...

Janusas pamatė, kaip poligrafo rodyklė truputėlį pasislinko į priekį.

Staiga profesorius riktelėjo:

— Tu bjaurus! Tu žūsi! Ar girdi mane? Žūsi!

Poligrafo rodyklė suvirpėjo ir staigiai šoktelėjo.

— Dieve mano, — tarė Janusas, — negaliu tuo patikėti.

— Dabar matėte augalo reakciją į žmogaus balsą, — tarė Račmanas. — Amerikiečių žurnalai išspausdino straipsnį apie panašius eksperimentus, bet visų įdomiausias buvo eksperimentas, kurį atliko šeši studentai. Vienas jų, kitiems nežinant, įėjo į kambarį kuriame buvo du augalai; vieną šių augalų prijungė prie poligrafo, o kitą sunakino. Paskiau studentai iš eilės ėjo į tą kambarį. Kol ėjo nekalti, poligrafas

visai nereagavo. Bet kambaryje pasirodžius tam studentui, kuris sunaikino augalą, poligrafo rodyklė bemat šokteldavo.

— Neįtikėtina.

— Bet tiesa. Mes dar išsiaiškinome, jog augalai reaguoja į įvairią muziką.

— *Įvairią muziką?*

— Taip. Toks bandymas buvo atliktas Templio Bjuelio koledže Denveryje. Paprastus augalus įdėjo į tris skirtingas stiklines dėžės, vienoje kurių skambėjo roko muzika, kitoje — indų sitarų muzika, o trečioje — niekas negrojo. Bandymą filmavo Si Bi Es kino kameros. Po dviejų savaičių augalai dėžėse su roko muzika žuvo, buvusieji dėžėje be muzikos augo normaliai, o štai dėžėje, kurioje skambėjo švelnūs sitarų garsai, jie skleidė puikius žiedpumpurius, linkstančius į garso šaltinį. Volteris Kronkaitas pademonstravo šį filmą per naujienų laidą. Jei norėtumėte patikrinti, — tai buvo 1970 metų spalio 26-ą.

— Norite pasakyti, jog augalai turi proto?

— Jie kvėpuoja, maitinasi, dauginasi. Jie gali jausti skausmą ir gintis nuo priešų. Pavyzdžiui, kai kurie augalai panaudoja terpenus dirvožemiui aplinkui save užnuodyti ir konkurentams naikinti. Kiti augalai išskiria alkaloidų, ir jais nebeminta vabzdžiai. Mes įrodėme, jog augalai bendrauja tarpusavyje per feromonus.

— Aš apie tai girdėjau, — pasakė Janusas.

— Kai kurie augalai yra mesėdžiai, kaip stepukas. Kai kurios orchidėjos paskleidžia bičių patelių kvapą prisikviesdamos patinėlių, kitos orchidėjos panėšėja į vapsvų pateles ir tuo prisivilioja patinėlių žiedadulkėms rinkti. O esama orchidėjų, skleidžiančių pašvinkusios mėsos kvapą, ir prie jų sulekia visos aplink esančios musės.

Janusas gaudė kiekvieną žodį.

— Rožinė kurpelė turi viršutinę lūpą, kuri užsivožia ir pagriebia nutūpusią bitę. Vienintelė išeitis bitei yra siau-

ras plyšelis užpakalinėje žiedo dalyje. Pakeliui į laisvę bitė surenka žiedadulkes. Šiaurės rytuose auga per penkis tūkstančius žydinčių augalų rūšių, ir kiekviena rūšis turi savo ypatumų. Negali būti abejonių, įrodyta, jog gyvi augalai protauja.

"Ir kur dabar trečiasis ateivis?" — pagalvojo Janusas.

11 skyrius

Trečioji diena
Bernas, Šveicarija
Trečiadienis, spalio 17-oji

Bernas buvo vienas Roberto mėgstamiausių miestų. Elegantiškas miestas su puikiais paminklais ir gražiais senais aštuonioliktojo amžiaus akmeniniais namais. Šveicarijos sostinė ir vienas labiausiai klestinčių jos miestų. Robertas spėjo, jog Berno tramvajai buvo nudažyti žaliai todėl, kad tokios spalvos buvo pinigai. Berniečiai geresnės širdies ir nerūpestingesni palyginti su kitų Šveicarijos miestų gyventojais. Jie vaikščiojo neskubėdami, kalbėjo lėčiau ir apskritai buvo ramesni. Anksčiau Robertui teko keletą kartų dirbti Berne drauge su šveicarų saugumo tarnyba, kurios štabas buvo įsikūręs Vaizenhauzplace. Ten jis turėjo draugų, galinčių padėti jam, bet instrukcijos šiuo atžvilgiu buvo pernelyg griežtos. Keistos, tačiau griežtos.

Robertui teko penkiolika kartų skambinti, kol susirado garažą, į kurį buvo nutempta fotografo mašina. Tai buvo nedidelis garažas Friburgštrasėje, o mechanikas Fricas Mandelis kartu buvo ir jo savininkas. Mandelis baigė ketvirtą dešimtį, jo veidas buvo išvargęs ir spuoguotas, kūnas liesokas, pernelyg didelis nuo alaus pilvas. Robertui atvažiavus į garažą, Fricas triūsė remonto duobėje.

— Labą dieną, — šūktelėjo jam Robertas.

Mandelis pakėlė galvą.

— Labą dieną. Kuo galėčiau pasitarnauti?

— Mane domina mašina, kurią buksyravote sekmadienį.

— Lukterkite minutėlę, aš tik užbaigsiu savo darbą.

Po dešimt minučių Mandelis išsiropštė iš duobės, šluostydamas skudurais alyvuotas rankas.

— Vadinasi, jūs skambinote šįryt? Gal dėl to darbo kas skundžiasi? Aš neatsakau už...

— Ne, — nuramino jį Robertas, — jokių skundų nėra. Aš inspektuoju, ir man rūpi mašinos vairuotojas.

— Eime į kontorą.

Jie įėjo į nedidelį kabinetą, Mandelis atidarė dokumentų spintą.

— Sakėte, praėjusį sekmadienį?

— Taip, iš tikrųjų.

Mandelis išsitraukė kortelę.

— O, tai buvo fotografas, nufotografavęs mus prie NSO.

Robertas pajuto, jog jo delnai sudrėko.

— Jūs matėte NSO?

— Taip, beveik pačiupinėjau.

— Ar galite jį apibūdinti?

Mandelis truktelėjo pečiais.

— Jis... jis atrodė gyvas.

— Kaip?

— Aš turiu galvoje... aplinkui jį švietė kažkokia šviesa, o spalvos visą laiką keitėsi. Jis atrodė žydras... paskui žalias... nežinau. Labai sunku apibūdinti. O viduje ten buvo tos mažos būtybės. Ne žmonės, o...

— Kiek jų buvo?

— Du.

— Jie buvo gyvi?

— Man pasirodė, jog mirę — jis suraukė antakius. — Džiaugiuosi, kad jūs tikite manimi, aš bandžiau apie tai papasakoti savo draugams, o jie iš manęs tik juokėsi. Net

žmona pamanė, kad padauginau išgerti. Bet aš gi žinau, ką mačiau.

— O ką galite pasakyti apie mašiną, kurią atitempėte? — paklausė Robertas.

— Ak, tiesa, "Reno". Išdegė guoliai, ir ėmė tekėti tepalas. Už automobilio buksyravimą paėmiau šimtą dvidešimt penkis frankus — dvigubas tarifas, nes buvo sekmadienis.

— Ar vairuotojas apmokėjo čekiu, ar kredito kortele?

— Aš nepripažįstu nei čekių, nei kredito kortelių. Jis sumokėjo grynais.

— Šveicarų frankais?

— Svarais.

— Ar esate tuo įsitikinęs?

— Žinoma, prisimenu, jog teko perskaičiuoti pagal kursą.

— Pone Mandeli, o ar atsitiktinai neužsirašėte mašinos numerio?

— Aišku, užsirašiau, — atsakė Mandelis ir pažvelgė į kortelę. — Automobilis buvo išsinuomotas Ženevoje.

— Gal galėtumėte pasakyti numerį?

— Galiu, kodėl gi ne? — jis užrašė numerį ant popieriaus skiautelės ir ištiesė ją Robertui. — Ar tai siejasi su NSO?

— Ne, — atsakė Robertas kuo nuoširdžiausi balsu, išsiėmė piniginę ir išsitraukė iš jos pažymėjimą. — Aš atstovauju tarptautiniam automobilių klubui, mano kompaniją domina, kokia padėtis su sugedusių automobilių buksyravimu.

— Aaa...

Robertas išėjo iš garažo ir nustebęs pagalvojo: *"Atrodo, šis neatpažintas velnio objektas su dviem negyvais ateiviais iš tiesų egzistuoja"*. Bet kodėl tuomet generolas Hiliardas melavo jam, jei suprato, kad Robertas vis vien išsiaiškins, jog tatai buvo skraidanti lėkštė?

Paaiškinimas tegalėjo būti vienui vienas, ir, pagalvojus apie jį, Robertą staiga nusmelkė drebulys.

12 skyrius

Didžiulis kosminis laivas tarsi nejudėdamas pakibo tamsioje erdvėje. Bet iš tikrųjų jis keliavo Žemės orbita dvidešimt dviejų tūkstančių mylių per valandą greičiu. Jame buvo šeši ateiviai, kurie žiūrėjo į optinį trimačio vaizdo ekraną ant laivo sienos. Sukantis Žemei, monitoriuje jie stebėjo holografinį vaizdą apačioje, o elektroninis spektrografas analizavo cheminę jo sudėtį. Žemės atmosfera buvo nepaprastai užteršta, didžiulės gamyklos nuodijo orą išmetama tiršta juoda tarša, o biologiškai neskaidžios atliekos kaupėsi laidojamos žemėje bei skandinamos į jūrose.

Ateiviai matė vandenynus, kadaise švarius ir žydrus, o dabar pajuodusius nuo naftos ar parudusius nuo kitokių taršalų. Didžiojo Barjerinio Rifo koralai nubluko, žuvys gaišo milijonais, Amazonės miškų vietoje tįsojo didžiausia dykvietė. Kosminio laivo prietaisai rodė, jog Žemės temperatūra, palyginti su paskutiniu tyrimu prieš trejus metus, pakilo. Ateiviai stebėjo planetoje vykstančius karus, kurie dar labiau kenkė Žemės atmosferai.

Tarpusavyje ateiviai šnekėjosi telepatiškai.

— *Tų žemėnų būtyje niekas nepasikeitė.*

— *Labai gaila. Jie nieko neišmoko.*

— *Mes juo pamokysime.*

— *Ar bandėte susisiekti su mūsų žvalgais?*

— *Taip. Bet kažkas įvyko. Jie neatsako.*

— *Reikia pabandyti dar kartą. Turėtume surasti jų laivą.*

Apačioje, Žemėje, už tūkstančių pėdų nuo kosminio laivo orbitos, Robertas paskambino generolui Hiliardui slapta ryšio linija. Jį tuojau sujungė su generolu.

— Labą dieną, komandore. Ar turite naujienų?

"Taip, norėčiau pranešti tau, kad esi melagis, šunsnukis", — pamanė Robertas, tačiau balsu pasakė visai ką kita.

— Dėl to meteorologijos zondo, generole... atrodo, jog tai buvo NSO, — Robertas laukė, ką jam atsakys.

— Taip, žinau. Dėl griežto slaptumo šito negalėjau jums pasakyti anksčiau.

Kurį laiką abudu tylėjo, paskiau generolas Hiliardas vėl prašneko:

— Tai, ką pasakysiu jums, komandore, ypač slapta. Prieš trejus metus mūsų vyriausybė buvo susitikusi su ateiviais, jie nusileido vienoje NATO karinių oro bazių. Mums pavyko užmegzti su jais kontaktą.

Robertas pajuto, kaip pašėlusiai sutvaksėjo širdis.

— Ką... ką jie pasakė?

— Kad rengiasi mus sunaikinti.

Robertas nepatikėjo savo ausimis.

— Sunaikinti?

— Tikrų tikriausiai. Jie pasakė sugrįšią į šią planetą, paversią mus vergais, o mes negalėsime pasipriešinti. Kol kas mes iš tikrųjų nesame pajėgūs, bet dirbame, kad įstengtume atsilaikyti. Štai kodėl labai svarbu vengti panikos visuomenėje ir laimėti laiko. Tikiuosi, dabar suprantate, kaip svarbu, kad liudytojai nepasakotų, ką regėję. Jeigu jie ims plepėti ir viskas iškils aikštėn, grės pasaulinė katastrofa.

— O ar negeriau būtų parengti žmones ir...

— Klausykit, komandore, 1938 metais jaunas aktorius, pavarde Orsonas Velsas, perskaitė per radiją scenarijų, pavadintą "Pasaulių karas", apie tai, kaip į Žemę įsiveržia ateiviai. Per keletą minučių visuose Amerikos miestuose kilo panika, puolę į isteriją gyventojai bandė pabėgti nuo įsivaizduojamų grobikų. Telefono ryšiai nutrūko, keliai užsikimšo, žmonės žuvo, viešpatavo visuotinis chaosas. Ne, mums pirmiausia reikia pasirengti pasitikti ateivius, o jau vėliau apie tai pranešti gyventojams. Mes norime, kad surastumėte liudytojus jų pačių saugumo labui, ir tada galėsime kontroliuoti situaciją.

Robertas pajuto, jog jį išmušė prakaitas.

— Taip, aš... aš suprantu.

— Taigi gerai. Tikiuosi, jūs pasikalbėjote bent su

vienu liudytoju?

— Suradau du.

— Kokios jų pavardės?

— Hansas Bekermanas, turistinio autobuso vairuotojas, gyvena Kapelyje...

— O antrasis?

— Fricas Mandelis, garažo savininkas Berne. Jis buksyravo trečiojo liudytojo mašiną.

— Koks jo vardas?

— Šito aš dar nežinau, kaip tik dabar juo domiuosi. Gal man vertėtų pasikalbėti su jais, kad neplepėtų apie NSO?

— Ne, jums tiesiog reikia surasti visus liudytojus, o paskiau su jais bendraus valstybių vyriausybių valdininkai. Ar išsiaiškinote, kiek liudytojų buvo iš viso?

— Taip. Septyni keleiviai, vairuotojas, mechanikas ir automobilio vairuotojas.

— Turite surasti visus juos, kiekvieną iš tos dešimties liudytojų. Supratote?

— Taip, generole.

Robertas sutrikęs padėjo ragelį. NSO buvo realybė, ateiviai — priešai. Siaubinga.

Staiga vėl dingtelėjo mintis, kuri jam jau anksčiau kėlė nerimą. Generolas Hiliardas davė jam užduotį, bet visko nepapasakojo. Ką jie dar galėtų slėpti?

Automobilių nuomos kompanija "Avis" buvo Ženevos centre. Lozanos gatvėje 44. Robertas ryžtingai įžengė į kontorą ir priėjo prie moters, stovėjusios už barjero.

— Kuo galėčiau pasitarnauti? — paklausė ji.

Robertas numetė ant barjero popierėlį su "Reno" numeriu.

— Praėjusią savaitę jūs buvote išnuomoję šį automobilį. Norėčiau sužinoti jį išsinuomojusio žmogaus pavardę, — Robertas kalbėjo rūsčiai.

Moteris net žengtelėjo atgal.

— Atleiskite, bet mums neleidžiama teikti tokios informacijos.

— Ką gi, juo blogiau jums, — griežtai atšovė Robertas, — nes būsiu priverstas per teismą pateikti didelį pinigų ieškinį jūsų kompanijai.

— Nesuprantu. Kas nutiko?

— Paaiškinsiu jums esmę, ponia. Sekmadienį ši mašina važiuodama įsirėžė į manąją ir padarė man nemaža nuostolių. Vairuotojas pabėgo, bet man pavyko užsirašyti jo mašinos numerį.

— Dabar suprantu, — moteris atidžiai pasižiūrėjo į Robertą. — Prašom atleisti, — ji kažkur nuėjo ir po minutės grįžo su registracijos knyga. — Kaip čia užrašyta, buvo sugedęs variklis, bet apie avariją nieko nepasakyta.

— Gerai, vadinasi, aš dabar jums pranešu apie ją. Ir atsakyti dėl to teks jūsų kompanijai, apmokėsite už mano mašinos remontą. Aš turiu naujutėlaitį "Porše", todėl jums kainuos didelį pinigą...

— Labai apgailestauju, sere, bet apie avariją nebuvo jokio pranešimo, todėl mes už tai neatsakome.

— Klausykite, — Robertas pažemino toną ir stengėsi kalbėti įtaigiai, — aš noriu, kad visa būtų teisinga. Netrokštu reikalauti, kad atsakytų jūsų kompanija, paprasčiausiai noriu, kad tasai žmogus apmokėtų už mano mašinos remontą. Tai buvo eismo įvykis, ir aš galėjau net į policiją kreiptis. Jeigu pasakysite man to žmogaus pavardę ir adresą, aš kreipsiuosi tiesiai į jį, mes susitarsime tarpusavyje, ir kompanija su tuo neturės nieko bendra. Ar gerai sakau?

Moteris kurį laiką pamąstė, paskui tarė:

— Taip, tokia išeitis mums tiktų, — ji pažvelgė į rankoje laikomą knygą. — Žmogus, kuris išsinuomojo šį automobilį, — Leslis Moderšedas.

— O jo adresas?

— 213, Grov roundas, Vaitčepelis, Londonas, Yst 3, — moteris pasižiūrėjo į Robertą. — Ar pažadate, jog mūsų kompanija nebus įvelta į jokius teisinius ginčus?

— Duodu žodį, — patikino ją Robertas. — Tai mūsų asmeninis dalykas, mano ir Moderšedo.

Komandoras Robertas Belami artimiausio reiso lėktuvu išskrido iš Šveicarijos į Londoną.

Jis sėdėjo tamsoje, susimąstęs, perkratinėdamas mintyse visas plano smulkmenas, kad dar sykį įsitikintų, jog nieko nepraleidęs. Jo mintis nutraukė telefono skambutis.

— Kalba Janusas.

— Janusai, tai generolas Hiliardas.

— Raportuokite.

— Komandoras Belami surado pirmuosius du liudytojus.

— Labai gerai. Nedelsdami pasirūpinkite jais.

— Klausau, sere.

— Kur dabar komandoras?

— Išvyko į Londoną, greit turėtų surasti trečiąjį.

— Pranešiu komitetui apie tai. Nuolat informuokite mane apie įvykių eigą.

— Supratau, sere. Manyčiau...

Bet kitame gale jau pakabino ragelį.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NACIONALINIO SAUGUMO AGENTŪRA, SAUGUMO TARNYBOS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: OPERACIJA "PASAULIO PABAIGA".

1. HANSAS BEKERMANAS — KAPELIS.

2. FRICAS MANDELIS — BERNAS.

PABAIGA.

13 skyrius

Vidurnaktį mažoje fermoje už penkiolikos mylių nuo Utendorfo Lagenfeldų šeimai ramybę sudrumstė keisti įvykiai. Vyriausią vaiką pažadino geltona šviesa, kuri sklido pro miegamojo langą. Jam atsikėlus pasižiūrėti, kas čia, šviesa užgeso.

Kieme vokiečių aviganis Tozis pradėjo įnirtingai loti ir pažadino senąjį Lagenfeldą. Fermeris nenorom išlipo iš lovos apraminti šuns, o išėjęs į lauką, išgirdo, kaip avys daužosi aptvare bandydamos ištrūkti. Praeidamas pro skliduną lietaus vandens lovį, senis pastebėjo, jog jame vandens nebelikę nė lašo.

Tozis inkšdamas prišoko prie senio, Lagenfeldas paglostė šuns galvą.

— Viskas gerai, mažyli, viskas gerai.

Ir tą akimirką namuose užgeso šviesa. Kai fermeris sugrįžo į vidų ir nukėlė telefono ragelį pranešti dėl elektros, šis neveikė.

Jei elektra būtų buvusi ir lemputės švietusios, fermeris būtų pamatęs keistą gražią moterį, einančią per jo kiemą į laukus.

14 skyrius

Saugumo tarnybos štabo būstinė
Ženeva, Šveicarija
13.00

Ministras sėdėjo Šveicarijos saugumo tarnyboje ir žiūrėjo į direkotoriaus pavaduotoją, baigiantį skaityti telegramą. Perskaitęs įsidėjo į aplanką su užrašu "visiškai slaptai", įkišo jį į stalo stalčių ir užrakino.

— Hansas Bekermanas ir Fricas Mandelis.

— Taip.

— Jokių problemų, pone ministre. Viskas bus padaryta.

— Labai gerai.

— Kada?

— Nedelsiant.

Kitą rytą pakeliui į darbą Hansą Bekermaną kamavo abejonės: "Reikėjo priversti tą reporterį sumokėti už daiktelį, kurį suradau ant žemės. Tie žurnalai labai turtingi, būčiau galėjęs gauti už jį tikriausiai kelis šimtus markių. Tada galėčiau susirasti gerą daktarą ir išsigydyti opą."

Pravažiavęs Turler Leiką, priekyje šalikelėje pamatė "baltuojančią" moterį. Bekermanas sulėtino greitį norėdamas geriau į ją įsižiūrėti. Jinai buvo jauna ir žavi. Jis pasuko prie šalikelės, ir moteris priėjo prie mašinos.

— Ačiū, — jos žodžiuose suskambo šveicariškas akcentas. — Aš susikivirčijau su savo bičiuliu, ir jis pametė mane čionai, vidury kelio.

— Laba diena, — pasisveikino Hansas, — gal kuo padėti? — Apžiūrėjęs ją iš arčiau, įsitikino, kad ji pasirodė esanti dar gražesnė.

— Ajajai, tai baisu.

— Ar nepavėžėtumėte manęs iki Ciūricho?

— Be abejo. Sėskitės.

Moteris atsidarė dureles ir atsisėdo šalia jo.

— Jūs labai mielas, — pasakė ji. — Mano vardas — Karena.

— O mano — Hansas, — jis įsuko į kelią.

— Nežinau, ką būčiau dariusi, jeigu ne jūs, Hansai.

— O aš įsitikinęs, jog kas kitas būtų pavėžėjęs tokią dailią moterį.

Ji pasislinko arčiau jo.

— Galiu lažintis, kad jis nebūtų toks simpatiškas kaip jūs.

Hansas pažvelgė į ją.

— Argi?

— Jūs, mano akimis, labai simpatiškas.

Hansas nusišypsojo.

— Jums derėtų tai pasakyti mano žmonai.

— Ak, jūs vedęs, — moters balse suskambo nusivylimas. — Kodėl simpatiški vyrai visada vedę?

Hansas išdidžiai pasitempė.

— Tiesą sakant, aš gailiuosi, kad išvis susidėjau su savo vaikinu, — ji pasisuko ant sėdynės, ir sijonas atsismaukė beveik iki klubų. — Man labiau patinka vyresni, brandesni vyrai, Hansai. Man rodosi, jog jie seksualesni už jaunus, — jinai prisiglaudė prie jo. — O jūs ar mėgstate seksą, Hansai?

Jis ėmė kosėti pravalydamas gerklę.

— Aš... Na, žinote... aš juk vyras...

— Tatai aš pastebėjau, — pasakė moteris ir paglostė jo šlaunį. — Žinote, ką jums pasakysiu? Mano kivirčas su vaikinu pasirodė kaip tik laiku. Ar nenorėtumėte, kad pamylėčiau jus?

Hansas negalėjo patikėti tokia sėkme: ji buvo graži ir, kiek spėjo pamatyti, jos kūnas — vienas puikumėlis. Hansas nurijo seilę.

— Aš to labai norėčiau, bet važiuoju į darbą...

— Tai mums užimtų viso labo keletą minučių, — nusišypsojo ji. — Priekyje yra lauko keliukas, vedantis į mišką. Kodėl mums juo nepasukus?

Hansas pajuto stiprėjantį susijaudinimą. *"Velniai griebtų, ką pasakys vaikinai kontoroje, kai apie tai papasakosiu! Jie nepatikės".*

— Žinoma, kodėl gi ne? — Hansas įsuko iš plento į nedidelį purviną lauko keliuką, vedantį į giraitę. Jokių kitų mašinų aplink nebuvo.

Moteris pamažu uždėjo rankas jam ant šlaunų.

— Dieve, kokios stiprios tavo kojos.

— Jaunystėje aš bėgiodavau, — paaiškino Bekermanas.

— Maukis kelnes, — ji atsagstė diržą ir padėjo jam

nusmaukti kelnes. Hanso organas pakilo.

— *Ak, koks didelis!* — moteris paglostė jo organą. — Ar nori, kad jį pabučiuočiau?

— Taip, — sustenėjo Hansas. Jo žmona niekada sau neleisdavo šitaip elgtis.

— Tuojau, tik atsipalaiduok.

Bekermanas atsiduso ir užsimerkė, minkšta moters ranka glostė jo varpą. Staiga jis pajuto dūrį į šlaunį ir atsimerkė.

— Kas...

Hanso kūnas suglebo, akys iššoko iš orbitų, jis duso. Moteris žiūrėjo, kaip Bekermanas palinko į priekį ir sukniubo ant vairo. Ji išlipo iš mašinos, pervilko Hanso kūną ant užpakalinės sėdynės, pati sėdo prie vairo ir keliuku vėl išvažiavo į trasą. Sustabdžiusi mašiną prie stataus skardžio, lukterėjo, kol plentas ištuštės, paskui spūstelėjo greičio paminą ir iššoko iš mašinos, vos tik jai pajudėjus. Moteris stovėjo ir žiūrėjo, kaip mašina kūlvirsčia lekia žemyn. Po penkių minučių prie jos sustojo juodas limuzinas.

— *Viskas gerai?*

— *Žinoma.*

Fricas Mandelis sėdėjo savo kontoroje ir jau rengėsi uždaryti garažą, kai įėjo du vyrai.

— Atleiskite, — pasakė jis, — bet aš jau uždarau ir negaliu...

Vienas vyras nutraukė jį.

— Mūsų mašina sugedo. Reikia vilkiko.

— Manęs laukia žmona, šiandien ateina svečių. Galiu duoti jums kito garažo adresą...

— Mes sumokėsime du šimtus dolerių, nes skubame.

— Du šimtus dolerių?

— Taip. Mūsų mašina gerokai aplamdyta, ir norime, kad patvarkytumėte ją. Už tai gausite dar du šimtus, o gal ir tris šimtus dolerių.

Šis pasiūlymas Mandelį pradėjo dominti.

— Rimtai?

— Mūsų mašina "Rols Roisas", — pasakė vienas vyras. — Žvilgterkime, kokie čia jūsų įrengimai, — jie nuėjo į remonto cechą ir sustojo prie remonto duobės krašto. — Labai geri įrengimai.

— Taip, ponai, — išdidžiai pastebėjo Mandelis. — Mano įrengimai geriausi.

Vienas nepažįstamųjų išsitraukė piniginę.

— Štai, galiu duoti jums rankpinigių, — jis išsitraukė iš piniginės keletą banknotų ir ištiesė juos Mandeliui, bet tą akimirką piniginė slystelėjo iš rankų ir įkrito į duobę. — Velniai griebtų!

— Nesijaudinkite, — tarė Mandelis, — aš tuojau išimsiu.

Mandelis įšoko į duobę. Tuomet vienas vyras priėjo prie hidraulinio domkrato valdymo pulto ir paspaudė mygtuką. Domkrato platforma ėmė leistis.

Mandelis užvertė galvą ir pažvelgė į viršų.

— *Atsargiai! Ką darote!*

Jis pabandė išlipti per šoną, bet vos tik pirštais užsikabino duobės krašto, antrasis vyras stipriai trenkė koja per juos. Pirštai lūžo. Mandelis riktelėjo ir krito į duobę, platforma tebesileido žemyn.

— Išleiskite mane! — suriko Mandelis.

Platforma trenkė jam per pečius ir pradėjo spausti prie cementinių grindų. Po keleto minučių, kai siaubingas Mandelio riksmas nutilo, vienas vyras spustelėjo mygtuką, ir platforma pakilo aukštyn. Jo bendras įšoko į duobę ir pasiėmė piniginę, stengdamasis nesusitepti drabužių krauju. Abudu nuėjo prie savo mašinos ir dingo nakties tamsoje.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

SAUGUMO TARNYBA, NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.
TURINYS: OPERACIJA "PASAULIO PABAIGA".
1. HANSAS BEKERMANAS — SUNAIKINTAS.
2. FRICAS MANDELIS — SUNAIKINTAS.
PABAIGA.

Otava, Kanada
24.00

Janusas kreipėsi į grupę vyrų. Jų buvo dvylika.

— Pradžia padaryta. Du liudytojai jau amžinai nutilo. Komandoras Belami netrukus suras trečiąjį.

— Ar yra poslinkių kuriant naują ginklą? — Italas. *Impulsyvus, įnoringas.*

— Dar ne, bet mes įsitikinę, jog žvaigždžių karų ginklas greitai bus sukurtas.

— Reikia padaryti viską, kas įmanoma, priartinti šiai akimirkai. Jeigu trukdo tik pinigų stoka... — Arabas. *Mįslingas, uždaras.*

— Ne, tiesiog reikia papildomų bandymų.

— Kada įvyks kiti bandymai? — Australas. *Energingas, protingas.*

— Po savaitės. O mes su jumis susitiksime čia po keturiasdešimt aštuonių valandų.

15 skyrius

Ketvirtoji diena
Londonas, Didžioji Britanija
Ketvirtadienis, spalio 18-oji

Leslis Moderšedas visur stengėsi mėgdžioti Robino Ličo herojus. Jis visada godžiai žiūrėdavo jo laidą "Turtuolių ir įžymių žmonių gyvenimo stilius", įdėmiai stebė-

damas Robino Ličo svečių elgesį, kalbėseną, aprangą, nes Moderšedas tikėjo, jog vieną gražią dieną irgi pasirodysiąs toje programoje. Dar vaikystėje Leslis jautė, kad jam lemta tapti turtingam ir įžymiam.

— Tu nepaprastas vaikas, — sakydavo jam motina, — pagarsėsi visame pasaulyje.

Kiekvieną sykį, kai mažasis Leslis guldavo miegoti, ši frazė skambėdavo jam ausyse, ir jis tuo tvirtai patikėjo. Augdamas Moderšedas suprato, jog esama šiokių tokių problemų: jis iš tikrųjų nežinojo, kaip tapti turtingam ir įžymiam. Kurį laiką buvo apniktas svajonės tapti kino žvaigžde, bet buvo pernelyg drovus. Tada nusprendė tapti žymiu futbolininku, tačiau nepasižymėjo atletiškumu. Galvojo pasidaryti žymiu mokslininku ar advokatu, uždirbančiu didžiulius honorarus. Deja, mokykloje berniukas mokėsi vidutiniškai, o ją baigęs, nė kiek nepriartėjo prie šlovės. Gyvenimas buvo jam neteisingas. Leslio išvaizda nebuvo įspūdinga: liesas, liguistas, žemo ūgio — pusšeštos pėdos ir puscolio. Tas puscolis Moderšedą visada erzindavo. Jis guodėti bent tuo, jog daugelis įžymybių buvo maži. Dadlis Mūras, Dastinas Hofmanas, Piteris Folkas...

Vienintelis tikras dalykas, kuo Leslis labai domėjosi, buvo fotografija. Daryti nuotraukas gana paprasta, tai galėjo bet kas, tereikėjo nuspausti mygtuką. Motina padovanojo jam fotoaparatą gimtadienio proga, kai sūnui sukako šešeri, ir žavėjosi jo nuotraukomis. Jau būdamas paauglys, Leslis įsikalbėjo esąs didis fotografas, toks kaip Anselis Adamsas, Ričardas Avedonas ar Margaret Burke Vait. Pasiskolinęs iš motinos pinigų, Leslis Moderšedas atidarė fotografijos ateljė savo bute Vaitčepelyje.

— Pradėk nuo mažų dalykų, — sakė jam motina, — o galvok apie didelius.

Moderšedas taip ir darė. Jis pradėjo nuo mažyčio daikto, bet galvojo apie itin didelį. Deja, fotografo talento jis neturėjo. Fotografavo paradus, gyvūnus, gėles ir

atkakliai siuntinėjo savo fotografijas į laikraščius bei žurnalus, tačiau jas visada grąžindavo atgal. Moderšedas guodėsi, jog visų genijų iš pradžių nepripažindavo, ir manė esąs miesčionių nesuprastas kankinys.

Staiga tarsi iš dangaus nukrito didelė sėkmė. Motinos pusbrolis, dirbęs reklaminėje leidybinėje anglų firmoje, pasakė Moderšedui, jog jie planuoja išleisti suvenyrinį albumą apie Šveicariją.

— Jie dar neatrinko fotografijų, Lesli, taigi, jei iškart nuvyktum į Šveicariją ir parsivežtum nuotraukų, tasai albumas būtų tavo albumas.

Leslis Moderšedas greitai susipakavo aparatūrą ir iškeliavo į Šveicariją. Jis žinojo, iš tikrųjų žinojo, jog tai ilgai jo lauktas šansas. Galų gale tie idiotai supras, kad jisai talentingas. Ženevoje Leslis išsinuomojo automobilį ir ėmė važinėti po šalį fotografuodamas šveicarų namelius, krioklius, snieguotas viršukalnes. Jis fotografavo saulėtekius ir saulėlydžius, laukuose dirbančius fermerius, o viena išvyka iš esmės nulėlė jo gyvenimą. Grįžtant iš Berno, sugedo mašinos variklis. Moderšedas įniršęs nuvairavo automobilį į šalikelę. *"Na kodėl gi tai atsitiko man?* — sudejavo Moderšedas. — *Kodėl visada šitaip nutinka kaip tik man?"* Jis sėdėjo ir mąstė, kiek prarasiąs laiko ir kiek kainuosiąs mašinos buksyravimas. Užpakaly, už penkiolikos kilometrų, buvo Tano kaimas. *"Reiktų vilkiką išsikviesti iš ten,* — pagalvojo Leslis, — *tai kainuotų ne tiek brangiai".*

Jis sustabdė pro šalį važiavusią benzino cisterną.

— Man reikia pagalbos, — paaiškino Moderšedas. — Ar negalėtumėte užsukti į garažą Tane ir atsiųsti man vilkiką?

Cisternos vairuotojas papurtė galvą.

— Šiandien sekmadienis, pone, artimiausias veikiantis garažas yra tik Berne.

— Berne? Bet juk iki jo penkiasdešimt kilometrų. Tai man kainuos šūsnį pinigų.

Vairuotojas nusišaipė.

— Taip. Jums teks apmokėti pagal sekmadienio tarifą, — tarė jis ir pajudėjo iš vietos.

— Lukterkite, — Leslis sunkiai išspaudė žodžius. — Aš... aš apmokėsiu už vilkiką iš Berno.

— Gerai, perduosiu.

Leslis Moderšedas sėdėjo sugedusiame automobilyje ir keikėsi: *"Tik šito man betrūko"*. Jis jau labai daug pinigų išleido fotojuostoms, o dabar dar teks mokėti tiems plėšikams už automobilio buksyravimą.

Mašina atvažiavo beveik po dviejų valandų. Kai mechanikas tvirtino lyną prie automobilio, anapus kelio Leslis išvydo ryškų šviesos pliūpsnį ir smarkų sprogimą, paskiau iš padangės nukrito kažkoks ryškus daiktas. Keliu atvažiavo turistinis autobusas ir sustojo už jo mašinos. Autobuso keleiviai ėmė bėgti į katastrofos vietą, o Moderšedas susvyravo, draskomas noro pasižiūrėti, kas nutiko, ir noro kuo skubiau važiuoti iš čia. Viršų paėmė smalsumas, ir jisai perėjo skersai kelio paskui autobuso keleivius. Kai jie pribėgo prie katastrofos vietos, Leslis apstulbo. *"Dieve šventas,* — pamanė jis, — *to negali būti"*. Nustebęs jis spoksojo į skraidančią lėkštę. Lesliui Moderšedui buvo tekę girdėti ir skaityti apie skraidančias lėkštes, bet jis niekada netikėjo, kad jos egzistuoja. O dabar žiūrėjo į ją sustingęs iš pagarbios baimės. Lėkštės korpusas nuo smūgio buvo perskilęs, ir Leslis galėjo išvysti jos viduje du kūnus — mažus, didelėmis kaukolėmis, įdubusiomis akimis, be ausų, beveik besmakrius, apsirengusius sidabriškos medžiagos kostiumais.

Autobuso turistai stovėjo šalia ir baimingai apžiūrinėjo atsivėrusį jų akims reginį. Šalia Leslio stovėjęs žmogus pajuto silpnumą, kitas susivėmė. Pagyvenęs dvasininkas sukinėjo tarp pirštų rožančių ir šnibždėjo maldą.

— Dieve mano, — tarė kažkas, — juk čia skraidanti lėkštė!

Ir tą akimirką Moderšedui dingtelėjo mintis — sėkmė pati nukrito jam į rankas. Jis, Leslis Moderšedas, gali

padaryti istorinę amžiaus nuotrauką! Nė vienas pasaulio žurnalistas, nė vienas laikraštis neatsisakys tokios fotografijos! Albumas apie Šveicariją? Jis vos nesusijuokė apie tai pamanęs. Jisai gali nustebinti visą pasaulį, jį parodys visose televizijos programose, bet pirmiausia, žinoma, jis dalyvaus Robino Ličo programoje. Savo nuotraukas jis parduos Londono "Taims", "San", "Meil", "Miror" — visiems angliškiems laikraščiams, be to, užsienio laikraščiams bei žurnalams: "Figaro", "Parimač", "Odži", "Der tag", "Taim", "Ju Es Ei tudei". Viso pasaulio spauda prašys jo fotografijų — Japonija ir Pietų Amerika, Rusija ir Kinija. Ir tai toli gražu ne viskas. Iš susijaudinimo Moderšedo širdis smarkiau sutvinkčiojo. *"Išimtinės teisės aš neparduosiu niekam, visi mokės man atskirai. Pradėsiu nuo šimto tūkstančių už fotografiją, o gal ir nuo dviejų. Aš vis pardavinėsiu ir pardavinėsiu".* Mintyse jis jau ėmė skaičiuoti pinigus, kuriuos uždirbs.

Jis taip įniko skaičiuoti, jog vos nepamiršo nufotografuoti lėkštės.

— O Dieve! — šūktelėjo ir puolė skersai kelio prie automobilio pasiimti fotoaparato.

Mechanikas jau baigė darbą ir buvo pasirengęs vilkti automobilį.

— Kas tenai? — paklausė jis.

Moderšedas buvo pernelyg užsiėmęs su aparatu.

— Eime, pamatysite pats.

Jie perkirto kelią, prisiartino prie giraitės, ir Moderšedas prasibrovė pro turistų grupę.

— Atsiprašau, atleiskite.

Nutaikęs fotoaparatą, Moderšedas pradėjo fotografuoti NSO ir nežemiškus jos keleivius; fotografavo paprasta ir spalvota juosta. Po kiekvieno spragtelėjimo Moderšedas galvojo: "Milijonas svarų... dar milijonas... dar milijonas..."

Dvasininkas persižegnojo ir tarė:

— Tai Šėtonas.

"Šėtonas, kurgi ne, — triumfuodamas pagalvojo Mo-

deršedas. — *Tai pinigai. Tai bus pirmosios fotografijos, patvirtinančios, jog skraidančios lėkštės iš tikrųjų egzistuoja".* Staiga netikėtai jį apėmė baimė. *"O jeigu žurnalai ir laikraščiai palaikys šias nuotraukas klastote — kaip tada? Juk tiek daug netikrų NSO fotografijų".* Jo džiūgavimas bemat išgaravo: *"Kaip tada, jeigu jie nepatikės manimi?"* Tuomet Leslis Moderšedas nusprendė imtis dar vieno dalyko.

Šalia jo stovėjo devyni liudytojai, ir tik jie galės patvirtinti, jog nuotraukos tikros.

Jis atsisuko į stovinčiuosius.

— Ponios ir ponai, — riktelėjo, — jeigu norite nusifotografuoti prie NSO, stokitės štai čia, o aš kiekvienam jūsų nusiųsiu fotografijas nemokamai.

Ši idėja visiems patiko, ir po keleto sekundžių visi autobuso keleiviai, išskyrus dvasininką, jau stovėjo prie skraidančiosios lėkštės.

Dvasininkas buvo nepermaldaujamas.

— Aš negaliu, — sakė jis, — tai velnio pinklės.

Bet Moderšedui būtinai reikėjo dvasininko: jis galėjo būti patikimiausias liudytojas.

— Juk čia ir visa esmė, — įkalbinėjo jį Moderšedas. — Nejau jūs nesuprantate? Juk jums tai ir bus įrodymas, kad velnias egzistuoja...

Ir dvasininkas pagaliau sutiko.

— Truputėlį pasiskleiskite, — pasiūlė Moderšedas, — kad būtų matyti lėkštė.

Žmonės įvykdė šį nurodymą.

— Štai taip, labai gerai. Puiku. O dabar nejudėkite.

Jis padarė per tuziną nuotraukų, paskiau išsiėmė popieriaus ir pieštuką.

— Jei užrašysite savo pavardes ir adresus, gausite fotografijas.

Iš tikrųjų jis nesirengė siuntinėti nuotraukų, tiesiog jam reikėjo gyvų liudytojų. *"Tegu tie velnio laikraščiai ir žurnalai tik pabando suabejoti".*

Staiga jis pamatė, jog kai kurie turistai turi savo fotoaparatus. Jis negalėjo leisti, kad pasirodytų ir kitų nuotraukų. Turi būti tik jo fotografijos, tik Leslio Moderšedo fotografijos.

— Atleiskite, — kreipėsi jis į keleivius. — Tie, kurie turite savo fotoaparatus, galite juos duoti man, aš padarysiu keletą nuotraukų jūsų aparatais, ir tos nuotraukos liks jums.

Visi greit padavė jam fotoaparatus; niekas iš keleivių nepastebėjo, kad Leslis Moderšedas fotografuodamas apšviesdavo juostą.

"Skaisti saulė padės šioms nuotraukoms nepatekti viešumon, — galvojo Moderšedas. — *Labai gaila, bičiuliai, bet fiksuoti istorines akimirkas leista tik profesionalams".*

Po minutės Moderšedas jau turėjo visų pavardes bei adresus. Jis metė paskutinį žvilgsnį į skraidančią lėkštę ir susijaudinęs pagalvojo: *"Mama teisi. Aš tapsiu turtingas ir įžymus".*

Jis negalėjo sulaukti, kada sugrįš į Londoną ir išryškins juostą.

— Velniai griebtų, kas čia dedasi?

Kiekvieną vakarą Utendorfo policijos nuovadoje suskambėdavo telefonas.

— Kažkas vaikšto aplink mano namus.

— Kažkokia keista šviesa lauke...

— Mano naminiai gyvuliai siunta, tikriausiai apylinkėse klaidžioja vilkai...

— Kažkur dingo visas mano vanduo...

Ir pagaliau suskambo pats keisčiausias skambutis:

— Šefe, jums reikia pasiųsti daugiau vilkikų į trasą. Kažkoks košmaras, sustojo visas judėjimas.

— Taip? Kodėl?

— Niekas nežino. Tiesiog staiga visų mašinų varikliai užgeso.

16 skyrius

"Įdomu, kiek laiko truks mano užduotis?" — pamanė Robertas sėsdamasis į krėslą ir užsisegdamas saugos diržus šveicarų reiso pirmosios klasės salone. Suriaumojo varikliai, ir lėktuvą ėmė vairuoti į pakilimo taką. Robertas atsipalaidavo, užsimerkė. *"Nejaugi tik prieš keletą metų mudu su Siuzana skridome šiuo reisu į Londoną? Ne, nuo tada praėjo visa amžinybė".*

Lėktuvas nusileido Hitrou aerouoste tiksliai pagal tvarkaraštį, pusė septynių vakaro. Sėdęs į taksi, Robertas nuvažiavo į miestą. Pravažiuodamas pro šimtus pažįstamų vietų, jis girdėjo Siuzanos, besigėrinčios apylinkių vaizdais, balsą. Tomis auksinėmis dienomis buvo nesvarbu, kur juodu buvo, svarbiausia, kad buvo drauge. Jie buvo vedę, laimingi ir gėrėjosi vienas kitu.

Problemų atsirado gan nelauktai, jas atskraidino Vitakerio telefono skambutis, kai Robertas su Siuzana keliavo po Tailandą. Buvo jau šeši mėnesiai, kai Robertas išėjo iš Karinių jūrų pajėgų, ir visus tuos šešis mėnesius admirolo nebuvo matęs. Skambutis užklupo "Orientalio" viešbutyje Bankoke.

— Robertas? Čia admirolas Vitakeris.

— Admirole! Džiaugiuosi girdėdamas jus.

— Gan sudėtinga buvo tave surasti. Ką veiki?

— Nieko. Ilsiuosi ir mėgaujuosi medaus mėnesiu.

— O kaip Siuzana? Manau, esi su ja?

— Taip. Dėkui. Ji jaučiasi gerai.

— Kada grįši į Vašingtoną?

— Kaip?

— Apie tai dar nepaskelbta, Robertai, bet aš gavau naują paskyrimą. Mane paskyrė 17-os apygardos karinės jūrų žvalgybos valdybos viršininko pavaduotoju. Norėčiau, kad tarnautum pas mane.

Robertas apstulbo.

— Karinė jūrų žvalgyba? Admirole, aš apie ją nieko nenutuokiou...

— Išmoksi. Dirbsi svarbų savo šaliai darbą, Robertai. Gal atvažiuotum, ir mes viską aptartume?

— Gerai...

— Puiku. Laukiu tavęs savo kabinete pirmadienį devintą ryto. Perduok linkėjimų Siuzanai.

Robertas nupasakojo žmonai visą pokalbį.

— Karinė jūrų žvalgyba? Skamba solidžiai.

— Galbūt, — netvirtai pritarė Robertas, — bet aš gerai nenutuokiu, ką ten veikia.

— Reikėtų išsiaiškinti.

Robertas įdėmiai pasižiūrėjo į Siuzaną.

— Norėtum, kad priimčiau šį pasiūlymą?

Siuzana apkabino jį.

— Aš noriu, kad dirbtum tai, ko norėtum. Tu jau pasirengęs grįžti į darbą. Matau, kad jau pradėjai nerimauti.

— Manau, jog tiesiog nusprendei atsikratyti manimi, — paerzino Robertas. — Medaus mėnuo baigėsi.

Siuzana prikišo savo lūpas prie jo lūpų.

— Niekada. Argi nesakiau tau, jūreivėli, kad dėl tavęs pamečiau galvą? Nagi aš parodysiu tau...

Vėliau, gerokai vėliau tai prisimindamas, Robertas pamanydavo, jog ši akimirka ir buvo jų santuokos pabaiga. Bet tąsyk siūlymas jam pasirodė viliojantis, ir jis išvyko į Vašingtoną susitikti su admirolu Vitakeriu.

— Dirbant šį darbą, reikia proto, pastabumo ir drąsos, Robertai. Visas šias ypatybes tu turi. Mūsų šalis tapo taikiniu kiekvienam pagyrūnui diktatoriui, kuris gali organizuoti teroristinę grupę arba pasistatyti gamyklą cheminiam ginklui gaminti. Dabar kai kurios šalys kuria atominį ginklą mums šantažuoti. Mano uždavinys — sukurti žvalgybos tinklą, pajėgų tokioms užmačioms atskleis-

ti ir užkirsti joms kelią. Norėčiau, kad padėtum man.

Galų gale Robertas sutiko dirbti karinėje jūrų žvalgyboje ir pats nustebo pamatęs, jog turi sugebėjimų šiam darbui, be to, pats darbas jam patiko. Siuzana surado gerą butą Rosline, Virdžinijos valstijoje, netoli Roberto darbovietės, ir ėmė jį tvarkyti. O Robertą išsiuntė į Fermą — CŽV treniruočių centrą slaptiems agentams rengti.

Ferma buvo Virdžinijos valstijoje, stropiai saugomame kareivinių rajone, kuris užėmė dvidešimt kvadratinių mylių plotą. Didžioji Fermos centro dalis buvo pušyne, o svarbiausias pastatas stovėjo laukymėje už dviejų mylių nuo pagrindinių vartų. Miško takeliai buvo pertverti suveriamų vartų su lentelėmis "Eiti draudžiama". Iš nedidelio aerodromo kelis kartus per dieną kildavo ir tūpdavo lėktuvai be skiriamųjų ženklų. Fermos teritorijoje stovėjo klaidinantys akį kaimo statiniai, laukuose lakstė elniai, visur buvo išmėtyta mažyčių namukų, kuriuose virė visai kitas gyvenimas.

Robertas manė, jog treniruosis su kitais jūrų karininkais, tačiau labai nustebo, kad kursų kontingentas mišrus — CŽV agentai, jūrų pėstininkai, armijos, karinių jūrų pajėgų bei karinių oro pajėgų karininkai. Kiekvienas kursų klausytojas gavo numerį. Jie apsigyveno dviaukščiuose spartietiško tipo mūriniuose nameliuose. Vyresniųjų karininkų kvartale, kur gyveno Robertas, kiekvienas klausytojas turėjo atskirą kambarį, dviem kambariams buvo dušas — valgykla — kitapus kelio.

Robertas buvo nuvestas į auditoriją, kurioje susirinko trisdešimt naujokų. Į juos kreipėsi aukštas, stambus pulkininkas negras KOP uniforma. Jis buvo jau perkopęs per penkiasdešimt ir darė sumanaus, blaiviai mąstančio žmogaus įspūdį. Pulkininkas kalbėjo raiškiai, netuščiažodžiaudamas.

— Aš — pulkininkas Frenkas Džonsonas. Sveikinu jus, atvykusius į mūsų centrą. Mokymo metu būsite va-

dinami tik vardais, nuo šios akimirkos jūsų veikla bus įslaptinta, ir visi pasirašysite, jog nieko niekam nepasakosite. Patariu tai įsidėmėti labai rimtai. Niekuomet neturite kalbėti apie savo darbą su niekuo — nei su žmonomis, nei su giminaičiais, nei su draugais. Jus atrinko ir pasiuntė čionai, nes kiekvienas esate tam tikros kvalifikacijos, tačiau jums teks įtemptai padirbėti tobulinant šią kvalifikaciją. Galimas daiktas, ne kiekvienam tai pavyks. Jums teks dalyvauti veikloje, apie kurią niekada anksčiau nebuvote girdėję; aš negaliu net paaiškinti jums visos svarbos to darbo, kuris laukia, kai baigsite kursus. Tam tikruose liberaliuose sluoksniuose dabar tapo madinga vainoti mūsų žvalgybos tarnybas: CŽV, kariuomenės, karinių jūrų pajėgų ir KOP žvalgybą, bet galiu patikinti jus, džentelmenai, jog, be atsidavusių žmonių, kokie esate jūs, mūsų šaliai grėstų pavojus susidurti akis į akį su rimtais nemalonumais. Jūsų darbas ir bus skirtas tų nemalonumų išvengti. Tie, kurie sėkmingai baigs mokymo kursą, taps žvalgybos karininkais, o atvirai kalbant, šnipais.

Būdami čionai, jūs įsigysite geriausią pasaulyje parengimą, jus mokys sekimo ir kontrstebėjimo, radijo ryšio, topografijos, jūs studijuosite visas ginkluotės rūšis.

Be to, jūs studijuosite psichologiją, jus mokys užmegzti kontaktus su žmonėmis.

Auditorija gaudė kiekvieną žodį.

— Jus išmokys, kaip susipažinti su reikiamais žmonėmis ir verbuoti agentus, kaip tikrinti susitikimo su jais vietų saugumą.

Sužinosite, kaip naudotis "pašto dėžutėmis", kaip palaikyti ryšį su savo agentais. Ir jei viso to sėkmingai išmoksite, sugebėsite atlikti užduotis ir nebūti demaskuoti.

Robertas jautė, jog ore sklando visuotinis pakilimas.

— Kai kuriems jūsų teks dirbti turint oficialų "stogą" virš galvos, tai gali būti diplomatinė tarnyba. Kitiems teks veikti be priedangos, nelegaliai — kaip verslininkams,

archeologams ar rašytojams — bet kokios profesijos žmonėms, kad galėtumėte suartėti su tais, kurie turi jus dominančią informaciją. O dabar pristatysiu jus instruktoriams. Linkiu sėkmės.

Rengimo procesas Robertui patiko. Instruktoriai buvo patyrę profesionalai operatyvininkai. Techninę informaciją jis suvokė lengvai. Be pulkininko Džonsono paminėtų dalykų, dar mokė užsienio kalbų ir kriptografijos.

Pulkininkas Džonsonas Robertui buvo mįslė. Plito kalbos,jog jis turi artimų ryšių Baltuosiuose rūmuose ir sukiojasi aukštuomenėje. Kartais jis keletui dienų dingdavo iš Fermos ir vėl netikėtai pasirodydavo joje.

Vyko instruktoriaus, vardu Ronas, paskaita.

— Yra šešios nelegalios operatyvios veiklos fazės. Pirmoji — objekto pasirinkimas. Kai žinote, kokios jums reikia informacijos, pirmiausia turite numatyti, koks žmogus gali gauti šią informaciją. Antra fazė — įvertinimas. Kai jau esate numatę objektą, tenka spręsti, ar jis iš tikrųjų disponuoja jums reikalinga informacija ir ar galima jį užverbuoti. Kokie gali būti verbavimo motyvai? Ar jis patekintas savo darbu? Gal jis griežia dantį prieš savo viršininką? O gal turi finansinių rūpesčių? Jei objektas perspektyvus ir yra motyvas jam verbuoti, galite pereiti į trečią fazę.

Trečioji fazė — pasirengimas verbuoti. Jūs imate kontaktuoti su objektu, stengiatės kuo dažniau su juo susitikti, formuoti tarpusavio pasitikėjimą. Tolesnė fazė — verbavimas. Nusprendę, jog objektas tam parengtas, apdorojate jį psichologiškai, panaudodami visą jūsų turimą psichologinio ginklo arsenalą, — kerštas jo viršininkui, pinigai ir taip toliau. Jei viską atliekate kaip reikiant, objektas paprastai esti užverbuojamas.

Dabar jau turite agentą, dirbantį jums. Kitas žings-

nis — išsaugoti savo agentą. Jūs privalote ne tik pats saugotis, bet saugoti ir jį. Turite rengti slaptus susitikimus, išmokyti jį dirbti su mikrojuosta, o jei reikia, — ir radijo ryšiu. Reikia išmokyti, kad jis pastebėtų esąs sekamas, o tai gan sudėtinga, ir taip toliau.

Ir paskutinė fazė — ryšio su agentu nutraukimas. Gal po kiek laiko jūsų agentą perkels į kitą darbą, ir jis nebegalės gauti jums rūpimos informacijos arba jums patiems jo informacijos nebereikės. Bet kuriuo atveju ryšys turi nutrūkti, tačiau labai svarbu, kad agentas būtų įsitikinęs, jog jo veikla nebus atskleista ir jam negrės atpildas...

Pulkininkas Džonsonas pasirodė teisus: ne visi klausytojai galėjo baigti mokymo kurso. Dingo keletas pažįstamų veidų, niekas nežinojo kodėl, bet niekas to ir neklausinėjo.

Vieną dieną, kai grupė rengėsi vykti į Ričmondą pratyboms, instruktorius pasakė Robertui:

— Jūs būsite sekamas. Noriu, kad atsikratytumėte "uodegos". Kaip manote, ar sugebėsite?

— Taip, sere.

— Linkiu sėkmės.

Robertas atvažiavo į Ričmondą ir ėmė vaikštinėti gatvėmis. Per penkias minutes jis jau suprato, kas jį seka. Jų buvo du: vienas ėjo iš paskos, kitas stebėjo jį sėdėdamas automobilyje. Robertas ėmė vaikštinėti po restoranus bei parduotuves ir greitai iš jų išeidavo pro duris į kiemą, tačiau šitaip atitrūkti nuo seklių jam nepavyko. Tie buvo gerai parengti. Atėjo metas grįžti į Fermą, o Robertas vis dar neatsikratė "uodegos", persekiotojai tiesiog lipo ant kulnų. Robertas užėjo į universalinę parduotuvę, o jie užėmė tokias pozicijas, kad matė visus įėjimus bei išėjimus. Jis pakilo eskalatoriumi į vyriškų drabužių skyrių, o po trisdešimt minučių nusileido žemyn, apsirengęs

kitu kostiumu ir paltu, užsidėjęs kitą skrybėlę. Ėjo šalia moters, laikydamas ant rankų jos vaiką ir šnekėjosi su ja. Iš parduotuvės išėjo nepastebėtas.

Tą dieną jisai vienintelis sėkmingai atsikratė seklių.

Žargonas, kurio juos mokė Fermoje, buvo profesionalų kalba.

— Gal jums ir neprireiks naudotis šiomis frazėmis, — pasakė instruktorius kreipdamasis į auditoriją, bet nepakenks žinoti jas. Yra dvi skirtingos agentų rūšys: "įtakingas agentas" ir "agentas provokatorius". "Įtakingas agentas" siekia pakeisti situaciją toje šalyje, kurioje jis dirba, o "agentas provokatorius" siunčiamas į šalį, kad sukeltų joje netvarką ir chaosą. "Biografinis svertas" CŽV kalba reiškia šantažą;dar yra sąvoka "darbas su juodomis dėžėmis", reiškianti viską — nuo papirkimo iki vagysčių įsilaužiant. Votergeitas — tipiškas "darbo su juodomis dėžėmis" pavyzdys.

Instruktorius apžvelgė auditoriją ir įsitikino, jog visi jo atidžiai klausosi.

— Kartkartėmis jums būtinai prireiks "batsiuvio" — tai žmogus, kuris padirbinėja pasus.

Robertas pagalvojo, ar teks jam kada pasinaudoti "batsiuvio" paslaugomis.

Frazė "maksimalus pažeminimas pareigose" gan nemaloni, ji reiškia likvidavimą nužudant, tą patį reiškia sąvoka "pabaiga". Jei nugirsite ką kalbant apie "firmą", žinokite, jog taip mes vadiname Didžiosios Britanijos slaptąsias tarnybas. Jeigu jums siūlytų "išdezinfekuoti" kabinetą, ieškokite ne vabzdžių, o klausymosi įrenginių.

Naujos frazės vis labiau stebino Robertą.

— "Ledi" — moterys objektui sukompromituoti, "legenda" — netikra biografija, siekiant užsimaskuoti. "Tapti eiliniu" — reiškia išeiti iš tarnybos.

Instruktorius vėl apžvelgė klausytojus.

— O ar žinote, ką reiškią sąvoka "liūtų tramdytojas"?

Jis truputėlį luktelėjo, bet atsakymo taip ir nesulaukė.

— Atleistas agentas kartais būna nepatenkintas ir gali išplepėti, ką žinąs. Tada iškviečiamas "liūtų tramdytojas" jam nuraminti. Esu įsitikinęs, jog nė vienam jūsų neteks susidurti su "liūtų tramdytoju".

Tarp klausytojų nuvilnijo nervingas juokas.

— Dar yra terminas "tymai". Jei objektas numiršta nuo tymų, vadinasi, žmogžudystė atlikta taip meistriškai, kad panašu į nelaimingą atsitikimą ar visai natūralią mirtį. Vienas būdų "užkrėsti tymais" — tabūno panaudojimas. Tai bespalvis arba rudas skystis, kuris, patekęs ant odos, sukelia nervų paralyžių. Jei kas jums siūlytų "muzikinę dėžę", vadinasi, siūlo radijo siųstuvą. Radistas vadinamas "muzikantu". Kai kam iš jūsų ateityje teks veikti "nuogam". Tuomet neskubėkite nusirengti drabužių — tai paprasčiausiai reiškia, kad dirbsite vienui vienas, be jokių pagalbininkų.

Šiandien dar norėčiau aptarti su jumis vieną dalyką — atsitiktinį sutapimą. Mūsų darbe to nebūna, paprastai šitoks sutapimas reiškia grėsmę. Jeigu keletą kartų susidursite su tuo pačiu žmogumi ar automobiliu, geriau neškite kudašių. Gal jau esate įklimpę.

Manau, jog šiai dienai pakaks, džentelmenai, rytoj mokslus tęsime.

Kartkartėmis pulkininkas Džonsonas pasikviesdavo Robertą į savo kabinetą "paplepėti", anot jo. Pašnekesiai būdavo labai bendro pobūdžio, bet Robertas neabejojo, jog jį tyrinėja.

— Girdėjau, kad esate laimingas vyras.

— Taip, tiesa.

Per kitus pusvalandžius jie kalbėdavosi apie šeimyninį gyvenimą, ištikimybę ir pasitikėjimą.

Kartais pašnekesys būdavo toks:

— Admirolas Vitakeris jus, Robertai, laiko savo sūnumi. Ar žinote tai?

— Taip, — Edvardo netekties jausmas niekada neišblėso.

Jie ėmė kalbėtis apie ištikimybę, pareigą ir mirtį.

— Jūs ne sykį žvelgėte mirčiai į akis, Robertai. Ar bijote mirti?

— Ne. *"Tačiau mirti dėl ko nors,* — pamanė Robertas, — *o ne beprasmiškai".*

Šie pokalbiai trikdė Robertą, nes priminė fokusininko veidrodį. Pulkininkas Džonsonas galėjo matyti jį aiškiai, o pats likti nematomas, slėpiningas ir mįslingas.

Mokymo kursas truko šešiolika savaičių, ir visą tą laiką klausytojams nebuvo leidžiama bendrauti su išoriniu pasauliu. Robertas baisiai ilgėjosi Siuzanos, juodu pirmąkart taip ilgai buvo išsiskyrę. Po keturių mėnesių pulkininkas Džonsonas pasikvietė Robertą į savo kabinetą.

— Iki pasimatymo. Jūs puikiai padirbėjote, komandore. Man rodos, jūsų laukia įdomi ateitis.

— Dėkui, sere. Tikiuosi to.

— Linkiu sėkmės.

Žvilgsniu palydėjęs Robertą, pulkininkas Džonsonas dar penketą minučių sėdėjo nekrusteldamas, paskui priėjo prie durų, užrakino jas ir paskambino telefonu.

Siuzana laukė jo. Kambario durys buvo neuždarytos, o jinai sėdėjo tik su persišviečiamu peniuaru, kuris nieko neslėpė. Ji metėsi Robertui į glėbį ir stipriai prisiglaudė.

— Sveikas, jūreiviuk. Ar nori pasilinksminti?

— Aš ir taip linksminuosi, — atsakė laimingas Robertas. — Štai laikau apkabinęs tave.

— Dieve, kaip be tavęs buvo nuobodu, — Siuzana ištrūko iš jo glėbio ir piktai pridūrė. — Jeigu tau kas nutiktų, numirčiau.

— Man nieko neatsitiks.

— Prižadi?

— Prižadu.

Siuzana nerimastingai pasižiūrėjo į jį.

— Atrodai toksai pavargęs.

— Mokymo kursas buvo labai intensyvus, — prisipažino Robertas.

Iš tikrųjų taip ir buvo. Klausytojai turėjo ne tik studijuoti įvairius žinynus bei instrukcijas, bet ir nuolat jiems buvo skiriamos praktinės užduotys, o miegoti tekdavo tik po keletą valandų per parą. Bet jie nesiskundė dėl vienos paprasčiausios priežasties — visi suprato, jog dabar įgytos žinios gali kada nors išgelbėti jiems gyvybę.

— Aš gerai žinau, ko tau reikia, — pasakė Siuzana.

Robertas šyptelėjo.

— Lukterk kelias minutes. O kol kas renkis.

Robertas nulydėjo ją akimis ir pamanė: *"Velniai griebtų, koks laimingas gali būti žmogus"*. Ėmė nusirenginėti.

Siuzana greit sugrįžo.

— Patinki man nuogas, — švelniai tarė ji.

Roberto ausyse suskambo intruktoriaus balsas: *"Kai kam iš jūsų teks veikti "nuogam". Tai paprasčiausiai reiškia, kad dirbsite vienui vienas, be jokių pagalbininkų"*. Kam čia tie žodžiai? Kuo čia dėta Siuzana?

Jinai palydėjo jį į vonią. Vonia buvo pilna šilto kvapnaus vandens, keturių žvakių liepsnelės mirgėjo ant koklinių sienų.

— Sveikas parvykęs namo, brangusis, — Siuzana nusimetė peniuarą ir žengė į vonią. Robertas įlipo paskui ją.

— Siuzana...

— Nieko nekalbėk, eikš pas mane.

Robertas pajuto, kaip jos rankos švelniai glosto jo pečius ir nugarą, pajuto minkštą, lankstų kūną ir iškart pamiršo nuovargį. Juodu mylėjosi šiltame vandenyje, o paskiau, kai išlipó iš vonios ir pradėjo šluostytis, Siuzana pasakė:

— Mudu kvailiojame lyg nenormalūs, reikia būti rimtesniems.

Ir vėl jie mylėjosi, o vėliau, jau snūduriuodamas Siuzanos glėbyje, Robertas pagalvojo: *"Taip bus visada. Visada"*.

17 skyrius

Pirmadienio rytą Robertas pradėjo tarnybą Pentagone, 17-os apygardos karinės jūrų žvalgybos valdyboje.

Admirolas Vitakeris nuoširdžiai sutiko jį.

— Sveikas parvykęs namo, Robertai. Velniai griebtų, pulkininkas Džonsonas giria tave.

Robertas nusišypsojo.

— Jis ir pats šaunuolis.

Geriant kavą, admirolas pasidomėjo:

— Ar esi pasirengęs pradėti darbą?

— Trokštu jo.

— Puiku. Rodezijoje susiklostė tokia situacija...

* * *

Darbas karinėje jūrų žvalgyboje buvo net įdomesnis nei manė Robertas. Visos užduotys buvo skirtingos, o Robertui skirdavo subtiliausias operacijas. Jis užverbavo agentą, kuris papasakojo, kaip Norjega kontrobanda gabena iš Panamos narkotikus, demaskavo išdaviką, dirbusį Markosui Amerikos konsulate Maniloje, padėjo įrengti slapto klausymosi aparatus Maroke. Su užduotimis jis buvo siunčiamas į Pietų Ameriką ir Rytų Indiją. Viena, kas jam kėlė nerimo, — tai ilgi išsiskyrimai su Siuzana. Robertui buvo nepakeliama, kai reikėdavo skirtis su ja, o išvažiavęs baisiai jos ilgėdavosi. Bet jis bent jau dirbo mėgstamą darbą, o Siuzana neturėjo nieko. Užduočių vis daugėjo, vis mažiau ir mažiau laiko jis būdavo namie, ir štai tuomet problemos su žmona tapo rimtos.

Kai Robertas parvažiuodavo, juodu su Siuzana puldavo vienas kitam į glėbį ir aistringai mylėdavosi, bet tokios akimirkos tapo vis retesnės ir retesnės. Siuzanai atrodė, jog Robertas nespėja sugrįžti po užduoties, o jau turi išvykti naujos vykdyti.

O dar blogiau buvo, kad Robertas negalėjo su ja šnekėtis apie savo darbą. Siuzana aiškiai neįsivaizdavo, kur jis būna, ką veikia, o težinojo, jog jo darbas pavojingas, ir

drebėdavo iš baimės, kad vieną lemtingą dieną jis galįs išvis nebesugrįžti. Jinai stengėsi jo neklausinėti ir jautėsi esanti nereikalinga tame kitame jo gyvenime. Arba tame kitame jų abiejų gyvenime. Siuzana nusprendė, jog šitaip nebegali tęstis.

Kai vieną kartą Robertas grįžo visą mėnesį dirbęs Centrinėje Amerikoje, Siuzana jam pasakė:

— Robertai, aš manau, jog mums reikėtų rimtai pasikalbėti.

— O kas yra? — paklausė jis, nors gerai suprato, apie ką ji nori kalbėti.

— Man baisu, mes vis labiau tolstame vienas nuo kito. Aš nenoriu, kad taptume svetimi, aš to neištversiu.

— Siuzana...

— Palauk, leisk man pabaigti. Ar žinai, kiek laiko mudu buvome kartu per paskutiniuosius keturis mėnesius? Mažiau nei dvi savaites. Kai sugrįžti namo, man rodos, jog esi ne mano vyras, o tik svečias.

Jis paėmė žmonos ranką ir švelniai paglostė.

— Tu gi žinai, kaip labai myliu tave.

Siuzana padėjo galvą ant jo peties.

— Prašau tavęs, neleisk, kad mums kas nutiktų.

— Neleisiu, — pažadėjo Robertas. — Aš pasikalbėsiu su admirolu Vitakeriu.

— Kada?

— Nedelsdamas.

— Admirolas priims jus tuojau, komandore.

— Dėkoju.

Admirolas Vitakeris sėdėjo už stalo ir pasirašinėjo kažkokius popierius. Pamatęs įeinantį Robertą, jis nusišypsojo.

— Sveikas sugrįžęs namo, Robertai, sveikinu tave. Puikiai padirbėjai Salvadore.

— Dėkoju, sere.

— Sėskis. Ar nori kavos?

— Ne, dėkui, admirole.

— Norėjai pasišnekėti su manimi? Sekretorė sakė, kad skubiai. Ką galėčiau padaryti tavo labui?

Robertui buvo sunku pradėti kalbą.

— Suprantate, sere, tai labai asmeniškas dalykas. Aš vedžiau prieš nepilnus dvejus metus...

— Išsirinkai labai gerą žmoną, Robertai. Siuzana nuostabi moteris.

— Taip, sutinku su jumis. Visa problema, kad didžiąją laiko dalį nebūnu namie, ir tai labai liūdina ją. Ji visai teisi — tai nenormalu, — paskubom pridūrė Robertas.

Admirolas Vitakeris atsilošė fotelyje ir mąsliai ištarė:

— Žinoma, tai nenormalu, bet tenka kai ką aukoti.

— Aš suprantu, — ryžtingai pradėjo Robertas, — tačiau nenorėčiau aukoti savo santuokos. Ji pernelyg man svarbi.

Admirolas įdėmiai pasižiūrėjo į jį.

— Suprantu. O ko gi prašytum?

— Būčiau laimingas, jei galėtumėte parinkti man užduotį, kuri nereikalautų per ilgo atotrūkio nuo namų. Juk yra daug darbų, kuriuos galėčiau atlikti arčiau namų.

— Arčiau namų?

— Taip, sere.

— Esi iš tikrųjų šito nusipelnęs, — iš lėto kalbėjo admirolas. — Pasistengsime tai sutvarkyti.

Robertas su palengvėjimu atsiduso ir nusišypsojo.

— Jūs labai geras, admirole, aš to nepamiršiu.

— Taip, manau, lengvai viską sutvarkysime. Pasakyk Siuzanai, jog problema išspręsta.

Robertas pakilo džiaugsmingai švytėdamas.

Admirolas gestu parodė, jog jis galįs eiti.

— Esi per daug reikalingas darbuotojas, ir aš negaliu leisti, kad tau kas atsitiktų. O dabar grįžk namo pas žmoną.

Kai Robertas papasakojo Siuzanai apie pokalbį su admirolu, ji apsidžiaugė ir apkabino jį.

— Ak, mielasis, kaip šaunu.

— Manau pasiprašyti kelių savaičių atostogų, ir mu-

du galėsime pakeliauti. Tai bus antrasis mūsų medaus mėnuo.

— O aš jau visiškai užmiršau, kas tas medaus mėnuo, — suniurnėjo Siuzana. — Parodyk man.

Ir Robertas parodė.

Kitą rytą Robertą išsikvietė admirolas Vitakeris.

— Norėjau su tavimi aptarti tuos dalykus, apie kuriuos kalbėjome vakar.

— Dėkoju, sere, — dabar buvo pats metas užsiminti apie atostogas. — Sere...

— Šis tas pasikeitė, Robertai, — admirolo balse skambėjo didelis susirūpinimas. — Man ką tik pranešė, kad CŽV dirba priešo agentas, nuteka visiškai slapta informacija. Vienintelis dalykas, ką žinome, — tai agento pravardė — Lapė. Dabar jis Argentinoje. Jam demaskuoti reikia CŽV nedirbančio agento. CŽV direktorius prašo komandiruoti tave jų žinion, jie nori, kad išaiškintum agentą ir pristatytum jį į JAV. Aš pasakiau direktoriui, jog nuspręstum tu. Ar nori imtis šios užduoties?

Robertas sumišo.

— Būgštauju, kad turėsiu atsisakyti, sere.

— Suprantu tave, Robertai. Visą laiką būni išvykęs, bet niekad nesi atsisakęs užduočių. Žinau, jog tai nelabai gerai tavo šeimyniniam gyvenimui.

— Norėčiau imtis šio darbo, sere, bet...

— Gali neaiškinti, Robertai. Aš visada žavėjausi tavo darbu, ir mano nuomonė apie tave nesikeičia. Tuomet norėčiau paprašyti tavęs vienos paslaugos.

— Kokios, admirole?

— CŽV direktoriaus pavaduotojas prašė manęs surengti jūsų susitikimą, nesvarbu, kaip apsispręstum. Ar neprieštarauji?

— Žinoma, ne, sere.

Kitą dieną Robertas atvažiavo į Lenglį susitikti su

CŽV direktoriaus pavaduotoju.

— Sėskitės, komandore, — pasiūlė tas, kai Robertas įėjo į didelį kabinetą. — Esu daug girdėjęs apie jus. Be abejo, tik gera.

— Dėkoju, sere.

Direktoriaus pavaduotojas jau buvo įžengęs į septintąją dešimtį — lieknas, žilaplaukis, su siauru ūsų ruoželiu, kuris judėjo aukštyn ir žemyn, kai rūkė pypkę. Baigęs Jeilio universitetą, jis įstojo į Strateginių tarnybų valdybą per Antrąjį pasaulinį karą, o kai buvo sukurta CŽV, perėjo dirbti ten. Kopdamas tarnybinės karjeros laiptais, pasiekė dabartinę padėtį — stambiausios ir galingiausios pasaulyje žvalgybos agentūros vadovo postą.

— Norėčiau, jog jūs, komandore, žinotumėte, kad aš gerbiu jūsų apsisprendimą.

Belami tylomis linktelėjo.

— Tačiau yra vienas faktas, į kurį norėčiau atkreipti jūsų dėmesį.

— Klausau, sere.

— Lapės demaskavino operacija asmeniškai suinteresuotas prezidentas.

— Aš to nežinojau, sere.

— Jis, kaip ir aš, mano, kad ši užduotis yra nepaprastai svarbi CŽV operacija. Aš žinau, kokia padėtis jūsų namuose, ir esu įsitikinęs, jog ir prezidentui tai suprantama, nes jis pats yra pavyzdingas šeimos narys. Tačiau jūsų atsisakymas imtis šios užduoties gali, kaip čia pasakius, mesti šešėlį karinei jūrų žvalgybai ir admirolui Vitakeriui.

— Admirolas nė kiek nesusijęs su mano sprendimu, sere.

— Aš tai supantu, komandore, bet ar supras prezidentas?

"Teks atidėti medaus mėnesį", — pamanė Robertas.

Atpasakodamas šį pokalbį Siuzanai, Robertas meiliai pasakė:

— Tai paskutinė mano užduotis užsienyje. Po jos būsiu namie taip ilgai, kad tau net įkyrėsiu.

Siuzana nusišypsojo.

— To niekuomet nebus, mes amžinai būsime drauge.

Lapės medžioklė Robertui pasirodė besanti pati sudėtingiausia užduotis. Jis susekė pėdsakus Argentinoje, bet tuoj pat juos pametė. Paskui pėdsakai nuvedė Robertą į Turkiją ir Kiniją, po to — į Malaiziją. Kur tik būtų pabuvojęs Lapė, Robertas pėdsakus aptikdavo jau šiam išvykus iš šalies.

Kone kasdien Robertas skambindavo Siuzanai, iš pradžių jis sakydavo jai: Grįšiu po kelių dienų, brangioji", vėliau: "Grįšiu kitą savaitę" ir pagaliau: "Tiksliai nežinau, kada grįšiu". Galų gale po pustrečio nesėkmingos medžioklės mėnesio Robertas pasidavė. Kai sugrįžo namo, jam pasirodė, kad Siuzana pasikeitė, tapo kiek šaltesnė.

— Atleisk, brangioji, — atsiprašinėjo Robertas. — Nemaniau, jog taip ilgai užtruksiu.

— Jie juk neduos tau ramybės, Robertai, argi ne?

— Ką? Na ne, žinoma, — duos.

Siuzana palingavo galvą.

— Aš taip nemanau, tad stojau dirbti į "Memorialo" ligoninę.

Tai nustebino Robertą.

— Pradėjai dirbti?

— Vėl dirbsiu medicinos seserimi. Negaliu sėdėti rankas sudėjusi ir laukti, kol sugrįši namo, net nežinodama, kur esi, ką veiki ir apskritai — gyvas tu ar miręs.

— Siuzana, aš...

— Viskas gerai, mylimasis, šiaip ar taip, dirbsiu naudingą darbą, kol tavęs nebus. Taip man bus lengviau laukti.

Robertas neturėjo ką atsakyti.

Jis raportavo admirolui Vitakeriui apie savo nesėkmę, admirolas jį suprato.

— Dėl to kaltas aš, leidęs tau imtis šios užduoties. Nuo šiolei tegu CŽV pati sprendžia savo velnioniškas

problemas. Atleisk man, Robertai.

Robertas papasakojo, kad Siuzana stojo dirbti medicinos seserimi.

— Galbūt tai gera idėja, — mąsliai ištarė admirolas. — Tai gali kiek sustiprinti jūsų santuoką ir, jeigu tau vėl tektų kur išvažiuoti, Siuzanai būtų lengviau ištverti išsiskyrimą.

Komandiruotės vėl tapo kone nuolatinės, bet nuo šio momento jų santuoką iš tikrųjų paženklino įtrūkis.

Siuzana dirbo ligoninėje operacinės sesele; Robertui esant namie, ji stengdavosi gauti išeiginių, kad pabūtų su juo, bet darbas vis labiau ir labiau įtraukdavo ją.

— Man iš tiesų šis darbas teikia pasitenkinimo, brangusis. Jaučiuosi naudinga esanti.

Ji pasakodavo Robertui apie savo pacientus, jis prisimindavo, kaip rūpestingai jinai slaugė jį, kaip grąžino jį gyvenimui. Jis buvo patenkintas, kad dirba svarbų ir mėgstamą darbą, tačiau visa bėda buvo ta, kad juodu matydavosi vis rečiau ir rečiau. Dvasiškai jie tolo vienas nuo kito, ir tai buvo justi vis aiškiau. Jie tapo panašūs į du nepažįstamus žmones, mažai teturinčius apie ką kalbėti.

Atlikęs užduotį Turkijoje ir sugrįžęs į Vašingtoną po šešių savaičių, Robertas nusivedė Siuzaną pietauti į "San Susi" restoraną.

Pietaujant Siuzana pasakė:

— Mūsų ligoninėje naujas pacientas, jis pateko į rimtą aviacijos katastrofą, daktarai manė, kad nebeišgyvens, bet man atrodė kitaip.

Siuzanos akys žėrėjo.

"Taip buvo ir su manimi, — pagalvojo Robertas. Jam buvo įdomu, ar Siuzana pasilenkia prie naujojo paciento ir sako: *"Sveik. Aš laukiu tavęs"*. Pabandė nuvyti šią mintį.

— Jis toks geras, Robertai. Visos seselės dėl jo kraustosi iš proto.

"Ar visos?" — pagalvojo Robertas.

Į jo širdį įsismelkė abejonė, bet jis pabandė nuvyti ją šalin.

Kitą šeštadienį Robertas išskrido į Portugaliją, o kai grįžo namo po trijų savaičių, Siuzana susijaudinusi pasakė:

— Šiandien Montė pirmą kartą atsistojo, — ji atsainiai pabučiavo Robertą.

— Montė?

— Montė Benksas — tokia jo pavardė. Jis pasveiks. Daktarai tuo netiki, bet mes nepasiduodame.

Šitas "mes" Robertui nepatiko.

— Papasakok apie jį.

— Jis iš tikrųjų labai geras, visada mums duoda dovanų. Jis labai turtingas. Kai įvyko toji baisi avarija, jis skrido nuosavu lėktuvu ir...

— O kokios dovanos?

— Ak, žinok, tiesiog nedidelės dovanėlės — saldainiai, gėlės, knygos, plokštelės. Jis bandė kiekvienai mūsų padovanoti po brangų laikrodį, bet mes, aišku, atsisakėme.

— Žinoma.

— Jis turi jachtą, ponį žaisti polą...

Nuo tos dienos Robertas ėmė vadinti jį "pinigų maišu".

Kas kartą, sugrįžusi iš ligoninės, Siuzana imdavo kalbėsi apie savo pacientą.

— Robertai, jis iš tikrųjų labai šaunus.

"Šaunus, čia jau pavojinga".

— O be to, toks pramaniūgas. Žinai, ką šiandien padarė? Visoms mūsų aukšto seselėms užsakė "Žokėjaus" klubo pusryčius.

"Bet juk žmogus serga", — pamanė Robertas ir staiga netyčia susivokė pyksta̧s.

— O ar jis vedęs, tasai nuostabusis tavo pacientas?

— Ne, brangusis, o ką?

— Šiaip sau paklausiau.

Siuzana nusijuokė.

— Dieve mano, ar tik nepavyduliauji?

— Seniui, kuris mokosi vaikščioti? Be abejo, ne, — jis nenorėjo prisipažinti Siuzanai, kad pavyduliauja.

Dabar, kai Robertas būdavo namie, Siuzana stengdavosi nešnekėti apie savo pacientą, bet Robertas pats pradėdavo kalbą.

— Kaip gyvena senasis pinigų maišas?

— Jo pavardė Montė Benksas, — užsigavusi atkirsdavo žmona.

— Nesvarbu. *"Labai gaila, jog tasai kalės vaikas nežuvo per aviacijos katastrofą".*

Kitą dieną buvo Siuzanos gimtadienis.

— Žinai ką, — užsidegęs šūktelėjo Robertas, — atšvęsime tavo gimimo dieną. Nueisime kur, nuostabiai papietausime...

— Aš iki aštuonių būsiu užsiėmusi ligoninėje.

— Gerai, aš užvažiuosiu tavęs pasiimti.

— Puiku. Montė labai nori susipažinti su tavimi. Aš jam viską apie tave papasakojau.

— Ir aš norėčiau susipažinti su seniu, — patikino ją Robertas.

Robertui atvažiavus į ligoninę, priimamojo seselė pasakė:

— Labą vakarą, komandore, Siuzana dabar ortopedinėje palatoje trečiame aukšte. Ji laukia jūsų.

Kai Robertas išėjo iš lifto, Siuzana, apsirengusi baltu chalatu, jau laukė. Ją išvydus, Roberto širdis ėmė tankiai plakti — ji buvo velniškai graži.

— Sveika, tu nuostabi.

Siuzana kažkaip keistokai šyptelėjo.

— Sveikas, Robertai, aš būsiu laisva po kelių minučių. Eime, supažindinsiu tave su Monte.

Ji nuvedė jį į atskirą didelę palatą, pilną knygų, gėlių, pintinių su vaisais, ir tarė:

— Monte, čia mano vyras Robertas.

Robertas stovėjo ir žiūrėjo į gulintį lovoje vyrą. Jis buvo kokiais trejais ketveriais metais vyresnis už Robertą ir priminė aktorių Polą Njumeną.

— Labai malonu susipažinti su jumis, komandore. Siuzana tiek daug apie jus pasakojo.

"Nejaugi kaip tik apie tai jie kalbėdavosi, kai ji per naktis sėdėdavo prie jo lovos".

— Ji labai didžiuojasi jumis.

Siuzana pasižiūrėjo į Robertą tartum žvilgsniu prašydama jį būti mandagesnį. Robertui teko prisiversti.

— Manau, jus greitai išrašys.

— Taip, ir didžiausias nuopelnas čia tenka jūsų žmonai. Ji tiesiog nuostabi seselė.

"Paklausyk, jūrininke. Nejaugi manai, kad aš leisiu kam kitam užvaldyti šį puikų kūną?"

— Taip, tai jos specialybė, — atsakė Robertas nepajėgdamas užgniaužti kartėlio.

Pietūs gimimo dienai pažymėti nepavyko. Siuzana tenorėjo kalbėti vien apie savo pacientą.

— Brangusis, ar jis tau nieko neprimena?

— Borisą Karlofą.

— Kodėl buvai toks šiurkštus jam?

— Manau, kad elgiausi visai padoriai, o jo mylėti neprivalau, — šaltai atsakė Robertas.

Siuzana įdėmiai pažvelgė į vyrą.

— Bet tu juk nė nepažįsti jo. Ir kodėl jis tau nepatinka?

"Man nepatinka, kaip jis žiūri į tave, man nepatinka, kaip tu žiūri į jį. Man nepatinka, kad mūsų santuoka lekia velniop. Dieve, aš nenoriu prarasti tavęs", — pagalvojo Robertas, o balsu pridūrė:

— Atleisk, aš tikriausiai tiesiog pavargau.

Pietauti jie baigė tylėdami.

Kitą rytą, Robertui rengiantis į darbą, Siuzana kreipėsi į jį:

— Robertai, man reikėtų kai ką pasakyti tau...

Jos žodžiai aštriu skausmu dilgtelėjo Robertui pilve, jis nenorėjo, kad ji dabar apie tai kalbėtų.

— Siuzana...

— Juk žinai, kad aš myliu tave ir visada mylėsiu. Tu pats puikiausias žmogus, kokį kada esu sutikusi.

— Prašau tavęs...

— Ne, leisk man baigti. Dabar man labai sunku, galima suskaičiuoti minutes, kurias per pastaruosius metus mudu praleidome drauge. Nuo šiol esame tarsi nevedę, kiekvienas gyvename kas sau.

Jos žodžiai jam buvo kaip aštrūs dūriai peiliu.

— Tu teisi, bet aš pasikeisiu. Aš mesiu darbą. Šiandien, tuoj pat. Mudu išvažiuosime kur nors...

Siuzana papurtė galvą.

— Ne, Robertai. Mes abudu suprantame, jog tatai nepadės. Tu darai, ką privalai daryti, ir, jei tau teks dėl manęs mesti savo darbą, niekada man šito neatleisi. Niekas čia nekaltas, tiesiog taip jau atsitiko. Aš noriu skyrybų.

Robertui pasirodė, jog griuvo visas pasaulis, pilvą sutraukė staigus skausmas.

— Nereikia to, Siuzana, mes sugebėsime rasti išeitį...

— Per vėlu. Visą tą laiką, kai tavęs nebūdavo namie, aš sėdėdavau vieniša ir galvodavau apie tai. Mes gyvename atskirai, o aš noriu to, ko tu jau nebegali man duoti.

Robertas stovėjo ir žiūrėjo į ją, stengdamasi susivaldyti.

— Tai... ar tai susiję su pinigų maišu?

Siuzana sutriko.

— Montė pasiūlė man tapti jo žmona.

Jisai pajuto, kaip viduje viskas virte užvirė.

— Ir tu rengiesi eiti už jo?

— Taip.

Tai buvo kažkokia beprotybė. *"Šito negali būti, negali"*, — pagalvojo Robertas. Jo akyse pasirodė ašaros.

Siuzana apkabino jį ir stipriai prisiglaudė.

— Nė vienam vyrui aš nejausiu to, ką jaučiu tau. Aš myliu tave iš visos širdies, visa siela ir mylėsiu visada. Tu man pats brangiausias draugas, — Siuzana atsitraukė ir pažvelgė jam į akis. — Bet viskas baigta. Supranti?

Jis tesuprato, kad jos netenka.

— Mes galėtume pabandyti viską pradėti iš naujo...

— Man labai gaila, Robertai, — Siuzanos balsas virptelėjo. — Man labai gaila, bet viskas baigta.

Siuzana išskrido į Riją tvarkyti skyrybų, o komandoras Robertas Belami įpuolė į dvi savaites trukusį girtavimą.

Tačiau senas prieraišumas sunkiai pamirštamas. Robertas paskambino savo bičiuliui, dirbančiam FTB. Praeityje Roberto ir Elo Treinoro keleliai ne sykį susikryžiuodavo, ir Robertas juo pasikliovė.

— Elai, ar gali padaryti man paslaugą?

— Paslaugą? Tau reikia psichiatro pagalbos. Kokio velnio leidai Siuzanai išeiti?

Atrodė, jog naujiena jau apskriejo visą miestą.

— Čia ilga ir liūdna istorija.

— Man iš tikrųjų gaila, Robertai. Ji buvo tikra ledi. Gerai, kuo galėčiau padėti?

— Man reikėtų, kad kai ką patikrintum kompiuteriu.

— Sutarta, sakyk pavardę.

— Montė Benksas. Tiesiog paprasčiausias užklausimas.

— Aišku. Ką norėtum sužinoti?

— Galbūt jo nėra jūsų aplankuose, o jeigu yra, tai, kaip įprasta, koks niekniekis — tarkim, bauda už ne vietoj pastatytą automobilį, šuns mušimą, važiavimą degant raudonai šviesai ir panašiai.

— Aišku.

— O aš norėčiau sužinoti jo pinigų šaltinį. Man rūpi visos jo paslaptys.

— Aha, vadinasi, paprastas užklausimas, taip?

— Bet telieka tai tarp mūsų, Elai, gerai?

— Žinoma, iš ryto tau paskambinsiu.

— Dėkui, vaišinu pusryčiais.

— Pietumis.

— Gerai, bus pietūs.

Robertas padėjo ragelį ir susimąstė: *"Bandau griebtis už šiaudo. Ko viliuosi? Kad jis pasirodysiąs Džekas Vagišius ir Siuzana atlėks man į glėbį?"*

Kitą rytą Robertą išsikvietė Dastinas Torntonas.

— Kuo jūs dabar užsiėmęs, komandore?

"Jis puikiausiai žino, kuo aš dabar užsiėmęs", — pagalvojo Robertas.

— Renku diplomato iš Singapūto dosjė ir...

— Atrodo, jog šitas darbas atima iš jūsų ne per daugiausia laiko.

— Kaip?

— Jeigu pamiršote, komandore, aš jums priminsiu, kad į karinės jūrų žvalgybos veiklą neįeina knaisiojimasis Amerikos piliečių asmeniniame gyvenime.

Robertas nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Ką jūs...

— Man pranešė iš FTB, jog jūs bandote gauti informaciją, visiškai nesusijusią su mūsų žinybos jurisdikcija.

Staiga Robertas pajuto įniršio priepuolį. Tasai šunsnukis Treinoras jį išdavė. Irgi mat, vadinasi, draugas.

— Tai buvo mano asmeninis prašymas, sere...

— FTB kompiuteriai nėra skirti asmeniniam naudojimui, piliečiams negali jie daryti nemalonumų. Ar mane supratote?

— Kuo puikiausiai.

— Taigi aš viską pasakiau.

Robertas grįžo į savo kabinetą ir virpančiais pirštais surinko numerį 202 324 3000.

— FTB klauso, — pasigirdo balsas ragelyje.

— Pakvieskite Elą Treinorą.

— Prašom palaukti.

Po kiek laiko ragelyje pasigirdo vyriškas balsas:

— Laba diena, kuo galėčiau padėti?

— Aš norėčiau pasikalbėti su Elu Treinoru.

— Apgailestauju, bet agentas Treinoras čia jau nebedirba.

Šis atsakymas Robertas tiesiog sukrėtė.

— Ką?

— Agentą Treinorą perkėlė kitur.

— Perkėlė?

— Taip.

— O kur?

— Į Boisę. Bet jis dar ilgai ten nepasirodys, būgštauju, kad labai ilgai.

— Ką jūs turite omenyje?

— Vakar vakare, kai jis bėgiojo ristele Rok Kriko parke, jį partrenkė mašina. Įsivaizduojate? Vairuotojas tikriausiai buvo nusigėręs iki pakvaišimo, nes įvažiavo tiesiai į bėgimo taką. Treinorą nubloškė toliau nei už keturiasdešimt pėdų. Jis gali ir neišgyventi.

Robertas padėjo ragelį, jo galvoje karštligiškai sukosi mintys. Velniai griebtų, kas gi dedasi? Montė Benksas, tas tipiškas žydraakis amerikietis, gerai saugomas. Bet dėl ko? Ir nuo ko? *"Dieve, į ką įklimpo Siuzana?"*

Ji gyveno naujame dviaukščiame bute M gatvėje. Robertas pagalvojo, jog už šį butą moka tikriausiai pinigų maišas. Jis jau kelias savaites nesimatė su Siuzana ir dabar, kai ją pamatė, jam užėmė kvapą.

— Atleisk, kad trukdau, aš juk žadėjau to nedaryti.

— Juk sakei, kad dalykas rimtas.

— Taip, rimtas, — dabar, kai jis pamatė ją, nebežinojo, kaip pradėti pokalbį. Pasakytų jai: *"Siuzana, aš atėjau, kad tave išgelbėčiau"?* O ji nusijuoktų jam į akis.

— Kas nutiko? — paklausė Siuzana.

— Tai susiję su Monte.

Ji paniuro.

— O kas?

Roberto uždavinys buvo sunkus. Kaip jis galėjo jai paaiškinti tai, ko pats kaip reikiant nežinojo? Jam tebuvo aišku, kad čia esama kažko nešvaraus. FTB kompiuteryje buvo žinios apie Montę Benksą, bet su pastaba: *"Informacija teikiama tik specialiai leidus"*. O apie jo užklausimą iš karto buvo pranešta į Karinės jūrų žvalgybos valdybą. Kodėl?

— Aš manau, kad jis... Kad jis ne tas žmogus, koks atrodo.

— Nesuprantu tavęs.

— Siuzana... Iš kur jo pinigai?

Šis klausimas ją nustebino.

— Montė sėkmingai verčiasi eksportu ir importu.

"Pati seniausia priedanga pasaulyje".

Taigi jam reikėjo iš pradžių viską kruopščiai išsiaiškinti užuot atėjus čia su niekuo nepagrįstais spėliojimais. Robertas jautėsi esąs kvailys. Siuzana laukė, o jis nežinojo, ką sakyti.

— O kodėl klausi?

— Aš... Aš tiesiog norėjau įsitikinti, jog tau nieko neatsitiko, — trikdamas atsakė Robertas.

— Ak, Robertai, — Siuzanos balse suskambo nusivylimas.

— Tikriausiai man nederėjo čia ateiti. Dovanok.

Siuzana priėjo prie jo ir apkabino.

— Aš suprantu, — švelniai tarė ji.

Bet nesuprato. Ji nesuprato, jog paprastas užklausimas apie Montę Benksą atsitrenkė į akliną sieną, ir tai buvo pranešta Karinės jūrų žvalgybos valdybai, o žmogų, bandžiusį gauti informacijos, nugrūdo dirbti į užkampį.

Robertas galėjo ir kitaip gauti informacijos. Jis paskambino bičiuliui, dirbančiam "Forbeso" žurnale.

— Robertai! Ilgai nesimatėme, kuo galiu būti naudingas?

Robertas paaiškino, ko jam reikia.

— Montė Benksas? Keista, kad ir tu susidomėjai juo. Jis turi būti mūsų keturių šimtų turtingiausių žmonių sąraše, tačiau negalėjome surasti apie jį jokių žinių. Ar negalėtum mums ko pamėtėti?

Ir čia nesėkmė.

Robertas nuėjo į viešąją biblioteką ir pabandė susirasti Montę žinyne "Kas yra kas", tačiau jo pavardės ten nerado.

Nuėjęs į mikrokortų salę, Robertas peržiūrėjo visus "Vašington post" leidinius per tą laikotarpį, kai Montės lėktuvas patyrė katastrofą, bet rado tik mažą žinutę apie įvykį; joje Benksas pavadintas įmoninku.

Viskas atrodė gan nekaltai, ir Robertas nusprendė, jog jis galbūt klysta. *"Juk mūsų vyriausybė nesiimtų jo ginti, jei jis būtų šnipas, nusikaltėlis arba verstųsi narkotikais... Esmė čia ta, kad aš vis dar bandau suturėti Siuzaną".*

Robertas vėl tapo viengungis, jam teliko tuštuma ir vienatvė, darbo dienos ir bemiegės naktys. Jį apimdavo neviltis, kurios ištiktas apraudodavo save, Siuzaną, visa, ką juodu prarado. Siuzana tebeglūdėjo jo gyvenime, visi kambariai buvo pilni prisiminimų apie ją, kiekvienas jų saugojo jos balsą, juoką, šilumą. Jis prisiminė kiekvieną jos kūno dalelę, kai ji gulėdavo lovoje nuoga ir laukdavo jo; šie prisiminimai keldavo jam nenumaldomą skausmą.

Draugai bandė guosti.

— Nebūk vienas, Robertai.

— Aš turiu tau mergytę!

Merginos buvo aukštos ir gražios, mažytės ir seksualios. Tai buvo manekenės, sekretorės, reklamos agentūrų mergaitės, netekėjusios ir išsiskyrusios. Bet nė viena toli gražu nebuvo Siuzana, o bendravimas su moterimis, kurios jo nė truputėlio nedomino, darė jį dar vienišesnį. Robertas netroško nė su viena jų permiegoti, visą laiką norėjo

būti vienas, troško atsukti atgal visą judviejų su Siuzana gyvenimo filmą, perrašyti jo scenarijų. Dabar buvo lengva pamatyti savo klaidas ir įsivaizduoti, kaip reikėta pasielgti per pokalbį su admirolu Vitakeriu.

"Į CŽV prasiskverbė agentas, pravarde Lapė, direktoriaus pavaduotojas prašo, kad jį surastum".

"Ne, admirole, atleiskite. Mums su žmona antras medaus mėnuo".

Robertas norėjo pradėti gyvenimą iš naujo, kad jo pabaiga būtų laiminga. Bet buvo pernelyg vėlu, likimas nesuteikė jam šios galimybės. Jis buvo vienišas.

Pats vaikščiojo į parduotuvę, gaminosi valgį, būdamas namie, kartą per savaitę nešdavo į skalbyklą baltinius.

Tai buvo baisus jo gyvenimo laikotarpis, bet ateityje laukė dar didesni nemalonumai. Gražuolė dailininkė, su kuria susipažino Vašingtone, keletą kartų skambino jam, kvietė pietauti. Robertas mėgino atsisakyti, bet dailininkė buvo labai atkakli. Ji surengė puikius pietus žvakių šviesoje.

— Labai gardžiai pagaminai, — pagyrė Robertas.

— Man viskas gerai sekasi, — jos žodžių prasmė buvo gerai suprantama. Ji prisislinko arčiau Roberto. — Leisk tai įrodyti, — uždėjo rankas ant jo šlaunų ir liežuviu brūkštelėjo per lūpas.

"Kaip seniai taip yra buvę, — pamanė Robertas, — *labai seniai".*

Jie atsigulė į lovą, Robertas labai sutriko, kai jam nieko neišėjo. Pirmą kartą gyvenime pasirodė kaip impotentas. Jis labai susigėdo.

— Nesijaudink, brangusis, — pasakė dailininkė, — viskas bus gerai.

Bet ji apsiriko.

Robertas grįžo namo sugniužęs, suvokęs, jog beprotiška pasąmonės mintis, kad išduodąs Siuzaną, neleidžia jam pamilti kitos moters.

Po kelių savaičių jis dar kartą pabandė permiegoti su moterimi, šįsyk tai buvo įspūdinga sekretorė iš Kari-

nės Jūrų žvalgybos valdybos. Ji buvo labai aistringa ir visaip stengėsi jį sužadinti, bet veltui — jis troško tik Siuzanos. Po to Robetas liovėsi bandęs suartėti su moterimi. Dingtelėjo mintis pasikonsultuoti su gydytoju, bet tuoj pat dėl to susigėdo. Jis žinojo, kur šuo pakastas, ir čia jokie medicinos preparatai negalėjo padėti. Tada Robertas nirte paniro į darbą.

Siuzana mažiausiai kartą per savaitę jam skambindavo: "Nepamiršk iš skalbyklos atsiimti marškinių" arba "Aš atsiųsiu tarnaitę, kad sutvarkytų butą. Galiu lažintis, jog jis baisiai sujauktas".

Kiekvienas toks skambutis tik sunkino jo vienatvę.

Siuzana paskambino jam vestuvių išvakarėse.

— Robertai, noriu, kad žinotum, — rytoj išteku.

Jam pasidarė sunku kvėpuoti, ėmė dusti.

— Siuzana...

— Aš myliu Montę, bet myliu ir tave — ir mylėsiu iki pat mirties. Aš noriu, kad tu visada tai žinotum.

Ką jis galėjo atsakyti?

— Robertai, ar tau viskas gerai einasi?

"Žinoma, viskas kuo puikiausiai, išskyrus tai, kad tapau eunuchu".

— Robertai?

Jis nedrįso dėl savo problemų jos kaltinti.

— Viskas gerai. Tik ar tu negalėtum padaryti man paslaugos?

— Mielai, jei tik galėsiu.

— Ne... Nesutik, kad jis vežtųsi tave į povestuvinę kelionę tenai, kur buvojome mudu.

Jis pakabino ragelį ir vėl įniko girtauti.

Tai buvo prieš metus, dabar viskas jau praeityje, jis prisivertė susitaikyti su mintimi, kad Siuzana priklauso kitam. Robertas privalėjo gyventi šiandiena. Jo laukė rimtas darbas, reikėjo pasikalbėti su Lesliu Moderšedu — fotografu, turinčiu nuotraukų bei pavardes ir adresus liudytojų, kuriuos teks surasti.

18 skyrius

Leslis Moderšedas buvo beveik euforijos būsenos. Sugrįžęs į Londoną, su brangiomis juostomis jis nuskubėjo į nedidelį sandėliuką, paverstą fotolaboratorija, įsitikino, jog yra visko, ko reikia: bakelis juostai ryškinti, termometras, spaustukai, keturios didelės menzūros, laiko matuoklis, ryškalas, fiksažo vonelės ir fiksažas. Jis išjungė šviesą, užsidegė raudoną lempą. Kai ėmė iš aparato kasetes ir juostas, drebėjo rankos, todėl kelis kartus turėjo giliai įkvėpti, kad nusiramintų.

"Šį sykį viskas turėtų būti gerai, — pamanė jis. — *Be jokių klaidų. Tai tavo atminimui, mama".*

Leslis atsargiai apvyniojo juostą aplink ritę, įstatė į bakelį ir įpylė ryškalo. Pasižiūrėjo, kad ryškalo temperatūra būtų 68 laipsniai pagal Farenheitą, ir periodiškai ėmė ritę sukioti. Po vienuolikos minučių išpylė iš bakelio ryškalą ir pripylė fiksažo.

Dabar jis vėl ėmė nervintis bijodamas suklysti. Išpylęs fiksažą, Leslis palaukė dešimt minučių, paskaiu dvi minutes palaikė juostą valančiame vandens tirpale, o po to dar dvylika minučių plovė po vandens srove. Pagaliau labai labai atsargiai nuviniojo juostą nuo ritės, pakabino ją, pritvirtinęs spaustukais, ir guminiu velenėliu atsargiai nubraukė nuo jos likusius vandens lašus. Dabar teliko laukti, kol juosta išdžius.

Pagaliau atėjo metas pažvelgti į negatyvus. Sulaikęs kvapą, girdėdamas savo širdies tvinksnius, Moderšedas paėmė pirmą juostą ir pasižiūrėjo prieš šviesą. Puiku! Tiesgio nuostabu!

Kiekvienas kadras buvo tiesiog brangenybė, tokiomis nuotraukomis galėtų didžiuotis bet kuris fotografas. Buvo matyti kiekviena mįslinga kosminio laivo detalė, taip pat ir ateivių kūnai jame.

Du daiktai, į kuriuos jis anksčiau nebuvo atkreipęs dėmesio, dabar sudomino, ir jis atidžiau peržiūrėjo negaty-

vus. Sudužusiame laive buvo trys foteliai, o nuotraukose tebuvo dviejų ateivių kūnai. Jam pasidarė keista, jog vienas ateivis buvo be rankos. *"Gal tų būtybių esama ir vienrankių?* — pamanė Moderšedas. — *Dieve, nuotraukos tikriausi šedevrai! Mama sakė teisybę, kad aš genialus"*. Jis apžvelgė ankštą savo lindynę ir pamanė: *"Kitą kartą, kai ryškinsiu juostą, dirbsiu didelėje, puikiai įrengtoje laboratorijoje nuosavoje viloje Itono skvere"*.

Jis stovėjo ir glostė savo turtą kaip kad šykštuolis glosto savo auksą. Pasaulyje neatsiras nė vieno žurnalo, nė vieno laikraščio, kuris atsisakytų tokių fotografijų. Metų metus tie pašlemėkai atmesdavo jo nuotraukas, grąžindavo jas su žiauriais prierašais: "Dėkojame, kad atsiuntėte fotografijų, kurias jums ir grąžiname. Šiuo metu mums jų nereikia" arba "Dėkojame už nuotraukas, tačiau jos labai panašios į mūsų jau spausdintas", arba dar paprasčiau: "Grąžiname fotografijas, kurias mums atsiuntėte".

Per visus tuos metus jis kaulijo iš jų darbo, o dabar jie patys ant kelių šliaužios prieš jį, ir jisai privers kaip reikiant sumokėti už viską.

Moderšedas ilgiau nebegalėjo laukti, reikėjo veikti tučtuojau. Po to, kai toji velnioniška telefono kompanija išjungė jo telefoną dėl laiku nesumokėtų mokesčių, Leslis turėdavo eiti skambinti į gatvę. Staiga, net pats nesitikėdamas, jis ryžosi užeiti į "Langaną", kur buvo rengiamos visos iškilmės, ir užsisakyti brangius pusryčius. Žinoma, "Langanas" buvo ne jo kišenei, bet jeigu jau nusprendė pažymėti šį įvykį, reikia tai ir padaryti. Argi jis jau ne pakeliui į turtus ir šlovę?

Metrdotelis Moderšedą pasodino prie kampinio stalelio; Leslis apsižvalgė ir tiesiog už dešimt pėdų pamatė du pažįstamus veidus, ir lengvas drebulys perbėgo per kūną. Tai buvo Maiklas Keinas ir Rodžeris Mūras visa savo esybe! Jis panoro, kad būtų gyva jo motina, tada galėtų jai papasakoti apie šį susitikimą. Juk jinai taip mėgdavo skai-

tyti apie kino žvaigždes. Abudu aktoriai nerūpestingai juokėsi ir pokštavo, o Moderšedas negalėjo atitraukti akių nuo jų. *"Patenkinti savimi pašlemėkai,* piktai pamanė Leslis Moderšedas. — *Tikriauisiai laukia, kad prieičiau ir paprašyčiau autografų. Tiek to, po keleto dienų jie patys prašys mano autografo, džiaugsis galėdami pristatyti mane savo draugams: "Lesli, aš norėčiau suspažindinti tave su Čarlzu ir Dy, o čia Fergis ir Endrius. Jūs žinote, tai Leslis, tas pats vaikinas, kuris padarė garsiąsias NSO nuotraukas".*

Papusryčiavęs Moderšedas praėjo pro kino aktorių stalelį ir palypėjo laiptukais prie telefono būdelės. Informacija jam davė "San" numerį.

— Norėčiau pasikalbėti su fotografų skyriaus redaktoriumi.

— Čepmanas klauso, — nuskambėjo ragelyje vyriškas balsas.

— Kiek sumokėtumėte už NSO fotografijas su dviejų ateivių kūnais?

— Jei nuotraukos pakankamai geros, mes galime jas įdėti kaip vikrios mistifikacijos pavyzdį...

— Deja, čia ne mistifikacija, — kandžiai tarė Moderšedas. — Aš turiu devynių garbingų liudytojų pavardes, tarp jų ir vieno dvasininko, kurie gali patvirtinti, jog šios nuotraukos tikros.

Redaktoriaus tonas pakito.

— Šit kaip? O kur fotografavote?

— Ne jūsų reikalas, — atrėžė Moderšedas. Jis nesirengė leistis vedžiojamas už nosies, todėl nesiteikė dalytis jokia informacija. — Ar jus domina nuotraukos?

Dabar jau iš redaktoriaus balso galėjai justi smalsumą.

— Jei sugebėsite įrodyti, jog fotografijos tikros, be abejo, jos mus labai sudomins.

"Mat kaip, po velnių", — džiugiai pagalvojo Leslis.

— Aš paskambinsiu jums vėliau, — pasakė jis ir pakabino ragelį.

Kiti du skambučiai irgi buvo sėkmingi. Moderšedas suprato padaręs genialų ėjimą užsirašydamas liudytojų pavardes. Dabar niekas neišdrįs jo apkaltinti, kad pagaminęs falsifikatus. Jo fotografijos pasirodys pirmuosiuose viso pasaulio laikraščių ir žurnalų puslapiuose, o po jomis bus privaloma nuoroda: *"Leslio Moderšedo nuotraukos"*.

Išeidamas iš restorano, Leslis nesusivaldė ir priėjo prie aktorių stalelio.

— Atleiskite, kad trukdau, ar negalėtumėte duoti autografų.

Rodžeris Mūras ir Maiklas Keinas mandagiai nusišypsojo, brūkštelėjo savo vardus popieriaus skiautelėse ir ištiesė jas Lesliui.

— Ačiū.

Išėjęs į lauką, Moderšedas su įniršiu į skutus suplėšė popierėlius su autografais ir išmetė.

"Eikite jūs velniop, — pamanė. — *Dabar aš vertesnis už jus"*.

19 skyrius

Robertas sėdo į taksi ir išvyko į Vaitčepelį. Pravažiavo Sitį, pasuko į rytus iki Vaičepelio kelio. Tasai rajonas prieš šimtą metų išgarsino Džeką Vagišių. Palei Vaitčepelio kelią buvo išskleista dešimtys palapinių, prekiaujančių viskuo — pradedant drabužiais, baigiant šviežiomis daržovėmis ir kilimais.

Artėjant prie Moderšedo namo, rajonas darėsi vis skurdesnis, jame buvo pristatyta nušiurusių rudo akmens pastatų. Taksi pravažiavo pro "Vivers armso" aludę, ir Robertas pagalvojo, kad Moderšedas tikriausiai užeina čionai, o išvydęs iškabą "Volterio bukmekerio kontora", nusprendė, kad galbūt čia Moderšedas stato lošdamas per žirgų lenktynes.

Pagaliau taksi privažiavo prie 213A namo Grov rou-

de. Užsimokėjęs ir paleidęs taksi, Robertas įdėmiai pasižiūrėjo į priešais stovintį namą. Tai buvo bjaurus dviaukštis pastatas, padalytas į mažyčius butukus. Jame gyveno žmogus, turįs visą sąrašą liudytojų, kuriuos Robertui būtinai reikėjo surasti.

Kai sučirškė durų skambutis, Leslis Moderšedas sėdėjo svetainėje ir mąstė apie jam nukritusią iš dangaus sėkmę. Jis pakėlė galvą ir apmirė, pajutęs staigią, nesuvokiamą baimę. Skambutis vėl sučirškė. Pasičiupęs savo neįkainojamas fotografijas, Moderšedas nuskubėjo į laboratoriją, įkišo jas į šūsnis senų nuotraukų, sugrįžo į svetainę ir atidarė laukujes duris. Už jų stovėjo nepažįstamas žmogus.

— Ko jūs norite?

— Ar jūs Leslis Moderšedas?

— Taip. Kuo galėčiau būti naudingas?

— Ar galėčiau užeiti?

— Nežinau. O kokiu reikalu?

Robertas išsitraukė Gynybos ministerijos darbuotojo pažymėjimą ir parodė jį Lesliui.

— Aš čia atvykau oficialiai, pone Moderšedai. Galime pasikalbėti čia arba ministerijoje, — Robertas blefavo, bet pastebėjo fotografo veide staigų išgąstį.

Leslis Moderšedas nurijo seilę.

— Nežinau, apie ką jūs kalbate, bet... užeikite.

Robertas įėjo į niūrų nešvarų kambarį, iš viso ko dvelkė kruopščiai slepiamas skurdas. Tokiame bute ne kiekvienas norėtų gyventi.

— Ar negalėtumėte paaiškinti, ko jums čionai prireikė? — Moderšedas stengėsi, kad jo balsas būtų irzlus.

— Aš atėjau sužinoti apie kai kurias fotografijas.

Taip jis ir žinojo! Jis žinojo tai nuo tos akimirkos, kai sučirškė durų skambutis. *"Šitie išsigimėliai pabandys atimti iš manęs mano pinigus. Ką gi, aš nesirengiu leisti to padaryti".*

— Apie kokias fotografijas kalbate?

— Apie tas, kurias padarėte, nufotografavęs NSO

kritimo vietoje, — ramiai atsakė Robertas.

Moderšedas pasižiūrėjo į Robertą tarsi stebėdamasis tuo, ką išgirdo, paskui prisivertė nusijuokti.

— Ak, tos! Jeigu jas turėčiau, atiduočiau jums.

— Bet jūs gi *nufotografavote?*

— Pabandžiau.

— Ką reiškia... pabandžiau?

— Tos velnio nuotraukos taip ir neišėjo, — Moderšedas nervingai nusikosėjo. — Fotoaparatas buvo sugedęs, man taip nutinka jau antrą kartą. Aš net išmečiau negatyvus, nes jie buvo visai netikę. Tik juostą sugadinau, o jūs gi žinote, kokia ji dabar brangi.

"Ne koks jis melagis, — pamanė Robertas. — *Matyti, jog vos nepanikuoja".*

— Labai gaila, nuotraukos galėjo labai praversti.

Robertas nepradėjo kalbos apie turistinio autobuso keleivių sąrašą. Jei Moderšedas meluoja apie nuotraukas, meluos ir apie sąrašą. Robertas žvilgsniu apmetė kambarį. Fotografijos ir sąrašas turėtų būti paslėpti kur nors čionai, ir *surasti nebūtų sunku.* Butuką sudarė nedidelė svetainė, miegamasis, vonia, atrodo, šios durys veda į sandėliuką. Robertas neturėjo teisės priversti fotografą atiduoti turimą medžiagą, bet jam vis vien reikėjo kaip nors išgauti ją, kol britų saugumo tarnyba neuždėjo savo letenos.

— Taip, — atsiduso Moderšedas. — Tos nuotraukos galėjo kainuoti krūvą pinigų.

— Papasakokite apie kosminį laivą, — paprašė Robertas.

Moderšedas pajuto, kaip jo kūnu perbėgo virpulys. Tas kraupus vaizdas visam laikui įstrigo jam į atmintį.

— To aš niekada nepamiršiu, — tarė jis. — Man pasirodė, kad laivas lyg ir pulsuoja, tarytum būtų gyvas. Jame būta kažko velniško, o jame dar gulėjo du negyvi ateiviai.

— O ar galėtumėte papasakoti šio to apie autobuso keleivius?

"Žinoma, galiu, — pamanė Moderšedas. — *Aš turiu jų pavardes ir adresus".*

— Ne, bijau, jog nieko negalėsiu jums apie juos pasakyti, — Leslis jau ėmė rimti. — Aš gi nebuvau tame autobuse ir nė vieno jų nepažįstu.

— Suprantu. Na, tiek to, dėkoju už pokalbį, pone Moderšedai. Apgailestauju, kad taip išėjo su nuotraukomis.

— Aš irgi, — atsakė Moderšedas. Kai išėjo nepažįstamasis, uždarė duris ir nudžiugęs pagalvojo: *"Man pavyko apmauti tą kalės vaiką".*

Išėjęs į lauką, Robertas atidžiai apžiūrėjo durų spyną. Seniena, jai atrakinti jis tesugaištų kelias sekundes. Naktį stebės namą ir lauks, kol rytą fotografas kur nors išeis. *"Turint keleivių sąrašą, įvykdyti kitą užduoties dalį būtų labai lengva".*

Užsisakęs kambarį viešbutyje šalia Moderšedo namo, Robertas paskambino generolui Hiliardui.

— Žinau liudytojo iš Anglijos pavardę, generole.

— Puiku, lukterkite minutėlę... klausau jūsų, komandore.

— Leslis Moderšedas gyvena Vaitčepelyje, Grov roude.

— Labai gerai, aš susisieksiu su Britų valdžia, jie pasišnekės su juo.

Robertas nieko nebesakė dėl autobuso keleivių sąrašo ir dėl fotografijų. Tai buvo jo kozirių kortos.

Regio žuvies parduotuvė buvo nuošaliame skersgatvyje prie Bromptono kelio. Krautuvėlė buvo nedidelė, jos klientai daugiausia netoliese dirbantys klerkai ir sekretorės. Parduotuvės sienos buvo apklijuotos futbolo rungtynių plakatais, o kur jų nebuvo, sienos atrodė lyg visą amžinybę nedažytos.

Telefonas už prekystalio skambtelėjo du kartus, ragelį nukėlė stambus vyras su taukuotu vilnoniu megztiniu. Vyras atrodytų kaip tipiškas Ystendo gyventojas, jei kai-

riojoje akyje nebūtų monoklio auksiniais rėmeliais. Įsižiūrėjęs galėjai suprasti, kodėl jis nešioja monoklį. Juo slėpė mėlyną stiklinę akį.

— Regis klauso.

— Kalba Bišopas.

— Klausau, sere, — tarė Regis, pritildęs balsą iki šnibždesio.

— Mūsų klientas vadinasi Leslis Moderšedas, Grov roido 213A. Šį užsakymą reikia atlikti skubiai. Supratote?

— Manykite, kad jis jau įvykdytas, sere.

20 skyrius

Leslis Moderšedas saldžiai svajojo įsivaizduodamas, kad pasaulio spaudos atstovai ima iš jo interviu. Jie klausinėja apie didžiulę pilį Škotijoje, kurią jis ką tik įsigijo, apie pilį Prancūzijos pietuose, apie didžiulę nuosavą jachtą. *"Ar teisybė, kad Anglijos karalienė pasiūlė jums oficialias karališkojo fotografo pareigas? — Taip, aš pasakiau jai pagalvosiąs dėl šio pasiūlymo. O dabar, ledi ir džentelmenai, prašyčiau atleisti, vėluoju į Bi Bi Si laidą".*

Šį įsivaizduojamą interviu nutraukė durų skambutis. Leslis pasižiūrėjo į laikrodį — rodė vienuolika valandų. Nejaugi sugrįžo tasai žmogus? Priėjęs prie durų, atsargiai jas pravėrė. Už durų stovėjo žmogus net žemesnio ūgio už Moderšedą (tai pirmiausia jam krito į akis), akiniais storais stiklais, blyškaus lieso veido.

— Atleiskite, nedrąsiai tarė nepažįstamasis, — atleiskite, kad trukdau jus tokiu metu. Aš gyvenu gretimame kvartale, o jūsų iškaba skelbia, jog esate fotografas.

— Na, ir ką?

— Ar darote nuotraukas pasui?

"Ar Leslis Moderšedas daro fotografijas pasui? Žmogus, kuriam greit priklausys visas pasaulis? Tiek pat sėkmin-

gai būtų buvę galima paprašyti Mikelandželą išdažyti vonios sienas".

— Ne, — šiurkščiai atšovė Leslis ir rengėsi užtrenkti duris.

— Man iš tiesų labai nesmagu jus trukdyti, bet aš patekau į keblią padėtį. Rytoj aštuntą ryto mano lėktuvas išskrenda į Tokiją, o visai neseniai pastebėjau, jog pase pamesta nuotrauka. Tai baisu, aš visur apieškojau. Manęs neįleis į lėktuvą be nuotraukos pase, — atrodė, jog mažasis žmogelis tučtuojau pravirks.

— Apgailestauju, — atsakė Moderšedas, — bet niekuo negaliu padėti.

— Aš užmokėčiau šimtą svarų.

"Šimtą svarų? Pilių ir jachtos savininkui? Juokinga".

Mažasis žmogelis nesitraukė.

— Galiu sumokėti ir daugiau, du ar tris šimtus. Supraskite, aš būtinai turiu patekti į lėktuvą, kitaip prarasiu darbą.

Trys šimtai svarų už paso nuotrauką? Be ryškinimo, tai truktų apie dešimt sekundžių. Moderšedas mintyse ėmė skaičiuoti. Išeitų 1800 svarų per minutę, 10800 per valandą, 94400 svarų per dieną, o per savaitę būtų...

— Ar padėsite man?

Moderšedo savimeilė grūmėsi su godumu, ir vis dėlto nugalėjo godumas. Leslis nusprendė, kad *dabar jam būtų ne pro šalį užsidirbti kišenpinigių.*

— Užeikite, — tarė Moderšedas, — stokitės štai čia, prie sienos.

— Ačiū, aš labai dėkingas jums.

Gaila, kad Leslis neturi "Polaroido" aparato, tuomet viskas būtų gerokai paprasčiau. Pasiėmė savąjį "Vivitarą".

— Nejudėkite.

Po dešimties sekundžių buvo baigta.

— Reikia šiek tiek laiko juostai išryškinti, — pasakė Moderšedas. — Jei užeitumėte po...

— Jeigu jūs neprieštarautumėte, palaukčiau šičia.

— Gerai, kaip norite.

Moderšedas nusinešė fotoaparatą į laboratoriją, užsidegė raudoną lempą, įsikišo aparatą į juodą rankovę ir išsiėmė juostą. Reikia padaryti nesiterliojant, nes vis vien fotografijos pasuose atrodo baisiai. Po penkiolikos minučių, kai juosta jau buvo išryškinta, jis pajuto dūmų kvapą. Gal tik pasirodė? Ne, kvapas vis stiprėjo. Jis atsisuko ir pabandė atsidaryti duris, tačiau nepajėgė. Moderšedas iš visų jėgų pastūmė duris, bet nieko neišėjo.

— Ei, — suriko. — Kas darosi?

Niekas jam neatsakė.

— Ei, — jis vėl įsirėmė pečiu į duris, bet atrodė, jog jos užremtos kokiu sunkiu daiktu. — Misteri?

Vėl jokio atsako. Jis begirdėjo smarkų traškesį. Dūmų kvapas darėsi nebepakenčiamas, aišku, butas degė. *"Tas žmogus tikriausiai nubėgo kviesti pagalbos"*, — pamanė Leslis. Jis vėl įsirėmė pečiu į duris, tačiau jos nepasidavė.

— Padėkite! — suriko jis. — Ištraukite mane iš čia!

Dūmai jau skverbėsi pro durų apačią, ir Leslis pajuto, jog liepsna visai arti. Kvėpuoti darėsi vis sunkiau, jis užsikosėjo springdamas dūmais. Moderšedas perplėšė apykaklę godžiai rydamas orą, bet karštas oras ėmė deginti plaučius. Netekdamas sąmonės, jis parpuolė ant kelių. *"O Viešpatie, prašau tavęs, neleisk man dabar mirti. Tik ne dabar, kai ėmiau žengti keliu į turtą ir šlovę"*...

— Kalba Regis.

— Užduotis atlikta?

— Taip, sere. Truputį perkepusi, bet patiekta laiku.

— Puiku.

Kai antrą valandą nakties Robertas važiavo į Grov roidą stebėti Moderšedo namo, jį nustebino suintensyvėjęs judėjimas. Gatvėje prisigrūdo ugniagesių mašinų, grei-

tosios pagalbos ir policijos automobilių. Prasibrovęs pro minią, jis nuskubėjo į gaisravietę. Visą pastatą siautė liepsna, iš gatvės buvo matyti, jog aukštas, kuriame gyveno fotografas, visas išdegęs.

— Kaip tai įvyko? — paklausė Robertas ugniagesio.

— Dar nežinia. Prašyčiau atsitraukti.

— Tame bute gyveno mano pusbrolis. Ar jam nieko neatsitiko?

— Būgštauju, jog, deja... — ugniagesio balse suskambėjo užuojauta. — Jį ką tik ištraukė iš namų.

Robertas pamatė, kaip du sanitarai stumia neštuvus į greitosios pagalbos mašiną.

— Aš gyvenau kartu su juo, — tarė Robertas. — Ten liko visi mano drabužiai, norėčiau...

Ugniagesys papurtė galvą.

— Nieko nerasite, sere. Be pelenų, ten nieko nebeliko.

"Nieko nebeliko, be pelenų. Nebeliko fotografijų ir tokio svarbaus keleivių sąrašo su jų pavardėmis bei adresais. Velniai griebtų, tatai buvo sunku numatyti", — su širdgėla pagalvojo Robertas.

Vašingtone Dastinas Torntonas pusryčiavo kartu su uošviu prabangioje valgykloje šalia Vilardo Stouno kabineto. Dastinas truputėlį nervinosi, bet jis visuomet jaudindavosi savo galingojo uošvio akivaizdoje.

Vilardas Stounas buvo geros nuotaikos.

— Vakar pietavau su prezidentu. Jis man pasakė esąs laibai patenkintas tavimi, Dastinai.

— Labai džiaugiuosi.

— Tu dirbi svarbų darbą, padedi gintis nuo piktadarių.

— Nuo piktadarių?

— Taip, nuo tų, kurie bando paklupdyti šią didžią šalį. Bet egzistuoja ne tik išorės priešai, šalies viduje yra žmonių, privalančių jai tarnauti, tačiau jie nei atlieka savo pareigų, nei vykdo įsakymus.

— Atskalūnai.

— Teisingai, Dastinai, atskalūnai. Jie turi būti nubausti...

Į valgyklą įėjo vyriškis.

— Prašom atleisti, misteri Stounai, bet atvyko džentelmenai ir laukia jūsų.

— Gerai, — Stounas atsigręžė į žentą. — Baik pusryčiauti, Dastinai, o aš turiu svarbaus darbo. Galbūt vieną gražią dieną tau papasakosiu apie tai.

21 skyrius

Ciūricho gatves užpildė kažkokios keistos didžiulės beformės būtybės siauromis akimis, odos spalva primenančios virtą žuvį. Šios būtybės mito mėsa, ir ją erzino nuo tų kūnų sklindanti smarvė. Kai kurios moterys dėvėjo gyvūnų kailiais — jų pačių užmuštų gyvūnų kailiais. Ji vis dar tebebuvo smarkiai priblokšta tos siaubingos katastrofos, kuri pasiglemžė jos bendrakeleivių gyvybes.

Žemėje ji išbuvo jau keturis ciklus, šių keistai atrodančių būtybių vadinamais "mėnulių", ir per visą šį laiką nieko nevalgė. Ją kamavo troškulys, bet ji galėjo gerti tik šviežią lietaus vandenį, o lietaus nebuvo nuo anos nakties, kai jie atsidūrė Žemėje. Kitokio vandens čia nebuvo galima gerti. Ji buvo priversta užeiti į artimiausią maisto dalijimo vietą, tačiau nepajėgė ištverti smarvės. Tuomet pabandė valgyti žalias daržoves bei vaisius, bet jie buvo beskoniai ir nė iš tolo negalėjo lygintis su skaniu sočiu jos planetos maistu.

Ji buvo vardu Gracija — aukšta, didingo stoto, gražiomis spinduliuojančiomis žaliomis akimis. Pasprukusi iš laivo katastrofos vietos, ji perėmė žemės gyventojų išvaizdą ir dabar vaikščiojo neišsiskirdama iš kitų žmonių.

Ji sėdėjo už staliuko kietame nepatogiame krėsle, skirtame žemėnų kūnams, ir skaitė aplinkui esančių būtybių mintis.

Dvi būtybės sėdėjo už gretimo staliuko, viena garsiai šnekėjo:

— Tokia proga pasitaiko tik kartą per gyvenimą, Francai! Iš pradžių tau tereikės penkiasdešimt tūkstančių frankų. Tu gi turi penkiasdešimt tūkstančių, ar ne?

Ji perskaitė mintis, garsiai skambančias tos būtybės galvoje: *"Sutik, kiaule. Man reikia komisinių".*

— Taip, bet aš nežinau... — *"Teks pasiskolinti pinigų iš žmonos".*

— Ar aš tau kada esu blogai pataręs dėl pinigų įdėjimų? — *"Nagi ryžkis".*

— Tai dideli pinigai. — "Ji niekada neduos man pinigų".

— O perspektyva? Galimybė uždirbti milijonus. — Sakyk "taip".

— Na gerai, sutinku. — *"Galbūt sugebėsiu parduoti ką iš brangenybių".*

"Pavyko!"

— Tu niekada dėl to nepasigailėsi, Francai.

Gracija visiškai nesuvokė, ką šis pokalbis reiškia.

Toli, restorano gale, prie stalelio sėdėjo vyras ir moteris, juodu tyliai šnekėjosi tarpusavyje. Gracija nusprendė pasiklausyti jų pokalbio.

— Dieve mano! — šūktelėjo vyras. — Ir reikėjo gi tau pastoti? — *"Kvaila kalaitė".*

— O kaip, tavo nuomone, tai nutiko? — *"Tai tavo pimpalas pridarė!"*

Nėštumas reiškė šių būtybių dauginimosi būdą, jie šiurkščiai susijungdavo per lytinius organus nelyginant laukuose gyvūnai.

— Ir ką galvoji daryti, Tina? — *"Privalai darytis abortą".*

— O ko tu iš manęs lauki? Sakei, jog rengiesi apie mane papasakoti savo žmonai. — *"Niekingas melagis".*

— Klausyk, brangioji, dabar ne metas. — *"Buvau kvailys, kad apskritai susidėjau su tavimi. Turėjau suprasti, jog iš tavęs tik ir telauk nemalonumų".*

— Mano padėtis dabar irgi sunki, Polai. Man net atrodo, kad tu manęs nemyli. — *"Prašau, pasakyk, jog myli".*

— Žinoma, aš myliu tave. Tiesiog mano žmonos padėtis šiuo metu sudėtinga. — *"Bet aš nesirengiu su ja skirtis".*

— Tačiau ir aš išgyvenu sunkų laikotarpį. Ar tu tai supranti? Aš turėsiu vaiką, tavo vaiką. — *"Ir tu, velniai griebtų, vesi mane".*

Moters akyse sutvisko ašaros.

— Nurimk, brangioji. Patikėk, jog viskas bus gerai. Aš irgi, kaip ir tu, labai noriu vaiko. — *"Reikės įkalbėti ją daryti abortą".*

Šalia šios poros prie stalelio sėdėjo vienišas vyras.

"Jie juk žadėjo man, jie sakė, kad lenktynės sureguliuotos, kad aš jokiu būdu nepralošiu, ir aš kaip kvaiša užstačiau visus savo pinigus. Turiu rasti būdą, kaip gauti pinigų, kol pasirodys teismo vykdytojai. Aš neišgyvensiu, jie mane įgrūs už grotų. Nusižudysiu, kaip Dievą myliu, nusižudysiu".

Dar prie vieno stalelio šnekėjosi vyras ir moteris.

— ... Visiškai ne tai. Aš turiu puikų namelį kalnuose ir pamaniau, jog tau būtų labai naudinga nuvažiuoti ten per išeigines dienas ir pasilsėti. — *"Mes nuostabiai praleisime laiką ilsėdamiesi lovoje, brangioji".*

— Nė nežinau, Klodai. Aš niekuomet nesu važiavusi ilsėtis su vyriškiu. — *"Įdomu, ar jis tuo tiki".*

— O, bet čia nėra jokio ryšio su seksu. Aš tiesiog pagalvojau apie tą namelį todėl, kad tu turi pailsėti. Tu gali elgtis su manimi kaip su broliu. — *"Ir mudu puikiai praleisime laiką užsiiminėdami kraujomaiša".*

Gracija nežinojo, kad žmonės šneka įvairiomis kalbomis, ji visas jų kalbas tik perkošdavo per sąmonę ir suprasdavo, apie ką jie kalba.

"Turėčiau surasti būdą susijungti su pagrindiniu laivu", — pagalvojo ji. Išsiėmė nedidelį, telpantį delne sidabrinį siųstuvėlį. Tai buvo autonomiška neuroninė sistema, kurios vieną dalį sudarė gyva organinė medžiaga,

o kitą — metalo lydinys, nežinomas šioje galaktikoje. Organinę medžiagą sudarė tūkstančiai atskirų ląstelių; vienoms jų mirštant, kitos dauginosi tarpusavyje sąveikaudamos. Deja, pamestas kristalas, kuris įjungdavo siųstuvą. Jinai bandė užmegzti ryšį su laivu, tačiau siųstuvas be kristalo neveikė.

Gracija pabandė suvalgyti salotos lapą, bet smarvė buvo nepakeliama. Ji atsistojo ir pasuko prie durų; oficiantas šūktelėjo jai:

— Malonėkite, jūs neužmokėjote už valgį.

— Atleiskite, tačiau aš neturiu jūsiškų pinigų.

— Tatai jūs paaiškinsite policijoje.

Gracija pažvelgė oficiantui tiesiai į akis, jis sustingo ir suglebo. Ji pasisuko ir išėjo į lauką.

"Aš turiu surasti kristalą, jie laukia ryšio su manimi". Pamėgino susikaupti, bet viskas rodėsi neaišku, pasklida. Gracija žinojo, jog be vandens ji greitai numirs.

22 skyrius

Penktoji diena
Bernas, Šveicarija

Užduoties vykdymas pateko į aklavietę. Robertas labai pasikliovė Moderšedo turėtu keleivių sąrašu, bet dabar tasai sąrašas žuvo liepsnose, ir pėdsakai nutrūko. *"Reikėjo išgauti tą sąrašą, kai buvau Moderšedo bute. Ką gi, tai bus pamoka man"*, — pagalvojo Robertas. Staiga jam toptelėjo mintis, giliai paslėpta atminties užkaboriuose. Juk Hansas Bekermanas tada pasakė: *"Visi keleiviai buvo susijaudinę, išvydę NSO ir negyvų ateivių kūnus, bet vienas senis ėmė skųstis, jog jis skubąs, nes turįs pasirengti paskaitai universitete".* Viskas, aišku, miglota, gan miglota, bet daugiau Robertui nebeliko ko griebtis.

Berno aerouoste išsinuomojo automobilį ir nuvažia-

vo į universitetą. Iš pagrindinės miesto gatvės — Ratausgasės pasuko į Liungaseštrasę, kurioje buvo Berno universitetas. Jo kompleksą sudarė keli korpusai; svarbiausias jų — keturaukštis akmeninis pastatas su dviem sparnais. Šio pastato stogą puošė fantastiškų figūrų pavidalo akmeninės vandens nutekamųjų vamzdžių žiotys. Už universiteto komplekso plytėjo didžiulis parkas, remiąsis į Arės upę.

Užkopęs administracijos pastato laiptais, Robertas įėjo į vestibiulį. Vienintelis daiktas, kurį sužinojo iš Bekermano, — kad keleivis buvo vokietis ir pirmadienį turėjo skaityti paskaitą.

Kažkoks studentas Robertui paaiškino, kaip patekti į rektoratą. Rektoriaus priimamajame už stalo sėdėjo didžiulių matmenų moteris pagal užsakymą siūtu kostiumu, su akiniais juodais rėmeliais, į kuodelį sudėtais plaukais. Ji pažvelgė į Robertą.

— *Klausau.*

Robertas išsiėmė pažymėjimą.

— Interpolas. Atlieku tyrimą ir norėčiau, kad man padėtumėte, mis...

— Frau. Frau Šraiber. Koks tyrimas?

— Ieškau vieno profesoriaus.

Ji paniuro.

— Kokia jo pavardė?

— Nežinau.

— Nežinote jo pavardės?

— Nežinau. Jis neetatinis darbuotojas, prieš keletą dienų skaitė paskaitą jūsų universitete. Pirmadienį.

— Daug neetatinių profesorių čia ateina kasdien ir skaito paskaitas. O kokio dalyko paskaitas jis skaito?

— Atleiskite...

— Na, ko jis moko studentus? — moters tone pasigirdo susierzinimas. — Kokią discipliną jis dėsto?

— Aš nežinau.

Moteris nebeteko kantrybės.

— Niekuo negaliu jums padėti. Aš per daug užimta, kad atsakinėčiau į kvailus jūsų klausimus, — ir ji nusisuko.

— Ne, tai ne kvaili klausimai, — patikino ją Robertas. Jis palinko ir pažemino balsą. — Kai ką galėčiau pasakyti jums kaip paslaptį. Mes ieškome to profesoriaus, nes jis įsipainiojęs į ryšius su prostitutėmis.

Frau Šraiber nustebusi šūktelėjo.

— Interpolas jo ieško jau keletą mėnesių, o šiuo metu mums žinoma, jog jis yra vokietis ir kad šio mėnesio penkioliktą dieną skaitė paskaitą jūsų universitete, — Robertas atsitiesė. — Jeigu nenorite mums padėti, galime atlikti oficialų tyrimą universitete. Žinoma, tokiu atveju spauda...

— Ne, ne! — sušuko frau Šraiber. — Universitetas neturi būti įpainiotas į tokius dalykus, — jos veide pasirodė susirūpinimas. — Jūs sakote, kad jisai čia skaitęs paskaitą... kurią dieną?

— Penkioliktą, pirmadienį.

Frau Šraiber atsistojo, priėjo prie spintos, pasirausė popieriuose, paskiau išsitraukė iš aplanko kelis lapelius.

— Štai, — tarė ji, — penkioliktą paskaitas skaitė trys neetatiniai profesoriai.

— Mane dominąs žmogus yra vokietis.

— Visi jie vokiečiai, vienas skaito ekonomikos, kitas chemijos, trečias psichologijos paskaitas.

— Ar negalėčiau žvilgtelti?

Ji nenorom ištiesė popierius Robertui.

Jisai peržiūrėjo juos. Kiekviename lapelyje buvo užrašyta pavardė, namų adresas ir telefono numeris.

— Jeigu norite, galiu jums padaryti kopijas.

— Ne, dėkui, — jis jau įsiminė pavardes bei telefonų numerius. — Čia nėra žmogaus, kurio ieškau.

Frau Šraiber su palengvėjimu atsiduso.

— Garbė Dievui. Prostitucija! Pas mus niekada nieko panašaus nėra buvę.

— Atleiskite, kad sutrukdžiau, — Robertas išėjo iš

univewrsiteto ir privažiavo prie telefono būdelės.

Pirmiausia paskambino į Berlyną.

— Profesorius Štrobelis?

— Taip.

— Jus trukdo iš turistinės kompanijos "Sanšain Turz". Praėjusį sekmadienį keliaudamas po Šveicariją jūs palikote mūsų autobuse akinius...

— Nesuprantu, apie ką kalbate, — profesorius buvo nustebęs.

— Ar buvote Šveicarijoje, profesoriau, keturioliktą dieną?

— Ne, aš ten buvau penkioliktą, skaičiau paskaitą Berno universitete.

— Ir nevažiavote į ekskursiją autobusu?

— Aš neturiu laiko tokiems niekams, esu labai užsiėmęs, — profesorius pakabino ragelį.

Paskambino į Hamburgą.

— Profesorius Heinrichas?

— Profesorius Heinrichas klauso.

— Jus trukdo iš turistinės kompanijos "Sanšain Turz". Ar buvote Šveicarijoje šio mėnesio keturioliktą dieną?

— O ko jums reikėtų?

— Mes radome jūsų portfelį viename turistiniame mūsų autobuse...

— Tikriausiai apsirikote. Aš nevažinėju turistinių maršrutų autobusais.

— O argi jūs nevažiavote mūsų maršrutu į Jungfrau?

— Sakiau gi jums, kad ne.

— Atleiskite, jog sutrukdžiau.

Trečią sykį paskambino įMiuncheną.

— Profesorius Otas Šmitas?

— Taip.

— Profesoriau Šmitai, jus trukdo iš turistinės kompanijos "Sanšain Turz". Suradome akinius, kuriuos jūs prieš kelias dienas palikote mūsų autobuse.

— Čia turbūt kokia klaida...

Robertas pajuto, kaip sutuksėjo širdis. Viskas žlugo, dabar jis nebeturėjo į ką įsikibti.

— Akinius aš turiu, aš nepamečiau jų.

— Ar esate įsitikinęs, profesoriau? Jūs važiavote į turistinę kelionę keturioliktą dieną?

— Taip, taip, bet aš gi sakau jums, jog nieko nepamečiau.

— Labai dėkui, profesoriau, — Robertas pakabino ragelį. Sėkmė!

Robertas surinko dar vieną numerį ir dvi minutes kalbėjosi su generolu Hiliardu.

— Turiu pranešti jums du dalykus, — pasakė Robertas. — Ar prisimenate liudytoją iš Londono, apie kurį jums pranešiau?

— Taip.

— Vakar vakare jis žuvo per gaisrą.

— Nejaugi? Labai gaila.

— Taip, sere, bet atrodo, jog atkasiu dar vieną liudytoją. Kai tik patikrinsiu, tuoj pat jums pranešiu.

— Lauksiu jūsų skambučio, komandore.

Generolas Hiliardas raportavo Janusui.

— Komandoras Belami surado dar vieną liudytoją.

— Gerai, nes visi nuolat įsitempę, baiminasi, jog ši istorija iškils į viešumą dar prieš parengiant veikti kosminį ginklą.

— Greitai turėsiu papildomos informacijos jums.

— Man reikia rezultatų, o ne informacijos.

— Taip, Janusai.

Miuncheno Platenštrasė buvo rami vietelė, apstatyta rudo akmens namais. Namas, pažymėtas 5-uoju numeriu, niekuo nesiskyrė nuo kaimyninių. Ant vestibiulio sienos kabojo pašto dėžučių eilės, nedidelė lentelė virš vienos dėžutės skelbė: "Profesorius Otas Šmitas". Robertas

paspaudė skambučio mygtuką.

Duris atidarė aukštas liesokas vyras sutaršytu žilų plaukų kuokštu. Jis vilkėjo suplyšusį megztinį ir rūkė pypkę. Robertui tapo įdomu: ar šis profesorius sukūrė štai tokį tipišką koledžo profesoriaus paveikslą, ar, priešingai, paveikslas sukūrė jį?

— Profesorius Šmitas?

— Taip.

— Ar negalėčiau pasikalbėti su jumis? Aš iš...

— Mes su jumis jau kalbėjomės, — pasakė profesorius. — Jūs tas pats žmogus, kuris šįryt man skambino. Esu balsų atpažinimo ekspertas. Užeikite...

— Dėkoju, — Robertas įėjo į svetainę. Išilgai sienų nuo grindų iki lubų buvo lentynos su šimtais tomų knygų, be to, knygų priversta visur — ant stalų, ant grindų, ant kėdžių. Kambaryje beveik nebuvo baldų.

— Jūs juk ne iš šveicarų turistinės kompanijos, tiesa?

— Taip, aš...

— Jūs amerikietis.

— Taip.

— Ir šitas jūsų vizitas niekuo nesusijęs su mano pamestais akiniais, kurių nesu pametęs.

— Taip, sere... nesusijęs.

— Kiek supratau, jus domina NSO. Mane jis sukrėtė. Aš visada tikėjau, jog jie egzistuoja, bet niekuomet nemaniau pamatysiąs savo akimis.

— Turbūt tai buvo baisus reginys.

— Taip.

— Ar negalėtumėte kai ką papasakoti apie tą laivą?

— Jis buvo... tarsi gyvas ir apsuptas kažkokios mirksinčios šviesos. Žydros, ne, greičiau žalios ar pilkos. Aš... aš tiksliau negarantuoju.

Robertas prisiminė Mandelio pasakojimą: *"Jo spalvos keitėsi, atrodė žydros... paskiau žalios"*.

— Jis sudužo atsitrenkęs į žemę ir aš pamačiau vi-

duje du kūnus. Mažus... didelėmis akimis. Jie vilkėjo kažkokius sidabriškus kostiumus.

— O ar negalėtumėte man kai ko papasakoti apie keleivius?

— Turite galvoje autobuso keleivius?

— Taip.

Profesorius gūžtelėjo pečiais.

— Nieko nežinau apie juos, visi man jie buvo nepažįstami. Aš mąsčiau apie paskaitą, kurią turėjau skaityti kitą rytą, todėl menkai domėjausi keleiviais.

Robertas laukdamas žiūrėjo į jį.

— Na, jeigu jums padėtų, galėčiau pasakyti, iš kokių šalių buvo atvykę. Aš dėstau chemiją, bet mane domina ir fonetika.

— Padėtų viskas, ką prisimintumėte.

— Ten buvo italų dvasininkas, vengras, amerikietis, kalbėjęs Tekso akcentu, anglas, mergina rusė...

— Rusė?

— Taip, bet ne iš Maskvos. Sprendžiant iš akcento, sakyčiau, jog ji kijevietė ar panašiai.

Robertas tebelaukė, o profesorius tylėjo.

— O gal kuris pasisakė pavardę ar paminėjo profesiją?

— Dovanokite, bet aš jums jau sakiau, kad mąsčiau apie savo paskaitą. Susikaupti buvo sunkoka, nes teksietis ir dvasininkas sėdėjo kartu, o pirmasis plepėjo nesustabdomas. Tatai taip blaško, nesu tikras, jog dvasininkas jį gerai suprato.

— O tasai dvasininkas...

— Jis kalbėjo Romos akcentu.

— Ar negalėtumėte dar ko apie juos pasakyti?

Profesorius trūktelėjo pečiais.

— Manau, jog ne, — jis užsitraukė pypkę. — Labai gaila, kad negaliu jums pagelbėti.

Šią akimirką Robertui dingtelėjo netikėta mintis.

— Jūs sakėte esąs chemikas?

— Taip.

— Būkite malonus, pažvelkite štai į ką, profesoriau,

— Robertas išsitraukė iš kišenės gabalelį metalo, kurį jam atidavė Hansas Bekermanas. — Ar negalėtumėte pasakyti, kas čia?

Profesorius Šmitas paėmė daiktelį į rankas ir atidžiai apžiūrėjo, jo veido išraiška pakito.

— Iš kur... iš kur jūs tai gavote?

— Apgailestauju, bet negaliu pasakyti. Ar žinote, kas tai?

— Atrodo, jog čia siųstuvo komponentas.

— Esate tuo įsitikinęs?

Profesorius pavartė daiktelį rankose.

— Labai retas kristalas. Ar matote šiuos griovelius? Atrodo, jog šitas daiktelis susijungia su stambesniu. O dėl metalo... Dieve mano, niekuomet nesu matęs ko nors panašaus! — profesoriaus balsas virptelėjo iš susijaudinimo. Ar negalėtumėte palikti man jo kelioms dienoms? Atlikčiau spektrinę analizę?

— Deja, tai neįmanoma, — pasakė Robertas.

— Bet...

— Dovanokite, — Robertas atsiėmė savo daiktelį.

Sudirgintas profesorius pabandė pataisyti padėtį.

— Galbūt jūs galėtumėte man jį atsiųsti vėliau? Kodėl jums nepalikus man savo vizitinės kortelės? Jei dar ką prisiminčiau, paskambinčiau jums.

Robertas kyštelėjo ranką į kišenę.

— Žinote, rodos, neturiu su savimi vizitinės kortelės.

— Taigi taip ir maniau, — lėtai ištarė profesorius Šmitas.

— Skambina komandoras Belami.

Generolas Hiliardas nukėlė telefono ragelį.

— Klausau, komandore.

— Dar vienas liudytojas — Otas Šmitas, profesorius. Gyvena Miunchene, Platenštrasėje 5.

— Dėkui, komandore. Nedelsdamas perspėsiu vo-

kiečių valdžią.

Robertui knietėte knietėjo pasakyti, jog tai paskutinysis liudytojas, kurį jis galėjo surasti, tačiau kažkas sulaikė. Jis nemėgo prisipažinti pralaimėjęs. Tačiau dabar pėdsakas liko gan menkas. Teksietis ir dvasininkas. Dvasininkas iš Romos, kur milijonai dvasininkų. *"Aš turiu rinktis,* — pagalvojo Robertas. — *Galiu viską mesti ir grįžti į Vašingtoną arba galiu važiuoti į Romą ir paskutinįsyk pabandyti..."*

Konstitucijos gynimo valdybos štabo būstinė įsikūrusi Berlyno centre, Noimarkterštrasėje. Tai didelis neišvaizdus pilkas pastatas, neišsiskiriantis iš aplinkinių namų. Konferencijų salėje antrame aukšte skyriaus viršininkas inspektorius Otas Joachimas studijavo raštą. Perskaitęs du kartus, jis ištiesė rankas į raudoną telefoną, stovėjusį ant stalo.

Šeštoji diena
Miunchenas, Vokietija

Kitą rytą, eidamas į savo chemijos laboratoriją, Otas Šmitas mąstė apie vakarykštį pokalbį su amerikiečiu. Iš kur galėjo rastis tas metalo gabalėlis? Per savo gyvenimą jis nieko panašaus nebuvo regėjęs. Amerikietis jį irgi nustebino. *Jis pasakė, jog domisi autobuso keleiviais. O kodėl? Todėl, kad jie visi matė skraidančią lėkštę? Gal rengiasi juos perspėti, kad nepasakotų, ką matę? Tad kodėl amerikietis neperspėjo jo? Dedasi keisti dalykai.* Įžengęs į laboratoriją, profesorius nusivilko švarką, pakabino ant pakabos ir užsirišo prijuostę, kad nesusiteptų drabužių. Priėjo prie stalo, kur dirbo jau kelintą savaitę darydamas cheminį eksperimentą. Profesorius pamanė, jei eksperimentas pavyksiąs, galėtų būti prielaida Nobelio premijai gauti. Jis pakėlė menzūrėlę su distiliuotu vandeniu ir ėmė pilti jį į indą su geltonu skysčiu. *"Keista, neprisimenu, kad skystis būtų toks ryškiai geltonas",* — pagalvojo profesorius.

Driokstelėjo stiprus sprogimas, išdaužęs visą laboratoriją. Išlakstė aplink stiklo ir žmogaus kūno gabalai.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

KONSTITUCIJOS GYNIMO TARYBA, NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

4. OTAS ŠMITAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA

Robertas pražiopsojo pranešimą spaudoje apie profesoriaus mirtį, nes sėdėjo lėktuve, skrendančiame į Romą.

23 skyrius

Dastinui Torntonui širdyje buvo neramu. Jis turėjo valdžią, pavergiančią kaip narkotikai. Norėjosi dar daugiau. Jo uošvis Vilardas Stounas žadėjo įvesdinti jį į kažkokį paslaptingą žmonių ratą, bet iki šiol savo pažado taip ir netesėjo.

Visai atsitiktinai Torntonas pastebėjo, jog kiekvieną penktadienį jo uošvis — dingsta. Torntonas paskambino jam, norėdamas susitarti drauge papusryčiauti.

— Labai gaila, — atsiliepė Vilardo asmeninė sekretorė, — bet misterio Stouno šiandien nebus.

— Ak, gaila, gaila. O kaip kitą penktadienį?

— Atleiskite, misteri Torntonai, bet misterio Stouno nebus ir kitą penktadienį.

Keista. Torntonas dar labiau nustebo, kai, paskambinęs po dviejų savaičių, vėl išgirdo tokį patį sekretorės atsakymą. *Kurgi senis dingsta kiekvieną penktadienį?* Golfo jis nežaidė, o ir kitokių pomėgių neturėjo.

Protingas paaiškinimas galėjo būti moteris. Vilar-

do žmona buvo labai turtinga, valdinga, beveik tokia pat valdinga kaip ir jos vyras. Ji nepakęstų savo vyro saitų. *"Bet jeigu čia tik meilės saitai,* — pagalvojo Torntonas, — *aš užklupsiu jį tiesiog lovoje".* Jis suprato privaląs viską išsiaiškinti.

Dastinas Torntonas turėjo daugybę būdų greitai atskleisti uošvio dingimo priežastį, tačiau Torntonas nebuvo kvailys. Jis puikiai suprato, bet koks neatsargus žingsnis gresia sukelti labai nemalonių pasekmių. Vilardas Stounas ne iš tų žmonių, kurie leidžia kištis į savo asmeninį gyvenimą. Torntonas nusprendė tyrimo imtis pats.

Kitą penktadienį penktą valandą ryto Dastinas Torntonas sėdėjo prie vairo nekrintančiame į akis "forde" už pusės kvartalo nuo prašmatnios Vilardo Stouno vilos. Buvo šaltas, bjaurus oras ir Torntonas vis klausinėjo pats savęs, ką jisai čia veikiąs. Galimas daiktas, yra kokių įtikinamų priežasčių, paaiškinančių keistą Stouno elgesį. *"Aš tik bergždžiai gaištu laiką",* — galvojo Torntonas, bet kažkas jį prilaikė.

Septintą atsivėrė vilos vartai, ir pro juos išriedėjo automobilis. Prie vairo sėdėjo pats Vilardas Stounas, bet šįsyk jis važiavo ne limuzinu, kaip visada, o nedideliu juodu tarnų furgonėliu. Torntoną apėmė džiugus jausmas, jis suprato užčiuopęs kai ką svarbaus. Žmonės gyvena pagal tam tikrą režimą, o Stounas jį pažeidė. Atrodo, čia bus įsipainiojusi moteris.

Atsargiai važiuodamas paskui furgonėlį, Torntonas nusekė savo uošvį Vašingtono gatvėmis ir išvažiavo į Arlingtono kelią.

"Veiksiu labai delikačiai, — pagalvojo Torntonas. — *Aš juk nesirengiu jo spausti, paprasčiausiai sužinosiu viską, ką galėsiu apie tą meilužę, o paskum jam visa tai atskleisiu. Pasakysiu, jog vienintelis mano troškimas — apginti jį. Tuomet jisai bus sukalbamesnis, nes užvis labiausiai bijos viešo skandalo".*

Dastinas Torntonas tiek įniko į savo mintis, kad vos nepralėkė posūkio, kur nuvažiavo uošvio mašina. Čia bu-

vo turtingas gyvenamasis kvartalas; juodasis furgonėlis netikėtai sustojo ilgoje, ūksmingoje alėjoje.

Dastinas sustabdė mašiną ir ėmė svarstyti, kaip toliau pasielgus. Ar tiesiog dabar užklupti Vilardą Stouną su meiluže, ar palaukti, kol išvažiuos, o po to pasikalbėti su ta moterimi? O gal tylutėliai susirinkti būtiniausių žinių, o tik paskiau pasišnekėti su uošviu? Nusprendė ištirti vietovę.

Pastatęs mašiną šoninėje gatvelėje, Torntonas nužingsniavo alėja, atsiremiančia į dviaukščio namo kiemą. Kiemas buvo aptvertas medine tvora, bet Torntono tai nesuglumino. Atsidaręs vartelius, įėjo į jį. Jo akims atsivėrė didelis gražus kiemas su gerai prižiūrimomis vejomis ir gėlynais.

Eidamas šešėliuotais plotais po medžiais, jis susirado namo duris į kiemą ir sustojo spręsdamas, ką daryti toliau. Jam reikėjo įrodymų, nes be jų senis tik pasijuoks. Tai, kas šiuo metu vyksta viduje, galėtų būti raktas į jo ateitį. Jis privalo gauti įrodymų.

Labai atsargiai Torntonas truktelėjo duris. Jos buvo neužrakintos. Įsmukęs į vidų, atsidūrė didelėje senamadėje virtuvėje. Aplinkui nebuvo nė gyvos dvasios. Priėjęs prie durų į namo vidų, Torntonas atsargiai jas pravėrė. Išvydo didelę svetainę, kurios gale buvo kitos uždarytos durys, galbūt į biblioteką. Tyliai žengdamas Dastinas priėjo prie tų durų ir įsiklausė. Nebuvo jokių gyvybės ženklų. *Tikriausiai senis viršuje, miegamajame.*

Torntonas stumtelėjo duris ir nustebęs apmirė. Kambaryje aplink didelį stalą sėdėjo dvylika žmonių.

— Užeik, Dastinai, — pasakė Vilardas Stounas. — Mes laukiame tavęs.

24 skyrius

Roma tapo Robertui sunkiu emociniu išbandymu. Čia jisai su Siuzana lankėsi per medaus mėnesį, ir prisi-

minimai užgulė jį sunkiu svoriu. Romoje gyveno "Haslerio" viešbučio valdytojas Robertas, apykurtis, tačiau iš lūpų judesių suprantąs penkias kalbas. Roma Robertui buvo ir Vila D'Este sodai Tivolyje, ir "Sibilės" restoranas, ir Siuzanos mėgstami šimtai fontanų, sukurtų Lukrecijos Bordžijos sūnaus. Ir laiptai Ispanijos aikštelėje, ir Vatikanas, ir Koliziejus, ir Forumas, ir Mikelandželo Mozė. Robertas prisiminė triufelius "Tre Skalini" restorane, Siuzanos juoką ir jos žodžius: "Robertai, prašau tavęs: pažadėk, jog mes visada būsime taip laimingi".

"Kokio velnio čia esu, — galvojo Robertas. — *Aš gi nė kiek nenutuokiu, kas tasai dvasininkas, o ir apskritai, ar jis yra Romoje. Metas baigti, grįžti namo ir viską pamiršti".*

Tačiau paveldėtas iš tolimų protėvių atkaklumas neleido jam taip pasielgti. *"Tiek to, pabūsiu vieną dieną,* — nusprendė Robertas, — *tik vieną dieną".*

Leonardo da Vinčio aerouoste žmonių buvo daug, ir kiekvienas jų Robertui atrodė dvasininkas. Jis ieškojo vieno dvasininko mieste, kuriame jų yra... gal penkiasdešimt tūkstančių? Gal šimtas tūkstančių? Kol važiavo taksi į "Haslerio" viešbutį, gatvėse matė aibes dvasininkų. *"Tai neįmanoma,* — pagalvojo Robertas, — *tikriausiai aš išprotėjau".*

"Haslerio" viešbučio vestibiulyje jį pasitiko valdytojo padėjėjas.

— Komandoras Belami? Labai džiaugiuosi vėl regėdamas jus.

— Dėkui, Pjetrai. Ar pas jus rastųsi kambarys vienai nakčiai?

— Jums — visuomet!

Robertą palydėjo į kambarį, kuriame jis apsigyvendavo anksčiau.

— Jei ko prireiktų, komandore...

"Man reikėtų stebuklo", — pamanė Robertas. Jis išsitiesė lovoje, stengdamasis surikiuoti savo mintis.

Kodėl Romos dvasininkas važiavo į Šveicariją? Galėjo būti keli atvejai. Galėjo važiuoti pailsėti arba į bažnyčios susirinkimą. Iš autobuso keleivių vienintelis jis tebuvo dvasininkas. Ką tai reikštų? Ogi nieko. Nebent tai, kad jis keliavo ne su savo kolegų grupe. Vadinasi, jis galėjo atvažiuoti į Šveicariją aplankyti draugų ir pažįstamų. Bet gal jis keliavo ir su grupe, o tądien jos programa buvo kita. Roberto mintys sukosi uždaru ratu.

Pradėkime iš pradžių. Kaip dvasininkas galėjo patekti į Šveicariją? Labai įtikėtina, jog jis neturi mašinos ir kas nors galėjo savo mašina jį pavėžėti. Bet dar įtikinamiau, kad jisai vyko lėktuvu ar traukiniu, ar autobusu. Jei važiavo ilsėtis, jis turėjo branginti laiką, todėl vadovaukimės tuo, jog skrido lėktuvu. Bet šitas variantas veda į aklavietę. Aerouoste keleivių profesijos neregistruojamos, o be to, jis galėjo nurodyti ir kitą pavardę. O jei skrido su grupe...

Vatikanas — oficiali Romos popiežiaus rezidencija — didingai kyla ant Vatikano kalvos vakariniame Tibro krante, Romos šiaurės vakarų krašte. Didžiulėje aikštelėje stūksojo Mikelandželo kūrinys — Šventojo Petro katedra. Ši aikštė dieną ir naktį pilna visokiausio tikėjimo žmonių, įžymybių mėgėjų.

Aikštę supa dvi pusapvalės kolonados, kurių statybą užbaigė Berninis 1667 metais. Kolonados susideda iš 284 balto marmuro kolonų, kurios išsidėstę keturiomis eilėmis ir vainikuojamos baliustrados su 140 statulų. Robertas čia buvojo gal dešimt kartų, bet kiekvieną sykį jam gniaužda vo kvapą regint šį grožį.

Vatikano vidus buvo dar puikesnis: Siksto kapela, muziejus — visa tai neapsakomai gražu.

Tačiau šiandien Robertas atėjo čionai ne žavėtis lankytinomis vietomis.

Pastato sparne, skirtame pasaulietinėms tarnyboms, Robertas susirado ryšių su visuomene skyrių. Jaunuolis,

sėdįs už stalo, buvo gan malonus.

— Kuo galėčiau padėti?

Robertas mostelėjo prieš jo nosį savo pažymėjimu.

— Aš iš "Taim" žurnalo. Rengiu straipsnį apie dvasininkus, aplankiusius bažnyčios susirinkimą Šveicarijoje per pastarąsias dvi savaites. Norėčiau gauti informacijos.

Jaunuolis pasižiūrėjo į jį ir paniuro.

— Kai kurie mūsų dvasininkai lankėsi bažnyčios susirinkime, vykusiame Venecijoje praėjusį mėnesį. Bet pastaruoju metu niekas nebuvo Šveicarijoje. Labai apgailestauju, bet, deja, negalėčiau jums padėti.

— Tačiau tatai iš tikrųjų man labai svarbu, — tarė Robertas. — Kaip aš galėčiau gauti tokios informacijos?

— O kokiai bažnyčios šakai atstovauja jūsų ieškomi žmonės?

— Kaip?

— Romos katalikų bažnyčia turi daugybę ordinų — pranciškonų, benediktinų, jėzuitų, domininkonų ir kitų. Patarčiau jums kreiptis į tą ordiną, kuriam jie priklauso, ir pasidomėti tenai.

"Velniai griebtų, o ką reiškia "tenai"?

— O ko kito negalite pasiūlyti?

— Gaila, bet negaliu.

"Aš irgi, — pamanė Robertas. — *Suradau kupetą šieno, bet negaliu joje rasti adatos".*

Išėjęs iš Vatikano, jis sunkiai dūlino Romos gatvėmis, slegiamas minčių, nekreipdamas dėmesio į praeivius. Popolo aikštėje prisėdo prie gatvės kavinės stalelio, užsisakė čincano, bet net nepalietė stiklinės.

Dvasininkas galėjo iki šiol tebebūti Šveicarijoje. Kokiam ordinui priklauso jis? *"Aš nežinau, o kad jis iš Romos, žinau tik iš profesoriaus žodžių".*

Vakare iš Romos buvo reisas į Vašingtoną, ir Robertas nusprendė, jog metas skristi namo.

— *Prašom sąskaitą.*

— *Gerai, sinjore.*

Robertas niūriai apžvelgė aikštę. Priešais kavinę prie autobuso susidarė eilė, kurioje buvo du dvasininkai. Jis stebėjo, kaip keleiviai pirko bilietus ir lipo į autobusą, bet kai prie konduktoriaus priėjo dvasininkai, tasai nusišypsojo, ir jie susėdo autobuse nemokėdami už bilietus.

— Štai jūsų sąskaita, sinjore, — tarė padavėjas.

Bet Robertas nebesiklausė jo, mintys karštligiškai sukosi galvoje. Čia, pačioje katalikų bažnyčios širdyje, dvasininkai turi tam tikrų privilegijų. Galimas daiktas...

Šveicarų "Sviser" aviakompanijos atstovybė buvo Po gatvėje 10, penkios minutės kelio nuo Veneto gatvės. Prie atatvaro Robertą pasitiko vyriškis.

— Ar galėčiau pasimatyti su valdytoju.

— Aš ir esu valdytojas. Kuo galėčiau pasitarnauti?

Robertas parodė jam savo pažymėjimą.

— Maiklas Hadsonas, Interpolas.

— Ko pageidautumėte, misteri Hadsonai?

— Kai kurios tarpautinės keleivinės kompanijos skundžiasi dėl neteisėtų nuolaidų bilietams Europoje, o ypač Romoje. Pagal tarpatautinius susitarimus...

— Atleiskite, misteri Hadsonai, bet "Sviser" neteikia jokių nuolaidų. Visi moka pilną kainą.

— Visi?

— Išskyrus, be abejo, kompanijos tarnautojus.

— O argi jūs nedarote nuolaidų dvasininkams?

— Ne. *Mūsų* avialinijos reisais jie moka tiek, kiek kainuoja bilietas.

"Šios avialinijos reisais".

— Atleiskite, kad sugaišinau jus, — pasakė Robertas ir išėjo.

Dabar paskutinė jo viltis buvo "Alitalijos" kompanija.

— Neteisėtos nuolaidos? — valdytojas nustebęs pa-

sižiūrėjo į Robertą. — Nuolaidas mes teikiame tik savo tarnautojams.

— O argi jūs nedarote nuolaidų dvasininkams?

Valdytojas nusišypsojo.

— Ak, štai kas jums rūpi. Bet tai teisėta. Yra susitarimas su katalikų bažnyčia.

Roberto širdis ėmė tankiau plakti.

— Vadinasi, jei dvasininkas skrenda, na, tarkim, į Šveicariją, jis naudojasi jūsų aviakompanijos paslaugomis?

— Taip, jam kainuoja pigiau.

— Jūs labai mums padėtumėte, jei pateiktumėte mūsų kompiuterių duomenų bankui informaciją, kiek dvasininkų skraidė į Šveicariją per dvi pastarąsias savaites. Jūs juk tai registruojate, tiesa?

— Žinoma. Mokesčių inspekcijai.

— Mums iš tikrųjų reikia tokios informacijos.

— Vadinasi, jūs norėtumėte žinoti, kiek dvasininkų skraidė į Šveicariją per dvi pastarąsias savaites.

— Taip, į Ciūrichą arba į Ženevą.

— Lukterkite minutėlę, turėčiau pasitikrinti kompiuteriu.

Po penketo minučių valdytojas sugrįžo rankoje neštamasis kompiuterio atspaudą.

— Per dvi pastarąsias savaites mūsų kompanijos reisu į Šveicariją skrido tik vienas dvasininkas, — valdytojas pasižiūrėjo į atspaudą. — Jis išskrido iš Romos į Ciūrichą septintą dieną ir turėjo sugrįžti prieš dvi dienas.

Robertas atsikvėpė.

— Kokia jo pavardė?

— Tėvas Romeras Patrinis.

— Ar turite jo adresą?

Valdytojas vėl pasižiūrėjo į atspaudą.

— Jis gyvena Orvjete, jei norėtumėte žinoti tiksliau...

Bet Roberto jau ir pėdos ataušo.

25 skyrius

XXV skyrius
Septintoji diena
Orvjetas, Italija

Jis sustabdė mašiną prie staigaus posūkio; akiai atsivėrė puikus miesto vaizdas. Tai buvo senosios etruskų kultūros centras su visame pasaulyje žinoma katedra, šešiomis bažnyčiomis, o be to čionai gyveno dvasininkas, tapęs NSO kritimo liudytoju.

Laikas miesto nepakeitė — vis tos pačios grįstos akmenimis gatvės, mieli seni namai, turgavietė po atviru dangumi. Į ją suvažiuodavo valstiečiai prekiauti žuvimis, dražovėmis ir viščiukais.

Robertas pastatė mašiną Duomo aikštėje, ir, perėjęs per aikštę, įėjo į katedrą. Joje nebuvo nieko, be pagyvenusio dvasininko, kuris ką tik nuėjo nuo altoriaus.

— Atleiskite, tėve, — tarė Robertas, — aš ieškau dvasininko, gyvenančio šiame mieste, kuris praėjusią savaitę buvo Šveicarijoje. Gal jūs...

Dvasininkas žengė atgal, jo veidas tapo priešiškas.

— Aš nesirengiu apie tai kalbėti.

Robertas nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Nesuprantu jūsų, aš tik norėjau surasti...

— Šioje bažnyčioje jo nėra, jis tarnauja šventojo Juvenalijaus bažnyčioje, — dvasininkas skubiai nuėjo.

"Kodėl jis nusiteikęs taip priešiškai?"

Šventojo Juvenalijaus bažnyčia stovėjo Večio kvartale, vaizdingoje vietoje su viduramžiškais bokšteliais ir bažnyčiomis. Bažnyčios sode triūsė jaunas dvasininkas. Pastebėjęs besiartinantį Robertą, jis pakėlė galvą.

— *Labą rytą, sinjore.*

— Labą rytą. Aš ieškau vieno jūsų dvasininko, ku-

ris aną savaitę lankėsi Šveicarijoje. Jis...

— Ak, taip. Vargšas tėvas Patrinis. Tai, kas jam nutiko, siaubinga.

— Nesuprantu, apie kokį siaubą jūs kalbate?

— Jis matė velnio vežimą. Jo nervai šito neištvėrė, ir vargšui tėvui Patriniui sutriko nervai.

— Labai apgailestauju. O kur jis šiuo metu? Norėčiau su juo pasikalbėti.

— Jisai ligoninėje prie Šventojo Patricijaus aikštės. Bet aš abejoju, ar daktarai leis jį aplankyti.

Robertas stovėjo sumišęs. Vargu ar galima laukti didelės paramos iš žmogaus, patyrusio nervinį stresą.

— Labai dėkoju, — pasakė jis.

Ligoninė užėmė neišvaizdų vienaukštį pastatą priemiestyje. Robertas sustabdė mašiną ir įėjo į nedidelį vestibiulį. Už stalo sėdėjo seselė.

— Labą rytą, — pasisveikino jis. — Norėčiau pamatyti tėvą Patrinį.

— Dovanokite, bet tai neįmanoma. Jis negali su niekuo kalbėtis.

Robertas nusprendė būti atkaklus, jis turėjo griebtis už siūlo galo, kurį jam įdavė profesorius Šmitas.

— Suprantate, — švelniai prašneko Robertas, — tėvas Patrinis norėjo mane matyti, ir aš atvažiavau į Orvjetą jam parašius.

— Jisai prašė jus atvažiuoti?

— Taip, jis parašė man į Ameriką, ir aš atvykau čia vien tam, kad su juo susitikčiau.

Seselė sumišo.

— Net nežinau, ką jums pasakius. Jis labai serga.

— Tikiuosi, jog jis nudžiugs, išvydęs mane.

— Dabar nėra daktaro... — pagaliau seselė ryžosi. — Gerai, galite užeiti į palatą, sinjore, bet tik kelioms minutėms.

— To man ir tereikia, — pasakė Robertas.

— Tad prašau eiti su manimi.

Jie nuėjo trumpu koridoriumi tarp abipus išsidėsčiusių mažų palatų. Seselė atvedė Robertą prie vienos jų.

— Tik kelias minutes, sinjore.

— Dėkui.

Robertas įėjo. Lovoje gulįs žmogus buvo panašus į šešėlį. Priėjęs prie lovos, Robertas tyliai jį pašaukė.

— Tėve...

Dvasininkas atsigręžė ir pasižiūrėjo į jį. Tokios kančios vyro akyse Robertas dar nebuvo regėjęs.

— Tėve, mano pavardė...

Dvasininkas sugriebė Roberto ranką.

— Padėkite man, — sumurmėjo jis. — Jūs turite man padėti. Aš praradau tikėjimą, visą savo gyvenimą tarnavau Viešpačiui ir Šventajai Dvasiai, bet dabar žinau, jog Dievo nėra. Tėra velnias, ir jis atėjo mūsų...

— Tėve, jei jūs...

— Aš tai regėjau savo akimis, jie buvo dviese tame velnio vežime, bet jų gali būti ir daugiau! Ateis kitų! Palaukite ir patys pamatysite. Visi mes pateksime į pragarą.

— Tėve... paklausykite manęs. Tai, ką jūs regėjote, — ne velnias. Ten buvo kosminis laivas...

Dvasininkas paleido Roberto ranką ir netikėtai gan nuovokiai pasižiūrėjo į jį.

— Kas jūs esate? Ko jums reikia?

— Aš jūsų draugas ir čia atvažiavau pasiklausti jūsų apie tą turistinę kelionę po Šveicariją.

— Taigi tas autobusas. Niekad nebenorėčiau į jį patekti, — dvasininkas vėl susijaudino.

Robertas nenorėjo kamuoti vargšelio, tačiau kitos išeities nebuvo.

— Autobuse šalia jūsų sėdėjo vyras iš Tekso. Jūs visą laiką šnekėjotės, ar prisimenate?

— Šnekėjausi su teksiečiu... taip, prisimenu.

— Ar jis neminėjo, kur gyvenąs Tekse?

— Taip, prisimenu jį, jis iš Amerikos.

— Taip, iš Tekso. Ar jums nesakė, kur gyvenąs?

— Taip taip, jis man sakė.

— Kur, tėve? Kur jis gyvena?

— Tekse, sakė man, kad Tekse.

— Teisybė, — padrąsindamas linktelėjo Robertas.

— Aš juos mačiau savo akimis. Geriau jau Viešpats būtų mane apakinęs...

— Tėve... o tasai žmogus iš Tekso, ar jis sakė, kur gyvena? Ar minėjo kokią vietovę?

— Teksą, taigi, Ponderozą.

Robertas pabandė dar kartą.

— Tasai žmogus sėdėjo šalia jūsų, jis...

Dvasininkas vėl pradėjo kliedėti.

— Jie ateina! Tai Armagedonas. Biblija meluoja! Žemę užgrobs velnias, — dvasininkas pradėjo klykti. — Žiūrėkite! Žiūrėkite! Aš juos regiu!

Į palatą įbėgo seselė ir priekaištingai pasižiūrėjo į Robertą.

— Jūs turite išeiti, sinjore.

— Prašyčiau dar vieną minutėlę...

— *Ne, sinjore, išeikite.*

Robertas metė paskutinį žvilgsnį į dvasininką, kuris blaškėsi kliedėdamas. Pasisuko išeiti, nes čia jam nebebuvo ko veikti. Vylėsi, kad dvasininkas padės jam rasti kelią pas teksietį, bet nieko neišėjo.

Robertas grįžo prie mašinos ir nuvažiavo į Romą. Dabar viskas baigta. Vienintelės žinios, jei jas galima laikyti žiniomis, — užuominos apie rusę moterį, teksietį ir vengrą. Bet surasti jų niekaip neįmanoma. Jei dvasininkas nors truputėlį ilgėliau būtų pabuvęs sveiko proto! Sėkmė buvo ranka pasiekiama! Ką jisai šnekėjo? *Ponderoza. Senasis, matyti, per daug prisižiūrėjo televizoriaus, ir, jam kliedint, Teksas asociavosi su kitados populiaria televizijos laida*

"Bonanca". Ponderoza vadinosi vietovė, kurioje gyveno pramanyta Kartraitų šeima... Ponderoza... Robertas sulėtino greitį ir išsuko į šalikelę, jo mintys karštligiškai sukosi galvoje. Apgręžęs automobilį, jis pasuko atgal į Orvjetą.

Po pusvalandžio Robertas jau šnekučiavosi su nedidelės kavinukės Respublikos aikštėje barmenu.

— Jūsų miestas puikus, — kalbėjo Robertas, — labai tykus.

— O, tai tiesa, sinjore. Čia labai ramu. Ar anksčiau jūs lankėtės Italijoje?

— Romoje aš praleidau dalį medaus mėnesio.

"Tu įgyvendinai mano svajones, Robertai. Nuo vaikystės aš svajojau pabuvoti Romoje".

— Aa, Romoje. Tai labai didelis ir triukšmingas miestas.

— Sutinku.

— Čia mes gyvename paprastai, bet visi laimingi.

— Ant daugelio stogų mačiau televizijos antenas, — tarsi tarp kitko kalbėjo Robertas.

— Be abejo, taip. Neatsiliekame nuo šiuolaikinio gyvenimo.

— Matyti. Kiek televizijos kanalų žiūrite?

— Tik vieną.

— O aš maniau, jog žiūrite Amerikos televizijos programas.

— Ne, ne. Tai oficialus vyriausybės kanalas. Juo rodomos tik italų laidos.

"Šit kaip!"

— Dėkoju.

Robertas paskambino admirolui Vitakeriui.

— Admirolo Vitakerio kabinetas, — išgirdo ragelyje sekretorės balsą.

Robertas pabandė įsivaizduoti tą kabinetą. Tikriausiai kokia skylė, tokius kabinetus suteikia vyriausybės tarnautojams, kurie tampa nebereikalingi.

— Čia komandoras Belami, ar galėčiau pasikalbėti su admirolu?

— Lukterkite minutę, komandore.

Robertą sudomino, ar kas dar turi ryšį su kitados galingu admirolu, kuris dabar rūpinasi rezerviniu laivynu. Tikriausiai — ne...

— Džiaugiuosi girdėdamas tave, Robertai, — atsiliepė ragelyje admirolo balsas. — Kur tu esi?

— Negaliu jums to pasakyti, sere.

Kurį laiką admirolas tylėjo, paskiau vėl prašneko.

— Taigi suprantu. Gal reikia mano pagalbos?

— Taip, sere. Atsidūriau keblokoje padėtyje, nes su niekuo negaliu bendrauti, o man reikia kitų paramos. Ar negalėtumėte kai ką patikrinti?

— Pasistengsiu. Ką norėtum sužinoti?

— Norėčiau sužinoti, ar yra kur Tekse ranča, kuri vadinasi Ponderoza.

— Tai iš televizijos "Bonancos" programos?

— Taip, sere.

— Gerai, paieškosiu. O kaip susijungti su tavimi?

— Aš pats paskambinsiu jums, admirole.

— Gerai, skirk man valandą ar dvi. Nesijaudink, viskas liks tik tarp mūsų.

— Dėkui.

Iš admirolo balso Robertui pasirodė, kad jis kiek pasikeitęs. Pagaliau į jį kreiptasi su prašymu, nors tas prašymas ir tesisiejo su kažkokios rančos paieška.

Po dviejų valandų Robertas vėl paskambino admirolui Vitakeriui.

— Aš laukiu tavo skambučio, — tarė admirolas, o iš balso buvo justi, kad jis patenkintas. — Gavau tau reikalingos informacijos.

— Na ir? — Robertas sulaikė kvėpavimą.

— Tekse yra Ponderozos ranča, Veiko apylinkėse. Jos savininkas — Denas Veinas.

Robertas su palengvėjimu atsikvėpė.

— Labai dėkoju admirole. Kai grįšiu, atsilyginsiu pietumis.

— Laukiu, Robertai.

Kitas skambutis generolui Hiliardui.

— Radau dar vieną liudytoją Italijoje. Tėvas Patrinis.

— Dvasininkas?

— Taip, iš Orvjeto. Jis guli ligoninėje, labai serga. Italų valdžia tikriausiai negalės su juo pasikalbėti.

— Aš dėlto pasistengsiu. Ačiū, komandore.

Po dviejų minučių generolas Hiliardas jau skambino Janusui.

— Yra naujienų iš komandoro Belami. Dar vienas liudytojas — dvasininkas, tėvas Patrinis iš Orvjeto.

— Pasirūpinkite juo.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NASA "SIFARO" DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

5. TĖVAS PATRINIS — ORVJETAS.

PABAIGA.

Italų "Sifaro" saugumo tarnybos štabo būstinė buvo Pinetos gatvėje, pietinėje Romos dalyje, fermerių namelių apsuptame rajone. Vienintelis daiktas, galėjęs paskatinti praeivius susidomėti nekrintančiais į akis pastatais, panašiais į pramoninius, kurie užėmė du kvartalus, — tai aukšta siena aplink juos su spygliuota viela viršuje bei sargybinių bokš-

teliais. Šiose kareivinėse buvo viena slapčiausių pasaulyje saugumo tarnybų; lentelės ant pastatų skelbė: "Pašaliniams įeiti draudžiama".

Kukliame pirmo aukšto kabinete pagrindiniame pastate pulkininkas Frančeskas Sezaras skaitė ką tik gautą telegramą. Pulkininkas buvo perkopęs per penkiasdešimt, raumeningas vyras strazdanotu buldogišku veidu. Telegramą jis skaitė jau trečią kartą.

"Taigi "Pasaulio pabaigos" operacija artėja prie sėkmingos pabaigos. Puiku. Gerai, kad kruopščiai pasirengėme, — pagalvojo Sezaras. Jis dar kartą perskaitė telegramą. Vadinasi, dvasininkas.

Po vidurnakčio Orvjeto ligoninėje pro budinčiųjų seselių stalą praėjo vienuolė.

— Turbūt ji nuėjo pas sinjorą Filipį, — pasakė seselė Tomazina.

— Arbas pas jį, arbas pas senį Riganą, abudu jie merdi, — atsakė kita.

Vienuolė tylomis pasuko už kampo, nuėjo koridoriumi ir įžengė tiesiai į dvasininko palatą. Jis kuo ramiausiai miegojo, susidėjęs rankas ant krūtinės lyg melsdamasis. Mėnuo, išlindęs iš už debesų, ant dvasininko veido metė savo spindulius.

Vienuolė iš po abito išsiėmė mažą dėžutę, atsargiai ištraukė iš jos gražų stiklinį rožančių ir įspraudė jį į senojo dvasininko rankas. Perrinkinėdama karoliukus, ji susirado tą, kurio reikėjo, ir greit brūkštelėjo dvasininkui per nykštį. Įpjovos vietoje ėmė sunktis kraujas. Tuomet vienuolė iš dėžutės išsiėmė nedidelę pūslelę ir su pipete užlašino ant žaizdos skysčio.

Mirtini nuodai padarė savo per kelias minutes. Vienuolė atsiduso, peržegnojo mirusį dvasininką ir tylomis pasišalino.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

"SIFARAS" NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

5. TĖVAS PATRINIS, ORVJETAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA.

26 skyrius

Frenką Džonsoną užverbavo todėl, kad jis tarnavo "žaliųjų berečių" gretose Vietname; tarnybos draugai pažinojo jį pravarde — "Žudikas-mašina". Jis mėgo žudyti, buvo garbėtroška ir itin protingas.

— Mums jis labai tinka, — tarė Janusas. — Ištirkite jį atsargiai, tokio žmogaus nenorėčiau prarasti.

Pirmasis su Frenku Džonsonu kalbėjosi kariuomenės kapitonas.

— Ar mūsų vyriausybė tau nekelia nerimo? — paklausė kapitonas. — Jai vadovauja saujelė silpnadvasių, vėjais leidžianti visą šalį. Mums reikia branduolinio ginklo, o tie velnio politikieriai draudžia statyti naujas gamyklas. Nafta mus supančiojo su arabais, bet kodėl gi vyriausybė neleidžia daryti gręžinių savuose teritoriniuose vandenyse? Jie, girdi, daugiau rūpinasi žuvimi nei mumis. Argi tai protinga?

— Aš pritariu tavo nuomonei, — pasakė Frenkas Džonsonas.

— To aš ir tikėjausi, nes esi protingas, — tarė kapitonas ir pažvelgė Džonsonui tiesiai į veidą. — Jei Kongresas nesiims jokių veiksmų šaliai gelbėti, teks to imtis kai kam iš mūsų.

Frenkas nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Kai kam iš mūsų?

— Taip. *"Pradžiai pakaks"*, — pagalvojo kapitonas. — Gerai, apie tai mes pasišnekėsime vėliau.

Kitas pokalbis jau buvo konkretesnis.

— Yra susibūrusi grupė patriotų, Frenkai, kurie suinteresuoti apginti mūsų pasaulį. Tai aukšti valdžios žmonės. Jie sudarė komitetą. Teko apeiti kai kuriuos įstatymus, bet galų gale tai vertėjo padaryti. Ar tave tai domina?

Frenkas Džonsonas šyptelėjo.

— Labai.

Čia buvo tik pradžia. Kitas susitikimas įvyko Otavoje, Kanadoje. Frenkas Džonsonas susipažino su kai kuriais komiteto nariais. Jie atstovavo įtakingiems dvylikos šalių sluoksniams.

— Mūsų organizacija patikima, — aiškino Džonsonui vienas komiteto narys. — Visi įsakymai perduodami grandinėle labai tiksliai, turime propagandos, verbavimo, ryšių, taktikos skyrius ir... mirtininkų būrį. Beveik visos pasaulio žvalgybos tarnybos susijusios su mūsų komitetu.

— Turite galvoje vadovus...

— Ne, ne vadovus. Pavaduotojus, praktikus, kurie supranta situaciją ir suvokia, koks pavojus gresia mūsų šalims.

Komiteto susirinkimai vykdavo visame pasaulyje — Šveicarijoje, Maroke, Kinijoje, — ir Džonsonas visuose juose dalyvaudavo.

Prieš pusmetį iki aprašomųjų įvykių pulkininkas Džonsonas susitiko su Janusu.

— Jus labai giria, pulkininke.

Džonsonas šyptelėjo.

— Man patinka šis darbas.

— Girdėjau. Jūs galite mums daug padėti.

— Padarysiu viską, ką sugebėsiu.

— Gerai. Fermoje jūs atsakote už slaptų agentų ren-

gimą įvairioms specialioms tarnyboms.

— Taip.

— Ir jūs žinote visų agentų sugebėjimus.

— Be abejo.

— Norėčiau, kad verbuotumėte tuos agentus, kurie, jūsų požiūriu, galėtų kuo naudingiau padirbėti mūsų organizacijai. Mus domina tik patys geriausieji.

— Tai paprasta, — atsakė pulkininkas Džonsonas. — Nėra jokių problemų, — jis truputėlį sutriko. — Bet...

— Na?

— Su šia užduotimi aš galiu susidoroti vien kaire ranka, o norėtųsi šio to rimtesnio, — pulkininkas palinko į priekį. — Aš girdėjau apie "Pasaulio pabaigos" operaciją. Man tai būtų kaip tik, aš norėčiau dalyvauti joje, sere.

Kiek laiko Janusas įdėmiai žvelgė į jį, paskiau linktelėjo.

— Labai gerai, jauskitės esąs tos operacijos dalyvis.

Džonsonas nusišypsojo.

— Dėkoju jums, sere, nesigailėsite taip nusprendęs.

Po šio pokalbio pulkininkas Džonsonas jautėsi laimingas. Atsirado galimybė parodyti visiems, ko jis vertas.

27 skyrius

Aštuntoji diena
Veikas, Teksas, JAV

Šiandien Denui Veinui buvo netikusi diena, galima sakyti, net baisi. Jis ką tik sugrįžo iš Veiko teismo posėdžio, kuriame jam paskelbė bankrotą. Deno žmona, pabėgusi pas meilužį, jauną gydytoją, pradėjo skyrybų bylą reikalaudama pusės Deno turto (kaip Denas sakė advokatui, jai gali tekti pusė nieko). Jisai turėjo papjauti vieną geriausių savo buivolų, ir Denas jautė, jog toks liūdnas

likimas laukia jo paties. Dabar jisai nieko nebegalėjo padaryti. Kitados jis buvo geras vyras ir geras šeimininkas, o dabar sėdėjo savo kabinete ir mąstė apie niūrią ateitį.

Denas Veinas buvo išdidus, jis gerai žinojo visus šmaikštavimus apie teksiečius, parodant juos kaip didelius rėksnius ir nepaprastus pagyrūnus, bet Denas buvo įsitikinęs, jog jisai iš tikrųjų turįs kuo pasigirti. Jis gimė Veike, turtingame žemdirbystės rajone Brazo upės slėnyje. Veikas buvo šiuolaikiškas miestas, bet iki šiol turėjo praeities bruožų — anuomet svarbiausia miesto gyvenime buvo stambieji raguočiai, medvilnė, kukurūzai, studentai ir kultūra. Veinas mylėjo Veiką visa siela ir širdimi; kai Šveicarijoje turistiniame autobuse susipažino su dvasininku, beveik penkias valandas pasakojo jam apie gimtąjį miestą. Dvasininkas pasakė norįs pasipraktikuoti kalbėti angliškai, bet iš tikrųjų visą kelią šnekėjo vien tik Denas.

— Veike yra viskas, — įtikinėjo jis dvasininką. — Puikus klimatas, kuriam neleidžiame būti nei per karštam, nei per šaltam. Yra dvidešimt trys mokyklos ir universitetas, eina keturi laikraščiai, veikia dešimt radijo stočių ir penki televizijos kanalai. Jei mėgstate žvejoti, tėve, niekuomet nepamirškite mūsų Brazo, o be to, čia dar yra medžiotojų ranča ir stambus kultūros centras. Sakau jums, — Veikas vienas pačių unikaliausių miestų pasaulyje, jūs būtinai turite jame apsilankyti.

Mažas senas dvasininkas šypsojosi ir pritardamas linkčiojo, o Veinui buvo įdomu, kiek jis iš tiesų supranta angliškai.

Deno Veino tėvas paliko sūnui tūkstantį akrų žemės, ir Denas padidino galvijų skaičių nuo dviejų iki dešimt tūkstančių. O be to, jis dar turėjo prizinį eržilą, vertą krūvos pinigų. Bet dabar šitie išsigimėliai bando viską iš jo atimti. Juk jis nekaltas, jog nustojo pirkę stambius raguočius ir nebėra iš ko apmokėti užstato už turtą. Bankai užtrenkė jam duris prieš nosį, ir vienintelis Deno išsigelbėjimas buvo surasti rančos pirkėją, kuris sumokė-

tų kreditoriams, palikęs šiek tiek ir jam pragyventi.

Veinas nugirdo apie turtingą šveicarą, kuris ieškojo rančos Tekse, ir išskrido į Ciūrichą su juo susitikti. Bet kelionė pasirodė bergždžia: šveicaras, pasirodo, norėjo įsigyti rančą su vienu ar dviem akrais žemės ir nedideliu sodu. Šūdas!

Štai kaip Denas Veinas atsidūrė turistniame autobuse, kai nutiko neįtikėtinas daiktas. Jam teko skaityti apie skraidančias lėkštes, bet Denas niekuomet jomis netikėjo. Sugrįžęs į namus, jis paskambino vietos laikraščio redaktoriui.

— Džoni, prisiekiu Dievu, aš ką tik mačiau skraidančią lėkštę, kurios viduje buvo keistų negyvų būtybių.

— Ką? O fotografijų ar neturi, Denai?

— Ne. Padariau keletą nuotraukų, bet jos nepasisekė.

— Ką gi, nesijaudink, atsiųsime savo fotografą. Ar ji tavo rančoje?

— Ne, tai buvo Šveicarijoje.

Stojo tyla.

— Ak, Denai. Jeigu skraidanti lėkštė nutūps tavo rančoje, tuomet mums ir skambink.

— Palauk minutėlę! Man atsiųs fotografiją vienas vaikinas, kuris irgi matė tą daikčiuką.

Bet Džonis jau padėjo ragelį.

Veinas net norėjo, kad ateiviai įsibrautų į Žemę, tuomet jie gal išmuštų tuos velnio kreditorius. Išgirdęs privažiuojantį automobilį, Denas pakilo ir priėjo prie lango. *Panašus į žmogų iš Rytų pakrantės, gal dar vienas kreditorius.* Šiomis dienomis jų vizitų padažnėjo.

Denas atidarė duris.

— Laba diena. Denielas Veinas?

— Bičiuliai mane vadina Denu. Ko norėtumėte?

Denas Veinas pasirodė ne toks, kokį jį tikėjosi išvysti Robertas. Manė sutiksiąs tipišką Tekso vaikiną, o Denas atrodė gan aristokratiškas, jo elgesys buvo be priekaištų. Kad įjisai teksietis, rodė tik akcentas.

— Ar negalėtumėte skirti man keletą minučių?

— Prašom, tai viskas, kas man belikę. Tarp kitko, ar jūs ne kreditorius?

— Kreditorius? O ne.

— Labai gerai, užeikite.

Jie nuėjo į didelę svetainę su prabangiais vakarietiško stiliaus baldais.

— Pas jus čia labai jauku, — pasakė Robertas.

— Taip, aš gi šiame name gimęs. Ar negalėčiau jums ko pasiūlyti? Gal išgertumėte kokio šalto gėrimo?

— Ne, dėkui.

— Prašom sėstis.

Robertas atsisėdo ant minkštos odinės sofos.

— Kodėl panorote mane pamatyti?

— Praėjusią savaitę jūs važinėjote turistiniu autobusu po Šveicariją?

— Taip. Ar buvusi mano žmona pasamdė jus mane sekti?

— Ne, sere.

— Aa... — staiga Denas viską suprato. — Jus domina NSO. Tai pats šiurpiausias daiktas, kokį man yra tekę matyti, jis visą laiką keitė spalvas, o viduje buvo negyvų ateivių! — jis truktelėjo pečiais. — Net sapnuojasi visą laiką.

— Misteri Veinai, ar negalėtumėte papasakoti apie kitus autobuso keleivius?

— Gaila, bet čia negaliu jums niekuo padėti. Aš juk važiavau vienas.

— Žinau, tačiau jūs gi kalbėjotės su kitais keleiviais?

— Tiesą pasakius, mano galva buvo kitų minčių užimta, aš nekreipiau dėmėsio į keleivius.

— Bet gal kai ką apie juos prisimenate?

Denas susimąstė.

— Ten važiavo italų dvasininkas, štai su juo aš gan daug šnekėjausi. Jisai man pasirodė geras žmogus, skraidanti lėkštė jį tiesiog pribloškė. Visą laiką jis tešnekėjo apie velnią.

— O dar su kuo jūs kalbėjotės?

Denas truktelėjo pečiais.

— Ne tiek... Pala, aš truputėlį šnektelėjau su vaikinu, turinčiu banką Kanadoje, — jis apsilaižė lūpas. — Tiesą pasakius, turiu nedidelių finansinių sunkumų su ranča, atrodo, teks ją prarasti. Nekenčiu tų velnio bankininkų, visi jie kraugeriai. Kažkodėl pamaniau, jog tasai vaikinas ne toks, ir sužinojęs, jog jis bankininkas, pasišnekėjau dėl paskolos. Bet ir jis pasirodė ne ką geresnis už kitus.

— Sakote, jis iš Kanados?

— Taip, iš Fort Smito Šiaurės Vakarų teritorijoje. Manau, jog daugiau nieko jums negalėsiu pasakyti.

Robertas pasistengė nuslėpti savo jaudinimąsi.

— Dėkoju jums, misteri Veinai, man labai padėjote, — Robertas atsistojo.

— Iš tikrųjų?

— Taip.

— Gal liktumėte pavakarieniauti?

— Ne, dėkui, man jau metas vykti. Linkiu sėkmės rančoje.

— Ačiū.

Fort Smitas, Kanada,
Šiaurės Vakarų teritorijos

Robertas laukė, kada generolas Hiliardas prieis prie telefono.

— Klausau, komandore.

— Aš suradau dar vieną liudytoją. Denas Veinas, Ponderozos rančos savininkas Veike, Tekso valstijoje.

— Labai gerai, mūsų skyriaus atstovas Dalase pasikalbės su juo.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.
NSA CŽV DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.
VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.
TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.
6. DENIELAS VEINAS — VEIKAS.
PABAIGA.

Lenglyje, Virdžinijos valstijoje, CŽV direktoriaus pavaduotojas įdėmiai perskaitė telegramą ir susimąstė. Jau šeštas, sekasi neblogai. Komandoras Belami puikiai susidoroja su darbu, labai išmintingai padarėme, kad pasirinkome kaip tik jį. Janusas pasirodė teisus. Taip, Janusas turi didelę valdžią, todėl jis gali įgyvendinti visus savo sumanymus... Didžiulę valdžią. Direktorius dar kartą perskaitė telegramą. *Reikėtų padaryti taip, kad atrodytų kaip nelaimingas atsitikimas. Tai nebus sudėtinga.* Jis paspaudė skambučio mygtuką.

Du vyrai atvažiavo į rančą tamsiai mėlynu furgonu. Pasistatę mašiną kieme, jie išlipo ir atidžiai apsižvalgė. Denas Veinas net pamanė, jog čia būsimieji rančos šeimininkai. Jis atvėrė duris.

— Denas Veinas?

— Taip, kuo galėčiau...

Tai buvo paskutiniai jo žodžiai. Vienas vyras užėjo jam už nugaros ir stipriai tvojo lazda per kiaušą.

Tasai, kuris buvo stambesnis, užsimetė bejausmį Deno kūną ant peties ir pasuko į arklides. Jose buvo aštuoni arkliai, bet vyriškis į juos nekreipė dėmesio ir, nuėjęs prie paskutiniojo gardo, šmaukštelėjo eržilui. Eržilas sužvengė ir atsitraukė atgal, tačiau vyriškis jį tebemušė per nosį. Eržilas įsiuto, ėmė blaškytis po ankštą gardą mėgindamas išlaužti pertvarą. Jis atkišo dantis, akys pasruvo krauju.

— Jau, — pasakė vyriškis.

Jo bendras Deno kūną, pravėręs dureles, įkišo į gardą. Kelias minutes abu stebėjo kruviną sceną, paskiau patenkinti apsisuko ir nuėjo.

"ŽAIBO" TELEGRAMA
VISIŠKAI SLAPTAI.
CŽV NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.
VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.
TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.
6. DENIELAS VEINAS, VEIKAS — SUNAIKINTAS.
PABAIGA.

28 skyrius

Devintoji diena
Fort Smitas, Kanada, Šiaurės Vakarų teritorijos

Fort Smitas — klestintis miestelis su dviem tūkstančiais gyventojų, daugiausia fermerių, rančų valdytojų. Klimatas čia atšiaurus, žiemos ilgos ir šaltos, taigi šis miestelis — gyvas Darvino teorijos, jog išgyvena labiausiai prisitaikiusieji, įrodymas.

Viljamas Manas kaip tik ir buvo vienas labiausiai prisitaikiusių ir išgyvenusių. Jis gimė Mičigane, bet, sulaukęs trisdešimt, pabuvojo Fort Smite nuvykęs meškerioti; tuomet Viljamas nusprendė, jog miesto visuomenei trūksta dar vieno gero banko. Mieste tebuvo vienas bankas. Manui teprireikė mažiau nei dviejų metų, kad išstumtų konkurentą. Viljamas gerai valdė banką. Jis dievino matematiką, bet joje tematė skaičius, duodančius pelną. Mėgo anekdotą apie žmogų, atėjusį pas bankininką prašyti paskolinti pinigų neatidėliotinai operacijai sūnaus gyvybei išgelbėti. Bankininkas, sužinojęs, jog prašytojas negali nieko užstatyti, parodė jam duris.

— Aš išeisiu, — pasakė prašytojas, — bet pasakysiu jums, ką seniai rengiausi pasakyti. Niekada nesutikau tokio beširdžio.

— Palaukite, — atsiliepė bankininkas, — turiu jums

pasiūlymą. Viena mano akis dirbtinė, jeigu pasakysite, kuri, aš jums duosiu pinigų.

— Kairė, — akimirksniu atsakė prašytojas.

Bankininkas didžiai nustebo.

— To niekas nežino. Kaip jūs atspėjote?

— Įspėti gan nesunku. Jūsų kairėje akyje šmėkštelėjo atjautos blyksnis, tad ir nusprendžiau, jog ji dirbtinė.

Šis anekdotas Viljamui Manui labai patiko. Negalima tvarkyti reikalų vadovaujantis atjauta. Ir, kol kiti bankai Kanadoje bei Jungtinėse Valstijose griuvo nelyginant kėgliai, Viljamo Mano bankas vis labiau klestėjo. Manas vadovavosi paprasta filosofija: jokių paskolų pradedantiems verslą, jokių investicijų į abejotinas įmones, jokių paskolų kaimynams, kurių vaikus reikia operuoti.

Manas labai vertino Šveicarijos bankų sistemą, o Ciūricho bankininkus laikė visų geriausiais. Todėl vieną gražią dieną jisai nusprendė nuvykti į Šveicariją pasikalbėti su kai kuriais bankininkais, kai ko iš jų pasimokyti, ko jis galėjo kol kas nežinoti, bet kas padėtų išspausti dar daugiau centų iš Kanados dolerių. Šveicarijoje jį priėmė ypač maloniai, tačiau, ko tikėjęsis, jis taip ir negavo. Jo paties metodai buvo labai geri, ir tai nedvejodami pasakė šveicarų bankininkai.

Išvažiavimo dieną Manas nusprendė leistis turistinėn kelionėn į Alpes. Kelionė pasirodė gan nuobodi, gamtovaizdžiai, nors ir patrauklūs, tačiau nepranoko Fort Smito apylinkių peizažų. Vienas keleivių, kažkoks teksietis, mėgino prašyti jo dėl paskolos, padėsiančios išgelbėti nuo brankroto rančą, bet jisai nusikvatojo amerikiečiui į veidą. Vienintelis daiktas, per šią kelionę patraukęs jo dėmesį, — vadinamoji skraidančioji lėkštė. Viljamas, aišku, nepatikėjo, jog šis įvykis realus, jis neabejojo, kad tai buvo šveicarų valdžios išmonė turistams patraukti. Jam teko lankytis Disneilende, tenai matė panašių pokštų, — jie atrodė neva tikri, o iš tikrųjų tebuvo apgaulė.

Viljamas Manas su džiaugsmu išvažiavo iš Šveicarijos ir grįžo namo.

Bankininko darbo diena buvo suskirstyta minutėmis, ir kai sekretorė pranešė, kad jį norįs matyti kažkoks žmogus, pirmiausia Manui šovė į galvą jo nepriimti.

— Ko jam reikia? — paklausė.

— Sako, kad nori iš jūsų interviu. Jis rašąs straipsnį apie bankininkus.

Tai iš esmės keitė padėtį, populiarumas visada padeda verslui. Viljamas Manas pasitaisė švarką, susiglostė plaukus ir tarė sekretorei:

— Kvieskite.

Lankytojas buvo amerikietis, gerai apsirengęs, tai turėjo reikšti, jog jis dirba svarbiame žurnale ar laikraštyje.

— Misteris Manas?

— Taip.

— Robertas Belami.

— Sekretorė pasakė, jog jūs norite parašyti apie mane straipsnį.

— Na, ne visai apie jus, bet jūs, aišku, jame būsite paminėtas. Mano laikraštis...

— Kokiam laikraščiui jūs atstovaujate?

— "Volstryt džornel".

— Puiku.

— Mūsų laikraščio nuomone, daugelis bankininkų atitrūkę nuo pasaulio įvykių. Jie retai keliauja, nesilanko kitose šalyse. O jūs, misteris Manai, priešingai, turite dažnai keliaujančio žmogaus reputaciją.

— Tikiuosi, jog taip, — kukliai sutiko bankininkas. — Tarp kitko, praėjusią savaitę grįžau iš kelionės po Šveicariją.

— Iš tikrųjų? Ar jums ten patiko?

— Taip. Susitikau su keliais bankininkais, ir mes aptarėme pasaulio ekonomikos problemas.

Robertas išsiėmė bloknotą ir kai ką užsirašė.

— O ar likdavo laiko pailsėti?

— Beveik ne. O, dalyvavau nedidelėje turistinėje išvykoje autobusu. Aš gi iki tol niekada nebuvau buvęs Alpėse.

Robertas vėl kai ką užsirašė.

— Turistinė kelionė. Na, ne visai tai, ko mums reikėtų, bet... — Robertas paskatino jį nusišypsodamas. — Jūs tikriausiai autobuse susipažinote su įdomiais žmonėmis.

— Įdomiais? — Manas pagalvojo apie teksietį, kuris bandė iškaulyti iš jo pinigų. — Nemanyčiau.

— Šit kaip?

Manas pasižiūrėjo į jį, reporteris, aišku, laukė iš jo daugiau.

— Ten buvo rusaitė.

Robertas brūkštelėjo bloknote.

— Tikrai? Papasakokite apie ją.

— Na, mes įsišnekėjome, aš paaiškinau jai, kokia atsilikusi buvo Rusija ir kokie baisumai laukė jos, jei būtų ėjusi senu keliu.

— Tai tikriausiai padarė jai stiprų įspūdį, — tarė Robertas.

— Žinoma. Apskritai, nors ir rusė, ta mergina buvo gan linkusi bendrauti. Jūs juk žinote, tie rusai paprastai esti užsidarę.

— Ar ji pasisakė savo vardą?

— Ne... ak, luktelkite, man rodos, Olga.

— O ar kartais nepasakė, iš kur atvykusi?

— Sakė, ji dirbanti centrinėje bibliotekoje Kijeve. Ji pirmą kartą iškeliavo į užsienį, ir aš manau tik dėl pertvarkos ir viešumo. Jei jums rūpi mano nuomonė... — jis stabtelėjo, norėdamas įsitikinti, kad Robertas užsirašo jo žodžius. — Gorbačiovas įvėlė Rusiją į chaosą, užtat Bonai ant lėkštutės pateikė Rytų Vokietiją. Politikoje Gorbačiovas skinasi kelią labai greitai, o štai ekonomikoje — labai lėtai.

— Labai įdomu, — murmtelėjo Robertas. Jis pasėdėjo su bankininku dar pusvalandį, klausydamasis viso-

kiausių jo samprotavimų: pradedant Bendrąja rinka ir baigiant ginklavimosi kontrole. Tačiau jokių papildomų žinių apie autobuso keleivius jam nebepavyko gauti.

Grįžęs į viešbutį, Robertas paskambino į generolo Hiliardo kabinetą.

— Luktelkite truputį, komandore Belami.

Ragelyje pasigirdo spragsėjimai. Pagaliau jį su generolu sujungė.

— Klausau, komandore.

— Suradau dar vieną keleivį, generole.

— Kokia jo pavardė?

— Viljamas Manas, banko valdytojas Fort Smite, Kanadoje.

— Dėkoju. Nedelsdamas susisieksiu su Kanados valdžia, kad jie pasikalbėtų su juo.

— Beje, jis man įdavė dar vieną siūlelį. Vakare išskrendu į Rusiją, man reikia turistinės vizos.

— Iš kur skambinate?

— Iš Fort Smito.

— Stabtelkite Stokholme "Vizigot" viešbutyje, durininkas įduos jums voką.

— Dėkui.

"ŽAIBO" TELEGRAMA.

VISIŠKAI SLAPTAI.

NSA KANADOS SAUGUMO TARNYBOS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

7. VILJAMAS MANAS — FORT SMITAS.

PABAIGA.

Tą pačią dieną vienuoliktą vakaro Viljamui Manui paskambino prie durų. Bankininkas nieko nelaukė ir ne-

mėgo netikėtų lankytojų. Ekonomė jau buvo išėjusi, o žmona miegojo viršuje, miegamajame. Nepatenkintas bankininkas turėjo pats atidaryti duris. Ant slenksčio stovėjo du vyrai juodais kostiumais.

— Viljamas Manas?

— Taip.

Vienas vyrų kyštelėjo pažymėjimą.

— Mes iš "Kanados banko". Ar leisite užeiti?

Manas paniuro.

— O koks reikalas?

— Jeigu neprieštarautumėte, norėtume tai aptarti viduje.

— Gerai, — jis nuvedė vyrus į svetainę.

— Jūs neseniai buvote Šveicarijoje?

Klausimas užminė jam mįslę.

— Ką? Taip, bet koks ryšys...

— Kol jūsų nebuvo, mes patikrinome jūsų banko knygas, misteri Manai. Ar žinote, jog jūsų banke trūksta milijono dolerių?

Viljamas Manas nustebęs įsmeigė akis į vyrus.

— Ką jūs kalbate? Aš asmeniškai kas savaitę tikrinu tas knygas, ir niekuomet nebuvo dingęs nė vienas doleris!

— Trūkumas — milijonas dolerių, misteri Manai. Mes manome, jog jūs išeikvojote tuos pinigus.

Bankininko veidą užliejo raudonis, o pradėjęs kalbėti, jis ėmė mikčioti.

— Kaip... kaip jūs drįstate! Lauk iš čia, kol neiškviečiau policijos!

— Vargu ar jums tai padėtų. Mums tereikia, kad imtumėte atgailauti.

Šie žodžiai jį visiškai išmušė iš pusiausvyros.

— Atgailauti? Dėl ko? Jūs pablūdote?

— Ne, sere.

"O Dieve, juk čia paprasčiausi plėšikai", — pamanė bankininkas.

— Klausykite, — tarė jis, — imkite viską, ko jums reikia. Apsieisime be prievartos... Prašom sėstis.

Antrasis vyras priėjo prie baro ir, pamatęs, kad jis užrakintas, išdaužė durelių stiklą. Išėmęs didelę stiklinę, pripylė ją viskio ir padavė Manui.

— Išgerkite, tai padės nusiraminti.

— Aš... aš niekada negeriu popiet. Gydytojas...

Antrasis vyras į bankininko smilkinį įrėmė pistoletą.

— Gerkite, nes šią stiklinę pripildysiu jūsų smegenų.

Manas suprato esąs maniakų rankose. Virpančia ranka paėmęs stiklinę, nugėrė gurkšnį.

— Dar gerkite.

Manas nugėrė daugiau.

— Ko... ko jums reikia? — jis pakėlė balsą vildamasis, jog gali išgirsti žmona ir nulipti žemyn, bet ši viltis buvo labai nereali. Jis žinojo, kaip kietai miega žmona. Suprato, kad šie vyrai tikrai plėšikai.

— Imkite ką norite, — pasakė, — aš jums netrukdysiu.

— Baikite gerti viskį.

— Tai nebūtina, aš...

Vyras iš visų jėgų trenkė jam antausį, ir Manui iš skausmo užėmė kvapą.

— Baikite gerti.

Vienu mauku jis ištuštino stiklinę ir pajuto, kaip degina viduriuose. Galva ėmė suktis.

— Seifas viršuje, miegamajame, — tarė Manas, jausdamas, jog liežuvis ima pintis. — Aš jį atidarysiu jums.

Gal nubus žmona ir iškvies policiją.

— Mes neskubame, — pasakė vyras su pistoletu. — Turime laiko dar išgerti.

Antrasis vėl grįžo prie baro, vėl pripylė stiklinę viskio ir ištiesė ją Manui.

— Imkite.

— Ne, — pasipriešino Manas, — nenoriu.

Vyras per prievartą įspraudė stiklinę jam į ranką.

— Gerkite.

— Aš iš tikrųjų ne...

Nepažįstamojo kumštis vėl trenkė į ausį, ir bankininkas iš skausmo vos neprarado sąmonės.

— Gerkite.

"Ką gi, jei jie šito trokšta. Juo greičiau baigsis šis košmaras, juo geriau".

Manas truktelėjo gerą gurkšnį ir pajuto, jog jį pykina.

— Jei išgersiu dar, man pasidarys bloga.

— Jeigu jums pasidarys bloga, aš jus užmušiu, — ramiai atsakė vyras su pistoletu.

Manas pasižiūrėjo į jį, po to į jo sėbrą, akyse jam dvejinosi.

— Ko gi jums reikia? — sumurmėjo jis.

— Mes sakėme, misteri Manai, mums reikia, kad atgailautumėte.

Bankininkas linktelėjo, sunkiai benulaikydamas galvą.

— Gerai, aš apgailestauju.

Vyras nusišypsojo.

— Štai, matote, tai viskas, ko mums reikia. O dabar... — jis kyštelėjo bankininkui į ranką lapą popieriaus. — Dabar rašykite: "Aš labai gailiuosi, atleiskite man".

Viljamas Manas pasižiūrėjo į jį miglotu žvilgsniu.

— Ir viskas?

— Taip, viskas. Paskiau mes išeisime.

Bankininkas pajuto staigų džiaugsmo antplūdį. *Tad štai kas yra, vadinasi, jie paprasčiausi religiniai fanatikai. Kai tik išeis, jis paskambins į policiją, ir juos areštuos. Tada jis pasižiūrės į šiuos pašlemėkus.*

— Rašykite, misteri Manai.

Susikaupti jam buvo sunku.

— Ką, jūs sakote, turiu rašyti?

— Rašykite paprastai: "Aš labai gailiuosi, atleiski-

te man".

— Gerai, — Manas vos nulaikė rankoje kotelį ir, sukaupęs paskutines jėgas, parašė: "Aš labai gailiuosi, atleiskite man".

Vyras paėmė iš jo popieriaus lapą, laikydamas jį atsargiai, už kraštelio.

— Labai gerai, misteri Manai. Matote, kaip tai lengva.

Prieš Viljamo akis pradėjo suktis kambarys.

— Taigi ačiū, aš atlikau atgailą. Dabar išeisite?

— Pastebėjau, kad esate kairiarankis.

— Ką?

— Jūs kairiarankis?

— Taip.

— Pastaruoju metu, misteri Manai, dažnai padaroma nusikaltimų. Mes paliksime jums šį pistoletą apsisaugoti.

Vyras įdėjo pistoletą bankininkui į kairę ranką.

— Ar mokate naudotis pistoletu?

— Ne.

— Tai labai paprasta. Reikia padaryti štai ką... — vyras įrėmė pistoleto vamzdį bankininkui į smilkinį ir spūstelėjo jo pirštą, uždėtą ant gaiduko. Pasigirdo prislopintas šūvis, ant grindų ėmė lašėti kraujas.

— Mums čia nebėra kas veikti, — pasakė vienas vyrų. — Labanakt, misteri Manai.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

KANADOS SAUGUMO TARNYBA. NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

7. VILJAMAS MANAS, FORT SMITAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA.

Dešimtoji diena
Fort Smitas, Kanada,
Šiaurės Vakarų teritorijos

Kitą rytą valdininkai, atlikę banko reviziją, pranešė, jog trūkumas — milijonas dolerių. Policija nusprendė, kad Manas nusižudė.

Dingusių pinigų niekas niekad ir nebesurado.

29 skyrius

Vienuoliktoji diena
Briuselis, Belgija
3.00

Generolą Šiplį, NATO kariuomenės štabo viršininką, adjutantas pažadino naktį.

— Atleiskite, kad pažadinau jus, generole, bet tai gan rimta.

Generolas atsisėdo lovoje, vaduodamasis iš miego. Vakar atsigulė vėlai, nes dalydavo pasitarime su grupe JAV senatorių.

— Kas yra, Bili?

— Ką tik skambino iš mūsų radijo lokacijos centro, sere. Ar visi įrengimai sugedo, ar čia kokių nežinomų "vizituotojų" darbas.

Generolas Šiplis išlipo iš lovos.

— Praneškite jiems, jog atvykstu po penketo minučių.

Pustamsė radijo lokacijos salė buvo pilna eilinių ir karininkų, susibūrusių aplinkui šviečiančius ekranus salės viduryje. Pasirodžius generolui, visi pasisuko į jį ir sustingo stovėsena "ramiai".

— Laisvai, — generolas priėjo prie radijo lokacijos centro viršininko kapitono Miulerio.

— Kas dedasi, Ljuisai?

Kapitonas Miuleris pasikasė pakaušį.

— Nieko nesuprantu, sere. Ar esate girdėjęs kada, kad lėktuvas, skrisdamas dvidešimt dviejų tūkstančių mylių per valandą greičiu, vienu akimirksniu stabteltų ir apsisukęs grįžtų atgal?

Generolas Šiplis nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Ką jūs kalbate?

— Mūsų radarai tai ir rodo paskutinį pusvalandį. Iš pradžių manėme, gal bandomas koks elektronikos aparatas, bet paskiau susijungėme su rusais, anglais, prancūzais, ir jie pasakė esą radarų ekranuose matyti tas pats.

— Vadinasi, įrengimai nesugedę, — lėtai nutęsė generolas.

— Ne, sere. Juk negali vienu metu viso pasaulio radarai sugesti.

— Kiek tokių objektų matyti ekrane?

— Per dešimt. Jie juda taip greitai, kad labai sunku sekti, mes juos sučiumpame, o jie vėl išnyksta. Manome, jog tai ne atmosferos reiškiniai, meteoritai, kamuoliniai žaibai, meteorologijos zondai ir visų rūšių žinomi skraidomieji aparatai. Norėjau pakelti į orą keletą lėktuvų, bet tie objektai skraido taip aukštai, kad negalėtume prie jų net prisiartinti.

Generolas priėjo prie vieno radaro.

— Ar šiuo metu matyti kas?

— Ne, sere, jie nuskrido, — kapitonas truputėlį sumišo. — Bet, generole, esu apimtas baisaus jausmo, kad sugrįš.

30 skyrius

Otava, Kanada
5.00

Kai Janusas baigė skaityti generolo Šiplio pranešimą, italas pašoko ir susijaudinęs šūktelėjo:

— Jie rengiasi įsiveržti!

— Jie ir taip jau yra įsiveržę į mūsų gyvenimą, — pasakė prancūzas.

— Mes pavėlavome, čia jau katastrofa, — tarė rusas. — Nebėra išeities...

— Džentelmenai, šiai katastrofai galime užkirsti kelią, — nutraukė jį Janusas.

— Kaip? Jūs gi žinote jų reikalavimus, — tarė anglas.

— Dėl jų reikalavimų negali būti nė kalbos, — įsiterpė brazilas. — Tai ne jie, o mes turime spręsti, ką daryti su savo medžiais. Vadinamasis šilumos efektas — paprasčiausia fikcija, visiškai neįrodoma.

— O ką daryti? — paklausė vokietis. — Jeigu jie privers mus išvalyti orą virš visų miestų, turėsime uždaryti visas gamyklas. Liksime be pramonės įmonių.

— O mums teks nutraukti automobilių gamybą, — susirūpino japonas. — Kuo tada virs civilizuotasis pasaulis?

— Visų mūsų padėtis vienoda, — tarė rusas. — Jeigu, jiems reikalaujant, privalėsime liautis teršę aplinką, tatai bus pasaulio ekonomikos galas. Reikia laimėti laiko, kol sukursime kosminį ginklą. Tuomet su jais susidorosime.

— Visi absoliučiai pritariame jums, — ryžtingai pareiškė Janusas. — Svarbiausias šio meto uždavinys — nuraminti žmones ir išvengti panikos.

— Kaip einasi komandorui Belami? — pasidomėjo kanadietis.

— Labai gerai, manau, jog per vieną ar dvi dienas jis užbaigs.

31 skyrius

Kijevas, TSRS

Olga Romanenko, kaip ir daugelis šios šalies moterų, buvo nusivylusi *pertvarka*. Iš pradžių visos žadamos permainos, kuriomis siekta pagerinti žmonių gyvenimą,

atrodė labai patrauklios. Laisvės vėjai plūstelėjo į gatves, visi gyveno viltimi. Žadėta, kad parduotuvėse bus šviežios mėsos, daržovių, madingų drabužių, natūralios odos batų ir daug kitų gerų prekių. Bet dabar, po šešerių metų nuo pertvarkos pradžios, atėjo kartaus nusivylimo metas. Prekės visai išnyko iš parduotuvių, jų tebuvo galima įsigyti juodojoje rinkoje, jautėsi viso ko stygius, o kainos augo. Centrinės miestų gatvės iki šiol tebebuvo duobėtos. Žmonės rengė protesto demonstracijas, gausėjo nusikaltimų. *Pertvarka* ir *viešumas* dabar atrodė besą tik tušti politikierių pažadai.

Olga jau septynerius metus dirbo bibliotekoje Kijevo centre, Lenino komjaunimo aikštėje. Per trisdešimt dvejus savo gyvenimo metus ji nė karto nebuvo išvažiavusi už TSRS sienų. Olga atrodė gan patraukli moteris, tiesa, kiek apypilnė, bet Rusijoje tai nebuvo trūkumas. Ji buvo turėjusi du jaunikius, su kuriais išsiskyrė. Dmitrijus išvažiavo į Leningradą, o Ivanas į Maskvą. Olga irgi norėjo vykti į Maskvą ir gyventi su Ivanu, tačiau be *registracijos* tai buvo neįmanoma.

Artėjo jos gimimo diena, ir Olga nusprendė, jog reiktų pamatyti pasaulio, kol vėl nenusileido geležinė uždanga. Ji nuėjo pas bibliotekos vedėją, savo tetą.

— Norėčiau eiti atostogų, — pasakė Olga.

— Kada?

— Nuo kitos savaitės.

— Gerai, pailsėk.

Visa susiklostė nesunkiai. Iki pertvarkos atostogos tebuvo suvokiamos kaip kelionė prie Juodosios jūros ar į Samarkandą, ar į Tbilisį, ar į kokią kitą Tarybų Sąjungos vietovę. O dabar, jeigu ji, žinoma, paskubės, atviri keliai į visą pasaulį. Olga pasiėmė nuo lentynos atlasą ir atsivertė jį. Koks didelis pasaulis! Afrika, Azija, Šiaurės ir Pietų Amerika... Tačiau važiuoti taip toli ji bijojo, todėl atsivertė puslapį su Europos žemėlapiu. *"Šveicarija,* — pagalvojo ji, — *štai kur aš važiuosiu".*

Ji nė už ką niekam nebūtų prisipažinusi, jog svar-

biausia priežastis, dėl ko pasirinko Šveicariją, buvo ta, kad vieną kartą teko paragauti šveicariško šokolado ir jo skonio ji negalejo pamiršti. Olga mėgo saldumynus, bet saldainiai Rusijoje, net jei ir pavykdavo jų gauti, buvo nesaldūs ir negardūs.

Tačiau už tai, kad vieną kartą paragavo šveicariško šokolado, ji sumokėjo gyvybe.

Skrydis į Ciūrichą Aerofloto lėktuvu niekada anksčiau neskraidžiusiai Olgai patiko. Kai lėktuvas nusileido miesto tarptautiniame aerouoste, jai pasirodė, jog net oras čia visai kitoks. *"Galbūt jis dvelkia tikra laisve?"* — pamanė Olga. Finansinės jos galimybės buvo be galo ribotos, todėl pasirinko nebrangaus viešbutėlio kambarį.

Priėjusi prie atatvaro, ji kreipėsi į klerką laužyta anglų kalba.

— Esu pirmą kartą Šveicarijoje, ar negalėtumėte patarti, ką vertėtų apžiūrėti?

— Žinoma, čia daug visokių įdomybių. Gal jums pradėjus nuo turistinės išvykos po miestą? Aš jums padėčiau.

— Ačiū.

Šveicarija Olgai labai patiko, o Ciūriche ji tiesiog patyrė džiaugsmingą virpulį. Žmonės vaikščiojo gatvėmis dailiai apsirengę, važinėjo baisiai brangiais automobiliais. Olgai atrodė, jog Ciūriche visi gyventojai milijonieriai. O parduotuvės! Ji vaikštinėjo Banhofštrase, kurioje gausu didelių parduotuvių, ir žavėjosi jų vitrinomis. Jose buvo drabužių, avalynės, baltinių, juvelyrinių papuošalų, indų, baldų, automobilių, knygų, televizorių, radijo aparatų, žaislų ir muzikos instrumentų. Rodėsi, jog parduodamų prekių gausa nenusakoma. O paskui Olga užėjo į garsiąją Spriunglio konditerijos parduotuvę. Koks čia šokoladas! Įvairiausių jo rūšių buvo pilnos lentynos, — didžiulės asorti dėžutės, šokoladiniai triufeliai, šokolado rutuliai, riešutai ir bananai, aplieti šokoladu, šokolado karoliai su likeriu kiekviena-

me karoliuke. Vien pažvelgus į šias lentynas, galėjai praryti liežuvį. Olga norėjo prisipirkti visko, bet, kai sužinojo kainą, pinigų tepakako mažytei asorti dėželei ir dideliam ledinukui.

Kitą savaitę Olga aplankė Ciūricho parką, Grosmiunsterio muziejų — XI amžiaus bažnyčią ir apžiūrėjo dar dešimtis įvariausių miesto įžymybių. Pagaliau atėjo metas išvažiuoti.

Viešbutyje klerkas jai pasakė:

— "Sanšain Turs" turistinė kompanija vežioja puikiu autobusų maršrutu į Alpes. Aš pamaniau, jog prieš išvykdama galėtumėte nukeliauti į kalnus.

— Ačiū, — tarė Olga. — Aš taip ir padarysiu.

Išėjusi iš viešbučio, ji pirmiausia vėl grįžo į Spriunglį, o jau po to — į turistinę agentūrą, kur įsigijo turistinės išvykos bilietą. Kelionė jai labai patiko — kokie nuostabūs kraštovaizdžiai! O kelionei įpusėjus, jie išvydo sprogimą, ir Olga pamanė, jog tai tikriausiai skraidanti lėkštė, tačiau kanadietis bankininkas, sėdėjęs šalia jos, paaiškino, jog visą šį spektaklį surengusi šveicarų valdžia, kad pamasintų turistus. Jo žodžiais Olga nelabai patikėjo ir, grįžusi į Kijevą, viską iš pasakojo savo tetai.

— Neabejotina, jog ten buvo skraidanti lėkštė, — pasakė teta. — Jos visą laiką laksto virš Rusijos. Tau vertėtų parduoti šią istoriją laikraščiui.

Olga šitaip ir rengėsi padaryti, bet bijojo, jog iš jos pasijuoks. Komunistų partijai nelabai patiko, kai jos nariai tapdavo spaudos dėmesio objektais, ypač tokiu neįprastu atveju. Šiaip ar taip, Olgai šios atostogos buvo vienas šviesiausių jos gyvenimo epizodų. Buvo gan sunku vėl įsikinkyti į darbą.

Kelias Inturisto autobusu naująja trasa iš aerouosto į Kijevo centrą Robertui tetruko valandą. Kijeve jis buvo pirmą kartą, ir jam pasirodė įspūdingos naujosios statybos palei kelią. Autobusas privažiavo prie "Dnepro" viešbučio,

iš jo išlipo apie dvidešimt keleivių. Robertas žvilgtelėjo į laikrodį — aštuonios valandos vakaro, biblioteka turbūt jau uždaryta. Ką gi, galima palaukti iki ryto. Užsiregistravęs viešbutyje, išgėrė bare ir nuėjo į restoraną. Pietums buvo ikrų, agurkų ir pomidorų, bulvių garnyro, papuošto plonyčiais mėsos gabalėliais. Viso to palyda — degtinė ir mineralinis vanduo.

Kaip ir žadėjo generolas Hiliardas, Stokholmo viešbutyje Roberto laukė turistinė viza į TSRS. *"Tarptautinis bendradarbiavimas neblogai sureguliuotas,* — pagalvojo Robertas. — *Tačiau manęs tai nešildo, aš dirbu "nuogas".*

Popiet Robertas susirinko kai kurių žinių iš tarnautojo ir pasivaikštinėjo po Lenino komjaunimo aikštę. Kijevas jam pasirodė įspūdingas. Vienas seniausiųjų miestų buvo labai gražus. Jis atrodė visiškai europietiškas, prigludęs prie Dnepro. Žali parkai ir gatvės, apsodintos medžiais, visur daug cerkvių, tikrai įžymių bažnytinės architektūros paminklų. Šventojo Vladimiro, Andrejaus ir Sofijos (pradėta statyti 1037 metais) šventovės, Kijevo Pečioros Laura. *"Siuzanai čia labai patiktų,* — pamanė Robertas. — *Įdomu, ar ji sugrįžo iš Brazilijos?* Parėjęs į savo kambarį, jis pirmiausia paskambino jai ir labai nustebo, kai bematant buvo sujungtas.

— Alio? — pasigirdo krūtininis jos balsas.

— Sveika, kas nauja Brazilijoje?

— Robertai! Aš tau skambinau kelis kartus, bet niekas neatsiliepė.

— Nebuvau namie.

— Ak! — Siuzana buvo ganėtinai nuovoki, kad klausinėtų, kur jis dabar. — Ar gerai jautiesi?

"Kaip eunuchas — puikiausiai", — pamanė Robertas.

— Žinoma, viskas gerai. Kaip laikosi piniguotis, tas Montė?

— Gerai, Robertai, rytoj išplaukiame į Gibraltarą.

"Žinoma, su prakeikta pinigų maišo jachta. Kaipgi ji vadinasi? Aha, "Alkiona".

— Su jachta?

— Taip. Galėsi man skambinti tiesiai į jachtą. Ar prisimeni numerį?

Numerį jis prisiminė: WS 337. *Ką šios raidės reiškė? Gražioji Siuzana?.. Kodėl mes išsiskyrėme?.. Žmonų grobikas?*

— Robertai?

— Taip, prisimenu.

— Ar paskambinsi? Paprasčiausiai pranešk, kad laikaisi normaliai.

— Gerai, aš nuobodžiauju be tavęs, vaikeliuk.

Stojo ilga, skaudi pauzė. Robertas laukė. O kokių žodžių jis laukė iš jos? *"Išgelbėk mane nuo to simpatiško, panašaus į Polą Njumeną, vyro, kuris verčia mane plaukyti jo jachta ir gyventi mažyčiuose rūmuose Monte Karle, Maroke, Paryžiuje, Londone ir dar Dievas žino, kur."* Tartum visiškas kretinas jis vylėsi, jog jinai pasakys kaip tik tai.

— Aš irgi nuobodžiauju be tavęs, Robertai. Žiūrėk savęs. — Ryšys nutrūko, ir jis vėl liko vienas.

Dvyliktoji diena
Kijevas, TSRS

Ankstų kitos dienos rytą, tepraėjus dešimčiai minučių, kai atidarė biblioteką, Robertas įėjo į didelį niūrų pastatą ir priėjo prie merginos, sėdinčios prie stalo.

— Labą rytą, — pasisveikino Robertas.

Mergina pakėlė galvą ir pasižiūrėjo į jį.

— Labą rytą, ko norėtumėte?

— Aš ieškau moters, kuri, kiek žinau, dirba čia. Olga...

— Olga? Taip, taip, — ji parodė jam kitą kambarį. — Ji tenai.

— Dėkui.

Visa pasirodė gan paprasta. Robertas įėjo į kitą kambarį, praėjęs pro grupę studentų, susėdusių už ilgų stalų. *"Kokiai ateičiai rengiasi jie?"* — pagalvojo Robertas. Jis įė-

jo į nedidelę skaityklėlę ir pamatė moterį, dėliojančią knygas.

— Atleiskite, — tarė Robertas.

Jinai atsigręžė.

— Jūs Olga?

— Taip, aš Olga. O ko norėtumėte iš manęs?

Robertas švelniai nusišypsojo.

— Aš rašau straipsnį laikraščiui apie pertvarką ir jos poveikį paprasto ruso gyvenimui. Ar pertvarka daug ką pakeitė jūsų gyvenime?

Moteris trūktelėjo pečiais.

— Iki Gorbačiovo mes bijodavome prasižioti, dabar galime išsižioti, nors į burną nėr ko dėti.

Robertas pabandė iš kito galo.

— Bet juk kas nors tikriausiai pasikeitė į gera. Dabar jūs, pavyzdžiui, galite išvažiuoti į užsienį.

— Jūs tikriausiai juokaujate. Apie kokias keliones gali galvoti, kai turi vyrą ir šešis vaikus?

— Betgi jūs buvote Šveicarijoje...

— Šveicarijoje? Aš gyvenime nesu buvusi Šveicarijoje.

— Tad jūs Šveicarijoje nebuvote? — tyliai paklausė Robertas.

— Sakiau gi jums, — ji linktelėjo galva tamsiaplaukės moters pusėn — toji rinko nuo stalų knygas. — Štai jai nusišypsojo laimė pabūti Šveicarijoje.

Robertas metė greitą žvilgsnį į kitą moterį.

— O koks jos vardas?

— Kaip ir mano — Olga.

Jis su palengvėjimu atsikvėpė.

— Dėkui.

Tepraėjus gal minutei, jis jau šnekučiavosi su antrąja Olga.

— Aš rašau straipsnį laikraščiui apie pertvarką ir jos poveikį rusų gyvenimui.

Ji atsargiai pasižiūrėjo į jį.

— Taip?

— Kuo jūs vardu?

— Olga, Olga Romanenko.

— Pasakykite, Olga, ar pertvarka pakeitė jūsų gyvenimą?

Prieš šešerius metus Olga Romanenko būtų bijojusi šnekėtis su užsieniečiu, bet dabar tai leista.

— Nelabai, — atsakė ji, — iš esmės viskas liko kaip seniau.

Nepažįstamasis pasirodė atkaklus.

— Nejaugi visai niekas nepasikeitė?

Olga papurtė galvą.

— Ne, bet tuojau pakiliai pridūrė. — Dabar mes galime važinėti į užsienį.

Atrodo, jos atsakymas sudomino žurnalistą.

— O ar buvote užsienyje?

— O taip, — didžiuodamasi pareiškė Oga. — Aš ką tik sugrįžau iš Šveicarijos. Puiki šalis!

— Pritariu jums. O su kuo nors Šveicarijoje susipažinote?

— Aš susitikau su daugeliu žmonių, važiavau autobusu į Alper, — staiga Olga suprato, jog to nevertėjo sakyti, nes nepažįstamasis gali imti jos klausinėti apie kosminį laivą, o apie tai su juo kalbėti nenorėjo. Galėjo rastis nemalonių pasekmių.

— Šit kaip? Papasakokite apie turististinio autobuso žmones.

Olgai tapo lengviau.

— Labai draugiški žmonės, prašmatniai rengiasi. Aš net susipažinau su vyriškiu iš jūsų sostinės — Vašingtono.

— Tikrai?

— Taip. Labai malonus vyras, jis man davė savo vizitinę kortelę.

Roberto širdis ėmė tankiai plakti.

— Ar ją tebeturite?

— Ne, išmečiau, — Olga apsižvalgė aplink. — Tokių daiktų geriau nelaikyti.

"Prakeikimas".

— Bet aš prisimenu jo vardą, — pridūrė Olga. — Parkeris, taip vadinami jūsų amerikietiški plunksnakočiai. Kevinas Parkeris. Labai svarbus politikas, patarinėjąs senatoriams, kaip balsuoti.

Jos žodžiai apstulbino Robertą.

— Jis taip sakė jums?

— Taip. Jis rengia jiems įvairias keliones, teikia dovanas, o paskiau jie balsuoja už tai, kas naudinga jo klientams. Štai tokia jūsų demokratija Amerikoje.

Suprantama, lobistas. Robertas dar pasikalbėjo su Olga apie penkiolika minučių, bet žinių apie kitus autobuso keleivius negavo.

Iš viešbučio Robertas paskambino generolui Hiliardui.

— Radau rusę liudytoją. Jos pavardė — Olga Romanenko, dirba Kijevo centrinėje bibliotekoje.

— Aš susijungsiu su rusų valdžia, kad pasikalbėtų su ja.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.
NSA VŽV DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.
VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.
TIK PERSKAITYTI.
TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.
8. OLGA ROMANENKO — KIJEVAS.
PABAIGA.

Tą patį vakarą Robertas lėktuvu TU-154 išskrido Aerofloto reisu į Paryžių. Po trijų valandų dvidešimt penkių minučių jis persėdo į "Er Frans" reisą ir išvyko į Vašingtoną.

Antrą valandą nakties Olga Romanenko išgirdo, kaip sucypė sustojusios prie jos namų mašinos stabdžiai. Namo sienos buvo tokios plonos, kad į kambarį prasiskverbdavo visi gatvės garsai. Išlipusi iš lovos, ji priėjo prie lango. Du

vyrai civiliniais drabužiais lipo iš juodos vyriausybinės "Čaikos". Jie pasuko prie jos laiptinės durų. Pamačius šiuos vyrus, kūną nusmelkė šaltis. Per daugelį metų išnyko nemaža jos kaimynų, kurių ji niekada daugiau nebematė. Kai kuriuos jų išvežė į Sibiro lagerius. Olga pagalvojo, ko gi šįsyk atvažiavo šie žmonės, bet jos mintis nutraukė beldimas į duris. *"Ko jiems iš manęs reikia?* — pamanė ji. — *Tikriausiai čia kokia klaida".*

Atidarė duris. Ten stovėjo dviese.

— Draugė Olga Romanenko?

— Taip.

— Vyriausioji žvalgybos valdyba.

Galingoji ir baisioji VŽV.

Jie atstūmė ją šalin ir įėjo į kambarį.

— Ko... ko jūs norite?

— Norime pateikti jums kelis klausimus. Aš — seržantas Jurijus Gromkovas, o čia — seržantas Vladimiras Zemskis.

Staiga baimė užvaldė Olgą.

— Kas... kas atsitiko? Ką aš padariau?

Zemskis prikibo prie jos žodžių.

— Aa, vadinasi, suprantate, jog esate kalta!

— Ne, žinoma, ne, — susijaudinusi ištarė Olga. — Aš nežinau, ko atvažiavote pas mane.

— Sėskitės! — suriaumojo Gromkovas, ir Olga atsisėdo.

— Jūs ką tik sugrįžote iš kelionės po Šveicariją, taip?

— T-taip... taip, — ji ėmė mikčioti, — bet tai... tai buvo... aš gavau leidimą iš...

— Šnipinėjimas yra neteisėta veikla, Olga Romanenko.

— Šnipinėjimas? — ji pakraupo. Nesuprantu, apie ką kalbate.

Vienas vyras įbedė į ją akis, ir Olga staiga suvokė, jog stovi tik su plonyčiais naktinukais.

— Eime, jūs važiuosite su mumis.

— Bet čia kažkokia baisi klaida. Aš dirbu bibliotekoje, pasiklauskite ten, bet ko...

Vyras staigiai trūktelėjęs pakėlė ją ant kojų.

— Eime.

— Kur mane išvedate?

— Į kontorą. Ten su jumis pasikalbės.

Jie leido jai ant naktinių marškinių užsimesti paltą; lipdama laiptais, Olga drebėjo nuo šalčio ir galvojo apie visus tuos žmones, kuriuos išvežė štai tokiomis mašinomis ir kurie jau nebesugrįžo. Ją nukrėtė šiurpas.

Gromkovas sėdo prie vairo, o Olgą pasodino ant užpakalinės sėdynės šalia Zemskio. Kažkodėl Zemskio ji bijojo truputėlį mažiau, bet apstulbino pats suėmimo faktas ir visa, kas dėjosi su ja.

— Prašau patikėti manimi, — nuoširdžiai įtikinėjo Olga, — aš niekada neišduočiau savo...

— Užsičiaupk! — suriaumojo Gromkovas.

— Klausyk, nebūk toks šiurkštus, — tarė Vladimiras Zemskis. — Aš, tarp kitko, ja tikiu.

Olga pajuto širdyje sužibus viltį.

— Laikai pasikeitė, — tęsė Zemskis. — Draugas Gorbačiovas nepageidauja, kad trukdytume nekaltus žmones. Anie laikai jau praeitis.

— O kodėl manai, jog ji nekalta? — paklausė Gromkovas. — Gal kalta, o gal ir ne. Kontoroje greitai išsiaiškins.

Olga sėdėjo ir klausėsi vyrų pokalbio, o jie šnekėjo apie ją tarsi jos išvis nebūtų šalia.

— Klausyk, Jurijau, — tarė Zemskis, — tu gi žinai, jog kontoroje ji viską prisipažins, ar būtų, ar nebūtų kalta. Tatai man nepatinka.

— Labai gaila, bet mes nieko negalime padaryti.

— Galime.

— Ką?

— Klausyk, kodėl mums jos paprasčiausiai nepaleidus? Galėsime pasakyti, jog neradome namie. Pavedžiosime visus už nosies kokią dieną kitą, o paskui pamirš ją, nes kontoroje ir šiaip jau daugoka žmonių, kuriuos reikia apklausti.

Olga pabandė įterpti žodį, bet jai išdžiūvo gerklė. Ji troško, jog greta jos sėdįs vyras įkalbėtų savo bendrakeleivį.

— Kodėl turime dėl jos rizikuoti savo galvomis? — burbtelėjo Gromkovas. — Kokia mums iš to nauda? Kuo ji mums atsidėkos?

Zemskis atsigręžė į Olgą ir klausiamai pasižiūrėjo. Olga netikėtai pajuto atgavusi balsą.

— Pinigų aš neturiu, — pasakė ji.

— Kam reikia tavo pinigų? Turime jų iki kaklo.

— Bet ji turi kai ką kita, — tarė Gromkovas.

Olgai dar nespėjus atsakyti, Zemskis kreipėsi į Gromkovą.

— Klausyk, Jurijau Ivanovičiau, tu negali iš jos to reikalauti.

— Tegu pati pasirenka. Arba bus meili su mumis, arba vešime į kontorą, kur savaitėlę, o gal ir dvi padaužys. O paskiau tikriausiai suras jai tinkamą "psichuškę".

Olga girdėjo apie tas "psichuškes": nešildomas pusantro metro pločio ir trijų ilgio kameras su mediniais gultais be patalynės. *"Būti meiliai su jais ką tai reikštų?"*

— Tegu renkasi pati.

Zemskis vėl atsigręžė į Olgą.

— Na, tai ką tu renkiesi?

— Aš... aš nesuprantu.

— Tu gi girdėjai, ką pasakė mano kolega. Jei būsi meili su mumis, paleisime, o po kiek laiko tikriausiai ir apskritai būsi pamiršta.

— O ką... ką turėčiau daryti?

Gromkovas išsiviepė žvelgdamas į jos atvaizdą veidrodėlyje.

— Na, paskirk mums keletą minučių, — sukikeno jis.

Staiga Olga suprato, ko iš jos norima. Ji papurtė galvą.

— Ne, aš negaliu.

— Kaip sau nori, — pasakė Gromkovas ir padidino greitį. — Kontoroje nuodugniai išsiaiškins.

— Palaukite! — ją apėmė panika, ji nežinojo, ką daryti. Olga buvo girdėjusi baisių istorijų apie tai, kas nutikdavo žmonėms, suimtiems ir tapusiems "zekais". Manė, jog visa tai jau baigėsi, bet pasirodo — ne. Pertvarka tebuvo mitas; jai neleis turėti advokato ar su kuo pasikalbėti. Anksčiau kai kurias jos pažįstamas VŽV agentai išprievartaudavo ir nužudydavo; jeigu ją dabar nuveš į kalėjimą, laikys tenai mušdami ir prievartaudami. Jei atsiduos šitiems, daugiausia tatai tetruks keletą minučių, paskiau ją paleis. Olga ryžosi.

— Gerai, — tyliai tarė ji. — Gal grįžkime į mano butą?

— Aš žinau geresnę vietelę, — pasakė Gromkovas ir apsuko mašiną.

— Labai gaila, bet jisai vyresnis, aš negaliu jam sukliudyti, — sušnibždėjo Zemskis.

Olga tylėjo.

Jie pravažiavo pro raudoną Ševčenkos operos teatro pastatą ir pasuko į didelį parką. Tuo metu parkas buvo tuštutėlis. Gromkovas pavažiavo po medžiais, užgesino žibintus ir išjungė variklį.

— Lipam, — pasakė.

Visi trys išlipo iš mašinos.

Gromkovas pasižiūrėjo į Olgą.

— Tau pasisekė, lengvai atsipirksi. Tikiuosi, jog tai įvertinsi.

Olga linktelėjo iš baimės nebepajėgdama nė žodžio pratarti.

Gromkovas nuvedė juos prie nedidelės parko aikštelės.

— Renkis, — pasakė Olgai.

— Man šalta, gal...

Gromkovas skėlė jai antausį.

— Daryk, kas liepiama, kol aš neapsigalvojau.

Olga sutriko, Gromkovas vėl kilstelėjo ranką smūgiui, ir ji pradėjo atsisagstyti paltą.

— Nusivilk jį.

Olga numetė paltą žemėn.

— Dabar marškinius.

Olga iš lėto per galvą nusitraukė naktinukus ir virpėdama nuo šalčio stovėjo nuoga, apšviesta mėnesienos.

— Gražus kūnas, — tarė Gromkovas ir gnybtelėjo jos spenelius.

— Prašom...

— Dar prasižiosi, ir vešime į kontorą, — jis parvertė ją ant žemės.

"Aš negalvosiu apie tai, įsivaizduosiu, jog esu turistiniame autobuse Šveicarijoje ir žiūriu į gražius kraštovaizdžius".

Gromkovas nusitraukė kelnes, pasilenkė prie Olgos ir išskėtė jos kojas.

"Aš matau snieguotas Alpes, o štai rogutės, jose berniukas ir mergytė".

Olga pajuto, kaip jis pakišo rankas jai po sėdmenimis ir šiurkščiai įsibrovė į ją, sukeldamas skausmą.

"O keliu vis važiuoja puikūs automobiliai. Aš niekada gyvenime nesu mačiusi tiek mašinų, Šveicarijoje kiekvienas turi mašiną".

Gromkovas žagino ją skleisdamas keistus garsus nelyginant laukinis ar gyvulys.

"Aš turėsiu mažą namelį kalnuose. Kaip vadina šveicarai? Šalė. Kasdien valgysiu šokoladą. Daug dėžučių".

Gromkovas nuvirto į šalį sunkiai kvėpuodamas. Atsistojęs atsigręžė į Zemskį.

— Tavo eilė.

"Aš ištekėsiu, turėsiu vaikų, ir žiemą mes slidinėsime Alpėse".

Zemskis truktelėjo kelnių užtrauktuką ir užsirabždino ant Olgos.

"Gyvenimas bus toks nuostabus. Aš niekada nebegrįšiu į Rusiją. Niekada, niekada. Niekada".

Šitas sukėlė jai dar didesnį skausmą. Jis gnaibė jos užpakalį, smarkiai spaudė kūną į šaltą žemę, skausmas tapo beveik nebepakeliamas.

"Mes gyvensime fermoje, kur viešpataus taika ir ramybė, turėsime puikų gėlyną".

Zemskis užbaigė, pakėlė galvą ir pažvelgė į partnerį.

— Galiu lažintis, jog jai patiko, — nusišaipė.

Jis suėmė rankomis Olgos kaklą ir nulaužė jai sprandą.

Kitą dieną vietinis laikraštis paskelbė žinutę apie bibliotekininkę, rastą parke iššagintą ir pasmaugtą. Valdžia perspėja jaunas moteris, kaip pavojinga naktį vienoms vaikščioti parke.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

VŽV VIRŠININKO PAVADUOTOJAS NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

8. OLGA ROMANENKO, KIJEVAS — SUNAIKINTA.

PABAIGA.

32 skyrius

Vilardas Stounas ir Montė Benksas buvo tikrų tikriausi priešai. Abudu negailestingi grobuonys, o džiunglės, kuriose jie gyvavo, — tai akmeniniai Volstryto kanjonai su galingomis kompanijomis, didmeniniais supirkimais ir biržų sandėriais.

Pirmą kartą jų interesai susikirto bandant įsigyti stambią perdirbimo kompaniją. Vilardas Stounas pirmas padavė paraišką ir buvo įsitikinęs, jog nekils jokių problemų, nes jis buvo gan įtakingas žmogus, įgijęs tokią bauginančią reputaciją, kad tik mažai kas drįstų mesti jam iššūkį. Labai nustebęs jis sužinojo, jog jaunas, pradedantis įmonininkas,

pavarde Montė Benksas už kompaniją pasiūlė didesnę kainą. Tuomet Vilardui teko kelti savo kainą, ir net ne sykį. Galų gale Vilardas Stounas įsigijo kompanijos kontrolę, tačiau sumokėjęs daug brangiau nei buvo numatęs.

Po šešių mėnesių į varžytines pateko stambi elektronikos firma, ir Stounas vėl susidūrė su Monte Benksu. Kaina vis augo ir augo, bet šį kartą nugalėjo Benksas.

Vilardas Stounas, išgirdęs, kad Benksas rengiasi su juo varžytis dėl kompiuterių firmos, nusprendė, jog esąs pats metas susipažinti su savo priešininku. Jie susitiko neutralioje teritorijoje, Bahamų Rojaus saloje, bet Stounas iš anksto suspėjo kruopščiai iš pašaknų ištyrinėti konkurentą. Sužinojo, kad Montė Benksas kilęs iš turtingos naftos pramonininko šeimos, sėkmingai tvarko savo paveldą investuodamas į tarptautines korporacijas.

Susitiko jie prie pusryčių stalo — senas ir išmintingas Vilardas Stounas ir jaunas veržlus Montė Benksas.

Kalbą pradėjo Vilardas Stounas.

— Jūs imate man įkyrėti.

— Iš jūsų lūpų tai skamba kaip didelis komplimentas, — šyptelėjo Montė.

— Ko jūs norite? — paklausė Stounas.

— To, ko ir jūs. Noriu valdyti pasaulį.

— Tiek to, pasaulis yra ganėtinai didelis, — mąsliai ištarė Stounas.

— O ką tai reiškia?

— Kad jame užteks vietos mums abiems.

Nuo tos dienos jie tapo partneriais. Kiekvienas tvarkė savo verslą, bet dėl naujų projektų — ar miško medžiagų, ar naftos, ar nekilnojamojo turto jie sudarydavo sutartis kartu ir vienas su kitu nekonkuruodavo. Kelis kartus Teisingumo ministerijos Antitrestinis skyrius bandė sustabdyti tuos sandėrius, bet Vilardo Stouno ryšiai visada juos išgelbėdavo. Benksas valdė chemijos kompanijas, buvo atsakingas už

ežerų ir upių užterštumą, tačiau kas kartą, kai jam iškeldavo kaltinimus, jie kažkaip paslaptingai būdavo atšaukiami.

Tarpusavio ryšys tapo labai glaudus.

"Pasaulio pabaigos" operacija palietė jų interesus, todėl jie kuo aktyviausiai į ją įsijungė. Netrukus jie turėjo pasirašyti susitarimą pirkti dešimt milijonų akrų miškingos žemės Amazonės slėnyje. Tai buvo pats naudingiausias sandėris jų gyvenime.

Jie negalėjo leisti kam nors stoti skersai kelio.

33 skyrius

Tryliktoji diena
Vašingtonas, JAV

Vyko JAV Senato plenarinis posėdis, iš tribūnos kalbėjo jaunas Jūtos valstijos senatorius.

"... Ir tai, kas daroma mūsų ekologijai, tiesiog nacionalinė gėda. Metas šiai didžiulei šaliai suvokti, jog šventa mūsų pareiga — išsaugoti visa, ką perdavė mum protėviai kaip palikimą. Bet tai ne vien šventa pareiga, o ir didelė garbė mums — apginti žemę, orą ir jūrą nuo tų, kurie negalvodami grobuoniškai visa tai naikina. Bet ar mes šitaip elgiamės? Ar skiriame tam visas pastangas? Ar mes leidžiamės godulio valdomi?.."

Kevinas Parkeris sėdėjo svečių balkone. Per penkias minutes jis jau triskart pasižiūrėjo į laikrodį. Jam rūpėjo, kiek dar gali tęstis šį kalba. Klausėsi jos tik todėl, kad susitarė su kalbančiuoju senatoriumi pusryčiauti, nes jam reikėjo vienos paslaugos. Kevinas Parkeris nepaprastai mėgo klaidžioti po valdžios koridorius, familiariai bendrauti su kongreso nariais bei senatoriais, teikdamas jiems paslaugas ir reikalaudamas iš jų to paties.

Jis gimė neturtingoje šeimoje Oregono valstijoje, Jūdžyno mieste. Kevino tėvas buvo alkoholikas, turėjo nedidelį medienos sandėlį. Būdamas verslininkas, jis sugriovė galėjusį būti pelningą verslą. Jaunasis Parkeris keturiolikos metų buvo priverstas pradėti dirbti, jo motina pabėgo su kitu vyru, o jis liko benamis. Galėjo tapti valkata ir baigti gyvenimą, kaip baigė tėvas, tačiau berniūkštį išgelbėjo tai, kad jis buvo labai simpatiškas. Šviesūs banguojantys plaukai ir subtilūs aristokratiški veido bruožai, matyt, paveldėti iš labai tolimų pirmtakų. Kai kurie turtingi miestiečiai berniuko gailėjosi, jam padėdavo, duodavo darbo. Turtingiausias mieste žmogus Džebas Gudspelas buvo itin geras Kevinui, davė jam darbo vienoje savo kompanijoje, kur šis dirbdavo ne visą dieną. Viengungis Gudspelas dažnokai kviesdavosi jaunąjį Parkerį pietų į namus.

— Tu gali susirasti savo vietą šiame pasaulyje, — šnekėjo Gudspelas, — bet neįmanoma to pasiekti be draugų.

— Aš tai žinau, sere, ir labai vertinu mūsų draugystę. Darbas pas jus — man tikras išsigelbėjimas.

— Bet aš galiu nuveikti tavo labui ir daugiau, — pasakė Gudspelas. Po pietų jie sėdėjo svetainėje ant sofos. Gudspelas apsikabino jaunuolį. — Daug daugiau, — jis paglostė Kevino petį. — Tavo kūnas puikus, ar tu tai žinai?

— Dėkoju, sere.

— Ar nesijauti vienišas?

Kevinas visada jautė vienatvę.

— Jaučiuosi, sere.

— Tad štai, daugiau tu nebejausi vienatvės, jis paglostė jaunuoliui ranką. — Žinai, ir aš esu vienišas. Tau reikia kokio artimo žmogaus, kuris tavimi rūpintųsi.

— Taip, sere.

— Ar turėjai merginų?

— Na, kurį laiką susitikinėjau su Sju Elen.

— Ar miegojai su ja?

Kevinas išraudo.

— Ne, sere.

— Kiek tau metų, Kevinai?

— Šešiolika, sere.

— Puikus amžius, pats tas amžius pradėti karjerai. — Gudspelas atidžiai pasižiūrėjo į jaunuolį. — Lažinuosi, kad iš tavęs išeis geras politikas.

— Politikas? Bet aš apie tai nieko nenutuokiu, sere.

— Todėl tau reikia mokytis, ir aš rengiuosi tau padėti.

— Dėkoju.

— Dėkoti galima įvairiai, — pasakė Gudspelas ir uždėjo ranką Kevinui ant šlaunies. — Įvairiai, — jis pažvelgė jaunuoliui tiesiai į akis. — Ar supranti, ką aš turiu omenyje.

— Taip, Džebai.

Šitokia ir buvo pradžia.

Baigusį mokyklą Keviną Gudspelas išsiuntė mokytis į Oregono universitetą. Kevinas studijavo politines disciplinas, o Gudspelas rūpinosi, kad jo proteguojamasis užmegztų kuo daugiau pažinčių. Patrauklus jaunuolis visiems darė gerą įspūdį. Įgijęs ryšių, Parkeris suvokė galįs teikti paslaugų svarbiems asmenims, padėti jiems susieiti. Visai natūralu, kad Parkeris ėmėsi lobisto veiklos Vašingtone, ir tai jam gan gerai sekėsi.

Gudspelas mirė prieš dvejus metus, bet iki tol Parkeris jau paveldėjo iš savo globėjo ne tik talentą bei gerą patirtį, bet ir slaptus potraukius. Jam patikdavo vilioti jaunus berniukus į nuošalius viešbučius, kur niekas negalėtų jo pažinti.

Senatorius iš Jūtos valstijos baigė savo kalbą.

" ... Ir aš jums sakau, jog turime priimti šį įstatymo projektą, jei norime išgelbėti savo ekologiją. Aš siūlau dėl to rengti vardinį balsavimą".

Dėkui Dievui, šita begalinė sesija baigėsi. Kevinas Parkeris pagalvojo apie būsimą vakarą ir pajuto, kaip kyla jo vyriškasis organas. Vakar vakare gerai žinomame "Denio"

pasilinksminimų bare jisai sutiko patrauklų jaunuolį. Deja, vaikinas buvo su draugais, bet per vakarą jie kelis kartus pasikeitė žvilgsniais, o prieš išeidamas Parkeris parašė jam raštelį, kurį kyštelėjo jaunuoliui. Raštelis buvo lakoniškas: "Rytoj vakare". Jaunuolis perskaitė jį, nusišypsojo ir linktelėjo.

Kevinas Parkeris paskubom rengėsi, jis norėjo suspėti į barą prieš ateisiant vaikinui. Jaunuolis buvo labai patrauklus, ir Parkeris nenorėjo, kad kas kitas jį pagriebtų anksčiau. Šią akimirką suskambėjo durų skambutis. *"Kad jį kur velnias"*, — pagalvojo Kevinas atidarydamas duris.

Už jų stovėjo nepažįstamas vyras.

— Kevinas Parkeris?

— Taip...

— Mano pavardė Belami, aš norėčiau keletą minučių šnektelėti su jumis.

— Jums reikėjo dėl to susitarti su mano sekretore, — nepatenkintas tarė Parkeris. — Aš neaptarinėju dalykinių problemų nedarbo valandomis.

— Mano apsilankymas nesusijęs su verslu, misteri Parkeri. Tai siejasi su nesena jūsų kelione į Šveicariją.

— Mano kelione į Šveicariją? O kodėl?

— Mūsų organizacija domisi žmonėmis, su kuriais jūs tenai tikriaisiai susipažinote, — pasakė Robertas pateikdamas netikrą CŽV bendradarbio pažymėjimą.

Dabar Kevinas atidžiai pasižiūrėjo į nepažįstamąjį. Ko CŽV norėtų iš jo? Velniai griebtų, kokie jie smalsūs.

Bet nepažįstamasis anaiptol nebuvo nusiteikęs karingai, jis nusišypsojo.

— Užeikite, apskritai aš vėluoju į susitikimą, bet jūs gi sakėte, jog sugaišime tik keletą minučių?

— Taip, sere. Ar jūs Ciūriche į turistinę kelionę važiavote autobusu?

"Ak, štai kur šuo pakastas, čia dėl tos skraidančios lėkštės", — pagalvojo Kevinas.

— Jūs norite sužinoti apie skraidančią lėkštę? Gerai, aš papasakosiu apie tą baisų įvykį.

— Įdomu būtų pasiklausyti, bet, atvirai kalbant, mūsų įstaiga netiki skraidančiomis lėkštėmis. Aš čia atėjau, kad papasakotumėte apie autobuso keleivius.

Parkerį tai smarkiai nustebino.

— Gerai, bet abejoju, jog vargu ar galėsiu jums padėti. Nė vieno jų nepažįstu.

— Suprantu, misteri Parkeri, — ramiai atsakė Robertas, — bet gal ką prisimenate apie juos?

Parkeris truktelėjo pečiais.

— Na, kai ką... prisimenu, aš pasikeičiau keliais žodžiais su mus fotografavusiu anglu.

"Leslis Moderšedas".

— O kas buvo dar?

— O, aš truputėlį šnektelėjau su rusaite. Gan miela, man rodos, ji dirba kažkur bibliotekoje.

"Olga Romanenko".

— Gal dar ką prisiminsite, misteri Parkeri?

— Ne, atrodo, tik tiek... O, buvo dar du vyrai. Vienas — amerikietis iš Tekso.

"Denas Veinas".

— O kitas?

— Tas iš Vengrijos, turi ten savo balaganą ar cirką, na, kažką panašaus. Aha, prisiminiau! Balaganą.

— Esate tuo įsitikinęs, misteri Parkeri?

— Taip, be abejo. Jis man pasakojo visokiausias savo verslo istorijas. Jį labai sukrėtė skraidančios lėkštės reginys. Manyčiau, jei galėtų, jis mielai pademonstruotų ją savo balagane. Prisipažįstu, jog tas reginys iš tiesų sukrečiantis. Aš tikriausiai turėjau pranešti apie jį, bet nenoriu būti lyginamas su tais psichais, kurie tvirtina esą mato skraidančias lėkštes.

— Ar jis kartais nepasakė, kas esąs?

— Sakė savo pavardę, bet ją gan sunku ištarti, tikriausiai jos neprisiminsiu.

— O ką dar prisimenate apie jį?

— Tik tiek, kad baisiai skubėjo grįžti į savo balaganą, — Parkeris pasižiūrėjo į laikrodį. — Ar dar galiu jums kuo padėti? Aš jau truputį vėluoju.

— Ne, dėkui, misteri Parkeri. Jūs man labai padėjote.

— Labai džiaugiuosi, — jis žaviai nusišypsojo Robertui. — Užeikite kada į mano kontorą, maloniai pasikalbėsime.

— Taip ir padarysiu.

"Taigi jau nebetoli darbo pabaiga, — pamanė Robertas. — Atliksiu užduotį ir atsistatydinsiu, reikia pradėti gyventi iš naujo".

Robertas paskambino generolui Hiliardui.

— Artėju prie pabaigos, generole. Suradau Kevinį Parkerį, lobistą iš Vašingtono. Dabar rengiuosi ieškoti paskutinio keleivio.

— Esu labai patenkintas, — atsakė generolas Hiliardas. — Jūs puikiai padirbėjote, komandore. Greičiau sugrįžkite.

— Klausau, sere.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NSA CŽV DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

9. KEVINAS PARKERIS — VAŠINGTONAS.

PABAIGA.

Kai Kevinas Parkeris atvažiavo į "Denio" barą, pamatė, jog žmonių jame buvo dar daugiau nei vakar. Pagy-

venę vyrai vilkėjo griežto kirpimo kostiumus, o jaunimas mūvėjo džinsus, buvo su striukėmis ir auliniais batais. Tarp dalyvių maišėsi keletas žmonių juodais odiniais kostiumais, kurie aiškiai nesiderino su visu ansambliu, ir Parkeris pamanė, jog niekada neturėtų ryšių su tokiais atgrasiais tipais. Tatai pavojinga, o jis visuomet buvo apdairus. Simpatiškasis vaikinas dar nebuvo atėjęs, bet Parkeris jo ir nelaukė taip anksti. Jis ateis vėliau, jaunas ir gražus, kai kiti jau atrodys išvargę ir suprakaitavę. Priėjęs prie baro, Parkeris užsisakė gėrimo ir apsižvalgė. Jauni vyrukai stengėsi kuo labiau patraukti dėmesį į save, o vyresnieji, pirkėjai, savo ruožtu įdėmiai apžiūrinėjo juos ir rinkosi pagal savo skonį. Bare niekada nekildavo muštynių, nes daugelio lankytojų dantys buvo dirbtiniai, ir niekas nenorėjo, jog juos išmuštų per atsitiktinį susistumdymą.

Parkeris pastebėjo, jog dauguma pirkėjų jau išsirinko partnerius, ir dabar jis įsiklausė į įprastus pokalbius. Jam visuomet būdavo smagu, jog šių pokalbių turinys nekito, kad ir kur jie vyktų: šokių baruose, videobaruose ar pogrindžio klubuose, kas savaitę keitusiuose savo veiklos vietą. Kalbėdavosi savitu žargonu.

— Ši karalaitė niekuo nepasižymi, tik įsivaizduoja, jog ji...

— Nesuprantu, kodėl jis kvietėsi mane, buvo be galo suirzęs, šį tą kalbėjo apie jausmingumą...

— Tu aktyvusis ar pasyvusis?

— Aktyvusis, aš įsakinėju merginai.

— Labai gerai, mėgstu vykdyti įsakymus.

— Jis mane barė dėl nepadorumo... stovėjo ir kritikavo mane... mano kompleksiją, svorį, elgesį. Tuomet aš pasakiau jam: "Meri, tarp mūsų viskas baigta". Bet labai kremtuosi, dėl to štai šiandien ir atėjau čia... pasistengsiu jį pamiršti. Ar dar galėčiau išgerti?

Pagaliau į barą įėjo tasai jaunuolis. Jis apsižvalgė, pamatė Parkerį ir priėjo prie jo. Jaunuolis buvo dar pa-

trauklesnis nei vakar pasirodė Parkeriui.

— Labas vakaras.

— Labas vakaras, atleiskite, kad pavėlavau.

— Viskas gerai, laukti neprailgo.

Jaunuolis išsiėmė cigaretę ir palaukė, kol Parkeris ją uždegs.

— Aš galvojau apie tave, — tarė Parkeris.

— Tikrai?

Jaunuolio blakstienos buvo nuostabios.

— Taip. Ar galiu tave pavaišinti?

— Jei tai suteiks tau malonumo.

— O ar norėtum, kad pasijusčiau patenkintas? — Parkeris nusišypsojo.

Jaunuolis pasižiūrėjo jam tiesiai į akis ir švelniai ištarė:

— Žinoma, norėčiau.

— Praėjusį vakarą mačiau tave su vyru, jisai tau netinka.

— O tu tinki?

— Aš tiksiu. Kodėl mums šito neišsiaiškinus? Ar neprieštarautum, jei truputėlį pasivaikščiotume?

— Geras pasiūlymas.

Parkerį apėmė jaudulys.

— Aš žinau vieną jaukią vietelę, kur galėtumėm pabūti dviese.

— Puiku, aš tik baigsiu išgerti.

Kai jie priėjo prie durų, jos netikėtai atsivėrė, ir į barą įvirto du stambūs jaunuoliai. Jie stabtelėjo priešais vaikiną užtverdami kelią.

— Ak, štai kur tu, kalės vaike. Žerk skolą, — tarė vienas.

Vaikinas nustebęs pasižiūrėjo į juos.

— Nežinau, apie ką jūs kalbate, aš jūsų niekuomet nesu matęs...

— Nekabink man ant ausų makaronų, — vienas vyras sugriebė vaikiną už peties ir išsitempė į gatvę.

Parkeris įtūžo, jam derėjo įsikišti, bet negalėjo leis-

tis, kad jį įpainiotų į kokį skandalą. Taip ir liko bestovįs.

Kitas vyras užjaučiamai nusišypsojo Parkeriui.

— Reikia kruopščiai pasirinkti partnerius, su šituo prasidėti neverta.

Parkeris įdėmiai pasižiūrėjo į kalbantįjį. Simpatiškas, patrauklių veido bruožų šviesiaplaukis. Kevinui smigtelėjo nuojauta, kad vakaras galbūt dar ne visai sugadintas.

— Jūs man tiktumėte, — ištarė jis.

— Niekuomet nežinai, ką tau rengia likimas, ar ne? — paklausė vyras, žvelgdamas Parkeriui tiesiai į akis.

— Taip, tai tiesa. Aš vardu Tanas. O tu?

— Polas.

— Gal galėčiau pavaišinti tave, Polai?

— Dėkui.

— Ar turi kokių planų šįvakar?

— Priklausys nuo tavęs.

— Ar nesutiktum praleisti nakties su manimi?

— Skamba viliojamai.

— Kiek kainuos?

— Tu man patinki, taigi tik du šimtai.

— Sutinku.

— Kaipgi, nesigailėsi.

Po pusvalandžio Polas atsivedė Parkerį į namus Džefersono gatvėje. Jie užkopė į trečią aukštą ir atsidūrė mažame kambarėlyje. Parkeris apsižvalgė.

— Čia ne per laisviausia? Viešbutyje tikriausiai būtų geriau.

Polas nusišaipė.

— Bet čia intymiau, viso labo mums tereikia lovos.

— Tu teisus. Nusirenk. Norėčiau pamatyti, ką perku.

— Be abejo, — Polas pradėjo nusirenginėti, jo kūnas buvo puikus.

Žiūrėdamas į jį, Parkeris pajauti būdingą jaudulį.

— O dabar nusirenk tu, — sušnibždėjo Polas. —

Greičiau, aš noriu tavęs.

— Ir aš geidžiu tavęs, Meri, — Parkeris pradėjo nusirenginėti.

— Kaip tu myli? — pasiteiravo Polas. — Į burną ar į užpakalį?

— Pabandykime visaip, juk mūsų laukia visa naktis.

— Žinoma. Aš einu į vonią, — pasakė Polas, — netrukus grįšiu.

Parkeris gulėjo lovoje nuogas, tramdydamas jaudulį, iš anksto mėgaudamasis būsimu pasitenkinimu. Jis išgirdo, kaip partneris išėjo iš vonios ir prisiartino prie lovos.

Kevinas ištiesė rankas.

— Eikš pas mane, Polai.

— Einu.

Staiga Parkeris pajuto baisų skausmą, tarsi į krūtinę būtų suvarę peilį. Atsimerkęs, ėmė burna gaudyti orą.

— Dieve mano, kas...

Polas jau rengėsi.

— Dėl pinigų nesijaudink, — pasakė jis. — Už viską sumokėta.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

CŽV NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

9. KEVINAS PARKERIS, VAŠINGTONAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA.

Robertas Belami negalėjo perskaityti laikraščio su paskutinėmis naujienomis, nes sėdėjo lėktuve, skrendančiame į Vengriją ieškoti žmogaus — balagano savininko.

34 skyrius

Keturioliktoji diena
Budapeštas, Vengrija

Skrydis iš Paryžiaus į Budapeštą "Malevo" aviakompanijos lėktuvu truko dvi valandas ir penkias minutes. Robertas apie Vengriją žinojo labai nedaug, tik tiek, jog Antrojo pasaulinio karo metais ji buvo "Berlyno — Romos" ašies valstybių sąjungininkė, o po karo tapo Rusijos satelitė. Iš aerouosto Robertas autobusu nuvažiavo į Budapešto centrą, ir tai, ką ten išvydo, jį sužavėjo. Miesto pastatai senoviški, klasicizmo architektūros, kaip kad ir didžiuliai parlamento rūmai. Vyravo neogotikos stilius, o ant kalvos viršum miesto kilo Karaliaus rūmai. Budapešto gatvės užtvindytos automobilių bei prekeivių.

Autobusas sustojo priešais "Duna Interkontinentalio" viešbutį. Robertas įėjo į vestibiulį ir durininko paklausė:

— Atsiprašau, ar jūs kalbate angliškai?

— Taip. Kuo galėčiau būti naudingas?

— Prieš keletą dienų mano draugas buvo Budapešte ir pasakojo, jog lankęsis nuostabiame balagane, aš pamaniau, kadangi jau esu čia, vertėtų ir man ten pabuvoti. Ar negalėtumėte pasakyti, kur galėčiau jį rasti?

Durininkas suraukė kaktą.

— Balaganą? — išsitraukęs popieriaus lapą, permetė jį akimis. — Štai, žiūrėkite. Šiuo metu Budapešte vyksta operos, kelių teatrų, baleto spektakliai, dieną ir naktį rengiamos ekskursijos po miestą, ekskursijos po šalį... Labai gaila, bet balaganas čia neįrašytas.

— Jūs tuo neabejojate?

Durininkas padavė popierių Robertui.

— Pasižiūrėkite pats.

Sąrašas buvo vengrų kalba. Robertas jį grąžino atgal.

— Aišku. O ar negalėčiau dar su kuo dėl to pakalbėti?

— Galbūt jums galėtų padėti Kultūros ministerijoje, — pridūrė durininkas.

Tepraėjo pusvalandis, o Robertas jau šnekėjosi su Kultūros ministerijos valdininku.

— Budapešte nėra balaganų. Ar esate tikras, jog jūsų draugas matė jį Vengrijoje?

— Taip.

— Ar nesakė, kuriame mieste?

— Ne.

— Apgailestauju, tačiau niekuo negaliu padėti. Jei jus domintų dar kas...

— Ne, — atsakė Robertas ir pakilo eiti. — Dėkoju. Bet norėčiau dar paklausti. Jei žmogus atidaro cirką ar balaganą, ar turi gauti leidimą?

— Būtinai.

— O kur jį gauna?

— Licencijų išdavimo valdyboje.

Licencijų išdavimo valdyba veikė Budoje, šalia viduramžių sienos. Robertui teko palaukti pusę valandos, kol jį pakvietė į valdininko kabinetą.

— Jūsų paslaugoms.

Robertas nusišypsojo.

— Atleiskite, jog trukdau jus dėl tokio menkniekio, bet aš atvažiavau čia su sūneliu, o jis kažką girdėjo apie balaganą Vengrijoje; pažadėjau jį ten nuvesti. Juk žinote, kaip būna, kai vaikai ką įsikala į galvą.

Valdininkas nustebęs pasižiūrėjo į Robertą.

— Ir dėl to atėjote pas mane?

— Tiesą sakant, niekas, atrodo, negirdėjo apie šį balaganą, o Vengrija tokia didelė puiki šalis... Na, man ir patarė — esą, jei kas vyksta Vengrijoje, tikriausiai žinote jūs.

Valdininkas linktelėjo.

— Taip. Tokias įstaigas leidžiama atidaryti tik gavus licenciją.

Jis spustelėjo skambučio mygtuką, į kabinetą įėjo

sekretorė. Jie persimetė keliomis vengriškomis frazėmis, ir po keleto minučių sekretorė sugrįžo su kažkokiais popieriaus lakštais. Padavė juos valdininkui, kuris perskaitė ir pasakė Robertui:

— Per pastaruosius tris mėnesius išduotos dvi licencijos balaganams atidaryti. Vienas jų prieš mėnesį nustojo veikęs.

— O kitas?

— Kitas iki šiol yra Šoprone. Tai nedidelis miestelis Vokietijos pasienyje.

— O ar nežinote savininko pavardės?

Valdininkas vėl pasižiūrėjo į savo popierius.

— Bušfeketė. Laslas Bušfeketė.

Laslui Bušfeketei nušvito viena laimingiausių jo gyvenimo dienų. Labai maža žmonių randa laimę darbe, o Laslas buvo kaip tik vienas šių laimingųjų. Jis — stambus vyras — nešiojo rankinį laikrodį su briliantais, brilianto žiedą ir masyvią auksinę apyrankę. Laslo tėvas turėjo nedidelį balaganą; jam mirus, sūnus paveldėjo šį verslą. Visas jo gyvenimas praėjo balagane, kitokio gyvenimo jis tiesiog nepažino.

Laslo svajonės buvo didžiulės, jis ketino mažą savo balaganą paversti stambiausiu ir geriausiu Europoje, norėjo tapti ne mažiau garsus nei P. T. Barnumas. Bet šiuo metu publikai galėjo demonstruoti tik įprastus reginius: storą moterį ir išsitatuiravusį vyrą, Siamo dvynius ir tūkstantmetę mumiją, "atvežtą iš senovės Egipto mauzoliejaus". Dar pasirodydavo špagų ir ugnies rijikai bei žavinga gyvačių tramdytoja Marika. Taigi jo keliaujantis balaganas buvo pats paprasčiausias.

Tačiau dabar viskas turėjo pasikeisti, Laslo svajonės netrukus turėjo įsikūnyti.

Jis nuvažiavo į Šveicariją pasižiūrėti artisto, apie kurį buvo girdėjęs. Per vieną numerį artistui uždėdavo antrankius, užrišdavo akis, įsodindavo į nedidelę dėžę, kurią įkeldavo į didesnę, ir panardindavo vandens baseine. Pa-

sakojant telefonu, numeris atrodė fantastiškas, bet, atskridęs į Šveicariją, Laslas suvokė, jog esama tam tikrų techninių problemų. Atlikėjui reikėdavo trisdešimties minučių, kad sėkmingai išlįstų iš dėžės, bet jokia audotorija pasaulyje nelauktų šitiek laiko spoksodama į baseiną.

Nusprendęs, jog jo kelionė tebuvo bergždžias laiko eikvojimas, Laslas sumanė kaip nors užimti laiką, kol skris lėktuvas, ir sėdo į turistinį autobusą. Pasirodė, jog ši kelionė pakeitė jo gyvenimą.

Drauge su kitais autobuso keleiviais jis nulėkė į katastrofos vietą, kad padėtų nukentėjusiems, nes iš pradžių buvo manyta, jog avariją patyrė lėktuvas. Bet tai, ką jis išvydo, pasirodė neįtikėtina. Be abejonės, čia buvo skraidanti lėkštė, o joje — du keisti maži kūnai. Visi keleiviai įsistebeilijo į skraidančią lėkštę, o Laslas apėjo ją aplink ir nustebęs stabtelėjo. Maždaug už dešimties pėdų nuo sudužusio laivo ant žemės gulėjo nutraukta šešiapirštė plaštaka; du kraštiniai pirštai buvo nykščiai. Nė negalvodamas, ką daraș, Laslas išsitraukė nosinę, įvyniojo į ją plaštaką ir įsikišo į krepšį. Širdis pašėlusiai daužėsi, jis jau turėjo tikrą nežemiškojo ateivio plaštaką! *"Dabar tu gali pamiršti apie storules, tatuiruotus vyrus, špagų ir ugnies rijiką, — mąstė jis. — Prašom čionai, ledi ir džentelmenai, netrukus išvysite, ko niekas niekada nėra regėjęs. Jūsų akims atsivers nuostabiausias daiktas Visatoje. Ne gyvūnas, ne daržovė, ne mineralas. Taigi kas? Ogi nežemiško ateivio palaikai... kosmoso būtybės... Čia ne mokslinė fantastika, ledi ir džentelmenai, čia labai konkretus daiktas... Už penkis šimtus forintų jūs galėsdite nusifotografuoti kartu su..."*

Laslas vylėsi, jog fotografas, daręs nuotrauką prie sudužusio kosminio laivo, ištesės pažadą ir atsiųs fotografijų. Tuomet jis galės surengti jų parodą per kitą pasirodymą.

Jis troško kuo greičiau sugrįžti į Vengriją ir pradėti vykdyti savo planus.

Parvykęs namo, Laslas išvyniojo nosinę ir baisiai nustebo pamatęs, jog ranka sudžiūvo ir susiraukšlėjo. Bet

kai nuplovė nuo jos nešvarumus, jis nustebęs pamatė, kad ranka vėl tapo tokia pat, kokia buvo.

Laslas saugiai paslėpė ranką ir užsisakė stiklinį indą su specialiai įtaisytu drėkintuvu. Su savo balaganu jis rengėsi apkeliauti visą Europą, visą pasaulį. Rengs parodas muziejuose, privačiai rodys mokslininkams, o gal ir valstybių vadovams, ir visi jam klos pinigėlį, pinigai tekės nenutrūkstama srove.

Apie savo sėkmę jis nepasakojo niekam, net mylimajai Marikai — mažajai šokėjai, dirbusiai su kobromis ir pelkių gyvatėmis, su pačiomis pavojingiausiomis gyvatėmis. Žinoma, nuodingos gyvačių liaukos buvo pašalintos, bet publika to neturėjo žinoti, todėl Laslas laikė dar vieną kobrą su neišimtomis nuodų liaukomis. Jis nemokamai demonstravo publikai, kaip nuodingoji kobra užmuša triušius. Taigi nėr ko stebėtis, kad publika mirdavo iš baimės žiūrėdama, kaip gyvatės vyniojasi aplink pusnuogį Marikos kūną. Du ar tris kartus per savaitę Marika leisdavo naktis Laaslo palapinėje, kaip tik praėjusią naktį ji ir buvo pas jį. Dar ir dabar Laslas tebejautė nuovargį po audringų meilės malonumų. Jo mintis nutraukė apsilankęs nepažįstamas žmogus.

— Misteris Bušfeketė?

— Taip, aš. Kuo galiu pasitarnauti?

— Jūs neseniai lankėtės Šveicarijoje?

Laslas bemat sukluso. *"Nejaugi kas matė, kaip pasiėmiau ranką?"*

— O kas... kas yra?

— Jūs važiavote turistiniu autobusu užpraeitą sekmadienį?

— Taip, — nedrąsiai atsakė Laslas.

Robertas su palengvėjimu atsiduso. Galų gale viskas baigta, jis surado paskutinį liudytoją; ėmęsis neįvykdomos užduoties, sėkmingai ją įvykdė. Juk nieko nežinojo apie liudytojus — nei kas jie, nei iš kur, o vis dėlto juos surado. Robertas pajuto, jog nuo jo pečių nukrito didžiu-

lis akmuo. Dabar jis jau laisvas, grįš namo ir pradės gyventi iš naujo.

— O kodėl jus domina mano kelionė, misteri?

— Dabar tai ne itin svarbu, — patikino Robertas, iš tikrųjų taip ir buvo. — Aš domėjausi jūsų bendrakeleiviais, misteri Bušfekete, bet dabar manau turįs visą būtiną informaciją ir...

— O, aš galėčiau jums papasakoti apie juos, — tarė Laslas. — Tenai buvo italų dvasininkas iš Orvjeto, vokietis, atrodo, chemijos profesorius iš Miuncheno, rusaitė, dirbanti Kijevo bibliotekoje, Tekso valstijos rančos savininkas iš Veiko, kanadietis bankininkas iš Fort Smito ir kažkoks lobistas Parkeris iš Vašingtono.

"Dieve mano, — pagalvojo Robertas. — *Jei būčiau jį aptikęs pirmutinį, kokią begalę laiko būčiau sutaupęs. Nuostabus žmogus, įsiminė visus keleivius".*

— Jūsų atmintis labai puiki, — pasakė Robertas.

— Taip, — nusišypsojo Bušfeketė. — Ak, ten juk buvo dar viena moteris.

— Rusė?

— Ne, kita. Aukšta, liekna, baltais drabužiais.

Robertas susimąstė. Niekas kitas iš liudytojų neužsiminė apie jokią kitą moterį.

— Jūs greičiausiai klystate.

— Ne, neklystu, — primygtinai teigė Bušfeketė. — Ten buvo dvi moterys.

Robertui tai kažkaip netilpo galvoje.

— Jos ten negalėjo būti.

Bet Laslas atkakliai laikėsi savo.

— Kai fotografas mus fotografavo NSO fone, ji stovėjo visai šalia manęs. — Labai graži, — jis patylėjo. — Užvis įdomiausia, jog aš neatsimenu, kad būčiau matęs ją autobuse. Tikriausiai sėdėjo kur gale. Menu, jog ji buvo labai išblyškusi, ir net šiek tiek dėl to sunerimau.

Robertas paniuro.

— O kai sugrįžote į autobusą, ar ji važiavo kartu?

— Turėčiau pagalvoti. Ne, neprisimenu, kad paskui ją būčiau matęs. Bet galbūt aš tiesiog buvau pernelyg sujaudintas to, ką išvydau, ir nebeatkreipiau dėmesio.

Kažkas nesutapo. *"Argi galėjo būti vienuolika, o ne dešimt liudytojų? Tai reikės išsiaiškinti"*, — pamanė Robertas.

— Dėkoju jums, misteri Bušfekete.

— Džiaugiuosi, kad galėjau padėti.

— Linkiu sėkmės.

— Dėkui, — šyptelėjo Laslas. Sėkmės linkėti jam nebereikėjo, nebereikėjo dabar, kai turėjo tikrą ateivio iš kosmoso ranką.

Vakare Robertas Belami paskutinį kartą paskambino generolio Hiliardui.

— Aš žinau jo pavardę, tai laslas Bušfeketė, balagano savininkas Šoprone, Vengrijoje.

— Tai paskutinis liudytojas?

Robertas sutriko gal sekundę.

— Taip, sere, — jis jau norėjo prabilti apie aštuntąją keleivę, bet nusprendė to nedaryti, kol nepatikrins. Kad ji ten buvo, Robertui atrodė labai jau neįtikėtina.

— Dėkoju, komandore. Puikiai padirbėjote.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NSA VENGRIJOS SAUGUMO DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

10. LASLAS BUŠFEKETĖ — ŠOPRONAS.

PABAIGA.

Jie atėjo naktį, kai balaganas nebeveikė, o po penkiolikos minučių išėjo taip tyliai, kaip ir atėjo.

Laslas Bušfeketė sapnavo stovįs prie įėjimo į didelę baltą palapinę ir žiūrįs į begalinė eilę žmonių prie kasos, perkančių bilietus po penkis šimtus forintų.

"Ateikite tiesiai čia, bičiuliai, pažvelkite į tikrą ateivio iš kosmoso kūno dalį. Tai ne piešinys, ne fotografija, o tikra tikro ateivio ranka. Tik už penkis šimtus forintų pamatysite nepamirštamą reginį".

Paskiau jis gulėjo lovoje su Marika, abudu nuogi. Jis jautė, kaip jos speneliai remiasi į krūtinę, Marika glamonėjo jį, jis jautė pakilusią varpą, ištiesė rankas į Mariką, bet rankos sugriebė kažką žalia ir slidu. Prabudo, atsimerkė ir suriko, o tą akirką kobra kirto jam.

Jo kūną surado kitą rytą, nuodingosios kobros narvelis buvo tuščias.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

VENGRIJOS SAUGUMO TARNYBA NSA DIREKTORIAUS PAVADUOTOJUI.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

10. LASLAS BUŠFEKETĖ, ŠOPRONAS — SUNAIKINTAS.

PABAIGA.

Generolas Hiliardas pakėlė raudonojo telefono ragelį.

— Janusai, aš gavau paskutinį pranešimą iš komandoro Belami. Jis surado paskutinį liudytoją. Visais liudytojais jau pasirūpinome.

— Puiku, aš informuosiu kitus. Noriu, kad jūs imtumėtės paskutinės mūsų plano dalies.

— Imsiuosi nedelsdamas.

"ŽAIBO" TELEGRAMA

VISIŠKAI SLAPTAI.

NSA ITALIJOS, DIDŽIOSIOS BRITANIJOS, TSRS, JAV, ŠVEICARIJOS, KANADOS, VOKIETIJOS SAUGUMO TARNYBŲ DIREKTORIŲ PAVADUOTOJAMS.

VIENINTELIS EGZEMPLIORIUS.

TIK PERSKAITYTI.

TURINYS: "PASAULIO PABAIGOS" OPERACIJA.

11. KOMANDORAS ROBERTAS BELAMI — SUNAIKINTI.

PABAIGA.

Antroji knyga

AUKA

35 skyrius

Penkiolikta diena

Robertą Belami kankino abejonės. Nejaugi buvo dar vienuoliktas liudytojas? *O jeigu buvo, kodėl nė vienas kitų keleivių jo net nepaminėjo?* Klerkas, pardavinėjantis bilietus į turistinį autobusą, žinojo tik septynis keleivius. Robertas buvo įsitikinęs, kad balagano savininkas iš Venrijos suklydo, ir galima tiesiog į jo žodžius nekreipti dėmesio kaip į išmonę, tačiau Robertas buvo pernelyg drausmingas ir negalėjo taip pasielgti. Bušfeketės žodžius reikia patikrinti. Tačiau kaip? Robertas pagalvojo apie Hansą Bekermaną. *Autobuso vairuotojas turėjo žinoti tikslų keleivių skaičių.*

Jis paskambino į "Sanšain Turs", bet kontora buvo uždaryta, o telefonų knygoje Bekermano telefono numerio nebuvo. Robertas nusprendė sugrįžti į Šveicariją ir viską išsiaiškinti. *"Negalima palikti baltų dėmių"*, — pagalvojo jis.

Į Ciūrichą jis atskrido vėlai vakare, oras buvo gaivus ir šaltas, švietė pilnatis. Robertas išsinuomojo automobilį ir jau pažįstamu keliu nuvažiavo į mažą Kapelio kaimelį. Pravažiavęs pro bažnyčią, sustabdė mašiną prie Bekermano namų, įsitikinęs, jog čia atvyko vydamasis šmėklą. Šviesa namuose nedegė, Robertas pabeldė į duris, lukterėjo, vėl pabeldė, jausdamas pradedąs šalti košiant žvarbiam nakties vėjui.

Pagaliau duris atidarė ponia Bekerman, apsirengusi išblukusiu flanelės chalatu.

— Ko norėjote?

— Ar prisimenate mane, ponia Bekerman? Aš reporteris, rašąs straipsnius apie Hansą. Prašom atleisti, kad trukdau jus taip vėlai, bet tai labai svarbu, ir aš norėčiau pasikalbėti su jūsų vyru.

Jo žodžiai ištirpo tyloje.

— Ponia Bekerman?

— Hansas miręs.

Robertas pajuto, kaip kūną pervėrė virpulys.

— Ką?

— Mano vyras miręs.

— Aš... aš labai gailiuosi. Kas nutiko?

— Jo mašina nuvirto nuo skardžio, — jos balsas buvo kupinas širdgėlos. — Tie prakeikti policininkai pasakė esą jis prisigėręs narkotikų.

— Narkotikų? *"Man skrandžio opa. Bet daktarai net negali išrašyti narkotikų skausmui nuslopinti. Aš jiems alergiškas".*

— Policija pasakė, jog tai buvęs nelaimingas atsitikimas?

— Taip.

— O skrodimą darė?

— Darė, organizme surado narkotikų. Kokia nesąmonė.

Robertas nežinojo, ką ir besakyti.

— Labai apgailestauju, ponia Bekerman, aš...

Durys užsidarė, ir Robertas liko vienas šaltos nakties siaučiamas.

"Vieno liudytojo nebėra, tiksliau — jau dviejų. Leslis Moderšedas žuvo per gaisrą". Robertas stovėjo ir mąstė. Du liudytojai nebegyvi, prisiminė Fermos instruktoriaus žodžius: *"Šiandien norėčiau su jumis aptarti dar vieną dalyką — atsitiktinį sutapimą. Mūsų darbe jo nebūna, paprastai toks sutapimas reiškia pavojų. Jeigu kelis kartus susiduriate su tuo pačiu žmogumi ar automobiliu, geriau gelbėkite savo užpakalį. Galimas daiktas, kad jūs įklimpote".*

"Galimas daiktas, kad jūs įklimpote". Robertą draskė prieštaringos abejonės. Tai, kas įvyko, turėjo būti sutapimas, bet... *"Reikia patikrinti tą paslaptingą keleivę".*

Pirmiausia paskambino į Kanadą, į Fort Smitą. Atsiliepė susinervinęs moters balsas.

— Alio?

— Prašyčiau Viljamą Maną.
Pajuto moterį verkiant.
— Atleiskite, bet mano vyras... jo nebėra.
— Aš nesuprantu, ką sakote.
— Jis nusižudė.
"Nusižudė? Tas praktiškasis bankininkas? Velniai griebtų, kas čia dedasi?" Tai, ką jis pagalvojo, buvo neįtikėtina, tačiau... Robertas ėmė skambinti visais telefonais.

— Prašyčiau profesorių Šmitą.
— Ak! Profesorius žuvo per sprogimą laboratorijoje.

— Norėčiau pasikalbėti su Denu Veinu.
— Labai gaila. Prizinis eržilas jį mirtinai sutrypė...

— Prašom Laslą Bušfeketę.
— Balaganas uždarytas, o Laslas miręs...

— Malonėkite Fricą Mandelį.
— Fricas žuvo įvykus nelaimingam atsitikimui...
Pavojaus signalas jau gaudė visu garsu.

— Olgą Romanenko.
— Vargšė mergina, ji buvo, tokia jauna...

— Norėčiau sužinoti, kaip jaučiasi tėvas Patrinis.
— Vargšė jo siela jau aname pasaulyje...

— Aš noriu pasikalbėti su Kevinu Parkeriu.
— Kevinas nužudytas...

Nebegyvi. Visi liudytojai nebegyvi. O juk jisai juos išaiškino ir surado. Kodėl jis nežino, kas dedasi? Ogi todėl, kad šie pašlemėkai laukdavo, kol jis išvažiuos iš šalies, o jau po to žudė savo aukas. Betgi jis pranešinėjo

generolui Hiliardui... *"Aš nenorėčiau, kad dar kas žinotų apie šią užduotį... Jūs kasdien pranešinėsite asmeniškai man".*

Jie panaudojo jį liudininkų paieškai. Kas slypi šešėlyje? Otą Šmitą nužudė Vokietijoje, Hansą Bekermeną ir Fricą Mandelį Šveicarijoje, Olgą Romanenko Tarybų Sąjungoje, Deną Veiną ir Keviną Parkerį Amerikoje. Viljamą Maną Kanadoje, Leslį Moderšedą Anglijoje, tėvą Patrinį Italijoje, o Laslą Bušfeketę Vengrijoje. Vadinasi, su šia operacija susijusios visų tų šalių saugumo tarnybos. Kažkas iš labai aukštų sluoksnių nusprendė, jog katastrofos liudytojai turi mirti. Bet kas? Ir kodėl?

"Tai tarptautinis sąmokslas, ir aš atsidūriau pačiame jo centre".

Robertui buvo sunku patikėti, kad ir jį rengiamasi nužudyti. Juk jisai buvo vienas jų. Bet kol pats neįsitikins tuo, rizikuoti nevertėjo. Pirmiausia reikėjo įsigyti netikrą pasą, o tatai reiškė, jog turįs skristi į Romą pas Riką.

Lėktuve, skrendančiame į Romą, Robertas stengėsi neužmigti. Jis negalvojo apie nuovargį. Pastarųjų penkiolikos dienų įtampa, nesibaigią skraidymai visiškai išsekino jį.

Lėktuvas nutūpė Leonardo da Vinčio aerouoste ir pirmiausia, įėjęs į aerouosto salę, Robertas išvydo Siuzaną. Jis sustojo apstulbęs. Siuzana buvo nusisukusi, ir vieną akimirką jis pamanė apsirikęs, bet paskiau išgirdo jos balsą.

— Ačiū, manęs laukia automobilis.

Robertas priėjo prie jos.

— Siuzana...

Ji atsisuko ir nustebusi įsmeigė akis į jį.

— Robertai! Na ir sutapimas! Puiki staigmena!

— Aš maniau, kad tu Gibraltare, — tarė Robertas.

Siuzana nusišypsojo.

— Taip, mes vykstame tenai, bet Montė turi kažkokių reikalų čia. Išskrendame vakare. O ką tu veiki Romoje?

"Gelbsčiu savo gyvybę".

— Baigiu darbą. *"Tai paskutinė užduotis, brangioji, aš išeinu iš tarnybos. Dabar mudu galėsime visą laiką būti drauge, ir niekas nebapajėgs vėl išskirti mūsų. Mesk Montę ir sugrįžk pas mane".* Bet Robertas negalėjo prisiversti ištarti šių žodžių. Ji buvo laiminga gyvendama naują savo gyvenimą. *"Palik ją ramybėje"*, — pamanė Robertas.

Siuzana atidžiai pasižiūrėjo į jį.

— Tu atrodai išvargęs.

Jis nusišypsojo.

— Teko truputėlį pasibastyti.

Jie žiūrėjo vienas kitam į akis. Vis dėlto juodu juto tarpusavio trauką, jų atmintyje neužgeso troškimų, juoko, mylimo žmogaus ilgesio ugnis.

Siuzana paėmė jį už rankos ir švelniai tarė:

— Robertai. Ak, Robertai. Norėčiau, kad mes...

— Siuzana...

Šią akimirką prie jų priėjo kresnas vyras vairuotojo uniforma.

— Mašina parengta, misis Benks.

Ir po jo žodžių kažkas nutrūko.

— Dėkui, — atsakė Siuzana vairuotojui ir atsigręžė į Robertą. — Atleisk, man jau metas. Prašau tavęs, saugokis.

— Būtinai, — jis pasižiūrėjo jai pavymui. Jis tiek daug norėjo jai pasakyti, labai malonu buvo vėl ją pamatyti, tačiau visą laiką jautė neramią įtampą. Na, aišku! Atsitiktinis sutapimas. *"Dar vienas atsitiktinis sutapimas".*

Sėdęs į taksi, nuvažiavo į "Haslerio" viešbutį.

— Sveiki atvykę, komandore.

— Dėkui.

— Liepsiu berniukui, kad nuneštų jūsų daiktus.

— Lukterkite, — Robertas pasižiūrėjo į laikrodį: dešimt valandų vakaro. Jis labai norėjo nueiti į savo kambarį ir atsigulti miegoti, bet pirmiausia reikėjo pasirūpinti pasu. — Dabar aš dar neisiu į kambarį, bet būčiau dėkin-

gas, jeigu ten nuneštų mano daiktus.

— Gerai, komandore.

Kai Robertas pasisuko eiti, prasivėrė lifto durelės ir iš ten išvirto kvatojantis, šūkaujantis būrys. Aišku, visi gerokai įkaušę. Vienas stiprus raudonveidis vyras pamojo Robertui.

— Sveiks, seni... Kaip einasi?

— Puikiai, — atsakė Robertas. — Tiesiog nuostabiai.

Jis perėjo per vestibiulį ir nuėjo į taksi stovėjimo aikštelę. Jau lipdamas į mašiną, atkreipė akis į įtartiną pilką "Opelį", pastatytą kitoje gatvės pusėje. Tarp dielių ir prašmatnių automobilių jis atrodė nenatūraliai.

— Montės Grapos gatvė, — tarstelėjo Robertas vairuotojui. Visą kelią jis dirsčiojo į užpakalinį stiklą, bet pilkojo "Opelio" nesimatė. *"Aš imu nervintis"*, — pagalvojo Robertas. Kai atvažiavo į Montės Grapos gatvę, Robertas išlipo prie kampo ir atsiskaitydamas su vairuotoju akies kraštelių pastebėjo tolumoje pilkąjį "Opelį", nors galėjo prisiekti, kad tasai nesekė paskui jų mašiną. Susimokėjęs, jis iš lėto nužingsniavo gatve stoviniuodamas prie vitrinų. Dabar jau įsitikino, jog pilkasis "Opelis" pamažu juda paskui jį. Nuo sankryžos Robertas pasuko į vienos krypties eismo gatvę ir žengė priešais transporto važiavimo kryptį. "Opelis" neryžtingai sustojo sankryžoje, po to pavažiavo toliau, aišku, norėdamas užklupti Robertą kitame gatvės gale. Tada Robertas apsisuko ir vėl grįžo į Montės Grapos gatvę. Pilkojo "opelio" niekur nebesimatė.

Robertas susistabdė taksi ir tarė vairuotojui:

— Montičelio gatvė.

Namas buvo senas, neišvaizdus. Robertui daug kartų buvo tekę čia lankytis atliekant įvairias užduotis. Jis palypėjo laiptais ir pabeldė į duris. Kažkas žvilgtelėjo pro akutę, ir po akimirkos durys atsivėrė.

— Robertas! — šūktelėjo atidaręs duris vyras ir apkabino jį. — Kaip klojasi, drauguži?

Vyrui buvo per šešiasdešimt, jo plaukai pražilę, trumpai kirpti, tankūs antakiai, pageltę dantys. Įėjus Robertui, jis uždarė ir užrakino duris.

— Viskas gerai, Rikai.

Rikas neturėjo pavardės. *"Tokiam žmogui kaip aš,* — mėgo girtis jis, — *visai pakanka vien vardo".*

— Kuo galiu tau padėti šį sykį, drauguži?

— Esu užsiėmęs vienu darbeliu ir labai skubu, — pasakė Robertas. — Ar negalėtum padaryti man paso?

Rikas nusišypsojo.

— Argi Romos popiežius ne katalikas? — jis priėjo prie spintelės kambario kampe ir atidarė ją. — Kokią šalį rinktumeisi? — Rikas išėmė pluoštą įvairiaspalvių pasų ir parodė juos Robertui. — Yra graikiškas pasas, turkiškas, jugoslaviškas, angliškas...

— Man reikia amerikietiško, — tarė Robertas.

Rikas ištraukė iš pasų krūvelės pasą mėlynu viršeliu.

— Štai, prašom. Ar patinka Arturo Baterfyldo pavardė?

— Taip.

— Jei atsistotum štai čia prie sienos, nufotografuočiau.

Robertas priėjo prie sienos, o Rikas atsidarė dėžę ir išsiėmė iš jos "Polaroidą". Po minutės Robertas jau apžiūrinėjo savo nuotrauką.

— Aš nešyptelėjau, — pasakė jis.

Rikas nustebęs pasižiūrėjo į Robertą.

— Ką?

— Aš nešyptelėjau. Padaryk kitą fotografiją.

Rikas truktelėjo pečiais.

— Kaip nori.

— Štai šita geresnė, — tarė Robertas žiūrinėdamas kitą fotografiją; pirmąją jis nerūpestingau įsikišo į kišenę.

— Dabar imsimės techninės operacijos, — paskelbė Rikas. Jis priėjo prie varstoto, ant kurio stovėjo nedidelė presavimo mašina, ir įklijavo į pasą nuotrauką.

Kol jisai dirbo, Robertas priėjo prie lango, užvers-

to įvairių plunksnakočių, rašalo buteliukų ir kitokių reikmenų, įsikišo į kišenę skutimosi peiliuką ir mažytę klijų pūslelę.

Rikas apžiūrinėjo savo gaminį.

— Neblogai, — pasakė ir ištiesė pasą Robertui. — Tau kainuos penkis šimtus dolerių.

— Velniai griebtų, jis vertas šios sumos, — patvirtino Robertas ir atskaičiavo dešimtį banknotų po penkiasdešimt dolerių.

— Visada malonu dirbti tokiems žmonėms. Juk žinai, kaip aš jus myliu.

Robertas, be abejo, žinojo, kokia toji meilė. Rikas buvo patyręs "batsiuvys", dirbęs vos ne dešimčiai įvairių vyriausybių ir visoms buvęs ištikimas. Jisai įsidėjo pasą kišenėn.

— Linkiu sėkmės, misteri Baterfyldai, — nusišypsojo Rikas.

— Dėkui.

Kai tik Robertas uždarė duris, Rikas nukėlė telefono ragelį. Visada būdavo kas pasirengęs sumokėti už tokią informaciją.

Paėjėjęs nuo Riko namų gal dvidešimtį jardų, Robertas išsiėmė iš kišenės naująjį pasą ir sudegino jį šiukšlių dėžėje. Kaip tik šitaip, būdamas lakūnas, jis priversdavo priešo raketas sunaikinti netikrą taikinį. Tegu dabar ieško Arturo Baterfyldo.

Staiga tolėliau gatvėje, maždaug už pusės kvartalo, Robertas pastebėjo stovintį pilkąjį "opelį". "To negalėtų būti", — pamanė jis. Robertas buvo įsitikinęs, jog šitas "opelis" vienintelė uodega, sekusi paskui jį, o nuo jos jisai atitrūko. Bet jie vėl susirado jį, tikriausiai kažkaip sugebėjo nustatyti vietą, kur jis yra. Telieka vienintelis atsakas: pasinaudota kokiu nustatymo aparatu, o siųstuvą, perduodantį signalus, turėjo jis. Galbūt tatai įsiūtą jo drabužiuose? Ne, šito padaryti jie negalėjo. Nors kapitonas Dovertis ir buvo kambaryje jam dedantis daiktus, iš anksto jie juk negalėjo žinoti, ką iš drabužių jis pasiimsi-

ąs. Robertas mintyse ėmė perkratinėti viską, ką nešiojosi su savimi: pinigai, raktai, piniginė, nosinė, kredito kortelė... *Kredito kortelė! "Nemanau, kad man jos prireiks, generole". — "Pasiimkite ją ir visada nešiokitės su savimi".*

Niekingas šunsnukis. Dabar aišku, kodėl jie taip lengvai jį surado.

Pilkojo "opelio" jau nebesimatė. Robertas išsiėmė kredito kortelę ir apžiūrėjo ją. Ji storėlesnė nei įprastai dėl kokio vidinio intarpo. *"Puiku,* — pamanė Robertas, — *tiems pašlemėkams teks pasidarbuoti".*

Išilgai gatvės stovėjo kelętas iškraunamų ir pakraunamų sunkvežimių. Robertas apžiūrėjo mašinų numerius. Priėjęs prie raudono sunkvežimio su prancūziškais numeriais ir įsitikinęs, jog niekas jo neseka, kyštelėjo kredito kortelę už užpakalinio borto.

Paskiau susistabdė taksi.

— Prašom į "Haslerio" viešbutį.

Viešbučio vestibiulyje Robertas priėjo prie durininko.

— Prašyčiau pažiūrėti, ar yra vakarinis reisas į Paryžių.

— Gerai, komandore. Gal jums reikia kokios konkrečios aviakompanijos?

— Nesvarbu, bet kokio artimiausio reiso.

— Džiaugiuosi galėdamas jums padėti.

— Dėkui, — Robertas atsigręžė į klerką. — Prašom paduoti 314-o numerio raktą. Po kelių minučių išvykstu.

— Gerai, komandore Belami. — Klerkas nukabino nuo lentos raktą ir kartu su juo ištiesė Robertui voką. — Jums laiškas.

Robertas įsitempė. Ant užklijuoto voko tebuvo užrašyta: komandorui Robertui Belami. Robertas atsargiai apčiupinėjo voką, paskiau pamažu jį atplėšė. Viduje buvo įdėtas reklaminis italų restorano prospektas. Visa tai buvo visiškai nekalta, išskyrus ant voko užrašytą jo pavardę.

— Gal prisimenate, kas atnešė voką?

— Atleiskite, — atsiprašė klerkas, — bet mes šiva-

kar daug dirbome...

Bet tai ir nebuvo svarbu, žmogus, palikęs laišką, tikriausiai niekuo nekrito į akis. Jis paėmė pirmą pasitaikiusį reklaminį prospektą, įdėjo jį į voką, padavė klerkui ir pasižiūrėjo, į kokį langelį įdės voką, šitaip sužinojo kambario numerį. Dabar ten, viršuje, laukia Roberto. Metas pasižiūrėti, kaip atrodo priešas.

Išgirdęs triukšmingus balsus, Robertas atsigręžė ir pamatė įkaušusią kompaniją, su kuria jau buvo susitikęs ankstėliau. Žengdami į viešbutį, jie juokėsi ir traukė dainą. be abejo, dar kur truktelėję. Apkūnus vyras kreipėsi į Robertą.

— Sveikas, vaikine. Pražiopsojai puikų vakarėlį.

Robertas greitai sumetė.

— O ar jūs mėgstate vakarėlius? — paklausė jis.

— O kaipgi!

— Ten viršuje tikras gyvenimas, — tarė Robertas. — Išgėrimai, mergytės — visa, ko tik nori. Eime drauge, vaikinai.

— Iškart atpažinsi amerikietį, vyras apkabino Robertą savo letenomis. — Ar girdėjote, vyručiai? Mūsų bičiulis rengia vakarėlį!

Visu būriu suvirto į liftą ir pasikėlė į trečią aukštą.

— Tie italai iš tikrųjų supranta gyvenimo skonį, — tarė vienas iš kompanijos. Juk jie sugalvojo orgijas, tiesa?

— Aš kaip tik ir rengiuosi parodyti jums tikras orgijas, — pažadėjo Robertas.

Nušurmuliavo prie jo kambario, Robertas įkišo raktą į durų skylutę.

— Ar visi nusiteikę linksmintis?

— Taip. — Visi sutartinai atsiliepė.

Robertas pasuko raktą, staigiai atlapojo duris ir atšoko į šalį. Kambaryje buvo tamsu. Robertas spustelėjo mygtuką. Kambario viduryje stovėjo aukštas liesas žmogus pusiau išsitraukęs iš švarko kišenės "mauzerį" su duslintuvu. Išvydęs didelį būrį žmonių, smalsiai sužiurusių į jį, jis greit stumtelėjo pistoletą atgal į kišenę.

— Ei! O kur gėrimai? — pareikalavo vienas iš kompanijos.

Robertas parodė į nepažįstamąjį.

— Štai jis viską tvarko.

Būrys apspito nepažįstamąjį.

— Kur gėrimai, bičiuli?.. O kur mergytės?..

Vyras pabandė prasimušti prie Roberto, tačiau būrys pastojo jam kelią. Jis bejėgiškai spoksojo, kai Robertas iššoko pro duris ir užrakino jas. Žemyn jis lėkė peršokdamas po laiptelį.

Atlėkęs į vestibiulį, nuskubėjo prie išėjimo, bet jį šūktelėjo durininkas.

— Komandore Belami, aš užsakiau jums bilietą. "Er Frans" reisas 312, išskrenda į Paryžių pirmą valandą nakties.

— Dėkui, nestabteldamas metė Robertas.

Jis išbėgo į nedidelę aikštelę, iš kurios atsivėrė vaizdas į Ispanijos aikštės laiptus. Privažiavęs taksi kaip tik išlaipino keleivį. Robertas įsėdo į mašiną.

— Montės Grapos gatvė, — pasakė.

Dabar jam aišku, kad jį rengiasi nužudyti. "Jiems nebus lengva tai padaryti", — pamanė Robertas. Iš medžiotojo jis virto medžiojamuoju, bet turėjo didžiulį pranašumą. Jie patys jį gerai tam parengė, jis žinojo visus jų būdus, stipriąsias ir silpnąsias puses ir dabar rengėsi visas savo žinias panaudoti prieš juos. Pirmiausia reikia juos suklaidinti, kad pamestų jo pėdsakus. Žmonėms, kurie jo ieškos, bus pasekta kokia pasaka neva jis ieškomas dėl narkotikų kontrabandos, žmogžudystės ar šnipinėjimo. Perspės, kad *jis esąs labai pavojingas, tad geriau ne rizikuoti, o nušauti vietoj.*

— Į geležinkelio stotį, — pasakė Robertas taksi vairuotojui.

Jis medžiojamas, bet jiems nepakako laiko visur išsiuntinėti jo fotografijų, taigi iš veido kol kas jo negalėjo pažinti beveik niekas.

Mašina sustojo.

— Stotis, sinjore, — pasakė taksistas.

— Lukterkite čia kelias minutes, — paprašė Robertas ir atidžiai apžiūrėjo aikštę priešais stotį. Metus pirmą žvilgsnį, atrodė, jog viskas natūralu, niekas nekrito į akis. Taksi bei kitos mašinos atvažiuodavo ir nuvažiuodavo, išsodindamos ir paimdamos keleivius, policininkai darbavosi vaikydami mašinas iš tų vietų, kur stovėti uždrausta. Vis dėlto nežinia kodėl Robertas pastatė ausis ir staiga suprato, kas yra. Tiesiai prieš stoties pastatą, ten, kur stovėti draudžiama, stovėjo trys nekrintatntys į akis sedanai. Mašinos buvo tuščios, o policija į jas nekreipė dėmesio.

— Aš apsigalvojau, — tarė Robertas taksistui. — Veneto gatvė 110 A, — ten jo ieškotų paskutiniu atveju.

JAV ambasada ir konsulatas užėmė rožine spalva dažytą pastatą, kuris fasadu žvelgė į Veneto gatvę iš už juodos geležinės tvoros. Šią valandą ambasada buvo uždaryta, bet kosulato pasų skyrius veikė visą parą. Pirmojo aukšto vestibiulyje už stalo sėdėjo jūsų pėstininkas. Pasirodžius Robertui, jis pakėlė galvą.

— Kuo galėčiau jums padėti, sere?

— Norėčiau paduoti prašymą naujam pasui gauti. Senąjį pamečiau.

— Jūs JAV pilietis?

— Taip.

Pėstininkas parodė į kabinetą vestibiulio gale.

— Jums padės tenai, sere. Paskutinės durys.

— Dėkui.

Kabinete buvo šeši lankytojai, pasiimantys pasus, pranešantys apie jų dingimą arba išsiimantys vizas.

— O man reikia vizos į Albaniją, Ten mano giminės...

— Man reikia naujo paso šiandien, turiu suspėti į lėktuvą...

— Nežinau, kaip atsitiko, tikriausiai palikau Milane...

— Jie ištraukė mano pasą tiesiog iš rankinuko...

Robertas stovėjo ir klausėsi. Vogti pasus Italijoje virto savotišku klestinčiu verslu, čia visada galėjai įsigyti šį dokumentą. Eilės pradžioje stovėjo gerai apsirengęs vidutinio amžiaus vyras. Jis gavo amerikiečio pasą.

— Štai jums naujas dokumentas, misteri Kovenai. Apgailestauju, kad jus ištiko tokia liūdna istorija, Romoje gausybė kišenvagių.

— Tikiuosi, jog šio jie nepavogs, — atsakė Kovenas.

— Taigi saugokite jį, sere.

Robertas pamatė, kad Kovenas įsikišo pasą į švarko kišenę ir apsisuko išeiti. Robertas žengtelėjo prie jo, pavaizdavo užkliuvęs ir atsitrenkė į Koveną vos jo nepartrenkdamas.

— Ak, nuolankiai prašau atleisti, — atsiprašė Robertas ir paskubom pataisė Kovenui švarką.

— Nieko baisaus, — atsakė Kovenas.

Robertas apsisuko, išėjo iš kabineto ir užėjo į vyrų tualetą vestibiulyje. Koveno pasas gulėjo jo kišenėje. Įsitikinęs, jog tualete nieko nėra, įėjo į kabiną, išsitraukė iš kišenės skutimosi peiliuką ir klijų pūslelę, nukniauktą iš Riko. Labai atsargiai nukrapštė nuo paso Koveno fotografiją ir priklijavo savąją, Riko pagamintą. Pasigėrėjo savo darbu. Puiku. Dabar jisai — Henris Kovenas. Po penketo minučių jau buvo Veneto gatvėje, sučiupo taksi ir nulėkė į aerouostą.

Buvo pusė pirmos, kai Robertas išlipo iš taksi. Pirmiausia apsižvalgė tarsi ko ieškotų. iš pirmo žvilgsnio viskas atrodė gan normaliai: nei policijos mašinų, nei įtartinų žmonių. Laukiamojoje salėje per visą jos ilgį tęsėsi įvairių aviakompanijų atatvarai. Atrodė, jog už jų niekas nesislepia ir neslampinėja be darbo, bet vis dėlto sukluso, nors net negalėjo paaiškinti kodėl.

Kitoje salės pusėje buvo aviakompanijos "Er Frans" vieta. Robertas praėjo pro ją ir kreipėsi į moteriškę už "Alitalia" kompanijos stalelio.

— Labą vakarą.

— Labą vakarą. Kuo galiu patarnauti, sinjore?

— Ar negalėtumėte paskelbti per radiją, kad komandoras Robertas Belami prieitų prie telefono automato?

— Žinoma, sinjore, — atsakė moteris ir pakėlė telefono ragelį.

Už kelių metrų stora vidutinio amžiaus moteris skaičiavo savo lagaminus, atkakliai ginčydamasis su aviakompanijos tarnautoju, reikalavusiu primokėti už viršsvorį.

— Amerikoje iš manęs niekuomet nereikalaudavo priemokos už viršsvorį.

— Labai gaila, ponia, bet, jei norite pasiimti visus šituos lagaminus, teks sumokėti.

Robertas prisiartino prie moters, ir tą akimirką per radiją suskambėjo diktoriaus balsas: "Komandore Robertai Belami, prašom prieiti prie telefono automato. Komandore Robertai Belami, prašom prieiti prie telefono automato". Skelbimas nuaidėjo per visą salę.

Pro Robertą ėjo vyras su krepšiu.

— Prašom atleisti, — kreipėsi į jį Robertas.

Vyras atsigręžė.

— Na?

— Girdėjau, kad žmona kviečia mane per radiją, bet, — Robertas parodė į šalia stovėjusios moters lagaminus, — negaliu palikti bagažo.

Jis išsiėmė dešimties dolerių banknotą ir ištiesė jį vyrui.

— Malonėkite nueiti prie telefono automato ir pasakyti jai, kad netrukus atvažiuosiu ir nuvešiu ją į viešbutį. Būčiau jums labai dėkingas.

Vyras pažvelgė į dešimties dolerių kupiūrą.

— Na, gerai.

Robertas stebėjo, kaip šis nuėjo prie telefono automato, nukėlė ragelį ir prisidėjo prie ausies.

— Alio?.. Alio?..

Per sekundę prie jo lyg iš po žemės išdygo ketvertas

žaliūkų juodais drabužiais ir prirėmė vargšelį prie sienos.

— Ei! Kas čia? — riktelėjo jis.

— Ramiai, — perspėjo vienas vyras.

— Ką jūs darote? Nelieskite manęs?

— Netriukšmaukite, komandore, tai nepadės.

— Komandore? Jūs klystate! Aš Melvinas Devis, aš iš Omahos!

— Liaukitės vaidinę kvailį.

— Palaukite! Mane čia siuntė štai tas vyras, kurio jums reikia! — jis parodė į tą vietą, kur stovėjo Robertas.

Bet tenai nieko nebebuvo.

Šalia aerouosto pastato stovėjo pasirengęs išvažiuoti autobusas. Susimaišęs su keleiviais, Robertas įlipo į jį, įsitaisė galinėje sėdynėje ir pasinėrė į apmąstymus, kaip veikti toliau.

Reikėjo pasikalbėti su admirolu Vitakeriu ir pamėginti išsiaiškinti, kas dedasi, kas atsakingas už nekaltų žmonių nužudymą vien tik dėl to, jog jie pamatė tai, ko neturėjo matyti. Gal generolas Hiliardas? Dastinas Torntonas? Ar paslaptingasis Torntono uošvis Vilardas Stounas? Gal jis kaip nors įsipynęs į šią bylą? O Edvardas Sandersonas, NSA direktorius? Ar jie galėjo veikti išvien? O ar ne su prezidentu tai susiję? Robertas turėjo rasti atsaką į šiuos klausimus.

Kelionė autobusu truko valandą. Jam sustojus prie "Ideno" viešbučio, Robertas išlipo.

"Turiu išsmukti iš šios šalies", — pagalvojo jis. Romoje tebuvo vienintelis žmogus, kuriuo Robertas galėjo pasitikėti, — pulkininkas Frančeskas Sezaras, italų saugumo tarnybos galva. Jis ir padės jam išvykti iš Italijos.

Pulkininkas Sezaras užtruko darbovietėje: nenutrūkstamai plaukė telegramos iš įvairių šalių saugumo tarnybų, ir visos jos siejosi su Robertu Belami. Seniau pulkininkas Sezaras dirbo kartu su komandoru Belami ir

labai jį mylėjo. Sezaras atsiduso ir pasižiūrėjo į paskutinę telegramą, gulėjusią prieš jį ant stalo. "Sunaikinti". Šią akimirką į kabinetą įėjo sekretorė.

— Jums skambina komandoras Belami.

Sezaras nustebęs pasižiūrėjo į ją.

— Belami? Asmeniškai?

Palaukęs, kol sekretorė išeis iš kabineto, jis nukėlė telefono ragelį.

— Robertai?

— Čiao, Frančeskai. Velniai griebtų, kas dedasi?

— Ir tu, drauguži, dar klausi? Aš jau užverstas krūva skubių pranešimų apie tave. Ką iškrėtei?

— Čia ilga istorija, — pasakė Robertas, — o aš turiu mažai laiko. Ką sako apie mane?

— Kad tu išėjai iš tarnybos ir dabar nesuvaldai liežuvio plepėdamas apie slaptus dalykus.

— Ką?

— Sako, jog sudarei kažkokį kontraktą su kinais...

— Dieve mano, betgi tai juokinga.

— Kodėl?

— Jiems mano informacijos neabejotinai būtų per mažai.

— Dėl Dievo, Robertai, čia nėr nieko juokinga.

— Supranti, Frančeskai, aš ką tik pasiunčiau į mirtį dešimtį niekuo nekaltų žmonių, o dabar pats turiu tapti vienuoliktu.

— Kur esi?

— Romoje, negaliu išsprukti iš jūsų velniško miesto.

Sezaras kiek laiko patylėjo.

— Kuo galėčiau padėti?

— Reikia kokios saugios vietelės, kur galėtume pasišnekėti ir nuspręsti, kaip man išsidanginus iš šalies.

— Taip, bet privalai būti atsargus. Labai atsargus. Aš pats užvažiuosiu tavęs paimti.

Robertas su palengvėjimu atsiduso.

— Dėkui, Frančeskai, aš to nepamiršiu.

— Kaip sako pas jus Amerikoje, lieki man skolingas. Kur esi?

— "Lido" bare. Transteveryje.

— Lauk tenai, būsiu lygiai po valandos.

— Dėkui, drauguži, — Robertas pakabino ragelį. Priekyje buvo ilga valanda.

Po pusvalandžio du kuklūs automobiliai sustojo per dešimt pėdų nuo "Lido" baro. Kiekvienoje mašinoje sėdėjo po keturis žmones, ginkluotus automatais.

Iš pirmosios mašinos išlipo pulkininkas Sezaras.

— Veikite sparčiau, pageidautina, kad daugiau niekas nenukentėtų.

Keturi žmonės tylomis užsuko už kampo, užstodami išėjimą iš baro į kiemą.

Robertas Belami sekė, kas vyksta, nuo namo stogo kitoje gatvės pusėje. Jis matė, kaip Sezaras ir jo žmonės atstatę ginklus įsiveržė į barą.

"Ką gi, niekšeliai, — pagalvojo Robertas. — *Lošime pagal jūsų taisykles".*

36 skyrius

Šešioliktoji diena
Roma, Italija

Robertas paskambino pulkininkui Sezarui iš Dumo aikštės telefono būdelės.

— Kas nutiko mūsų draugystei? — paklausė Robertas.

— Nebūk naivuolis, mano drauge. Aš taip pat, kaip ir tu, paklūstu įsakymams. Galiu tave patikinti, jog bėgti tau nebėra jokios prasmės. Visose žvalgybos tarnybose ieškomų asmenų sąrašuose tu įrašytas pirmas. Tave medžioja pusė pasaulio šalių saugumo tarnybų.

— Ar ir tu laikai mane išdaviku?

Sezaras atsiduso.

— Nesvarbu, kokia mano nuomonė, Robertai. Asmeniniai santykiai čia niekuo dėti. Aš gavau įsakymą.

— Mane pašalinti?

— Tau būtų geriau pačiam pasiduoti.

— Dėkui, drauguži. Jei prireiks patarimų, paskambinsiu jums, brangusis abate, — Robertas metė ragelį ant svirtelės.

Jis suprato, jog niekada dar nebuvo patekęs į tokį pavojų, jį medžioja mažiausiai šešių šalių saugumo tarnybų agentai.

"Čia turėtų būti medis", — pamanė Robertas, prisiminęs anekdotą apie tigrų medžiotoją: "Didžiulis tigras lėkė tiesiai į mane, ginklanešiai, apimti panikos, išsilakstė, slėptis nebuvo kur, aplink nesimatė nei medžio, nei krūmo. O žvėris vis arčiau ir arčiau. "O kaip jums pavyko išsigelbėti? — paklausė klausytojas. "Aš pribėgau iki artimiausio medžio ir įlipau į jį". — Bet juk sakėte, kad tenai nebuvo medžių". — "Nejaugi nesuprantate, jog ten vis dėlto *turėjo* būti medis!". *"Ir man reikia tą medį surasti"*, — pamanė Robertas.

Robertas apžvelgė aikštę, kuri tuo metu buvo ištuštėjusi. Nusprendė, jog atėjo metas pasikalbėti su žmogumi, kuris įstūmė jį į visą šį košmarą, su generolu Hiliardu. Tačiau reikėjo būti be galo atsargiam, šiuolaikiniai elektronikos įrengimai galėjo susekti, iš kur jis skambina. Pamatė tris greta stovinčias telefono būdeles. Puiku. Robertas nerinko generolo Hiliardo asmeninio numerio, kurį tasai jam davė, o surinko Nacionalinio saugumo agentūros komutatoriaus numerį. Kai atsiliepė operatorius, Robertas paprašė sujungti su generolo Hiliardo kabinetu.

Netrukus atsiliepė sekretorė.

— Generolo Hiliardo kabinetas.

— Prašyčiau, nepadėkite ragelio, kviečia tarptautiniam pokalbiui, — tarė Robertas. Jis paliko ragelį kabantį, greit perbėgo į kitą būdelę ir surinko tą patį numerį.

— Generolo Hiliardo kabinetas, — atsakė kita sekretorė.

— Nepadėkite ragelio, laukite tarptautinio pokalbio, — pasakė Robertas, nulėkė į trečią būdelė ir vėl surinko numerį. Dabar atsiliepė jau trečia sekretorė.

— Skambina komandoras Belami, aš norėčiau pasikalbėti su generolu Hiliardu, — tarė Robertas.

Sekretorės balse pajuto nuostabą.

— Palaukite minutėlę, komandore, — ji spustelėjo selektoriaus mygtuką. — Generole, trečioji linija, komadoras Belami.

Generolas Hiliardas atsisuko į Harisoną Kelerį.

— Belami trečiojoje linijoje, skubiai pasekite, iš kur skambina.

Harisonas Keleris prišoko prie telefono, stovėjusio ant šoninio stalelio, ir surinko kiaurą parą dirbančio Ryšių centro numerį. Atsiliepė budintis karininkas.

— Ryšių centras, Adamsas klauso.

— Kiek laiko prireiks išsiaiškinti, iš kur mums skambina?

— Vienos ar dviejų minučių.

— Veikite, generolo Hiliardo kabinetas, trečioji linija. Aš lauksiu prie telefono, — jis pasižiūrėjo į generolą ir linktelėjo.

Generolas Hiliardas pakėlė telefono ragelį.

— Čia jūs, komandore?

Ryšių centre Adamsas įtraukė telefono numerį į kompiuterį.

— Aš pagalvojau, jog atėjo metas pasikalbėti, generole, — tarė Robertas.

— Džiaugiuosi, kad man paskambinote, komandore. O kodėl jūs neatvykote čia aptarti situacijos? Galiu pasiųsti jums lėktuvą...

— Ne, dėkui. Lėktuvai dažnai dūžta, generole.

Ryšių centre dirbo elektroninė sistema, kompiuterio ekrane pradėjo švytėti AX 122-C... AX 123-C...

— Na, kaip? — sušnibždėjo į ragelį Keleris.

— Niū Džersio ryšių centras susijungė su Vašingtonu, sere; čia tarptautinis skambutis, nepadėkite ragelio.

Kompiuterio ekrane viskas išnyko, po to pasirodė užrašas "Tarptautinė ryšių linija Nr. 1".

— Skambina iš Europos, dabar nustatysime, iš kokios šalies.

— Komandore Belami, man rodos, įvyko kažkoks nesusipratimas. Aš siūlyčiau...

Robertas pakabino ragelį.

Generolas atsigręžė į Kelerį.

— Nustatėte?

— Na, kaip? — pasiteiravo Keleris Adamso.

— Mes jo nepagauname.

Robertas įėjo į antrąją būdelę ir pakėlė ragelį.

— Komandoras Belami skambina antrąja linija, — pasigirdo sekretorės balsas.

Hiliardas ir Keleris susižvalgė, generolas paspaudė antrosios linijos mygtuką.

— Komandoras?

— Leiskite man pateikti siūlymą, — tarė Robertas.

Generolas ranka pridengė mikrofoną.

— Tegu vėl paseka.

— Jisai vėl skambina, antroji linija, veikite sparčiau, — Adamsui šnibžtelėjo Keleris.

— Klausau jūsų, komandore, — pasakė Hiliardas.

— Siūlymo esmė ta, generole, kad visus savo žmones jūs atšaukiate. Nedelsdamas.

— Tikriausiai jūs tiesiog nesuprantate situacijos, komandore. Mes galėtume tai aptarti, jeigu...

— Aš žinau, kaip jūs rengiatės aptarti. Įsakyta mane likviduoti. Aš noriu, kad jūs atšauktumėte šį įsakymą.

Ryšių centro kompiuterio ekrane išniro nauji užrašai: AX 155-C... Atlanto linija Nr. 1... 301 linija... Roma...

— Susekėme, perdavė Adamsas telefonu, — jis skambina iš Romos.

— Reikia telefono numerio ir vietovės, kur jis yra, — pasakė Keleris.

Romoje Robertas metė žvilgsnį į laikrodį.

— Jūs davėte man užduotį, ir aš ją įvykdžiau, — tarė jis.

— Puikiai pasidarbavote, komandore. Aš kaip tik ir norėjau...

Ragelyje pasigirdo pypčiojimai. Generolas atsisuko į Kelerį.

— Jis vėl pakabino ragelį.

— Susekėte? — pasiteiravo Keleris Adamso.

— Mums pritrūko laiko, sere.

Robertas perėjo į kitą būdelė ir nukėlė ragelį.

— Komandoras Belami, pirmoji linija, generole, — per selektorių prabilo sekretorė.

— Suraskite tą pašlemėką! — suriaumojo generolas ir čiupo ragelį. — Klausau jūsų, komandore.

— Klausykite manęs, generole, labai atidžiai klausykite. Jūs užmušėte daugelį nekaltų žmonių; jeigu neatšauksite savo agentų, aš kreipsiuosi į informacijos priemones ir papasakosiu, kas dedasi.

— Nepatariu jums to daryti, jei nenorite, kad kiltų pasaulinė panika. Ateiviai realiai egzistuoja, ir prieš juos mes esame beginkliai. Jie pasirengę veikti. Jūs nė neįsivaizduojate, kas įvyktų, jei ši žinia prasismelktų į viešumą.

— Jūs irgi neįsivaizduojate, — atkirto Robertas. — Aš nepaliksiu jums jokio šanso. Baikite medžioję mane. Jei dar bent sykį pasikėsinsite į mano gyvybę, kreipsiuosi į spaudą.

— Gerai, — pasakė generolas Hiliardas. — Jūs laimėjote, aš atšauksiu savo įsakymą. Mes galime...

— Jūsų sekimo tarnyba tikriausiai neriasi iš kailio, — pertraukė jį Robertas. — Linkiu sėkmės.

Ryšys nutrūko.

— Išsiaiškinote? — riktelėjo į telefoną Keleris.

— Beveik, sere, — atsakė Adamsas. — Jis skambi-

no iš Romos centro, kaskart vis kitais numeriais.

— Na, kaip? — paklausė Hiliardas su lūkesčiu žvelgdamas į Kelerį.

— Labai apgailestauju, generole. Tepavyko nustatyti viena: jisai Romoje. Ar jūs tikite jo grasinimu? Ar baigsime ji medžioję?

— Ne. Mes jį sunaikinsime.

Robertas vėl sumetė mintyse savo galimybes, jos buvo niekingai menkos. Jo ieškos aerouostuose, geležinkelio stotyse, autobusų stotyse ir automobilių nuomos agentūrose. Į viešbučius irgi negalima kišti nosies, nes italų saugumo tarnyba jau tikriausiai išsiuntinėjo į juos fotografijas. O vis dėlto reikėjo kaip nors išsprukti iš Romos. Jam reikėjo priedangos, geriausia bendrakeleivės, jie neatkreips dėmesio į vyrą, lydimą moters. Taigi pirmiausia reikia susirasti moterį.

Prie kampo stovėjo taksi. Robertas susišiaušė plaukus, perkreipė kaklaraištį ir netvirtu žingsniu priėjo prie mašinos.

— Ei! — riktelėjo jis. — Klausyk!

Vairuotojas nedraugiškai pasižiūrėjo į jį.

Robertas išsitraukė iš kišenės dvidešimties dolerių banknotą ir kyštelėjo vairuotojui į delną.

— Ei, bičiuli, reikėtų ką trinktelti. Supranti, ką sakau? Velniai griebtų, ar šneki angliškai?

Taksistas žvilgtelėjo į banknotą.

— Jums reikia moters?

— Atspėjai, vaikine. Man reikia moters.

— Sėskitės, — tarė vairuotojas.

Robertas atsidrėbė į užpakalinę sėdynę, ir mašina pajudėjo. Pažvelgęs pro užpakalinį stiklą, jis įsitikino, jog niekas jo neseka. *"Tavęs ieško pusės pasaulio šalių saugumo tarnybos"*. Tai nebuvo tušti žodžiai — jie gavo įsakymą nužudyti jį.

Po dvidešimt minučių atvažiavo į Tor di Ountą — Romos viešnamių kvartalą, kuriame gyveno prostitutės ir

suteneriai. Vairuotojas sustabdė mašiną prie kampo.

— Čia rasite moterį, — tarė jis.

— Dėkui, bičiuli, — Robertas dar sumokėjo pagal skaitiklio parodymą ir išlipo iš taksi, kuris tuoj pat nurūko.

Apsižvalgė aplinkui. Policijos nebuvo, tematė kelias mašinas, o daugiausia pėsčiuosius. Gatve vaikštinėjo per dešimt prostitučių. Atsižvelgdama į moralistų reikalavimus, policija kartą per du mėnesius suvarydavo prostitutes iš prašmatnios Veneto gatvės į šį rajoną, kad netrukdytų senoms aristokratėms ramiai gurkšnoti arbatą "Donyje". Daugelis prostitučių buvo gan patrauklios ir skoningai apsirengusios, viena jų Robertui ypač krito į akį.

Jai greičiausiai buvo vos per dvidešimt, plaukai ilgi, tamsūs, dėvėjo juodą sijonėlį, baltą palaidinukę ir kupranugario vilnos megztuką. Robertas spėjo, kad ji antraeilė aktorė arba manekenė.

Jinai metė žvilgsnį į Robertą, ir jis priėjo.

— Ei, mažyte, — kliūvančiu liežuviu ištarė jis, — ar kalbi angliškai?

— Taip.

— Puiku. Mes galėtume nuostabiai praleisti laiką.

Ji šyptelėjo, sumišusi dėl to, jog Robertas atrodė girtas.

— Gal tau pirmiausia reikėtų prablaivėti? — angliškai ji kalbėjo su minkštu itališku akcentu.

— Ei, aš visai blaivus.

— Tatai tau kainuos šimtą dolerių.

— Sutarta, mažyte.

— Tad eime. Čia, tiesiai už kampo, yra viešbutis.

— Nuostabu. Kuo esi vardu, paukštyte?

— Pjera.

— O aš Henris.

Tolumoje pasirodė policijos automobilis, kuris važiavo jų link.

— Einam iš čia.

Kitos moterys pavydžiais žvilgsniais nulydėjo Pjerą

su jos klientu amerikiečiu.

Viešbutis, žinoma, ne "Hasleris", bet spuoguotas vaikinas už atatvaro nereikalavo paso. Jis tik akimirką kilstelėjo galvą paduodamas Pjerai raktą.

— Penkiasdešimt tūkstančių lirų.

Pjera pasižiūrėjo į Robertą, jis išsiėmė iš kišenės pinigus ir padavė klerkui.

Kambaryje stovėjo plati lova, mažas stalelis, dvi medinės kėdės, virš kriauklės kabojo veidrodis. Prie durų prikalta kabykla drabužiams.

— Turi sumokėti iš anksto.

— Be abejo, — Robertas atskaičiavo šimtą dolerių.

— Ačiū.

Pjera pradėjo nusirenginėti, o Robertas nuėjo prie lango, praskleidęs užuolaidos kraštelį, žvilgtelėjo į gatvę. Atrodo, viskas normalu. Robertas vylėsi, jog dabar jo persekiotojai vaikosi raudonąjį sunkvežimį, grįžtantį į Prancūziją, į kurį jis įkišo keistą kredito kortelę. Jis paleido užuolaidą ir atsisuko. Pjera jau buvo visiškai nuoga, jos kūnas — stebėtinai gražus: standžios jaunos krūtys, aptakios šlaunys, plonas liemuo, ilgos dailios kojos.

Ji pasižiūrėjo į Robertą.

— O tu, Henri, kodėl nesirengi?

Reikėjo kaip nors išsisukti.

— Tiesą pasakius, man rodos, jog truputėlį padauginau, taigi iš manęs nebus nieko gera.

Pjera nustebusi pasižiūrėjo į jį.

— O kodėl gi tu?..

— Jei aš pamiegočiau, iš ryto mudu galėtume pasimylėti.

Pjera truktelėjo pečiais.

— Aš turiu dirbti, aš prarasiu pinigus...

— Nesijaudink, tuo pasirūpinsiu aš, — jis išsitraukė iš kišenės kelis šimto dolerių banknotus ir ištiesė jai. — Tiek pakaks?

Pjera mąsliai pasižiūrėjo į pinigus. Pasiūlymas buvo labai viliojantis, lauke šalta, o sekasi nekaip. Bet, kita vertus, šis vyras keistokas. Visų pirma jis neatrodo per daug girtas, gražiai apsirengęs, pinigingas, gali nusivežti ją į padorų viešbutį. "Gerai, kad jį kur velnias!" — nusprendė ji.

— Bet mums teks miegoti vienoje lovoje, — pasakė Pjera.

— Na, ir labai gerai.

Ji pamatė, kaip Robertas vėl priėjo prie lango ir praskleidė užuolaidą.

— Ar ko ieškai?

— Šiame viešbutyje yra durys į kiemą?

"Kur aš įsipainiojau?" — pagalvojo Pjera. Geriausią jos draugę nužudė, kai ji atsitiktinai susidėjo su plėšikais. Nuo tol Pjera pasirinkdavo klientus baimindamasi. Šitas vyras ją stebino. Į kriminalinį nusikaltėlį jis nepanašus, o vis dėlto...

— Taip, yra, — atsakė ji.

Staiga pasigirdo riksmas, Robertas staiga atsisuko. Rėkė moteris itališkai, o riksmas sklido iš gretimo kambario pro ploną sieną.

— Kas čia? — Roberto širdis ėmė tankiai daužytis.

Pjera nusijuokė.

— Ji rėkia iš pasitenkinimo, rėkia, jog baigė jau trečią kartą.

Robertas išgirdo lovos gorgždesį.

— Ar negulsi? — paklausė Pjera. Ji stovėjo nuoga ir nepatikliai žiūrėjo į Robertą.

— Tuojau, — jis prisėdo ant lovos.

— O nusirengti negalvoji?

— Ne.

— Na, kaip sau nori, — Pjera priėjo prie lovos ir atsigulė šalia Roberto. — Tikiuosi, neknarki?

— Pasakysi man rytoj rytą.

Miegoti Robertas neketino, pernakt jis turėjo kontroliuoti gatvę, kad būtų tikras, jog jie dar neprisikapstė

iki šio viešbučio. Aišku, tikrins ir tokius mažus, trečios eilės viešbučius, bet tai užtruks ilgokai, o yra daugybė vietų, kuriomis jiems reikia pasirūpinti pirmiausia. Jisai gulėjo jausdamas nuovargį visame kūne, paskiau minutėlę užsimerkė, kad pailsėtų, ir užmigo. Jis vėl buvo namie, savo lovoje, greta jautė šiltą Siuzanos kūną. *"Ji sugrįžo,* — pagalvojo laimingas. — *Ji sugrįžo pas mane. Vaikuti, be tavęs man buvo taip ilgu".*

Septynioliktoji diena
Roma, Italija

Robertą pažadino krintantys į akis saulės spinduliai. Jis greit pašoko lovoje nenuovokiai apsižvalgydamas ir nesuprasdamas, kur esąs. Pamatęs Pjerą, viską prisiminė ir nurimo. Pjera stovėjo prie veidrodžio ir šukavosi.

— Labas rytas, — tarė ji. — Tu neknarkei.

Robertas pasižiūrėjo į laikrodį: devynios, jis prarado daug brangaus laiko.

— Gal nori imtis meilės? Juk užmokėjai už tai.

— Dėl to nesijaudink.

Nuoga Pjera erzindama jį priėjo prie lovos.

— Tikrai nenori?

"Aš neįstengčiau, net ir norėdamas", — pagalvojo Robertas.

— Taip, nenoriu, — atsakė jis.

— Kaip sau nori, — pasakė Pjera ir, pradėdama rengtis, lyg tarp kitko paklausė. — O kas tokia Siuzana?

Klausimas užklupo jį netikėtai.

— Siuzana? O kodėl klausi?

— Per miegus kalbėjai apie ją.

Robertas prisiminė savo sapną: Siuzana sugrįžo pas jį, galbūt tai geras ženklas. *"Juk ji mano žmona, vieną gražią dieną ji pavargs nuo to pinigų maišo ir grįš pas mane. Jeigu, žinoma, iki tol aš tebebūsiu gyvas".*

Jis priėjo prie lango, truputį atitraukė užuolaidą ir pažvelgė. Gatvė buvo pilna žmonių, prekybininkai atidarinėjo parduotuves.

Metas pradėti veikti pagal savo planą. Robertas atsisuko į merginą.

— Pjera, ką pasakytum, jei pasiūlyčiau kartu su manimi vykti į mažytę kelionę?

Ji įtariai pasižiūrėjo į jį.

— Kelionę... kur?

— Man reikia vykti į Veneciją tarnybiniais reikalais, keliauti vienas baisiai nemėgstu. Tau patinka Venecija?

— Taip...

— Na štai ir gerai. Aš apmokėsiu už visą laiką, kurį skirsi man, ir mes nuostabiai pailsėsime drauge, — jis vėl pažvelgė į langą. — Ten yra nuostabus "Kipriano" viešbutis.

— Tai tau atsieis tūkstantį dolerių per dieną, — pasakė Pjera, nors ir buvo pasirengusi nusileisti iki penkių šimtų.

— Sutarta, — Robertas atskaičiavo du tūkstančius. — Imk pradžiai.

Pjerą vėl ėmė kamuoti abejonės, ji įtarė, jog čia ne viskas švaru, bet pinigų jai reikėjo, o pradžia buvo daug žadanti.

— Gerai, — sutiko ji.

— Tad eime.

Pjera atkreipė akis į tai, kad Robertas atsargiai apsidairė į abi puses prieš išeidamas iš viešbučio į gatvę. *"Jis tikrai nuo kažko slapstosi,* — pamanė ji, — *tikriausiai man geriau neįsivelti".*

— Klausyk, aš abejoju, ar važiuoti su tavimi į Veneciją...

— Mes puikiai praleisime laiką, — patikino ją Robertas.

Tiesiai prieš viešbutį kitoje gatvės pusėje jis pamatė juvelyrinę parduotuvę.

Paėmęs Pjerą už rankos, Robertas tarė:

— Eime, aš nupirksiu tau ką nors gražaus.

— Bet...

Robertas pervedė ją per gatvę ir įsivedė į parduotuvę.

— Labą rytą, sinjore, — kreipėsi į jį pardavėjas iš už prekystalio. — Kuo galiu pasitarnauti?

— Mes ieškome kokios puošmenos ledi, — jis atsigręžė į Pjerą. — Ar tau patinka smaragdai?

— Aš... taip.

— Ar turite smaragdų apyrankę? — pasiteiravo pardavėjo Robertas.

— Taip, sinjore, yra nuostabi smaragdų apyrankė, — jis priėjo prie įstiklintos spintelės ir išėmė apyrankę. — Pats geriausias mūsų daiktelis. Penkiolika tūkstančių dolerių.

Robertas pasižiūrėjo į Pjerą.

— Ar tau patinka?

Pjera, netekusi žado, tik linktelėjo atsakydama.

— Mes jį imame, — tarė Robertas ir ištiesė pardavėjui tarnybinę kredito kortelė, gautą Karinės jūrų žvalgybos valdyboje.

— Prašom luktelti minutėlę, — pardavėjas dingo kitame kambaryje. Sugrįžęs pklausė:

— Įpakuoti?..

— Nereikia, mano draugė jį nešios, — Robertas užmovė apyrankę iš nuostabos įsispoksojusiai į jį Pjerai ant rankos. — Ji gerai tiks Venecijoje, ar ne?

Pjera atsakydama nusišypsojo.

— Labai.

Kai jie atsidūrė gatvėje, Pjera kreipėsi į Robertą.

— Aš... aš nežinau, kaip tau atsidėkoti.

— Norėčiau, kad puikiai praleistum laiką. Ar turi mašiną?

— Ne. Turėjau senutę, bet ją nuvarė.

— O vairuotojo teises tebeturi?

Pjera nustebusi pasižiūrėjo į jį.

— Taip, bet kas iš jų, kai neturi mašinos?

— Pamatysi. Važiuojam iš čia, — Robertas sustabdė taksi. — Prašyčiau į Po gatvę.

Sėdėdama automobilyje, Pjera atidžiai apžiūrinėjo Robertą. Kodėl jis taip troško, kad ji sudarytų jam kompaniją? Juk jis net neprisilietė prie jos. O galbūt?..

— Sustokite, — paprašė Robertas vairuotojo neprivažiavus šimto jardų iki "Mardžori" automobilių nuomos agentūros. — Mes lipsime čia, — tarė jis Pjerai, užsimokėjo vairuotojui ir palaukė, kol taksi nuvažiuos. Paskiau ištiesė Pjerai storą pluoštą pinigų. — Aš noriu, kad išnuomotum automobilį mums. Paprašyk "Fiato" ar "Alfa romeo", sakyk, jog mašinos reikia keturioms penkioms dienoms. Pinigų čia pakaks. Mašiną nuomok savo vardu. Aš lauksiu tavęs bare kitapus gatvės.

Arčiau nei už aštuonių kvartalų nuo automobilių nuomos agentūros du sekliai kamantinėjo susinervinusį raudonojo sunkvežimio su prancūziškai numeriais vairuotoją.

— Niekaip nesuprantu, kaip ta velnio kortelė pateko į mano sunkvežimio kėbulą, — rėkė vairuotojas. — Tikriausiai ją ten įkišo koks pamišėlis italas.

Sekliai susižvalgė.

— Einu paskambinti, — tarė vienas.

Frančeskas Sezaras sėdėjo prie savo darbo stalo ir apmąstė pastaruosius įvykius. Gauta užduotis anksčiau jam atrodė labai paprasta. *"Jūs lengvai jį surasite. Kai reikės, pasinaudosite vietos nustatymo aparatūra, ir ji tiesiai atves jus pas jį".* Akivaizdu, jie nepakankamai įvertino komandorą Belami.

Stambus pulkininko Frenko Džonsono kūnas įsispraudė į fotelį generolo Hiliardo kabinete.

— Pusė agentų ieško jo po visą Europą, — pasakė generolas Hiliardas, — tačiau kol kas labai nesėkmingai.

— Čia negalima kliautis vien sėkme, — pastebėjo pulkininkas Džonsas. — Belami ypač patyręs.

— Mums žinoma, jog jis Romoje. Tas kalės vaikas ką tik ten pirko apyrankę už penkiolika tūkstančių dolerių. Bet mes užtvėrėme visus kelius, jam nepavyks išsprukti iš Italijos. Pasą jis išsiėmęs Arturo Baterfyldo pavarde.

Pulkininkas Džonsonas palingavo galvą.

— Kiek pažįstu Belami, jūs klystate dėl šios pavardės. Reikia remtis prielaida, kad jis nedarys to, ko iš jo tikitės jūs. Mes ieškome geriausio savo srities specialisto. Jei yra kokia vietelė, į kurią galima prasiskverbti, Belami ten prasiskverbs. Jei yra vieta, kur galima pasislėpti, jis pasislėps ten. Užvis geriausia, ką mes galėtume padaryti, išrūkyti jį iš tos slaptavietės ir išvyti į atvirą erdvę. Šiuo metu situaciją kontroliuoja jis, bet mes privalome atimti iš jo iniciatyvą.

— Jūs manote, jog vertėtų kreiptis į viešąją informaciją ir spaudą?

— Visai teisingai.

Generolas Hiliardas nepatenkintas perkreipė lūpas.

— Tai gali būti pavojinga, juk negalime patys savęs demaskuoti.

— O mes čia ir būsime niekuo dėti. Paskelbsime, kad jis ieškomas dėl narkotikų kontrabandos, taigi įjungsime į paieškas Interpolą ir visų Europos šalių policiją. O patys liksime nuošalyje.

Generolas Hiliardas minutėlę susimąstė.

— Tatai man patinka.

— Štai ir gerai. Aš važiuoju į Romą, pats vadovausiu medžioklei, — atsisveikindamas tarė pulkininkas.

Grįžęs į savo kabinetą, pulkininkas Džonsonas susimąstė. Be abejonės, jis ėmėsi pavojingo žaidimo, bet jam būtinai reikėjo surasti komandorą Belami.

37 skyrius

Robertas klausėsi telefono signalų ragelyje. Vašingtone dabar šešios valandos ryto. *"Visada man tenka žadinti senį"*, — pamanė jis. Po šeštojo signalo ragelį pakėlė admirolas.

— Klausau.

— Admirole, aš...

— Robertas! Ką?

— Nieko nekalbėkite, galbūt jūsų telefono klausosi. Šnekėsiu trumpai. Tiesiog norėčiau pasakyti, kad netikėtumėte jokiais paistalais, kuriuos skleidžia apie mane. Aš norėčiau, kad jūs išsiaiškintumėte, kas dedasi. Galimas daiktas, vėliau man prireiks jūsų pagalbos.

— Žinoma, Robertai, visa, ką galėsiu...

— Aš žinau.

Robertas padėjo ragelį, susekti skambutį per tokį trumpą laiką neįmanoma. Jis pamatė, jog prie baro durų privažiavo žydras "fiatas", už vairo sėdėjo Pjera.

— Pasislink, — paprašė Robertas, — aš pats sėsiu už vairo.

Pjera užleido vairuotojo vietą jam.

— Na, ar vykstame į Veneciją? — paklausė ji.

— Taip, bet pirmiausia mums teks pakeliui keletą kartų stabtelti. — Robertas nusprendė, jog reikės palikti klaidinančių pėdsakų. Jis pasuko į Rosinio gatvę ir privažiavo prie transporto agentūros. — Luktelk, po minutės sugrįšiu.

Pjera pasižiūrėjo, kaip jis įžengė į agentūrą. *"Aš galėčiau paprasčiausiai imti ir nuvažiuoti,* — pamanė ji, — *ir jis daugiau niekada manęs nebepamatytų. Bet ši velnio mašina paimta mano vardu. Prakeikimas!"*

Robertas priėjo prie moters už stalelio.

— Laba diena, kuo galėčiau padėti? — paklausė ji.

— Aš komandoras Robertas Belami, rengiuosi truputėlį pakeliauti, Norėčiau užsisakyti keletą bilietų.

— Dėl to mes ir dirbame, sinjore, — moteris nusi-

šypsojo. — Kur jūs nusiteikę vykti?

— Man reikia bilieto į lėktuvą pirma klase iki Pekino.

— Kada norėtumėte išskristi?

— Penktadienį.

— Labai gerai, — ji spustelėjo kelis kompiuterio klaviatūros mygtukus. — Yra reisas "Er Čaina", išskrenda penktadienio vakare, septynios keturiasdešimt.

— Man visiškai priimtina.

Ji paspaudė dar kažkokius mygtukus.

— Jūsų užsakymas patvirtintas. Mokėsite grynais?..

— Bet aš dar ne viską pasakiau. Man reikia ir bilieto traukiniu į Budapeštą.

— Kokiai dienai, komadore?

— Kitam pirmadieniui.

— Kieno vardu?

— Mano.

Moteris nustebusi pasižiūrėjo į jį.

— Betgi jūs penktadienį skrendate į Pekiną...

— Aš ir dabar dar nebaigiau, — mandagiai pertraukė ją Robertas. — Man reikia dar lėktuvo bilieto į Majamį Floridos valstijoje, šekmadieniui.

Moteris įbedė žvilgsnį į jį nieko nesuprasdama.

— Sinjore, jeigu čia kokia...

Robertas išsiėmė tarnybinę kredito kortelė ir parodė ją moteriai.

— Bilietus aš apmokėsiu šia kortele.

Ji dar kurį laiką žiūrėjo į jį, paskiau atsiprašė, nuėjo į kitą kambarį ir po keleto minučių sugrįžo.

— Viskas gerai, džiaugiamės galėdami jums pasitarnauti. — Visus užsakymus įforminti viena pavarde?

— Taip. Komandoro Roberto Belami vardu.

— Labai gerai.

Robertas žiūrėjo, kaip ji spaudo klaviatūros mygtukus, o po minutės spausdintuvas išmušė tris bilietus.

— Prašyčiau visus bilietus įdėti į atskirus vokus, —

tarė Robertas.

— Žinoma. Ar nenorėtumėte, kad juos išsiųstume jums?

— Ne, aš pasiimu dabar.

— Gerai, sinjore, — ji padavė jam tris vokus. — Linkiu malonios kelionės... kelionių...

— Dėkui, — šyptelėjo Robertas. Netrukus jis jau sėdėjo mašinoje prie vairo.

— Ar jau važiuojam? — paklausė Pjera.

— Dar keletą kartų stabtelsime pakeliui, — atsakė Robertas.

Pjera pastebėjo, kaip prieš važiuodamas jis įdėmiai apžvelgė gatvę.

— Norėčiau, kad tu kai ką man padarytum, — paprašė Robertas.

"Na štai, prasideda, — pagalvojo Pjera, — *jis paprašys padaryti kažką siaubinga".*

— O ką? — paklausė ji.

Jie sustojo prie "Viktorijos" viešbučio, Robertas padavė Pjerai vieną voką.

— Noriu, kad nueitum ir užsakytum kambarį komandoro Belami vardu. Pasakyk, jog esi jo sekretorė, o jis pats atvažiuos po valandos, bet tu pageidautum tučtuojau užeiti į kambarį ir jį apžiūrėti. Įėjusi į kambarį, palik ant stalo šį voką.

Jinai nustebusi pasižiūrėjo į jį.

— Ir viskas?

— Ir viskas.

Šio žmogaus veiksmai buvo beprasmiai, jai rūpėjo, ką sumanė tas beprotis amerikietis. *"Kas gi tasai komandoras Robertas Belami?"* Pjera išlipo iš mašinos ir nuėjo į viešbutį. Ji truputėlį nervinosi, kadangi per savo veiklos laikotarpį ne kartą buvo išmesta iš pirmaklasių viešbučių. Bet klerkas už aptvaro pasitiko ją mandagiai.

— Kuo galėčiau pasitarnauti, sinjora?

— Aš komandoro Roberto Belami sekretorė, noriu

užsakyti jam kambarį. Jis pats atvyks po valandos.

Durininkas pasižiūrėjo į viešbučio gyventojų knygą.

— Laimė, kad kaip tik turime puikius apartamentus.

— Ar negalėčiau jų pasižiūrėti? — paklausė Pjera.

— Be abejo, aš pasiųsiu ką nors su jumis, kad parodytų.

Vienas durininko padėjėjų nuvedė Pjerą į viršų, jie užėjo į vidų, ir Pjera viską apžiūrėjo.

— Ar jums patinka, sinjora?

— Taip, — ji išsiėmė iš rankinuko voką ir padėjo jį ant kavos stalelio. — Čia aš palieku komandorui.

— Gerai, sinjora.

O vis dėlto smalsumas įveikė ją. Pjera žvilgtelėjo į voką ir rado jame lėktuvo bilietą į Pekiną Roberto Belami pavarde. Įdėjusi bilietą atgal ir palikusi voką ant stalelio, ji nulipo žemyn.

Žydrasis "Fiatas" laukė prie viešbučio durų.

— Ar buvo kokių sunkumų? — pasiteiravo Robertas.

— Ne.

— Stabtelsime dar du kartus ir važiuosime į Veneciją, — pasakė Robertas.

Paskiau sustojo prie "Valadijerio" viešbučio. Robertas padavė Pjerai kitą voką.

— Užsakyk kambarį komandoro Belami vardu, pasakyk, jog jis bus po valandos. Po to...

— Užlipsiu į kambarį ir paliksiu voką.

— Taip.

Šįsyk, įžengdama į viešbutį, Pjera jautėsi drąsiau. *"Reikia elgtis kaip ledi,* — galvojo ji, — *būti oresnei. Velniai griebtų. Čia ir visa paslaptis".*

Viešbutyje būta laisvo kambario.

— Aš norėčiau jo pasižiūrėti, — tarė Pjera.

— Suprantama, sinjora.

Durininko padėjėjas nulydėjo ją į viršų.

— Tai vienas geriausių mūsų kambarių, sinjora.

Kambarys išties buvo prašmatnus.

— Manau, jog tiks, — oriai pareiškė Pjera, — supraskite, komandoras labai svarbi asmenybė.

Ji išsitraukė iš rankinuko antrąjį voką ir pasižiūrėjo, kas jame. Voke buvo bilietas važiuoti traukiniu į Budapeštą su komandoro Roberto Belami pavarde. Ją tatai suglumino. *Koks čia žaidimas?* Ji padėjo voką ant staliuko prie lovos.

— Kaip pasisekė? — paklausė Robertas, jai sugrįžus.

— Puikiai.

— Liko dar kartą stabtelti.

Šį kartą — prie "Leonardo da Vinčio" viešbučio. Robertas padavė jai trečiąjį voką.

— Tu turėtum...

— Aš viską žinau.

— Taip, žinoma, sinjora, mes turime puikius apartamentus, — pasakė jai durininkas. — Kada, sakėte, atvyks komandoras?

— Po valandos, bet aš pirmiausia norėčiau įsitikinti, ar jam patiks tie apartamentai.

— Aišku, sinjora.

Apartamentai buvo dar prašmatnesni už anuos. Viešbučio klerkas parodė jai miegamąjį, kur stovėjo didžiulė lova su baldakimu. *"Kaip gaila, o kad man tektų tokia laimė praleisti čia nors vieną naktį"*, — pamanė Pjera. Ji išėmė trečiąjį voką su lėktuvo bilietu Robertui Belami į Majamį. Voką padėjo ant lovos.

Klerkas nusivedė ją į svetainę.

— Čia yra spalvotas televizorius, — tarė jis ir, priėjęs prie televizoriaus, įjungė jį. Ekrane pasirodė Roberto fotografija, o diktorius skaitė: "... kaip mano Interpolas, šiuo metu jis yra Romoje. Ieškomas dėl kaltinimo tarptautine narkotikų kontrabanda. Laidos vedėjas — Bernardas Šo, "Si En En njuz". Pjera žiūrėjo į ekraną apžavėta. Klerkas išjungė televizorių.

— Ar numeris jums patinka, sinjora?

— Taaip, — nutęsė Pjera. *"Narkotikų kontrabanda!"*

— Tad mes lauksime komandoro.

Pjera, sugrįžusi į automobilį, jau kitomis akimis žiūrėjo į Robertą.

— Dabar jau mes pasirengę, — tarė Robertas ir nusišypsojo.

"Viktorijos" viešbutyje vyras juodu kostiumu vartė gyventojų registracijos knygą. Jis pakėlė galvą ir kreipėsi į klerką.

— Kada apsistojo komandoras Belami?

— Jis dar neatvyko, numerį jam užsakė sekretorė, ji užsiminė, jog jis būsiąs po valandos.

Vyras atsigręžė į savo kompanioną.

— Išsikviesk pastiprinimą ir apsupkite viešbutį. Aš lauksiu viršuje, — jis vėl atsigręžė į klerką. — Atrakinkite apartamentus.

Po trijų minučių klerkas atrakino, vyras juodu kostiumu su pistoletu rankoje atsargiai žengė į priekį. Ten nieko nebuvo. Ant stalo jis pastebėjo voką, pagriebė jį ir perskaitė: "Komandorui Robertui Belami". Patikrino, kas yra voke, ir po minutės jau skambino į saugumo tarnybos štabo būstinę.

Frančesko Sezaro ir pulkininko Džonsono pokalbis pasiekė kulminaciją. Prieš dvi valandas pulkininkas lėktuvu nusileido Leonardo da Vinčio aerouoste, bet jo veide nesimatė nė menkiausio nuovargio.

— Kiek mes žinome, — dėstė Sezaras, — Belami vis dar Romoje. — Mums skambino jau apie trisdešimt žmonių, sakiusių, jog matę jį.

— Ar kas pasitvirtino?

— Ne.

Šią akimirką suskambo telefonas, Sezaras pakėlė ragelį.

— Pulkininke, čia Luidžis, — pasigirdo balsas ragelyje. — Mes jį suradome. Aš esu "Viktorijos" viešbutyje, laikau rankoje jo bilietą į Pekiną. Jis numatęs išskristi penktadienį.

Sezaro balsas suvirpėjo iš susijaudinimo.

— Puiku! Lauk mūsų, atvažiuojame, — jis pakabino ragelį ir atsigręžė į pulkininką Džonsoną. — Mes jį suradome, jis užsiregistravo "Viktorijos" viešbutyje, mano žmonės rado jo bilietą į Pekiną penktadieniui.

— Belami užsiregistravo viešbutyje tikra pavarde? — lėtai ištarė pulkininkas Džonsonas.

— Taip.

— Ir lėktuvo bilietas su jo pavarde?

— Taip, — pulkininkas Sezaras pakilo. — Važiuojame tenai.

Pulkininkas Džonsonas papurtė galvą.

— Negaiškite veltui laiko.

— Kodėl?

— Belami niekuomet...

Vėl suskambo telefonas, Sezaras pagriebė ragelį.

— Pulkininke? Tai Mario, mes suradome Belami. Jis "Valadijerio" viešbutyje, pirmadienį traukiniu išvažiuoja į Budapeštą. Ką mums daryti?

— Aš tau dar paskambinsiu, — pasakė pulkininkas, atsisuko ir pasižiūrėjo į Džonsoną. — Jie rado traukinio bilietą į Budapeštą Belami vardu, aš nesuprantu...

Vėl suskambo telefonas.

— Klausau? — beveik suriko Sezaras.

— Kalba Brunas. Suradome Belami, jis užsiregistravęs "Leonardo da Vinčio" viešbutyje. Sekmadienį rengiasi skristi į Majamį. Ką mums...

— Grįžkite čia, — suriaumojo Sezaras ir sviedė ragelį. — Velniai griebtų, kokį žaidimą jis žaidžia?

Pulkininkas Džonsonas nusišaipė.

— Jis supranta, jog jums teks sutelkti daug žmonių, atitraukti nuo kitos veiklos, argi ne?

— Ką gi mums dabar daryti?

— Gaudyti tą pašlemėką.

Jie važiavo Kasia gatve, paskiau pravažiavo Olžiatą ir pasuko į šiaurę — Venecijos kryptimi. Robertas galvojo, kad policija užtvers visus svarbiausius kelius, vedančius iš Italijos, tačiau jie tikėsis, jog jis vyksiąs į vakarus, į Prancūziją arba Šveicariją. *"Venecijoje aš galėsiu sėsti į katerį su povandeniniais sparnais, nuplaukti iki Triesto, iš ten nusidanginsiu iki Austrijos, o paskiau..."*

Jo mintis nutraukė Pjeros balsas.

— Aš noriu valgyti.

— Ką?

— Mes juk net nepusryčiavome.

— Atleisk, — pasakė Robertas. Jis buvo pernelyg įsigilinęs į savo problemas, kad galvotų apie valgį. — Sustosime prie artimiausio restorano.

Robertas vairavo automobilį, o Pjera stebėjo jį. Dabar ji dar labiau stebėjosi nei anksčiau. Ji gerai pažinojo sutenerių, plėšikų, narkotikų prekeivių pasaulį, bet šis žmogus visai ne jų kompanijos, jis nepanašus į nusikaltėlį.

Privažiavę miestelį, jie sustojo prie nedidelės tratorijos, Robertas pastatė mašiną aikštelėje, Pjera išlipo iš automobilio.

Restoranėlis buvo pilnas žmonių, jų pokalbiai ir indų žvangėjimas kėlė nesibaigiantį triukšmą. Robertas susirado staliuką pasienyje ir atsisėdo veidu į duris. Priėjęs padavėjas ištiesė valgiaraštį.

"Siuzana dabar turėtų būti jachtoje, — pagalvojo Robertas, — *galbūt aš turiu paskutinį šansą pasikalbėti su ja".*

Pjera pamatė, kad jis priėjo prie telefono automato netoli jų staliuko ir įmetė monetą.

— Prašom sujungti su jūros komutatoriumi Gibraltare. Dėkui.

"Kam jis skambina į Gibraltarą, — pagalvojo Pjera, — *galbūt rengiasi ten bėgti?"*

— Alio, aš norėčiau pasikalbėti kreditan su amerikiečių "Alkionos" jachta Gibraltare. Telefonas W 337. Dėkui.

Praėjo kelios minutės, kol telefonistės pasikalbėjo tarpusavyke, paskiau jį sujungė, ir jis išgirdo Siuzanos balsą.

— Siuzana...

— Robertai! Ar viskas gerai?

— Viskas, tiesiog norėjau tau pasakyti...

— Aš žinau, ką tu man nori pasakyti, apie tai visą laiką skelbia per radiją ir televizorių. Kodėl tave medžioja Interpolas?

— Čia ilga istorija.

— Papasakok, aš noriu žinoti.

Robertas sutriko.

— Į tai įsipainiojusi politika, Siuzana. Aš turiu įrodymų, kuriuos nori nuslėpti kai kurios vyriausybės. Todėl Interpolas ir vaikosi mane.

Pjera įtemptai klausėsi jo žodžių.

— Kuo galiu tau padėti? — paklausė Siuzana.

— Niekuo, brangioji. Aš skambinu tik todėl, kad dar kartą išgirsčiau tavo balsą tuo atveju, jeigu aš... jeigu aš neišsikapstyčiau iš šios keblios padėties.

— Nešnekėk taip, — Siuzanos balse skambėjo panikos gaidelės. — Ar negali man pasakyti, kokioje šalyje esi?

— Italijoje.

Kurį laiką Siuzana tylėjo.

— Labai gerai, mes netoliese, pakrantėje prie Gibraltaro. Galėtume tave paimti iš bet kurios vietos, kur bepasakytum.

— Ne, aš...

— Paklausyk manęs, galbūt tai vienintelis šansas tau išsigelbėti.

— Aš negaliu leisti, kad tau grėstų pavojus, Siuzana.

Į saloną įėjo Montė, jis girdėjo dalį pokalbio.

— Duok man pasišnekėti su juo, — paprašė jis.

— Palauk minutėlę, Robertai, Montė nori pasikalbėti su tavimi.

— Siuzana aš...

Ragelyje pasigirdo Montės balsas.

— Robertai, kiek suprantu, turi rimtų nemalonumų.

— Galima sakyti, jog taip.

— Mes norėtume tau padėti, jachtoje tavęs neieškos. Kodėl nenori, kad kur nors tave įsodintume.

— Dėkui, Monte, vertinu tavo rūpestingumą, bet negaliu priimti siūlymo.

— Manau, jog klysti. Čia būtum saugus.

"Kodėl jis taip nori man padėti?" — pagalvojo Robertas.

— Kaip bebūtų, Monte, dėkui, aš dar norėčiau šnektelti su Siuzana.

— Žinoma, — Montė padavė ragelį žmonai. — Įkalbėk jį.

— Prašau, leisk mums padėti tau, — pasakė ji.

— Tu man jau padėjai, Siuzana, — Robertas patylėjo kelias sekundes. — Tu didžiausia mano gyvenimo vertybė, noriu, kad žinotum, jog aš visada mylėsiu tave, — Robertas šyptelėjo. — Nors sąvoka *visada* dabar gali būti jau ir ne itin ilga.

— Ar man dar paskambinsi?

— Jei galėsiu.

— Prižadėk man.

— Gerai, prižadu.

Robertas lėtai pakabino ragelį. *"Kam to reikia jai? Kam reikia man? Tu tiesiog sentimentalus idiotas, Belami"*, — pagalvojo Robertas ir grįžo prie staliuko.

— Valgykim, — pasakė jis Pjerai, ir jie užsisakė pusryčius.

— Aš girdėjau tavo pokalbį. Tavęs ieško policija, tiesa?

Robertą nusmelkė šaltis. *"Štai mano klaida. Pjera tampa pavojinga"*, — pamanė jis.

— Na, čia paprasčiausias nedidelis nesusipratimas, aš...

— Nelaikyk manęs kvailele. Aš noriu padėti tau.

Robertas atsargiai pasižiūrėjo į ją.

— Kodėl tu nori padėti?

Pjera palinko į jį.

— Todėl kad buvai man geras, ir todėl, kad aš nekenčiu policijos. Tu tiesiog neįsivaizduoji, kaip jautiesi, kai išmeta į gatvę, amžinai kimba, elgiasi su tavimi kaip su purvina. Jie suima mane už prostituciją, nusiveda į skyrių ir prievartauja. Jie tiesiog gyvuliai. Aš padarysiu viską, kad jiems pridergčiau, o tau padėčiau.

— Pjera, tu niekuo nepadėsi...

— Venecijoje policija greit sugaus tave. Jei apsistosi viešbutyje, suras, bandysi sėsti į laivą, sučiups. Bet aš žinau vietą, kur būtum saugus. Mano motina su broliu gyvena Neapolyje, mes apsistosime jų namuose, ir tenai policija tavęs niekada nesuras.

Robertas tylėjo apmąstydamas jos žodžius. Jie buvo gan geri: privatus namas, žinoma, saugiau už bet ką kita. O be to, Neapolis stambus uostas, ten būtų lengva įsėsti į garlaivį. Vis dėlto jis svyravo, nes nenorėjo įpinklioti Pjeros į šią istoriją.

— Pjera, policijai įsakyta suradus mane nužudyti, o tave galėtų palaikyti mano bendrininke. Tu gali patirti didžiulių nemalonumų.

— Viskas labai paprasta, — nusišypsojo Pjera. — Mes neleisime jiems tavęs surasti.

Robertas nusišypsojo. Dabar jis galutinai nusprendė.

— Gerai. Na, valgyk, mes važiuojame į Neapolį.

— Ar jūsų žmonės nenumano, kur jis būtų galėjęs išvykti? — paklausė pulkininkas Frenkas Džonsonas.

Frančeskas Sezaras atsiduso.

— Šiuo metu — ne. Tačiau tai tik laikina...

— O laukti mums nėr kada. Ar nustatėte, kur dabar jo buvusi žmona?

— Buvusi žmona? Aš čia neįžvelgiu...

— Vadinasi, jūs net neparengėte namų darbų, — suriaumojo pulkininkas Džonsonas. — Dabar ji — Montės Benkso žmona. Reikia surasti juos. Ir kuo greičiau.

38 skyrius

Ji vilko kojas plačiu bulvaru, sunkiai suvokdama, kur einanti. Kiek laiko prabėgo nuo tos baisios katastrofos? Ji visiškai pasimetė skaičiuodama dienas, baisiai pavargo, ir tai trukdė susikaupti. Labai norėjo gerti, norėjo vandens, bet ne to, užteršto, kurį geria žemėnai, o šviežio, tyro lietaus vandens. Tyro vandens būtinai reikia jos gyvybinėms jėgoms palaikyti. Tik tada bus galima pabandyti toliau ieškoti kristalo. Ji jau merdėjo.

Staiga kniubtelėjo ir užlėkė ant vyriškio.

— Ei! Žiūrėk, kur... — amerikietis prekybininkas įdėmiai nužvelgė nepažįstamąją ir nusišypsojo. Įsivaizduokite, jei aš būčiau taip įsirėžęs į jus. *"Na ir lėlytė"*, — pagalvojo jis.

— Galiu įsivaizduoti.

— Iš kur tu, mažyte?

— Iš septynioliktosios Plejado saulės.

Jis nusijuokė.

— Mėgstu tokias meilutes, turinčias humoro jausmą. Kur keliauji?

Ji papurtė galvą.

— Nežinau, aš čia svetima.

"O Dieve, man rodos, jau kimba".

— Ar pietavai?

— Ne. Aš negaliu valgyti jūsų maisto.

"Keistoka, bet dailutė".

— O kur gyveni?

— Niekur.

— Neturi kambario viešbutyje? — ji prisiminė, jog taip vadinami keliautojų namai. — Ne. Man reiktų susirasti vietą, kur galėčiau pamiegoti. Esu labai pavargusi.

Prekybininko veidą nutvieskė šypsena.

— Puiku, tėtukas tuo pasirūpins. Kodėl gi mums nenuėjus į mano viešbutį? Ten labai gera, didelė ir patogi lova. Ar tau patiktų?

— Aišku, labai.

Jisai negalėjo patikėti, kad taip pasisekė.

— Štai ir puiku! *"Kertu lažybų, su ja bus smagu pasivolioti ant šieno".*

Ji pasižiūrėjo į jį nustebusi.

— Argi jūsų lova pagaminta iš šieno?

Dabar atėjo prekybininko eilė nustebti.

— Ką? Ne, ne. O tu, pasirodo, pokštininkė.

Jos akys jau visiškai merkėsi.

— O ar negalėtumėm eiti miegoti tučtuojau?

Jis patenkintas patrynė rankas.

— Eime, mano viešbutis čia pat, už kampo.

Prekybininkas paėmė iš klerko raktus, ir į jo aukštą juodu pasikėlė liftu. Kai įėjo į savo apartamentus, jis paklausė:

— Gal norėtum truputį išgerti?

Gerti ji trokšte troško, bet tik ne to skysčio, kurio pasiūlė žemėnas.

— Ne, — astakė ji. — O kur lova?

"Dieve mano, na ir temeperamentinga paukštytė".

— Štai ji, meilute, — jis nulydėjo ja į miegamąjį. — Ar iš tikrųjų nenori išgerti?

— Taip, iš tikrųjų.

Jis apsilaižė perdžiuvusias lūpas.

— O kodėl tu ne... nenusirengi?

Ji linktelėjo. Žemėnai turėjo tokį įprotį. Nusitraukė suknelę, po kuria nebuvo nieko daugiau, parodydama idealų kūną.

Vyras įsmeigė akis į ją, paskiau džiugiai tarė:

— Koks sėkmingas man šiendien vakaras, meilute. Tau irgi. *"Aš tave ištratinsiu taip, kaip niekas anksčiau netratino",* — pamanė jis, paskubom nuo kūno nusitraukė drabužius ir šoko į lovą prie jos. — Eikš pas mane! Parodysiu tau, koks yra tikras vyras, — jis kilstelėjo galvą. — Velniai griebtų, pamiršau išjungti šviesą, — prekybininkas jau kėlėsi iš lovos.

— Nesijaudink, — tarė ji mieguistu balsu. — Aš išjungsiu.

Ir staiga jis pamatė, kaip jos ranka ištįso per visą kambarį, o pažaliavę pirštai ėmė grabalioti sieną ieškodami jungiklio.

Šviesa užgeso, atsidūręs su ja dviese patamsyje, jis suriko.

39 skyrius

Automobilis dideliu greičiu lėkė del Solės autostrada į Neapolį. Pusvalandį jie tylėjo, kiekvienas apniktas savo minčių.

Tylą sudrumstė Pjera.

— Kiek laiko būsi mano motinos namuose? — paklausė ji.

— Tris keturias dienas, jeigu galima.

— Viskas bus gerai.

Robertas nesirengė ten užsibūti ilgiau nei naktį ar dvi, bet nusprendė neatidengti savo kortų. Kai tik suras patikimą laivą, iškart išplauks iš Italijos.

— Labai noriu pasimatyti su savo šeima, — pasakė Pjera.

— Tu teturi vieną brolį?

— Taip, Karlą. Jis už mane jaunesnis.

— Papasakok apie savo šeimą, Pjera.

Ji truktelėjo pečiais.

— Čia nėr nieko ypatinga. Tėvas visą gyvenimą dirbo uoste; kai man buvo penkiolika, jį užmušė krisdamas kranas. Motina susirgo, o aš turėjau eiti dirbti, kad išmaitinčiau ją su Karlu. Turėjau draugą kino studijoje, kartais jis man pasiūlydavo mažyčių vaidmenų. Mokėjo labai mažai, be to, už šią malonę turėdavau miegoti su režisieriaus padėjėju. Tada aš nusprendžiau, kad galėsiu daugiau uždirbti gatvėje, taigi dabar prekiauju savimi ir truputėlį filmuojuosi, — jos balse nebuvo apgailestavimo dėl nelaimingo likimo.

— Pjera, o ar tavo motina neprieštaraus, kad atsi-

vesi į namus nepažįstamą žmogų?

— Ne. Mes viena kitą gerai suprantam. Ji džiaugsis mane pamačiusi... O tu labai ją myli?

Robertas nustebęs žvilgtelėjo į merginą.

— Ką, tavo motiną?

— Tą moterį, su kuria kalbėjaisi telefonu iš restorano... Siuzaną.

— Kodėl manai, jog myliu ją?

— Supratau iš tavo balso. Kas ji?

— Mano bičiulė.

— Laiminga ji. Aš irgi norėčiau, kad kas taip elgtųsi su manimi. O Robertas Belami tai tavo vardas?

— Taip.

— Vadinasi, tu komandoras?

Atsakyti į šį klausimą jam buvo sunku.

— Dabar dėl to nesu garantuotas, bet kitados buvau.

— Ar gali pasakyti, kodėl tavęs ieško Interpolas?

— Turbūt geriausia, kad nieko nesakyčiau, nes, būnant šalia manęs, jau savaime tau gresia pavojus, taigi juo mažiau žinosi, juo geriau.

— Gerai, Robertai.

Jis pagalvojo apie tas keistas aplinkybes, kurios juos suvedė.

— Leisk man kai ko paklausti tavęs, — tarė Robertas. — Jei sužinotum, jog Žemėje pasirodė ateivių iš kosmoso, ar nepultum į paniką?

Pjera atidžiai pasižiūrėjo į jį.

— Rimtai kalbi?

— Visiškai.

Ji papurtė galvą.

— Ne. Man rodos, tai būtų įdomu. O tu tiki tokiais dalykais?

— Betgi tokia galimybė yra, — atsargiai ištarė jis.

Pjera pagyvėjo.

— Tiesa? O ar jie turi... na, ar jie viskuo panašūs į

vyrus?

Robertas nusijuokė.

— Nežinau.

— O ar tai kaip nors susiję su tuo, kad tavęs ieško policija?

— Ne, — paskubom atsakė Robertas. — Niekaip.

— Jei aš tau kai ką pasakyčiau, ar pažadi, jog nesupyksi?

— Pažadu.

Kai ji prašneko, balsas buvo toks tylus, kad Robertas sunkiai suprato žodžius.

— Man rodos, kad pamilau tave.

— Pjera...

— Žinau, jog elgiuosi kvailai, bet aš niekam anksčiau nesu tarusi šių žodžių ir noriu, kad tai žinotum.

— Man malonu juos girdėti, Pjera.

— Juokiesi iš manęs?

— Ne, nesijuokiu, — Robertas dirstelėjo į kuro rodyklę. — Reiktų surasti degalinę ir prisipilti benzino.

Po penkiolikos minučių jie privažiavo prie degalinės.

— Štai čia ir prisipilsime, — tarė Robertas.

— Puiku, — nusišypsojo Pjera. — O aš ta proga paskambinsiu mamai ir pranešiu, kad atvažiuoju su simpatišku nepažįstamuoju.

Robertas privairavo prie kolonėlės ir paprašė pripildyti baką.

— Gerai, sinjore.

Pjera pasilenkė ir pabučiavo jį į žandą.

— Aš greit grįšiu.

Robertas pamatė, kaip ji įėjo į stotį ir įmetė monetą į telefoną automatą. *"Ji iš tiesų labai daili,* — pamanė jis. *— Ir protinga. Aš turiu būti atsargus, kad nepadaryčiau jai nemalonumų".*

Pjera surinko numerį, atsisuko ir šypsodamasi pamojavo ranka Robertui. Kai jis atsakė, ji tarė:

— Sujunkite mane su Interpolu. Greičiau!

40 skyrius

Nuo tos akimirkos, kai Pjera per televizorių pamatė pranešimą apie Robertą Belami, pagalvojo, kad praturtėsianti. Jeigu Interpolas, toji galinga tarptautinė organizacija, ieško Roberto, už jį turi būti skirtas didelis atlygis. O tik ji viena žinojo, kur jis yra! Ir visas atlygis atiteks tik jai! Ji manė šauniai sugalvojusi dėl Neapolio, nes ten jis visą laiką jai bus akyse.

— Interpolas. Ko norite? — ragelyje pasigirdo vyriškas balsas.

Jos širdis ėmė tankiai plakti, ji metė žvilgsnį į langą ir įsitikino, jog Robertas tebėra prie kolonėlės.

— Jūs ieškote žmogaus vardu Robertas Belami, taip?

Kelias sekundes ragelyje buvo tylu.

— Kas čia kalba?

— Nesvarbu. Tad jūs ieškote jo ar ne?

— Aš sujungsiu jus su vyresniuoju inspektoriumi, prašom palaukti, — ir atsigręžė į savo padėjėją. — Skubiai nustatyk, iš kur skambina.

Po trylikos sekundžių Pjerą sujungė su vyresniuoju inspektoriumi.

— Klausau, sinjora. Kuo galiu jums padėti?

"Kvailys, tai aš galiu tau padėti", — pamanė Pjera.

— Aš žinau, kur yra komandoras Robertas Belami. Jums jo reikia?

— Taip, sinjora, labai reikia. Jūs sakote, jog žinote, kur jisai?

— Iš tikrųjų. Šią akimirką jis yra netoli manęs. Kokia suma esate jį įvertinę?

— Jūs klausiate dėl atlygio?

— Žinoma, aš kalbu apie atlygį, — ji vėl žvilgtelėjo pro langą. *"Na kas per idiotai tame Interpole?"*

Inspektorius ženklais parodė savo padėjėjams, kad

jie paskubėtų.

— Mes dar nenustatėme atlygio už jo sugavimą, sinjora, todėl...

— Tad nustatykite tučtuojau. Aš skubu.

— O kokios sumos jūs tikitės?

— Nežinau, — Pjera sekundę susimąstė. — Gal penkiasdešimt tūkstančių dolerių?

— Penkiasdešimt tūkstančių dolerių — tai didelė suma. Jeigu jūs man praneštumėte, kur esate, galėtumėm susitikti ir pasikalbėti...

"Jis tikriausiai galvoja, kad aš idiotė", — pamanė Pjera.

— Ne. Arba jūs sutinkate su mano pasiūlymu, arba... — Pjera pro langa pamatė, kad Robertas artinasi prie stoties. — Greičiau! Taip ar ne?

— Gerai, sinjora, mes sutinkame jums sumokėti...

Robertas įėjo į stoties vidų ir pasuko prie jos.

— Mes turėtume atvažiuoti pietums, mama, — pasakė Pjera į ragelį. — Jis tau patiks, jis labai geras. Na, pakaks. Iki susitikimo!

Ji pakabino ragelį ir atsisuko į Robertą.

— Mama dega iš nekantrumo susipažinti su tavimi.

— Ar nustatėte iš kur skambino? — paklausė inspektorius Interpolo štabo būstinėje.

— Taip. Iš degalinės prie del Solės autostrados. Atrodo, jie važiuoja į Neapolį.

Pulkininkas Frančeskas Sezaras ir pulkininkas Frenkas Džonsonas sėdėjo Sezaro kabinete ir studijavo žemėlapį.

— Neapolis didelis miestas, — tarė pulkininkas Sezaras, — ten tūkstančiai vietų, kuriose jis gali pasislėpti.

— O kaip dėl moters?

— Nenutuokiam, kas ji tokia.

— Tad kodėl neišsiaiškinote?

Sezaras nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— O kaip?

— Jei Belami skubiai prireikė moters prisidengti, kur jis būtų galėjęs susirasti ją?

— Gal turi pasiėmęs prostitutę.

— Taip. Nuo ko pradėsim?

— Nuo Tor di Ounto.

Mašinoje, kuri važiavo į Tor di Ountą, sėdėjo trise: pulkininkas Sezaras, pulkininkas Džonsonas ir kapitonas Belinis — vyresnysis šio rajono policininkas.

— Mums tenka nelengvas uždavinys, — pasakė Belinis. — Tos šliundros vis riejasi viena su kita, bet, kai susiduria su policija, atrodo tiesiog kaip tikros seserys. Iš jų nieko neišgausi.

— Pažiūrėsim, — atsakė pulkininkas Džonsonas.

Belinis įsakė vairuotojui privažiuoti prie šaligatvio, ir trys vyrai išlipo iš mašinos. Prostitutės įsitempusios žiūrėjo į juos. Belinis priėjo prie vienos.

— Laba diena, Marija? Kaip einasi?

— Geriau eisis, kai jūs išvažiuosite.

— Mes nesirengiame užtrukti. Tiesiog norėjau kai ko tavęs paklausti. Mes ieškome amerikiečio, kuris vakar vakare pasiėmė vieną merginą, dabar jie tikriausiai drauge keliauja. Mums reikia sužinoti, kas ji. Ar negalėtum mums padėti? — jis parodė jai Roberto fotografiją.

Aplink juos susibūrė dar kelios prostitutės, kurios klausėsi pokalbio.

— Aš niekuo negaliu jums padėti, — pasakė Marija, — bet, rodos, žinau, kas galėtų.

Belinis linktelėjo.

— Labai gerai. O kas?

Marija parodė jam iškabą kitoje gatvėse pusėje: "Ateities pranašavimas — būrimas iš rankos".

— Jums padės ponia Liučija.

Šalia stovėjusios merginos susijuokė.

Kapitonas Belinis pasižiūrėjo į jas ir pasakė:

— Vadinasi, jūs mėgstate juokauti, tiesa? Gerai, tuomet sugalvosime žaidimėlį, kuris, manau, jums patiks. Štai šiems dviem džentelmenems labai reikia sužinoti, kuo vardu mergina, kuri išvyko su amerikiečiu. Jeigu nežinote, kas ji, siūlyčiau pasikalbėti su draugais bei draugėmis ir surasti, kas žino. Paskiau paskambinkite man.

— O kam jums to reikia? — paklausė viena mergina.

— Sužinosite vėliau.

Po valandos prasidėjo Romos prostitučių apgula, policijos furgonai užtvindė visas gatves, griebė iš eilėse visas prostitutes ir sutenerius, kurie protestuodami šaukė:

— Nedrįskite... aš moku policijai už apsaugą...

— Aš gi jau penkerius metus čia dirbu...

— Aš nemokamai aptarnauju jus ir jūsų bičiulius. Ką gi jūs darote?

— Kodėl gi aš moku jums už apsaugą?..

Rytojaus dieną gatvėse nebeliko prostitučių, užtat visos cypės buvo jų kimšte prikimštos.

Sezaras ir pulkininkas Džonsonas sėdėjo Belinio kabinete.

— Man keblu laikyti jas suimtas, — pasakė Belinis, be to, turiu pridurti, jog tai daro rimtos žalos turizmui.

— Nesijaudinkite, — atsakė pulkininkas Džonsonas, — kuri nors tikrai pasakys, reikėtų jas spūstelėti.

Lūžis įvyko po vidudienio. Į kapitono Belinio kabinetą užėjo sekretorė.

— Misteris Lorencas, kapitone.

— Kvieskite.

Misteris Lorencas buvo apsirengęs labai brangiu kostiumu, ant pirštų žibėjo žiedai su briliantais. Jis buvo suteneris.

— Kuo galėčiau jums būti naudingas? — paklausė Belinis.

Lorencas nusišypsojo.

— Tai aš galėčiau jums šiek tiek padėti, džentelme-

nai. Kai kas iš mano pagalbininkų man pranešė, jog jūs ieškote merginos, kuri išvažiavo iš miesto su amerikiečiu, o kadangi mes visuomet pageidaujame taikiai gyventi su valdžia, manau galįs pranešti jums jos vardą.

— Kas ji? — paklausė pulkininkas Džonsonas.

Lorencas nekreipė dėmesio į šį klausimą.

— Natūralu, aš tikiuosi, kad įvertinsite mano paslaugą ir atsidėkodamas išleisite mano pagalbininkus ir jų draugužes.

— Mums visai nerūpi jūsų šliundros, — tarė pulkininkas Sezaras. — Mums tereikia tos merginos pavardės.

— Labai džiaugiuosi tai girdėdamas, visuomet malonu bendrauti su protingais žmonėmis, aš manau, jog...

— Koks jos vardas, Lorencai?

— Ak, tiesa. Jos vardas Pjera, Pjera Vali. Amerikietis su ja praleido naktį "La Inkročio" viešbutyje, o iš ryto jie išvažiavo. Bet tai ne mano mergina, sakyčiau...

Belinis jau skambino telefonu.

— Atneškite Pjeros Vali bylą. Skubiai!

— Džentelmenai, tikiuosi, atsidėkodami man...

Belinis pažvelgė į jį ir pasakė į ragelį:

— Operacija "Padraika" atšaukiama.

— Ačiū, — pasakė Lorencas ir nusilenkė.

Po penketo minučių Pjeros Vali byla jau gulėjo ant Belinio stalo.

— Pradėjo verstis prostitucija gatvėse nuo penkiolikos metų, per šį laikotarpį buvo areštuota dešimt kartų...

— Iš kur ji? — nutraukė pulkininkas Džonsonas.

— Iš Neapolio.

Sezaras ir Džonsonas susižvalgė.

— Tenai jos motina ir brolis.

— Ar galite surasti jos adresą?

— Pasistengsiu.

— Tik greičiau.

41 skyrius

Jie artėjo prie Neapolio priemiesčio; seni namai rikiavosi išilgai siaurų gatvelių, beveik visų jų languose kabojo drabužiai, ir atrodė, tarsi namai būtų papuošti įvairiaspalvėmis vėliavomis.

— Ar buvai kada Neapolyje? — paklausė Pjera.

— Vieną kartą, — Roberto balse atsirado įtampa. Siuzana sėdėjo šalia ir juokėsi. *"Girdėjau, jog Neapolis nedorybių miestas, brangusis. Ar mes čia atsiduosime nedorybei?"* — *"Mes net sugalvosime kai ką nauja"* — pažadėjo Robertas.

Pjera pasižiūrėjo į jį.

— Ar gerai jautiesi?

Robertas nuslopino savo mintis ir sugrįžo į realybę.

— Normaliai.

Aplenkę uostą jie nuvažiavo Toledo gatve.

— Pasuk čia, — susijaudinusi pasakė Pjera.

Privažiavo prie seno Spačanapolio rajono.

— Dabar tiesiai, o po to į kairę, į Benedeto Kročės gatvę.

Robertas pasuko. Transporto eismas buvo gana intensyvus, nuo automobilių signalų galėjai apkursti. Robertas visiškai pamiršo, jog Neapolyje taip triukšminga. Dabar jis važiavo lėtai, kad nepartrenktų pėsčiųjų ir šunų, kurie bėgiojo skersai gatvę lydimi vairuotojų prakeiksmų ir necenzūriškų žodžių.

— Dabar į kairę, — aiškino Pjera, — į Plebiscito aikštę.

Mašinų ir žmonių čia buvo dar daugiau.

— Stok! — šūktelėjo Pjera.

Robertas privažiavo prie šaligatvio, ir mašina sustojo prie eile išsirikiavusių krautuvėlių. Robertas apsižvalgė.

— Čia gyvena tavo mama?

— Ne, aišku, ne, — pasakė Pjera, pasilenkė prie jo ir paspaudė garso signalą. Netrukus iš vienos krautuvėlės išėjo jauna moteris, Pjera iššoko iš automobilio, prilėkė

prie jos, abidvi apsikabino.

— Atrodai nuostabiai! — šūktelėjo jaunoji moteris. — Turbūt tau gerai sekasi.

— Puikiausiai, — Pjera ištiesė ranką. — Pasižiūrėk, nauja mano apyrankė!

— Čia tikri smaragdai?

— Žinoma, tikri.

— Ana! — šūktelėjo moteris į krautuvėlę. — Eikš čia! Žiūrėk, kas atvažiavo!

Robertas stebėjo šią sceną nieko nesuvokdamas.

— Pjera.

— Vieną minutėlę, brangusis, aš turiu pasisveikinti su savo draugėmis.

Po minutės apie Pjerą jau susirinko keletas moterų, kurios ėmė apžiūrinėti jos apyrankę, o Robertas sėdėjo mašinoje ir griežė dantimis, nes nieko negalėjo padaryti.

— Jis dėl manęs pametė galvą, — pareiškė Pjera ir atsigręžė į Robertą. — Tiesa, brangusis?

Robertas panoro ją pasmaugti, tačiau nebuvo ką daryti.

— Taip, — atsakė jis, — kada važiuosime, Pjera?

— Po minutės.

— Ne, tučtuojau!

— Gerai, gerai, — Pjera atsisuko į moteris. — Mums metas važiuoti, paskyrėm svarbų susitikimą. Iki!

— Čiao!

Pjera įsėdo į mašiną, jie nuvažiavo, o moterys stovėjo ir žiūrėjo įkandin.

— Čia mano senos bičiulės, — džiugiai paaiškino Pjera.

— Nuostabu. O kur tavo motinos namai?

— O, ji gyvena ne mieste.

— Ką?

— Ji gyvena užmiesčio namelyje, pusvalandis kelio nuo čia.

Užmiesčio namelis buvo pietiniame Neapolio pakraštyje, akmeninis, stovįs atokiau nuo kelio.

— Štai jis, — riktelėjo Pjera. — Nuostabus namukas, tiesa?

— Taip, — Robertui patiko, jog namas toli nuo miesto centro, vargu ar čia jo ieškos. *"Pjera tiesą sakė, tikrai saugi vieta".*

Jie pasuko prie durų. Tuo metu jos atsivėrė, ir ant slenksčio pasirodė besišypsanti Pjeros motina. Abidvi jos buvo labai panašios, nors motinos plaukai žili, veidas išvargęs.

— Pjera, brangioji! Kaip aš tavęs pasiilgau!

— Aš irgi pasiilgau, mama! O čia mano draugas, aš tau skambinau telefonu, sakiau, kad atvažiuosime dviese.

Motina bemat suprato.

— Ak, taip, sveiki atvykę, sinjore...

— Džonsas, — pasakė Robertas.

— Užeikite, užeikite.

Jie įėjo į didelę jaukią svetainę. Tą akimirką kambaryje pasirodė gal dvidešimt metų vaikinas, žemas, tamsiaplaukis, niūraus veido ir liūdnų rudų akių. Jis dėvėjo džinsus ir striukę su išsiuvinėtais žodžiais "Raudonasis velnias". Kai pamatė seserį, jo veidas nušvito.

— Pjera!

— Sveikas, Karlai! — abu apsikabino.

— Ką tu čia veiksi?

— Atvažiavome paviešėti keletą dienų, — ji atsisuko į Robertą. — Čia mano brolis Karlas. Karlai, čia misteris Džonsas.

— Sveikas, Karlai.

Karlas tarsi įkainodamas pasižiūrėjo į Robertą.

— Sveiki.

— Aš parengsiu mūsų įsimylėjėliams nuostabų miegamąjį, — pasakė motina.

— Jei jūs neprieštarautumėte... jei turite atskirą miegamąjį, aš norėčiau gauti atskirą kambarį, — tarė Robertas.

Stojo tyla, visi sužiuro į Robertą nustebę.

Motina atsigręžė į Pjerą.

— Ar jis ne homoseksualas?

Pjera trūktelejo pečiais.

— Nežinau, — bet ji buvo įsitikinusi, kad jis ne homoseksualas.

Motina pasižiūrėjo į Robertą.

— Kaip norite, — ji vėl apsikabino Pjerą. — Aš taip džiaugiuosi matydama tave. Eime į virtuvę, išvirsiu kavos.

— Žavu! — sušuko motina virtuvėje. — Kaip tu susipažinai su juo? Atrodo, jis turtingas. O tavo apyrankė! Ji tikriausiai kainuoja krūvą pinigų. Dieve mano! Šįvakar pataisysiu puikius pietus ir sukviesiu visus kaimynus, kad galėtu susipažinti su tavuoju...

— Ne, mama, to nereikia daryti.

— Bet, brangioji, kodėl gi mums nepasigyrus tavo sėkme? Visi mūsų bičiuliai bus labai patenkinti.

— Mama, misteris Džonsas turi keletą dienų pailsėti. Jokių kviestinių pietų, jokių kaimynų.

Motina atsiduso.

— Na gerai, kaip sau nori.

"Aš pasirūpinsiu, kad jį suimtų ne namuose, nenoriu jaudinti motinos", — pamanė Pjera.

Karlas irgi pastebėjo apyrankę.

— O toji apyrankė — tai tikri smaragdai, ką? Ją mano seseriai nupirkote jūs?

Jaunuolio elgesys Robertui kažkodės nepatiko.

— Paklausk jos pats.

Pjera su motina sugrįžo iš virtuvės, motina pasižiūrėjo į Robertą.

— Jūs tikrai nenorite miegoti kartu su Pjera? — paklausė ji.

Klausimas Robertą apstulbino.

— Ne, dėkui.

— Aš parodysiu tavąjį miegamąjį, — tarė Pjera. Jinai nusivedė jį į tolimą namo galą, kur buvo didelis jau-

kus miegamasis, viduryje stovėjo dvigulė lova.

— Robertai, gal baiminiesi, kad mamai gali nepatikti, jei mes miegosime drauge? Ji žino, kuo aš verčiuosi.

— Ne, ne čia esmė, tiesiog... — jis sunkiai ieškojo tinkamo paaiškinimo. — Atleisk, bet aš...

— Tiek to, nekreipk dėmesio, — šaltai pasakė Pjera.

Ji jautėsi nepelnytai įžeista. Jau antrą kartą jis atsisakė permiegoti su ja. *"Čia dar viena priežastis, kodėl aš rengiuosi išduoti jį policijai"*, — pamanė ji. Ir vis dėlto jai buvo kiek nesmagu, juk jis toks geras. Bet penkiasdešimt tūkstančių dolerių yra penkiasdešimt tūkstančių dolerių.

Pietaujant motina visą laiką šnekėjo, o Pjera, Robertas ir Karlas tylėjo, kiekvienas susikaupęs mąstė.

Robertas mintyse kūrė pabėgimo planą. *"Rytoj einu į uostą ir susirandu tinkamą laivą"*, — galvojo jis.

Pjera mąstė apie tai, kad turinti dar paskambinti. *"Aš paskambinsiu iš miesto, kad policija nenustatytų, iš kur skambina"*.

Karlas tyrinėjo nepažįstamąjį, kurį parsivedė į namus sesuo. *"Su juo bus nesunku susidoroti"*.

Popiet moterys nuėjo į virtuvę, o Karlas pasiliko dviese su Robertu.

— Jūs pirmas vyriškis, kurį sesuo čia atsiveda, — tarė Karlas. — Tikriausiai jūs labai jai patikote.

— Ji man irgi labai patinka.

— Teisybė? Ar jūs dabar ja rūpinsitės?

— Manau, jog tavo sesuo pajėgi pati pasirūpinti savimi.

— Žinau, — nusišaipė Karlas.

Nepažįstamasis, sėdįs priešais, buvo gerai apsirengęs ir, be abejo, turtingas. Tad kodėl jis šičia, juk galėjo apsistoti pačiame geriausiame viešbutyje? Tegalėjo būti viena priežastis — nepažįstamasis slapstosi. O tai jau kėlė įdomesnes mintis. Jei turtuolis slapstosi, iš to visada vienaip ar kitaip galima turėti naudos, konkrečiai — pinigų.

— Iš kur jūs? — paklausė Karlas.

— Negaliu tiksliau nurodyti vietovės, — mandagiai atsakė Robertas. — Aš daug keliauju.

Karlas pritariamai linktelėjo.

— Suprantu. *"Aš išsiaiškinsiu su Pjera, kas jis toks, gal kas panorės už jį sumokėti krūvą pinigų, ir mes su Pjera juos pasidalysime".*

— Jūs kuo nors verčiatės? — pasiteiravo Karlas.

— Ne, aš mečiau verslą.

Karlas nusprendė, jog priversti šį žmogų prabilti nebus per sunku. "Raudonųjų velnių" vadeiva Luča akimirksniu jį perskels.

— Ar ilgai pabūsite pas mus?

— Sunku pasakyti, — Karlo smalsumas pradėjo nervinti Robertą.

Iš virtuvės sugrįžo Pjera su motina.

— Gal norite dar kavos? — paklausė motina.

— Ne, dėkui. Pietūs buvo labai skanūs.

Ji nusišypsojo.

— Nieko ypatinga. Štai rytoj surengsiu jums tikrą puotą.

— Labai gerai, — Robertas žinojo, kad rytoj jo čia nebebus. Jis atsistojo. — Aš truputėlį pavargau ir, jei neprieštarautumėte, eisiu miegoti.

— Aišku, — atsakė motina. — Labos nakties.

— Labanakt.

Jie žvilgsniu palydėjo Robertą, einantį į miegamąjį.

Karlas nusišaipė.

— Ar jis nemano, kad tu pernelyg graži, kad miegotum su juo, ką?

Ši pastaba dar labiau sutvirtino Pjeros sumanymus. Ji nekreiptų dėmesio į šitokį Roberto elgesį, jei jis būtų homoseksualas, bet jinai girdėjo jo pokalbį telefonu su Siuzana ir puikiai suprato, kur visa esmė. *"Na, aš jam parodysiu",* — pamanė ji.

Robertas gulėjo lovoje ir mąstė apie tolesnius veiks-

mus, kurių turėtų imtis. Klaidingas pėdsakas, kuriuo jis nukreipė seklius įkišęs į sunkvežimį kredito kortelę su įmontuotu siųstuvu, turėjo padėti laimėti laiko, bet gal jie dabar jau surado raudonąjį sunkvežimį. Jį medžiojo įgudę ir negailestingi žmonės. Įdomu, ar į šią medžioklę įsitraukė vyriausybių vadovai? Ar yra kokia kita organizacija, savotiškas saugumo tarnybų susivienijimas, veikiąs savo nuožiūra? Juo daugiau Robertas apie tai mąstė, juo labiau stiprėjo įsitikinimas, kad vyriausybių vadovai nežino, kas dedasi. Jam visada atrodė keista, kad admirolas Vitakeris buvo staiga atleistas iš karinės jūrų žvalgybos ir įstumtas į tokią skylę. Visa tai galėjo turėti prasmės tik tuomet, jeigu tie, kurie privertė jį atsistatydinti, būtų buvę įsitikinę, jog jis niekada nedalyvaus jų sąmoksluose. *"Turiu susisiekti su admirolu"*, — pagalvojo Robertas. Tai vienitelis žmogus, kuriuo jis galėjo pasitikėti ir iš kurio galėtų sužinoti teisybę apie tai, kas darosi. *"Rytoj,* — pamanė Robertas, — *rytoj"*. Jis užsimerkė ir užmigo.

Pažadėno durų girgždėjimas, jis pasipurtė ir akimirksniu atsisėdo lovoje. Tamsoje kažkas artinosi prie jo. Robertas įsitempė pasirengęs grumtis, bet staiga užuodė Pjeros kvepalus ir pajuto, kaip ji šmurkštelėjo į lovą.

— Pjera... ką tu...

— Tss... — ji prisiglaudė prie jo nuogutėlė. — Aš jaučiuosi tokia vieniša.

— Atleisk, Pjera... bet aš niekuo tau negaliu padėti.

— Negali? Tad leisk man, — švelniai sušnibždėjo ji.

— Nieko nebus, tau nepasiseks, — Robertas jautėsi smarkiai prislėgtas, jis norėjo išgelbėti ją ir save nuo neišvengiamo nusivylimo, kurį patirs, kai jiems nieko neišeis.

— Ar aš nepatinku tau, Robertai? Ar tu manai, jog mano kūnas nepūikus?

— Patinki, — jos kūnas iš tikrųjų buvo nuostabus, jisai jautė šio besiglaustančio prie jo kūno šilumą.

Pjera švelniai glostė jo krūtinę, jos ranka slydo vis žemiau ir žemiau. Robertas pabandė ją sulaikyti, neno-

rėdamas dar sykį patirti nesėkmės kartėlio.

— Pjera, aš negaliu, negaliu būti su moterimi nuo tada... nuo labai seniai.

— Gulėk ramiai, Robertai, aš tik noriu pažaisti. Ar tau patinka, kai su tavimi žaidžia?

Jis nieko nejautė. Velniškoji Siuzana! Ji ne tiktai pati pasitraukė nuo jo, bet kartu pasiglemžė ir visą jo vyriškumo galią.

— Pasisuk, — paprašė Pjera.

— Veltui, Pjera, aš...

Ji paguldė jį ant pilvo, o Robertas gulėjo keikdamas Siuzaną bei savo bejėgiškumą. Jis jautė Pjeros liežuvėlį švelniai prisiliečiantį prie nugaros, sukantį ratukus ir judantį žemyn.

— Pjera...

— Tss.

Pjeros liežuvėlis slinko vis žemyn, Robertas pajuto, kaip kyla jo varpa, ir sukrutėjo.

— Tyliau, gulėk ramiai.

Jos liežuvis buvo minkštas ir šiltas, be to, jisai jautė, kaip merginos krūtys liečia jo kūną. Širdis pradėjo tankiai plakti. "O, — pagalvojo Robertas. — O... O štai!" Varpa pritvinko ir sukietėjo, ilgiau Robertas nebegalėjo kęsti. Jis atsisuko ir savo glėby suspaudė Pjerą.

— Dieve, koksai didžiulis... Aš noriu tavęs, — šūktelėjo ji, pajutusi jo vyriškąjį organą.

Per sekundę Robertas paėmė Pjerą su vėl atgimusiu jausmu. Pjera buvo patyrusi ir temperamentinga, Robertas visas joje ištirpo. Šią naktį jie mylėjosi tris kartus, kol galop užmigo.

Aštuonioliktoji diena
Neapolis, Italija

V

Nubudo Robertas auštant.

— Ačiū, — šnibždėjo jis spausdamas Pjerą glėbyje.

Pjera padaužiškai nusišypsojo.

— Kaip jautiesi?

— Nuostabiausiai, — atsakė Robertas, ir tai buvo tikra tiesa.

Pjera prigludo prie jo.

— Tu gi gyvulys!

Robertas šyptelėjo.

— Ne, iš tiesų man labai gera su tavimi.

— O tu ne narkotikų prekeivis, ne? — rimtai paklausė Pjera sėsdamasi lovoje.

Koksai naivus klausimas.

— Ne.

— Betgi tavęs ieško Interpolas.

— Taip, ieško.

Pjeros veidas nušvito.

— Žinau! Tu šnipas! — ji džiūgavo kaip vaikas.

Robertas nusijuokė.

— Aš šnipas?

— Na, prisipažink, — reikalavo Pjera. — Tu šnipas, tiesa?

— Taip, — klusniai sutiko Robertas. — Aš šnipas.

— Taip ir žinojau! — jos akys žibėjo. — O ar negalėtum pasakyti man kokių paslapčių?

— Kokių paslapčių?

— Na, žinai, visokių šnipinėjimo paslapčių... šifrų ir panašiai. Aš labai mėgstu romanus apie šnipus, visada juos skaitau.

— Iš tikrųjų?

— Taip! Bet tai vis išgalvotos istorijos, o tu žinai, kaip tai vyksta tikrovėje, tiesa? Pavyzdžiui, įvairūs ženklai, kuriais šnipai naudojasi. Papasakok man apie tai.

— Tai uždrausta, — rimtai atsakė Robertas, — bet, mat jį galas, kai ką papasakosiu. *"Ką jai papasakojus, kad panėšėtų į tiesą?"* — Štai senas triukas su užuolaida.

Jos akys sublizgejo iš smalsumo.

— Senas triukas su užuolaida?

— Taip, — Robertas parodė į langą. Jei visa klostosi gerai, pakeli užuolaidą, o jei esama kokios grėsmės, nuleidi ją. Tai geras ženklas, perspėjantis tavo agentą.

— Kaip šaunu! To aš niekada neradau knygose.

— Žinoma, juk tai didelė paslaptis, — atsakė Robertas.

— Aš niekam nesakysiu, — pažadėjo Pjera. — O dar ką papasakosi?

"Ką čia dar jai papasakojus?"

— Dar yra triukas su telefonu.

Pjera tvirčiau prigludo prie jo.

— Papasakok.

— Tarkim, skambina tavo agentas, norėdamas sužinoti, ar viskas tvarkoje. Telefonu jis paprašo Pjeros. Jei visa gerai, tu atsakai: "Pjera klauso". O jei kas negerai, atsakai: "Jūs suklydote, čia ne tas numeris".

— Kaip šaunu! — šūktelėjo Pjera.

"Mano instruktorius Fermoje ištiktų infarktas, jeigu išgirstų, kokius niekus tauškiu", — pagalvojo Robertas.

Robertas nusijuokė.

— Manau, kad vienam rytui pakanka tiekos paslapčių.

— Na gerai, — ji pasitrynė į jį savo kūnu. — Ar eisi į dušą?

— Mielai.

Pjera nuėjo į dušą drauge su juo; stovėdami po šiltomis vandens srovelėmis, jie išmuilino vienas kitą. Pjera praskėtė Roberto kojas ir pradėjo plauti kirkšnį, jis vėl pajuto, kaip kyla varpa.

Juodu pasimylėjo tiesiog po dušu.

Kai Robertas apsirengė, Pjera užsimetė chalatą ir pasakė:

— Eisiu ruošti pusryčių.

Karlas jos laukė valgomajame.

— Papasakok apie savo draugužį, — paprašė jis.

— O ką nori sužinoti?

— Kur susipažinai su juo?

— Romoje.

— Jis tikriausiai labai turtingas, jei nupirko tau šią apyrankę su smaragdais.

Pjera truktelėjo pečiais.

— Aš jam patinku.

— Žinai, ką aš manau? Tavo draugužis greičiausiai nuo ko nors slapstosi, jei praneštume apie jį kam reikia, galėtume gauti stamboką atlygį.

Žybčiodama akimis, Pjera prisiartino prie brolio.

— Išmesk šią mintį iš galvos, Karlai.

— Vadinasi, jis iš tiesų slapstosi.

— Klausyk, snargliau, įspėju tave. Dirbk savo darbą — ne tavo kiaulės, ne tavo pupos, — ji nesirengė su bet kuo dalytis atlygio.

— Vadinasi, sesutėle, viską nori susigriebti pati, — priekaištingai pastebėjo Karlas.

— Ne, Karlai, tu nesupratai, ką sakiau.

— Nesupratau?

— Pasakysiu tau teisybę. Misteris Džonsas slapstosi nuo žmonos, ji nusamdė seklius jo ieškoti. Štai ir viskas.

Karlas nusišypsojo.

— Ko gi anksčiau nesakei? Čia nieko nelaimėsi, taigi aš tatai pamiršiu.

— Na ir gerai, — tarė Pjera.

"Reikia išsiaiškinti, kas gi jis iš tikrųjų", — pamanė Karlas.

Janusas kalbėjo telefonu.

— Ar turite kokių naujienų?

— Mums žinoma, kad komandoras Belami Neapolyje.

— Ar ten yra jūsiškių?

— Taip, jie kaip tik ir ėmėsi jo ieškoti. Turime vieną užkabą, jis keliauja drauge su prostitute, kurios šeima

gyvena Neapolyje. Manau, jog juodu jos namuose. Dabar mes tai tikriname.

— Pranešinėkite man reguliariai.

Neapolio municipalinis biuras nėrėsi iš kailio ieškodamas Pjeros Vali motinos adreso.

Tuzinas saugumo tarnybos agentų ir Neapolio policija šmižinėjo po miestą ieškodami Roberto.

Karlas kūrė savo planus dėl jo.

Pjera rengėsi skambinti į Interpolą.

42 skyrius

Padėtis buvo grėsminga, Robertui atrodė, jog jis kone pirštais gali užčiuopti pavojų, tvyrantį ore. Uoste virte virė darbas, buvo iškraunami ir pakraunami laivai, o be to, buvo ir dar šis tas: policijos mašinos patruliavo uosto teritorijoje, uniformuoti policininkai ir civiliškai apsirengę sekliai klausinėjo uosto darbininkus bei jūrininkus. Toks seklių skruzdėlynas labai nustebino Robertą, susiklostė įspūdis, kad jie žino, jog jisai Neapolyje, nes šitokios apgulties buvo neįmanoma organizuoti kiekviename stambiame Italijos mieste. Robertas net nelipo iš automobilio ir apsisukęs nuvažiavo nuo uosto. Ankstesnis sumanymas keliauti krovininiu laivu iki Prancūzijos dabar per daug pavojingas. Tikriausiai jiems vis dėlto kažkokiu būdu pavyko susekti jo kelionę į Neapolį. Reikėjo vėl ieškoti išeities. Važiuoti mašina pavojinga, visi keliai į užmiestį tikriausiai jau bus užblokuoti, uostas irgi nebetiko, kaip, beje, ir geležinkelis, ir aerouostai. Jis pateko tarp vis labiau susispaudžiančių gniaužtų.

Robertas pagalvojo apie Siuzaną. *"Mes Gibraltare, galime tave paimti bet kurioje vietoje. Galbūt tai vienintelė tavo galimybė išsigelbėti"*. Robertas labai nenorėjo Siuzanos įpainioti į pavojingą dalyką, bet kitos išeities tiesiog

nebeturėjo. Tai vienintelis būdas išsmukti iš šių spąstų. Privačioje jachtoje jo neieškos. *"Jei sugebėsiu nusikasti iki jachtos,* — galvojo Robertas, — *jie išsodins mane nepriplaukus kranto netoli Marselio, o patį krantą pasieksiu pats. Šiuo atveju pavojus jiems negrės".*

Jis sustabdė mašiną šoninėje gatvėje prie nedidelės tratorijos, įėjo į vidų ir paskambino. Po penketo minučių jį sujungė su jachta.

— Prašyčiau misi Benks.

— Kaip jus jai pristatyti?

"Tas velnio Montė net jachtoje turi liokajų, atsiliepiantį teklefonu", — pagalvojo Robertas.

— Pasakykite paprastai, kad tai senas jos bičiulis.

Po minutės jis išgirdo ragelyje Siuzanos balsą.

— Čia tu, Robertai?

— Taip, tai aš netikšis.

— Jie... jie dar tavęs nesuėmė?

— Ne, Siuzana, — jam buvo labai sunku jos paklausti. — Ar tavo pasiūlymas tebegalioja?

— Be abejo. Kada?..

— Ar galėtumėte naktį atplaukti į Neapolį?

Siuzana sumišo.

— Aš nežinau, lukterk minutėlę.

Robertas neaiškiai girdėjo, kaip ji su kažkuo kalbėjosi, paskiau ragelyje vėl pasigirdo jos balsas.

— Montė sako, jog mūsų variklis šlubčioja, bet per dvi dienas galėtume nuplaukti į Neapolį.

Velniai griebtų! Kiekviena diena artino grėsmę būti sučiuptam.

— Gerai, būtų šaunu.

— Kaip tave surasime?

— Aš susijungsiu su jumis.

— Robertai, prašau tavęs, būk atsargus.

— Stengiuosi. Iš tikrųjų stengiuosi.

— Nepateksi į pinkles?

— Ne, nepateksiu.

Padėjusi ragelį, Siuzana atsisuko į vyrą ir šypsodamasi tarė:

— Jisai sutiko.

Po valandos Romoje Frančeskas Sezaras ištiesė pulkininkui Frenkui Džonsonui telegramą, gautą iš "Alkionos" jachtos.

"Pranešu, kad Belami atvyks į "Alkionos" jachtą".

Telegrama buvo nepasirašyta.

— Aš įsakau sekti visas prieigas prie jachtos, — pasakė Sezaras. — Vos tik Belami įlips į ją, mes jį sugriebsime.

43 skyrius

Juo daugiau Karlas Vali mąstė, juo tvirčiau jis įtikėjo galėsiąs gan naudingai apsisukti. Pjeros pasakėlė, jog amerikietis slepiąsis nuo žmonos, tiesiog nesąmonė. Aišku, misteris Džonsas slapstosi, bet slapstosi nuo policijos, ir galbūt už šį žmogų paskirtas atlygis. Gal net ir ganėtinai didelis. Čia reikia veikti labai apdairiai, ir Karlas nusprendė dėl to pasitarti su "Raudonųjų velnių" vadeiva Mario Luča.

Anksti rytą Karlas sėdo ant motociklo ir nulėkė į Sorcelos gatvę už Garibaldžio aikštės. Sustojo prie seno namo ir spustelėjo skambučio mygtuką šalia sulaužytos pašto dėžutė su pavarde "Luča".

— Ką čia velnias atnešė? — netrukus riktelėjo anapus durų.

— Čia Karlas, aš noriu pasišnekėti su tavimi, Mario.

— Nuo pat ryto nebenustygsti. Lipk.

Durys atsidarė, ir Karlas užlipo laiptais į butą. Tarpdury stovėjo nuogas Mario, kitame kambaryje Karlas pastebėjo lovoje gulinčią merginą.

— Velniai tave griebtų, ko atsidanginai šitaip anksti?

— Negaliu miegoti, Mario, per daug jaudinuosi. Rodos, būsiu sušniukštinėjęs padorų biznelį.

— Na? Užeik.

Karlas įėjo į mažą kambarėlį.

— Vakar vakare sesuo parsivedė namo vyrą.

— Na ir kas? Pjera prostitutė, ir ji...

— Taip, bet jis turtingas ir slapstosi.

— Nuo ko?

— Nežinau, bet rengiuosi išsiaiškinti. Manau, kad už jį galėtų būti pažadėtas atlygis.

— O ko nepasiklausei sesers?

Karlas paniuro.

— Pjera pati nori iš to pasipelnyti. Kad tu būtum matęs, kokią apyrankę jis jai nupirko — smaragdai.

— Apyrankę? Ką? O kiek ji kainuoja?

— Pasakysiu vėliau, nes rengiuosi parduoti ją.

Luča susimąstė.

— Štai ką aš manau, Karlai. Kodėl gi mums nepasikalbėjus su tavo sesers draugužiu? Imkime ir sučiupkime jį rytą, nusiveskime į klubą. — Klubu jie vadino tuščią sandėlį, kuriame buvo nepraleidžiąs garso kambarys.

Karlas nusišypsojo.

— Puiku. Aš sugebėsiu jį nesunkiai ten nusivilioti.

— O mes jo tenai lauksime, — pasakė Luča. Mes su juo truputėlį pasišnekėsime. Tikiuosi, jo balsas geras, nes jis turės kai ką mums padainuoti.

Kai Karlas parėjo namo, misterio Džonso jau nebebuvo; Karlą apėmė panika.

— Kur išėjo tavo draugužis? — paklausė jis Pjeros.

— Sakė, kad į miestą einąs pasivaikščioti. Jis sugrįš. O kam tu klausi?

Karlas nutaisė šypseną.

— Iš smalsumo.

Palaukęs, kol motina su Pjera nueis į virtuvę taisyti

pusryčių, Karlas įlindo į Pjeros kambarį, susirado apyrankę, paslėptą drabužių dėžėje, įsikišo į kišenę ir išlėkė iš kambario susidurdams su motina, ėjusia iš virtuvės.

— Karlai, ar nepusryčiausi?

— Ne, mama, man paskirtas susitikimas. Grįšiu vėlėliau.

Jis sėdo ant motociklo ir nuvažiavo Kvartire Spangolo pusėn.

"O jei apyrankė netikra? — pagalvojo. — *Blogai, Lučos akyse pasirodysiu kvaiša"*. Sustabdė motorolerį prie mažos juvelyrinės krautuvėlės. Jos savininkas Gambinas buvo pagyvenęs žmogus su nuslinkusiu į šoną juodu peruku ir dirbtiniais dantimis. Jis pasižiūrėjo į Karlą, įeinantį į krautuvėlę.

— Labas rytas, Karlai, ko toks ankstyvas?

— Taigi.

— Ką man atnešei šiandien?

Karlas išsitraukė iš kišenės apyrankę ir padėjo ant prekystalio.

— Štai šitą.

Gambinas paėmė apyrankę ir ėmė apžiūrinėti, o jo akys vis apvalėjo.

— Kur ją gavai?

— Numirė turtinga tetulė ir paliko man kaip palikimą. Ar ji ko verta?

— Galbūt, — atsargiai atsakė Gambinas.

— Tik nepudruok man smegenėlių.

Gambinas pavaizdavo įsižeidusį.

— Ar aš kada tave apmoviau?

— Visą laiką maustai.

— Jūs, vaikinai, krečiate man išdaigas. Žinai, ką tau pasakysiu, Karlai, — negarantuoju, kad pats įstengsiu ją nupirkti. Ji labai vertinga.

Karlo širdis ėmė tankiai plakti.

— Teisybė?

— Pabandysiu kai kam pasiūlyti, vakare tau paskambinsiu.

— Gerai, — sutiko Karlas ir pasiėmė apyrankę. — O ji kol kas tepabūna pas mane.

Karlas išėjo iš krautuvėlės. Vadinasi, jis neklydo! Tasai amerikietis turtingas, maža to, ir beprotis. *Argi normalus žmogus dovanotų brangią apyrankę prostitutei?*

Krautuvėlėje Gambinas stebėjo Karlą. *"Velniai griebtų, kur įsipainiojo tie idiotai?"* — pamanė jis ir iš po prekystalio išsitraukė aplinkraštį, išsiuntinėtą visų juvelyrinių parduotuvių savininkams bei supirkėjams, bet viršuje vietoj tokiais atvejais nurodyto policijos telefono buvo prierašas: "Nedelsiant pranešti saugumo tarnybai". Gambinas nebūtų kreipęs dėmesio į paprastą policijos aplinkraštį, kaip kad darydavo šimtus kartų anksčiau, bet jis žinojo, jog su saugumo tarnyba geriau negudrauti. Jis labai nenorėjo prarasti šios apyrankės, juk ją perpardavus būtų galima padoriai uždirbti, tačiau dar labiau nenorėjo kišti galvos į kilpą. Nenorom pakėlė telefono ragelį ir surinko saugumo tarnybos telefoną.

44 skyrius

Tai buvo baimės, šmėžuojančių negyvų šešėlių sezonas. Prieš daugelį metų Robertas buvo pasiųstas atlikti užduoties į Borneo. Ten, persekiodamas išdaviką, jis atsidūrė džiunglėse. Tada buvo spalio mėnuo, tradicinis galvų medžiojimo laikas; džiunglių gyventojus užvaldė baimė — jie drebėjo bijodami dvasios, vardu Bali Salanga, kuri gaudė žmones ir gėrė jų kraują. Tai buvo žudynių sezonas, o dabar Robertui Neapolis staiga virto Borneo džiunglėmis. Mirtis pleveno ore. *"Bet pirmiau tegu jie pagauna mane,* — pagalvojo Robertas. — *Kaip jie sužinojo, kad aš čia? Pjera! Jie greičiausiai mane susekė per Pjerą. Reikia grįžti namo ir įspėti ją, bet pirmiau turiu surasti būdą iš čia išsmukti".*

Jis nuvažiavo į miesto pakraštį, kur prasideda autostrada, vildamasis, jog galbūt per stebuklą ten dar neiš-

statyti postai. Likus penkiems šimtams jardų iki tos vietos, jis pamatė, jog policija užblokavusi kelią iš miesto; apsukęs automobilį, vėl grįžo į Neapolio centrą.

Robertas važiavo lėtai, mąstydamas ir bandydamas įsivaizduoti esąs persekiotojų kailyje. Visi keliai į užmiestį užtverti, kiekvienas laivas, išplauksiantis iš šalies, bus kruopščiai tikrinamas. Staiga jam dingtelėjo mintis. Nėra priežasteis tikrinti tų laivų, kurie neišplaukia iš Italijos. *O tai jau šansas.* Jis vėl pasuko į uostą.

Virš juvelyrinės parduotuvės durų dzingtelėjo varpelis, ir Gambinas pakėlė galvą. Į vidų įėjo du vyrai juodais kostiumais, aišku, jog tai buvo ne pirkėjai.

— Kuo galiu pasitarnauti?

— Misteris Gambinas?

— Taip, — atsakė vienas rodydamas dirbtinius dantis.

— Jūs mums skambinote dėl smaragdų apyrankės.

Saugumo tarnyba, jis laukė jų ateinant.

— Taip; būdamas tikras pilietis aš laikau savo pareiga...

— Liaukitės tauškę niekus. Kas ją atnešė?

— Jaunas vaikinas, vardu Karlas.

— Jis paliko apyrankę?

— Ne, išsinešė.

— Kokia to Karlo pavardė?

Gambonas truktelėjo pečiais.

— Jo pavardės aš nežinau, jis iš "Raudonųjų velnių", tai vietiniai mūsų gangsteriai. Jiems vadovauja vaikinas Lučos pavarde.

— Ar žinote, kaip surasti tą Lučą?

Gambinas sutriko. Jei Luča sužinos, kad jis nurodė jo būstą, gali už tai nupjauti jam liežuvį. Bet, jei jis nepasakys šiems vaikinams, ką jiems reikia sužinoti, jie gali ištaškyti jam makaulę.

— Jis gyvena Sorcelos gatvėje už Garibaldžio aikštės.

— Dėkui, misteri Gambinai, jūs mums labai padėjote.

— Visada džiaugiuosi galėdamas bendradarbiauti...
Vyrai išėjo.

Luča gulėjo lovoje su savo drauguže, kai atsilapojo durys ir į kambarį įsibrovė du vyrai. Luča kaip kulka išlėkė iš lovos.

— Kokia čia velniava? Kas jūs tokie?

Vienas vyras parodė jam pažymėjimą.

— Saugumo tarnyba! — Luča nurijo seilę. — Ė, aš nieko bloga nepadariau, aš įstatymams lojalus pilietis...

— Mes tai žinome, Luča. Jūs mūsų nedominate, mus domina vaikinas vardu Karlas.

"Karlas. Aha, štai kas. Toji velnio apyrankė! Kurgi įsivėlė tas Karlas? Saugumo tarnyba nesiterliotų dėl pavogtų brangenybių".

— Tad pažįstate jį ar ne?

— Galbūt.

— Jei nesate įsitikinęs, galime jūsų atmintį atgaivinti savo kontoroje.

— Pala. Aš prisiminiau, jūs tikriausiai turite omenyje Karlą Valį. O kas jam?..

— Mes norime su juo pasikalbėti. Kur jis gyvena?

Kiekvienas "Raudonųjų velnių" gaujos narys buvo prisiekęs krauju, kad greičiau mirsiąs nei išduosiąs draugą. Tai ir padėjo gaujai išlikti tvirtai. Jie laikėsi išvien — visi už vieną ir vienas už visus.

— Na, ar vis dar norite važiuoti su mumis į miestą?

— Ko? — Luča gūžtelėjo pečiais ir pasakė Karlo adresą.

Po pusvalandžio Pjera stidarė duris ir išvydo ant slenksčio du nepažįstamus vyrus.

— Sinjorina Vali?

— Taip.

— Ar galime užeiti?

Ji norėjo atsakyti neigiamai, bet neišdrįso.

— O kas jūs?

Vienas vyras išsitraukė piniginę ir parodė saugumo tarnybos pažymėjimą. Su šiais žmonėmis ji visai nenorėjo prasidėti. Pjera pabūgo, kad jie pagaus ją ir jinai nebeteks atlygio.

— Ko jums iš manęs reikia?

— Mes norėtume pateikti jums keletą klausimų.

— *Klauskite,* aš neturiu ko slėpti. *"Ačiū Dievui, kad Roberto nėra namie, su jais aš galėsiu susitarti".*

— Vakar vakare atvažiavote iš Romos automobiliu, tiesa? — šis klausimas nuskambėjo greičiau kaip teigimas.

— Taip. O ar tai prieštarauja įstatymams? Gal viršijau greitį?

Vyras nusišypsojo, bet jo veido išraiška nepakito.

— Su jumis važiavo palydovas?

— Taip, — atsargiai sutiko Pjera.

— Kas jisai, sinjorina?

Ji patraukė pečiais.

— Aš jį paėmiau pakeliui. Jis vyko į Neapolį.

— O dabar jis čionai? — paklausė kitas vyras.

— Nežinau, kur jis. Išlaipinau jį, kai įvažiavome į miestą, ir jis dingo.

— Jūsų keleivio pavardė Robertas Belami?

Pjera suraukė antakius tarsi bandydama prisiminti.

— Belami? Nežinau, man rodos, jis nepasisakė savo pavardės.

— O mes manome, kad pasisakė. Jis sučiupo jus Tor di Ounte, naktį jūs praleidote su juo "La Inkročio" viešbutyje, o kitą rytą jis nupirko jums smaragdų apyrankę. Jisai siuntinėjo jus į įvairius viešbučius, kad ten paliktumėte traukinių ir lėktuvų bilietus, o paskui išsinuomojote mašiną ir iškeliavote į Neapolį. Tiesa?

"Jie viską žino", — su baime pamanė Pjera ir linktelėjo.

— Jūsų bičiulis sugrįš ar išvažiavo iš Neapolio?

Pjera sutriko. Kaip geriau atsakyti į šį klausimą. Jeigu pasakys, kad jis išvažiavo iš miesto, jie vis vien nepati-

kės. Jie pasiliks laukti Roberto ir, kai pareis, sučiups jį, o ją galės apkaltinti melavus ir jam padėjus. Pjera nusprendė, jog geriau pasakyti tiesą.

— Jisai grįš.

— Greitai?

— Tiksliai nežinau.

— Labai gerai, vadinasi, mums reikia čia įsitaisyti patogiau. Ar neprieštarautumėte, jei apžiūrėtume namus? — jie atsisagstė švarkus, parengė ginklus.

— Ne, ne.

Nekreipdami dėmeiso į jos žodžius, vyrai pradėjo namo apžiūrą. Šią akimirką iš virtuvės išėjo motina.

— Kas šitie žmonės?

— Tai misterio Džonso draugai, — atsakė Pjera. — Atėjo jo aplankyti.

Motina nusilenkė.

— Toks geras vyras. Gal norėtumėte papusryčiauti?

— Žinoma, mama, — tarė vienas vyras. — Kas pusryčiams?

Mintys karštligiškai sukosi Pjeros galvoje. *"Man reikėtų vėl paskambinti Interpolui, juk, jie žadėjo sumokėti penkiasdešimt tūkstančių dolerių"*. Bet, kita vertus, nenorėtų, kad Robertas įkliūtų, kol ji pati neperduos jo Interpolui. Reikėjo perspėti jį, tačiau — kaip? Staiga ji prisiminį rytmetinį pokalbį: *"... jei esama kokios grėsmės, reikia nuleisti užuolaidą"*. Saugumo tarnybos agentai sėdėjo prie stalo, jiems buvo padėta po lėkštę spageti.

— Čia per daug šviesos, — tarė Pjera ir pasikėlusi iš valgomojo nuėjo į svetainę, kur nuleido lango užuolaidą. Paskiau vėl grįžo prie stalo. *"Tikiuosi, jog Robertas pastebės perspėjimą"*.

Robertas važiavo į Pjeros namus mintyse vis narstydamas pabėgimo plano detales. *Planas buvo ne itin geras, bet jis blogiausiu atveju leis kuriam laikui sumėtyti pėdas*

ir suklaidinti persekiotojus, laimėti laiko. Privažiavęs Pjeros namus, sulėtino greitį ir apsižvalgė. Rodos, viskas gerai, jis turi perspėti Pjerą, kad išvažiuotų, o paskiau išvažiuos ir jis pats. Kai Robertas jau rengėsi pastatyti priešais namus mašiną, kažkas pasirodė keistoka. Visos užuolaidos pakeltos, o viena nuleista. Gal tai atsitiktinumas, bet vis dėlto... Galvoje suskambėjo pavojaus signalas. Nejaugi Pjera galėjo rimtai suprasti jų rytinio žaidimo detalę? Nejau iš tikrųjų jį perspėja? Robertas spūstelėjo paminą ir nuvažiavo toliau, rizikuoti jis jokiu būdu negalėjo. Privažiavęs už mylios esantį barą, įėjo į jį ir paskambino.

Visi sėdėjo prie pietų stalo, kai sučirškė telefonas. Agentai pastatė ausis, vienas jų atsistojo.

— Gal čia Belami? — paklausė jis.

Pjera metė į jį niekinantį žvilgsnį.

— Aišku, ne. Ko gi jis skambintų čia? — ji atsistojo, priėjo prie telefono ir nukėlė ragelį.

— Alio?

— Pjera? Aš pamačiau ant lango užuolaidą...

Tereikėjo, kad ji pasakytų, jog viskas gerai, ir jis būtų atvažiavęs. Agentai jį suimtų, o ji pareikalautų atlygio. Bet argi jie tik suimtų jį? Ji prisiminė Roberto žodžius: *"Policijai įsakyta mane nužudyti".*

Sėdintys prie stalo agentai įbedė į ją akis. Ji tiek daug galėtų įsigyti už tuos penkiasdešimt tūkstančių: puikiai apsirengtų, nusipirktų gražiausią butuką Romoje, pakeliautų... O jei Robertas žus? Ir be to, ji neapkentė šitos prakeiktos policijos.

— Jūs suklydote — čia ne tas numeris, — atsakė Pjera.

Robertas išgirdo ragelyje signalus ir susimąstė nepajėgdamas pajudėti iš vietos. Ji patikėjo pasakomis, kurias jis sekė, ir tai tikriausiai išgelbėjo jam gyvybę. Viešpatie, palaimink ją.

Jis apgręžė mašiną ir nuvažiavo uosto link, bet užuot važiavęs ten, iš kur išplaukia krovininiai laivai ir keleivi-

niai laineriai, pasuko prie mažos prieplaukos. Čia stovėjo kioskas su iškaba "Kapris ir Iskaja". Robertas pastatė automobilį gerai matomoje vietoje ir priėjo prie bilietų pardavėjo.

— Kada išplaukia pirmasis kateris į Iskają?

— Po trisdešimties minučių.

— O į Kaprį?

— Po penkių minučių.

— Duokite bilietą į Kaprį.

— Prašom, sinjore.

— Ko jūs vis vapaliojate itališkai? — garsiai pasipiktino Robertas. Ar negalite kalbėti angliškai kaip visi normalūs žmonės?

Pardavėjui iš nuostabos išsiplėtė akys.

— Visi jūs tiesiog laukiniai ir bukagalviai! — Robertas sviedė pardavėjui pinigus, ištraukė iš jo rankų bilietą ir nuėjo į katerį.

Po trijų minučių jis jau plaukė į Kaprio salą. Kateris nuo prieplaukos pajudėjo pamažu, lėtai nuplaukė kanalu, bet, atsidūręs jūros platybėse, šoktelėjo į priekį tartum išniręs iš vandens grakštus delfinas. Denis buvo pilnas užsienio turistų, jie linksmai plepėjo įvairiausiomis kalbomis, į Robertą niekas nekreipė dėmesio. Jis nulipo į mažytį barą.

— Degtinės su toniku, — pasakė bufetininkui.

— Gerai, sere.

Jis sėdėjo ir žiūrėjo, kaip bufetininkas maišo kokteilį.

— Prašom, sere.

Robertas paėmė stiklinę, nugėrė gurkšnį ir trinktelėjo stiklinę ant bufeto.

— Jūs tai vadinate gėrimu? Čia tiesiog arklio myžalas. Kas pasidarė su tais prakeiktais italais?

Bare buvę žmonės ėmė į jį žvilgčioti.

— Atleiskite, sinjore, bet pas mus tik patys geriausi...

— Nusineškite šitą šlapalą!

— Čia yra moterų, nemaskatuokite liežuviu, — bandė paimti jį į nagą šalia stovįs anglas.

— Man nereikia pažaboti savo liežuvio, — riktelėjo Robertas. — Ar jūs žinote, kas aš esu? Aš komandoras Robertas Belami. Ir šią geldą jie dar vadina kateriu? Tai tiesiog šlamštas!

Robertas nuėjo į laivo priekį ir atsisėdo. Jis jautė į jį įbestus keleivių žvilgsnius, jo širdis smarkiai plakė, bet sumanytasis triukas dar nesibaigė.

Kai kateris sustojo Kaprio prieplaukoje, Robertas priėjo prie bilietų kasos šalia įėjimo į funikulierių. Bilietus pardavinėjo pagyvenęs vyras.

— Man vieną bilietą, — riktelėjo Robertas, — ir greičiau! Aš nesirengiu čia stypsoti visą dieną. O tu per senas bilietams pardavinėti, geriau sėdėtum namie, nes tavo žmoną greičiausiai jau visi kaimynai išdulkino.

Iširdęs vyras ėmė stotis, praeiviai varstė Robertą piktais žvilgsniais. Pasičiupęs bilietą, Robertas įsimaišė į minią, laukiančią funikulieriaus. *"Jie įsidėmės mane"*, — pagalvojo jis ir nusijuokė. Jis paliko tokį pėdsaką, kurio užmiršti negalima.

Kai funikulierius sustojo, Robertas šiurkščiai prasibrovė pro minią ir nuėjo Vitorio Emanuelio gatve į "Kvisisanos" viešbutį.

— Man reikia kambario, — kreipėsi jis į durininką, stovintį už aptvaro.

— Labai gaila, bet neturime vietų.

Robertas ištiesė jam šešiasdešimt tūkstančių lirų.

— Tiks bet koks kambarys.

— Na, tokiu atveju, aš manau, galėsime jus apgyvendinti, sinjore. Malonėkite užpildyti kortelę.

Kortelėje Robertas užrašė: "Komandortas Robertas Belami".

— Kiek pabūsite pas mus, komandore?

— Savaitę.

— Labai gerai. Prašom duoti pasą.

— Jis bagaže, kurį atveš po keleto minučių.

— Aš liepsiu pasiuntiniui parodyti jums kambarį.

— Ne dabar. Aš turiu išeiti trumpam, bet greitai grįšiu.

Iš vestibiulio jis išėjo į gatvę; prisiminimai plūstelėjo lyg šalto vėjo gūsis. Čia jie su Siuzana vaikščiojo, apžiūrinėjo mažas šonines gatveles, vaikštinėjo Ignacio Čerio ir Li Kampo gatvėmis. Stebuklingas miestas. Jie aplankė Azūros grotą, iš ryto Umberto aikštėje gėrė kavą. Funikulieriumi pasikėlė į Anakaprį, iš ten nujojo žemyn raiti ant asiliukų prie Tibrijos vilos, plaukiojo Pikolos įlankoje žalio smaragdo vandenyje. Apsipirko Vitorio Emanuelio gatvėje, funikulieriumi pakilo į Monte Soliarą. Dešinėje atsivėrė vaizdas į kalvos šlaituose išsimėčiusius namus, žydinčių gėlių pievas ir jūros mėlynę tolumoje. Viršukalnėje "Barbarosos" restorane išgėrė kavos, užėjo į mažą bažnytėlę padėkoti Dievui, kad išklausė jų maldų. Tuomet Robertas šią salą laikė pasakų šalimi, bet pasirodė, jog jis klydo. Siuzana buvo kerėtoja, ir sala be jos neteko savo žavesio.

Robertas sugrįžo į funikulieriaus stotelę Umberto aikštėje, tyliai įsimaišė į turistų būrį ir nusileido žemyn. Kai funikulierius pasiekė paskutinę stotelę, jisai saugodamasis praėjo pro bilietų pardavėją, nulipo į prieplauką ir kreipėsi į kasininką imituodamas baisų ispanišką akcentą.

— Kada išplaukia artimiausias kateris į Iskiją?

— Po trisdešimties minučių.

— Dėkui, — Robertas nusipirko bilietą.

Pakrantės bare jis įsitaisė toli kampe ir užsisakė viskio. Visiškai aišku, jog jie jau surado jo mašiną ir kilpa užsiveržia vis kiečiau. Mintyse įsivaizdavo Europos žemėlapį. Logiškiausia būtų prasiskverbti į Angliją ir iš ten kokiu nors būdu pabėgti į Valstijas, vykti į Prancūziją visiškai nėra jokios prasmės. *"Vadinasi, aš ir vykstu į Prancūziją"*, — nusprendė Robertas. Šiai kelionei tiktų judrus Čivitavekijos uostas.

Bare išsikeitęs pinigų smulkiais, Robertas surinko telefono numerį, o po dešimties minučių jį sujungė su jach-

ta, ragelį pakėlė pati Siuzana.

— Mes visą laiką laukiame tavo skambučio, — Robertas įsidėmėjo tą "mes". — Variklis veikia gerai, į Neapolį galime atplaukti anksti rytą. Kur tavęs laukti?

"Alkionai" rizikinga atplaukti šičia", — pamanė Robertas.

— Ar prisimeni tą palindromą*? Toje vietoje mudu buvome per medaus mėnesį.

— Ką?

— Na, aš dar pajuokavau, pasakiau, kad esu labai pavargęs.

Kurį laiką telefono būdelėje buvo tylu, paskiau Siuzana tylutėliai pasakė:

— Taip, aš prisimenu.

— Ar "Alkiona" galėtų paimti mane rytoj rytą?

— Palauk minutėlę.

Jis laukė, kol Siuzana vėl prašneks.

— Taip, galėsime ten būti.

— Gerai, — Robertas sumišo pagalvojęs, kiek daug jau žuvo nekaltų žmonių. — Aš pernelyg daug prašau tavęs, jei kas sužinos, kad man padėjai, tau grės rimti pavojai.

— Nesijaudink, rytoj tave pasitiksime. Būk atsargus.

— Dėkui.

Pokalbis baigėsi.

Siuzana atsisuko į Montę Benksą.

— Rytoj jis bus jachtoje.

Saugumo tarnybos štabo būstinės ryšių centre šio pokalbio klausėsi ketvertas žmonių.

— Mes užrašėme pokalbį tam atvejui, jei panorėtumėte dar kartą jo išklausyti, sere, — pasakė operatorius.

— Ypač įdomi toji dalis, kur jie tariasi dėl susitiki-

---

* Žodis, frazė arba eilėraštis, kuris vienodai perskaitomas iš kairės į dešinę ir priešinga kryptimi (*vertėjo past.*)

mo vietos. Rodos, jis pasakė "palindromas". Ar tai Italijoje?

Pulkininkas Sezaras papurtė galvą.

— Niekada nesu girdėjęs tokios vietovės, bet išsiaiškinsime, — ir atsisuko į padėjėją. — Patikrinkite žemėlapyje ir sekite visus pokalbius su "Alkiona".

— Klausau, sere.

Namuose, Neapolio priemiestyje, suskambo telefonas, Pjera žengė prie jo pakelti ragelio.

— Palaukite, — sustabdė ją vienas agentas; jis priėjo prie telefono ir pats paėmė ragelį.

— Alio? — pasiklausė kelias sekundes, paskiau padėjo ragelį ir atsigręžė į kolegą. — Belami išplaukė kateriu į Kaprį. Einam!

Pjera pasižiūrėjo įkandin išeinančių vyrų ir pagalvojo: *"Vadinasi, Viešpats nepanorėjo, kad gaučiau tuos pinigus. Tikiuosi, Robertas sugebės pabėgti".*

Kai kateris atplaukė į Iskiją, Robertas išlipo kartu su keleivių minia, stengdamasis nepatraukti dėmesio. Priėjęs prie bilietų kasos, jis sužinojo, kad kateris į Sorentą išplauks po dešimt minučių.

— Prašom duoti bilietą į Sorentą ir atgal, — paprašė jis.

Po dešimt minučių kateris jau vežė jį į žemyną — į Sorentą. *"Jei man nors truputį pasisektų, paieška užtruktų Kaprio saloje,* — pagalvojo Robertas. — *Jei nors truputį pasisektų".*

Sorento turguje knibždėte knibždėjo žmonės, prekiautojai siūlė šviežias daržoves ir vaisius, mėsą. Visur stumdėsi pardavėjai ir pirkėjai.

Robertas priėjo prie kresno vyro nešvaria prijuos-

te, krovusio sunkvežimį.

— Atleiskite, mesje, — tarė Robertas imituodamas prancūzišką akcentą, — man reikia pasiekti Čivitavekiją. Ar kartais jūs ne ten vysktate?

— Ne, aš į Salermą, — jis parodė kitą vyrą, krovusį prekes į greta stovintį sunkvežimį. — Štai Džiuzepė gal padės jums.

— Dėkui.

Robertas priėjo prie sunkvežimio.

— Mesje, ar kartais jūs ne į Čivitavekiją?

— Greičiausiai, — vengdamas tiesiai atsakyti tarė vyras.

— Aš mielai užmokėčiau jums, jei pavežėtumėte mane.

— Kiek?

Robertas ištiesė jam šimtą tūkstančių lirų.

— Už tokius pinigus galėtumėte nusipirkti bilietą lėktuvu į Romą.

Robertas bemat suprato savo klaidą, susinervinęs apsižvalgė aplinkui.

— Tiesą pasakius, aerouoste manęs laukia kreditoriai, todėl būčiau linkęs pasinaudoti jūsų sunkvežimiu.

Vyras linktelėjo.

— Suprantu. Gerai, sėskitės, tuojau važiuosime.

Robertas plačiai nusižiovavo.

— Aš labai pavargau, ar neprieštarautumėte, jei pamiegočiau kėbule?

— Ten jums bus nelabai patogu, bet kaip norite.

— Dėkui.

Kėbulas buvo prigrūstas tuščių dėžių ir dėžučių, Džiuzepė įleido Robertą ir uždarė užpakalinį bortą. Robertas įsitaisė už dėžių ir staiga suprato, kad jis iš tikrųjų yra pavargęs. Jį ėmė lenkti snaudulys. Kiek laiko jis jau nemiegojo? Prisiminė Pjerą, kaip ji naktį atėjo pas jį ir padėjo jam vėl pasijusti vyru. Vildamasis, jog jai nieko nenutiko, Robertas užmigo.

Sunkvežimio kabinoje Džiuzepė mąstė apie savo

keleivį. Būta gando, kad valdžia ieško kažkokio amerikiečio ir, nors jo keleivis šnekėjo prancūziškai, jis atrodė kaip amerikietis ir apsirengęs amerikietiškai. Reikia viską išsiaiškinti, gal yra šansų gauti gerą atlygį.

Po valandos sunkvežimis sustojo prie degalinės, Džiuzepė paliepė tarnautojui pripildyti baką kuro, o pats žvilgtelėjo į kėbulą. Jo keleivis miegojo.

Iš restorano šalia degalinės Džiuzepė paskambino į policiją.

45 skyrius

Džiuzepę sujungė su pulkininku Sezaru.

— Taip, — pasakė jis Džiuzepei, — labai panašu, kad tai mūsų žmogus. Klausykite manęs atidžiai — jis labai pavojingas, ir aš noriu, jog jūs tiksliai vykdytumėte mano nurodymus. Ar supratote?

— Taip, sinjore.

— Kur dabar esate?

— Degalinėje pakeliui į Čivitavekiją.

— O jis dabar jūsų kėbule?

— Taip, — šis pokalbis jau pradėjo erzinti Džiuzepę. *"Atrodo, jog būsiu įlindęs ne į savo daržą"*, — pamanė jis.

— Nedarykite nieko, kas galėtų jam kelti įtarimų. Grįžkite prie mašinos ir važiuokite toliau. Pasakykite savo sunkvežimio numerį ir apibūdinkite, kaip jis atrodo.

Džiuzepė tai ir padarė.

— Puiku. Viskuo pasirūpinsime mes. O dabar keliaukite.

Sezaras atsisuko į pulkininką Džonsoną ir linktelėjo:

— Jis mūsų rankose. Kelią įsakysiu užblokuoti, o mes malūnsparniu nuskrisime į tą vietą po trisdešimt minučių.

— Einam.

Padėjęs ragelį, Džiuzepė nusišluostė suprakaitavusias rankas į marškinius ir pasuko prie sunkvežimio. *"Tikiuosi, kad jie nešaudys. Marija už tai man nutrauks galvą. Bet, kita vertus, jei atlygis bus padorus..."* — jis įsiropštė į kabiną ir pajudėjo į kelią, į Čivitavekiją.

Po trisdešimt penkių minučių Džiuzepė išgirdo virš galvos malūnsparnio triukšmą, jis pažvelgė aukštyn ir pamatė, kad tai policijos malūnsparnis. Iš priekio kelią užstojo dvi policijos mašinos, už kurių slėpėsi automatais ginkluoti policininkai. Malūnsparnis nutūpė šalia kelio, iš jo išlipo Sezaras ir pulkininkas Frenkas Džonsonas.

Artėdamas prie policijos kordono, Džiuzepė sulėtino greitį, išjungė variklį ir, iššokęs iš kabinos, pribėgo prie karininkų.

— Jis ten, kėbule! — šūktelėjo jis.

Sunkvežimis sustojo.

— Apsupti! — suriko Sezaras.

Policininkai metėsi prie sunkvežimio atstatę užtaisytus ginklus.

— Nešaudyti! — riktelėjo pulkininkas Džonsonas. — Aš pats jį suimsiu.

Jis priėjo prie sunkvežimio.

— Išlipk, Robertai, — sušuko, — viskas baigta.

Jokio atsako, nė garso.

— Robertai, duodu penkias sekundes.

Tyla, visi belaukdami apmirė.

— Sezaras atsisuko į savo žmones ir linktelėjo.

— Ne! — suriko pulkininkas Džonsonas, bet buvo jau per vėlu.

Policininkai atidengė ugnį į kėbulą, nuo jų automatų triukšmo galėjai apkurti. Į orą lakstė dėžių atplaišos. Po dešimt sekundžių šaudyti liovėsi. Pulkininkas Džonsonas įšoko į kėbulą ir ėmė mėtyti iš jo dėžes bei dėželes.

— Jo čia nėra, — pasakė jis atsigręžęs į Sezarą.

Devynioliktoji diena
Čivitavekija, Italija

Čivitavekija — senas Romos uostas, saugomas didžiulio forto, kurio statybą Mikelandželas užbaigė 1537 metais. Tai vienas labiausiai perkrautų Europos uostų, plukdantis krovinius bei keleivius jūra į Romą ir Sardiniją ir atgal. Aušo rytas, bet uoste jau virė darbas. Robertas praėjo pro geležinkelio sandėlius, užsuko į mažytę tratoriją, dirginusią uoslę aštriais kvapais, ir užsisakė pusryčius.

"Alkiona" lauks jo sutartoje vietoje Elbos saloje. Jis dėkingas Siuzanai, kad ji prisiminė tai. Per medaus mėnesį jie tris dienas neišėjo iš savo kambario viešbutyje, nes mylėjosi, ir Siuzana tuomet jam pasakė: "Ar nenorėtum paplaukioti, brangusis".

Robertas papurtė galvą. *"Ne, negaliu pajudėti. Galėjau, kol buvau neišvydęs Elbos"**. Siuzana nusijuokė, ir jie vėl ėmė mylėtis. Ačiū Dievui, ji prisiminė tą palindromą.

Dabar jam tereikėjo susirasti laivelį, kuris nuvežtų į Elbą. Jisai vaikštinėjo gatvėmis, vedančiomis į uostą, kur buvo daugybė jūrininkų, krovininių laivų, motorinių valčių ir privačių jachtų. Pamačius visa tai, Roberto akys sublizgo. Tokioje minioje galima tiesiog ištirpti ir sėkmingai pasiekti Elbą.

Priėjęs katerių prieplauką, jis pastebėjo nekrintantį į akis sedaną, pastatytą už pusės kvartalo nuo jos, ir stabtelėjo. Mašina buvo su valstybiniais numeriais, o jos viduje sėdėjo du vyrai, stebintys prieplauką. Apsisukęs Robertas nudrožė priešinga kryptimi.

Tarp uosto darbininkų bei turistų jis pastebėjo persirengusių seklių, kurie stengėsi neišsiskirti iš minios, bet Robertas iš karto juos pažino. Jo širdis ėmė tankiai plak-

* Angliškai parašyta ši frazė kaip tik yra palindromas (vertėjo past.)

ti. Kaip jiems pavyko jį susekti? Staiga jis suprato, kaip yra: *"Dieve mano, aš juk pasakiau sunkvežimio vairuotojui, kur vykstu! Kvailys! Tikriausiai esu labai pavargęs".*

Sunkvežimyje jis užmigo, bet, mašinai sustojus, nubudo ir pamatė, jog Džiuzepė užėjo į stotį ir šneka telefonu. Tyliai išlipo iš sunkvežimio ir įsiropštė į kito, važiavusio šiaurėn, kėbulą.

Jis pats paspendė sau spąstus, dabar jo čia ir ieško. Tik per kelis šimtus jardų stovėjo tuzinai valčių, kuriomis jis galėtų pasinaudoti, bet dabar to nebuvo galima daryti.

Robertas iš uosto pasuko į miestą. Praėjo pro pastatą, ant kurio sienos kabojo didelis spalvotas plakatas: "Ateikite į mugę, patirsite daug malonumų! Valgiai! Žaidimai! Išvysite Didžiąsias lenktynes!" Robertas sustojo ir įsižiūrėjo į plakatą.

Jis rado kelią išsigelbėti.

46 skyrius

Mugėje, kuri vyko už penkių mylių nuo miesto, Robertas pamatė keletą didžiulių įvairiaspalvių oro balionų, pusračiu išdėstytų aikštelėje ir primenančių vaivorykštę. Balionų inkarai buvo pritvirtinti prie sunkvežimių, ekipos darbavosi pūsdamos šaltą orą į apvalkalus. Šalimais stovėjo keli lenktyniniai automobiliai, pasirengę buksyruoti balionus. Kiekviename jų sėdėjo vairuotojas ir stebėtojas.

Robertas priėjo prie vyro, kuris, atrodė, buvo čia vyresnis.

— Tikriausiai rengiatės didelėms varžyboms? — paklausė jo.

— Taip, — atsakė vyras. — Ar esate kada skraidęs oro balionais?

— Ne.

Jie skrido viršum Komo ežero, ir Robertas su oro ba-

lionu nusileido taip žemai, kad jo gondola palietė vandenį. "Mes gi nuskęsime!" — šūktelėjo Siuzana. Robertas nusišypsojo. "Ne, nenuskęsime". Jis išmetė per bortą maišą smėlio, ir balionas vėl ėmė kilti. Siuzana nusijuokė, apkabino jį ir pasakė...

— Reikėtų pabandyti, — pratarė vyras. — Tai nuostabus sportas.

— Taip. O kur jūs skrendate?

— Į Jugoslaviją. Puikus rytas, kilsime po keleto minučių. Užvis geriausia skristi anksti rytą, kai oras dar vėsus.

— Tiesa? — paklausė Robertas, ir jo atmintyje išniro vasaros diena Jugoslavijoje. *"Mums reikia nelegaliai persiųsti per sieną keturis žmones, komandore. Reikia luktelti, kol oras atvės. Oro balionas, kai oras šaltas, gali pakelti keturis, šiltu oru pakelia tik du žmones".*

Robertas pastebėjo, jog ekipos jau beveik baigė pripūsti apvalkalus ir uždegė didelius propano degiklius, nukreipiančius jų liepsną į apvalkalų vidų, kad įšiltų oras. Balionai, gulėję ant šono, pradėjo kilti aukštyn, bet gondolos tebegulėjo ant žemės.

— Ar neprieštarautumėte, jei nueičiau pasižiūrėti iš arčiau? — paklausė Robertas.

— Eikite, tik nesipainiokite po kojomis.

— Gerai, — Robertas priėjo prie jau karšto oro užpildyto geltono ir raudono baliono. Palei žemę jį telaikė virvė, pririšta prie sunkvežimio. Baliono ekipa gyvai šnekėjosi, aplinkui nieko daugiau nebuvo.

Robertas įšoko į gondolą. Jam pasirodė, jog didžiulis apvalkalas uždengė visą padangę. Jis greit apžiūrėjo takelažą bei prietaisus: aukščio matuoklį, žemėlapius, pirometrą temperatūrai stebėti, kilimo greičio rodyklę, instrumentų dėžę — viskas yra. Paėmęs iš instrumentų dėžės peilį, Robertas brūkštelėjo per inkaro virvę, ir tą pačią sekundę balionas ėmė kilti.

— Ei! — suriko Robertas. — Kas čia darosi? Nu-

leiskite mane!

Vyras, su kuriuo jis šnekėjosi, išsižiojęs iš nuostabos, žiūrėjo į kylantį balioną.

— Nepulkite į paniką! — šaukė jis. — Tenai yra aukščio matuoklis, panaudokite, jei reikia, balastą ir laikykitės tūkstančio pėdų aukščio. Jugoslavijoje jus sutiksime. Ar girdite mane?

— Girdžiu.

Balionas kilo vis aukščiau ir aukščiau nešdamas Robertą į rytus, į kitą pusę nuo Elbos, liekančios vakaruose. Bet tai jo per daug nejaudino, įvairiame aukštyje vėjo kryptys būna vis kitos. Kol kas neskrido dar nė vienas balionas, bet Robertas pastebėjo, jog viena mašina jau ėmė tempti balioną. Jis išmetė balasto ir pradėjo sekti aukščio rodiklius: šeši šimtai pėdų... septyni šimtai... devyni šimtai... tūkstantis du šimtai...

Tūkstančio penkių šimtų pėdų aukštyje vėjas ėmė silpti, oro balionas beveik nejudėjo. Pamažu išmesdamas balasto, Robertas kilo aukštyn stebėdamas vėjo kryptį įvairiame aukštyje.

Pakilus per du tūkstančius pėdų, vėjas ėmė keistis, balioną kurį laiką suko, o paskiau iš lėto nunešė į vakarus.

Toldamas Robertas matė palei žemę kitus oro balionus, kurie kilo į orą ir krypo rytuosna, Jugoslavijos link. Tylu, tik švelniai šnara vėjas. *"Kaip tylu, Robertai, lyg skristume debesiu. Norėčiau, kad visada būtume šičia,* — Siuzana tvirčiau prisiglaudė prie jo. — *O ar tu kada mylėjaisi oro balione?* — sumurkavo ji. — *Na, pabandykime".*

Vėliau ji pasakė: *"Kertu lažybų, jog mudu vieninteliai žmonės pasaulyje, mylėjęsi oro balione".*

Dabar Robertas skrido virš Tirėnų jūros į šiaurės vakarus Tuskanos kranto link, apačioje, toli nuo kranto, rateliu buvo išsidėsčiusios salos, iš kurių didžiausia — Elbos sala.

"Čia buvo Napoleono tremties vieta, — pamanė Robertas, — ir tikriausiai jis pasirinko šią salą todėl, kad gied-

rą dieną iš čia galėjo matyti savo mylimą Korsikos salą, kurioje gimė. Tremtyje Napoleonas galvojo apie viena — kaip pabėgus ir pasiekus Prancūziją. Tokia štai ir mano situacija. Tiesa, Napoleonas neturėjo Siuzanos ir "Alkionos", kad jį išgelbėtų..."

Tolumoje staiga pasirodė Montė Kapanės kalnas per trijų tūkstančių pėdų aukščio. Robertas truktelėjo virvę, atveriančią vožtuvą oro baliono apvalkalo viršuje, išleido šilto oro, ir balionas pradėjo leistis. Apačioje driekėsi rausvai žalia Elbos sala: rausvos buvo granito uolos ir namai, o žalumu puošė augalija. Salą juosė balti paplūdimiai.

Oro balioną Robertas nutupdė kalno papėdėje, toli nuo miesto, kad kiek galima mažiau dėmesio atkreiptų į save. netoli nuo jo nusileidimo vietos ėjo kelias. Robertas ėmė laukti pakeleivingos mašinos.

— Ar negalėtumėte pavėžėti manęs į miestą? — paklausė Robertas, kai prie jos sustojo mašina.

Prie vairo sėdinčiam vyrui buvo apie aštuoniasdešimt, seną veidą raižė daugybė raukšlių.

— Galiu prisiekti, kad ką tik padangėje mačiau oro balioną. O jūs ar matėte jį, misteri?

— Ne, — atsakė Robertas.

— Neseniai čia atvykote?

— Čia atsidūriau pakeliui iš Romos.

Vairuotojas linktelėjo.

— Vieną kartą esu buvęs Romoje.

Važiavo tylėdami. Kai įvažiavo į Portoferają, vienintelį Elbos miestą, Robertas paprašė sustoti ir išlipo.

— Linkiu sėkmės, — pasakė vairuotojas angliškai su amerikiečio akcentu.

"Dieve, — pamanė Robertas, — *net čia atsibasto kaliforniėčių".*

Jisai nužingsniavo svarbiausiąja miesto gatve, Garibaldžio gatve, užtvindyta turistų, daugiausia šeimų, ir jam pasirodė, jog laikas sustojo. *"Išskyrus tai, kad aš prara-*

dau Siuzaną ir pusės pasaulio šalių vyriausybės nori mane nužudyti. O visa kita kaip buvę".

Suvenyrų parduotuvėje nusipirko žiūonus, po to prisėdo prie staliuko "Stela Marinerio" restorano verandoje, iš kurios gerai matyti visas uostas. Jis nepastebėjo nei įtartinų mašinų, nei policijos katerių, nei policininkų apskritai. Tikriausiai jie tebemanė užblokavę jį žemyne. Patekti į "Alkioną" bus nesunku, telieka laukti, kol jachta atplauks.

Robertas sėdėjo prie staliuko ir gurkšnojo skanų vietinės gamybos baltą vyną mąstydamas, ką veikti toliau. Jachta nuveš jį prie kranto Marselio rajone, ir jis galės nukakti į Paryžių, kur jo bičiulis Li Po pagelbės. Likimo ironija, kad Li Po — kinas, o Robertas iki šiol prisiminė Sezaro žodžius: "Girdėjau, jog tu susidėjai su kinais".

Jis buvo įsitikinęs, kad Li Po padės jam, nes kartą jis išgelbėjo Roberto gyvybę, ir dabar pagal seną kinų tradiciją buvo atsakingas už šią gyvybę. Dabar tai buvo jo garbės reikalas.

Li Po tarnavo Kinijoje valstybės saugumo ministerijoje, kuri užsiėmė kontržvalgyba. Prieš keletą metų Robertą sučiupo Kinijoje, kai jis bandė slapčia išvežti iš šalies vietinį disidentą. Robertą įmetė į labai saugomą kalėjimą Pekine, bet Li Po, buvęs dvilypis agentas ir kiek anksčiau dirbęs Robertui, padėjo jam pabėgti.

Jiems atsisveikinant Kinijos pasienyje, Robertas pasakė:

— Tau reikėtų mesti šį darbą, kol esi gyvas, Li. Ne visada tave lydės sėkmė.

Li Po nusišypsojo.

— Aš pasižymiu didžiuliais sugebėjimais apsisaugoti.

Po metų Li buvo perkeltas dirbti į Kinijos ambasadą Paryžiuje.

Robetas nusprendė, jog jam jau metas žengti pirmuosius žingsnius. Išėjęs iš restorano, jis nuėjo į uostą,

tenai buvo daugybė didelių ir mažų laivų, plaukiančių iš Elbos.

Jis priėjo prie žmogaus, valančio motorinės valties "Donci" su galingu varikliu korpusą.

— Geras laivas, — pasakė Robertas.

Vyras linktelėjo.

— Dėkui.

— Ar aš negalėčiau jo išsinuomoti, noriu truputėlį paplaukioti po uostą?

Vyras liovėsi dirbęs ir atidžiai pasižiūrėjo į Robertą.

— Aišku, galima. O ar jūs mokate valdyti valtį?

— Taip, aš pats namie turiu "Doncį".

Vyras pritariamai linktelėjo.

— O iš kur jūs?

— Iš Oregono, — atsakė Robertas.

— Kainuos jums keturis šimtus frankų už valandą.

Robertas nusišypsojo.

— Puiku.

— Na, ir užstatas, be abejo.

— Suprantama.

— Valtis parengta, ar norėtumėte tuoj pat plaukti?

— Ne, aš dar turiu šiokių tokių reikalų. Manau, rytoj rytą.

— Kurią valandą?

— Aš jums pranešiu, — tarė Robertas ir davė vyrui pinigų. — Čia užstatas, pasimatysime rytoj.

Robertas nusprendė, jog "Alkionai" pavojinga įplaukti į uostą, nes reikėtų atlikti visokius formalumus. Čia registruodavo kiekvieną įplaukiantį ir stovintį laivą. Robertui rūpėjo, kad jachtai būtų kiek galint saugiau, todėl rengėsi ją pasitikti jūroje.

Saugumo tarnybos ryšių centre pulkininkas Sezaras ir pulkininkas Džonsonas klausinėjo operatorių:

— Esate įsitikinęs, kad daugiau niekas neskambino

į "Alkionos" jachtą.

— Niekas, sere, po ano paskutinio pokalbio, apie kurį jums esu pranešęs.

— Sekite atidžiai, — pasakė Sezaras, pasisuko į pulkininką Džonsoną ir nusišypsojo. — Nesirūpinkite, sužinosime, kai komandoras Belami pasirodys "Alkionoje".

— Bet aš norėčiau sučiupti jį dar prieš jam patenkant į jachtą.

— Pulkininke Sezarai, Italijos žemėlapyje nėra tokios vietovės — Palidromas, — pranešė operatorius. — Bet manau, jog mes čia klystame.

— Kodėl?

— Tai ne vietovė, o žodis.

— Kas?

— Taip, sere. Palidromais vadina žodžius, kuriuos galima skaityti iš kairės į dešinę, ir iš dešinės į kairę. Pavyzdžiui, *"madam, I'm Adam"**. Mes kompiuteriu sudarėme tokių žodžių sąrašą, jis ištiesė Sezarui ilgą žodžių sąrašą.

Abu pulkininkai įdėmiai jį peržiūrėjo.

— Taigi manau, jog iš to maža naudos, — pasakė Sezaras.

— O vis dėlto tai gali kiek padėti, sere. Jie, be abejonės, panaudojo kodą, o vienas žymiausių palidromų buvo Napoleono: "Aš galėjau, kol pamačiau Elbą".

Sezaras ir pulkininkas Džonsonas susižvalgė.

— Elba! Dieve mano! Štai kur jisai!

Dvidešimtoji diena
Elbos sala, Prancūzija

Iš pradžių horizonte, brėkštant rytui, pasirodė kaskart didėjantis taškelis. Robertas pro žiūronus pamatė, kaip šis taškelis virsta "Alkiona". Apsirikti jis negalėjo,

---

* Ponia, aš esu Adomas (angl.; vertėjo past.)

nes tokių jachtų buvo mažai.

Robertas nuėjo į paplūdimį, kur išvakarėse tarėsi išsinuomoti motorinę valtį.

— Labą rytą.

Valties savininkas pakėlė galvą ir pasižiūrėjo į jį.

— Labą rytą, mesje. Atėjote valties?

— Taip.

— Kokiam laikui ją imsite?

— Valandai ar dviem, ne ilgiau.

Robertas atskaičiavo pinigus savininkui ir įlipo į valtį.

— Tik nesulaužykite jos.

— Nesijaudinkite, — patikino jį Robertas, — nesulaužysiu.

Savininkas atrišo valties lyną, ir po kelių minučių ji jau lėkė jūra prie "Alkionos". Priplaukti prie jachtos Robertui teprireikė dešimt minučių; netrukus denyje išvydo Siuzaną ir Montę Benksą. Siuzana pamojavo jam, jos veide atsispindėjo nerimas. Robertas prisiartino prie jachtos borto ir numetė lyno galą jūrininkui.

— Norite, kad valtį užkeltume į jachtą, sere? — paklausė jūrininkas.

— Ne, palikite, — savininkas greitai ją susiras.

Robertas trapu užlipo į denį, nušveistą iki blizgesio. Kartą Siuzana pasakojo jam apie "Alkioną", tuomet tas pasakojimas jam padarė įspūdį, bet tai, ką išvydo savo akimis, šį įspūdį dar sustiprino. Jachtos ilgis — du šimtai aštuoniasdešimt pėdų, savininko apartamentai prabangūs, aštuonios dvivietės svečių kajutės, kajutės šešiolikos žmpnių komandai. Jachtoje dar buvo tarnybos kambarys, valgomasis, kabinetas, salonas ir plaukymo baseinas.

Jachtą varė du dyzeliniai varikliai, kiekvieno jų galingumas — 1250 arklio jėgų. Susisikti su krantu buvo šeši kateriukai. Jachtos interjerą kūrė žymus italų dizaineris Luidžis Sturčio. Iš tiesų tai buvo plaukiojantys rūmai.

— Aš džiaugiuosi, kad esi čia, — pasakė Siuzana.

Robertui pasirodė, jog ji jaučiasi nesmagiai, tarsi kas būtų ne taip. O gal paprasčiausiai nervinasi? Siuzana buvo nuostabi, ir tai sudirgino Robertą. *"Velniai griebtų, o ko gi aš tikėjausi. Kad ji atrodysianti išblyškusi ir nelaiminga?".*

Jis atsigręžė į Montę.

— Norėčiau, kad žinotumėte, jog esu be galo jums dėkingas.

Montė truktelėjo pečiais.

— Džiaugiuosi galėdamas padėti jums. Kokie jūsų planai?

— Norėčiau, kad pasuktumėte į Marselį. Jūs galėsite mane išlaipinti netoli kranto...

Prie jų priėjo žmogus iškrakmolyta balta uniforma, perkopęs per penkiasdešimt, kresnas, tvarkingai apkirpta barzdele.

— Čia kapitonas Simsonas, o čia... — Montė pasižiūrėjo į Robertą...

— Smitas. Tomas Smitas.

— Plaukiame į Marselį, kapitone, — tarė Montė.

— Argi neužsuksime į Elbą?

— Ne.

— Klausau, — atsakė kapitonas, bet jo balse pasigirdo nustebimo gaidelė.

Robertas apžvelgė horozontą, aplink nieko nesimatė.

— Siūlyčiau lipti žemyn, — pasiūlė Montė.

Kai jie trise susėdo salone, Montė paklausė:

— Ar nemanote, jog reikėtų mums paaiškinti esmę?

— Taip, aš suprantu, atsakė Robertas, bet nieko jums nesiimu aiškinti. Juo mažiau apie tai žinosite, juo geriau. Galiu tepasakyti, kad esu nekaltas. Aš tapau politinio žaidimo auka, aš per daug žinau, ir mane medžioja. Jei suras, nužudys.

Siuzana ir Montė susižvalgė.

— Jie neturi pagrindo manęs kaip nors sieti su "Alkiona", — tęsė Robertas. — Patikėkite manimi, Monte, jei būčiau galėjęs išsigelbėti kitaip, būčiau taip ir daręs.

Robertas pagalvojo apie jo susektus ir žuvusius žmones, ir jis neištvertų, jei kas atsitiktų Siuzanai. Pabandė suteikti savo balsui žvalumo.

— Džiaugčiausi, jei niekuomet niekur neužsimintumėte, kad buvau šioje jachtoje. Taip būtų jums saugiau.

— Taip, žinoma, — atsakė Montė.

Jachta iš lėto apsigręžė ir nustatė kursą į vakarus.

— O dabar, prašyčiau atleisti, turiu pasakyti kelis žodžius kapitonui.

Pietaudami visi jautėsi kažkaip nejaukiai. Robertas nesuprato kodėl, bet ore tvyrojo vos ne matoma įtampa. Nejau dėl to, kad čia buvo jis? Ar esama kitos priežasties? Gal tarp jų kas įvyko? *"Juo greičiau iš čia išsikraustysiu, juo geriau"*, — pagalvojo Robertas.

Jie sėdėjo salone su popietinėmis taurėmis rankose, kai įėjo kapitonas Smitas.

— Kada būsime Marselyje? — paklausė Robertas.

— Jeigu oras nesuges, rytoj popiet,misteri Smitai.

Kažkas kapitono Simpsono elgesyje erzino Robertą, kapitonas buvo niūrus, beveik šiurkštus. *"Bet jis tikriausiai geras kapitonas,* — pamanė Robertas. — *Kitaip Montė nebūtų priėmęs jo į savo jachtą. Siuzana verta šios jachtos, apskritai ji verta visko, kas geriausia"*.

Vidurnaktį Montė pasižiūrėjo į laikrodį ir pasakė Siuzanai.

— Manau, jog metas miegoti, brangioji.

Siuzana metė žvilgsnį į Robertą.

— Taip.

Visi trys pakilo.

— Kajutėje rasite kuo persirengti, — tarė Montė. — Mes esame panašaus sudėjimo.

— Dėkoju.

— Labos nakties, Robertai.

— Labos nakties, Siuzana.

Robertas stovėjo ir žiūrėjo, kaip jo mylima moteris išeina miegoti su varžovu. *"Su varžovu? Na ką gi aš apgaudinėju, velniai griebtų! Jis laimėjo, o aš pralaimėjau".*

Lovoje Robertas galvojo apie tai, jog už sienos, per kelias pėdas nuo jo, yra mylima moteris, kurią jis myli labiau už viską pasaulyje. Jis pamanė, kad Siuzana lovoje guli nuoga — ji niekuomet nedėvėdavo naktinukų, — ir pajuto aistringą geismą. *"Gal Montė šią akimirką mylisi su ja, arba ji viena... Ar galvoja jinai apie jį, ar prisimena tuos laimingus laikus, kai jie buvo drauge? Gal ir ne. Tiek to, jis greitai dings iš jos gyvenimo ir galbūt niekada jos nebepamatys".*

Jis sumerkė akis tik priešaušriu.

Į saugumo tarnybos ryšių centrą perdavinėjo radarų sekimo duomenis apie "Alkionos" jachtą. Pulkininkas Sezaras atsisuko į Džonsoną ir pasakė:

— Labai gaila, kad neįstengėme sučiupti jo Elboje, bet dabar jis mūsų rankose! Kreiseris jau parengtas, laukiame tik žinių iš "Alkionos".

Dvidešimt pirmoji diena

Anksti rytą Robertas jau buvo denyje ir žiūrėjo į ramią jūrą. Prie jo priėjo kapitonas Simpsonas.

— Labą rytą, atrodo, nusistovi geras oras, misteri Smitai.

— Taip.

— Į Marselį atplauksime trečią valandą. Kiek ten užtruksime?

— Nežinau, — atsakė Robertas, — pasižiūrėsime.

— Aišku, sere.

Robertas palydėjo žvilgsniu nueinantį kapitoną. "Koks jis žmogus?"

Paskiau nuėjo į laivagalį ir apžvelgė horizontą. Nieko nepamatė, bet... Anksčiau nuojauta ne sykį jį gelbėdavo, ir Robertas jau seniai suprato, jog reikia ja pasikliauti. Kažkas čia ne taip.

Tolumoje, nematomas už horizonto, italų karinis kreiseris "Strombolis" sėlino prie "Alkionos".

Kai Siuzana atėjo pusryčių, jos veidas buvo išblyškęs ir sutrikęs.

— Ar gerai miegojai, brangioji? — paklausė Montė.

— Puikiai, — atsakė Siuzana.

"Vadinasi, jie miega atskirose kajutėse!" Robertui tai patiko. Juodu su Siuzana visada miegodavo drauge, ji priglusdavo prie jo dailiu nuogu kūnu. *"Dieve mano, aš turiu liautis galvojęs apie tai".*

Priekyje, dešinėje jachtos pusėje, pasirodė Marselio žvejybos flotilės žvejų valtis.

— Ar nenorėtumėte pusryčiams žuvies? — paklausė Siuzana. Vyrai pritariamai linktelėjo.

— Labai gerai.

Jachta priplaukė prie pat žvejų valties.

— Kada pasieksime Marselį? — paklausė Robertas pro šalį praeinančio kapitono Simpsono.

— Būsime ten po dviejų valandų, misteri Smitai. Marselis labai įdomus uostas. Ar jums teko būti jame?

— Taip, Marselis įdomus uostas, — atsakė Robertas.

Saugumo tarnybos ryšių centre abudu pulkininkai skaitė telegramą, ką tik gautą iš "Alkionos". Joje tebuvo vienas žodis. "Metas".

— Kur yra "Alkiona"? — pasiteiravo pulkininkas Sezaras.

— Per dvi valandas nuo Marselio, plaukia į uostą.

— Perduokite į "Strombolį" įsakymą nedelsiant sučiupti jachtą.

Po trisdešimt minučių italų kreiseris "Strombolis" prisiartino prie "Alkionos". Siuzana ir Montė stovėjo denyje stebėdami artėjantį karo laivą.

Iš kreiserio pasigirdo balsas per garsiakalbį:

— Ei, "Alkiona"! Dreifuokite! Mums reikia apžiūrėti laivą!

Siuzana ir Montė susižvalgė, prie jų pribėgo kapitonas Simpsonas.

— Misteri Benksai...

— Aš girdėjau. Vykdykite, ką jie liepia.

— Klausau, sere.

Po minutės variklių gausmas nutilo, jachta ėmė dreifuoti. Siuzana su vyru žiūrėjo, kaip ginkluoti jūrininkai iš kreiserio sėdo į valtį.

Po dešimt minučių tuzinas jų trapu sulipo į "Alkioną".

— Atleiskite, kad trukdome, misteri Benksai, — tarė jūrininkams vadovavęs komandoras leitenantas, — bet italų valdžia įtaria, jog jūsų jachtoje slapstosi nusikaltėlis. Mums įsakyta ją apieškoti.

Siuzana žiūrėjo, kaip vieni jūrininkai pasklido po denį, kiti ėmė lipti žemyn, į kajutes.

— Nieko nekalbėk.

— Bet...

— Nė žodžio.

Ji tylomis stovėjo denyje ir stebėjo krantą.

Po pusvalandžio jūrininkai vėl susirinko denyje.

— Jo čia nėra, komandore, — atraportavo vienas jūrininkas.

— Esate įsitikinęs?

— Absoliučiai įsitikinęs, sere. Jachtoje nėra keleivių, kiekvieno komandos nario asmenybę nustatėme.

Kurį laiką komandoras stovėjo sutrikęs, vadovybė

smarkiai suklydo. Jis atsisuko į Montę, Siuzaną ir kapitoną Simpsoną.

— Labai atsiprašau, — tarė jis. Apgailestauju, kad be reikalo sutrukdžiau. Mes išvykstame, — jis pasisuko eiti.

— Komandore...

— Na?

— Žmogus, kurio ieškote, prieš pusvalandį nuplaukė valtimi su žvejais. Jį sugauti jums nebus sunku.

"Strombolis" visu greičiu šoktelėjo Marselio kursu. Komandoras leitenantas turėjo priežasčių didžiuotis. Daugelio šalių valdžios ieško komandoro Belami, o jį pagaus būtent jisai. *"Tai padės mano karjerai"*, — pamanė jis.

Nuo tiltelio pasiekė šturmano šūksnis:

— Komandore, prašom palypėti šičia.

Gal jie jau pamatė žvejų valtį? Komandoras lėkte užlėkė ant tiltelio.

— Žiūrėkite, sere!

Komandoro vos neištiko smūgis, kai jis pažvelgė į jūrą. Visą horizintą užstojo Marselio žvejybos flotilė, šimtai vienodų žvejų valčių plaukė į uostą. Nė už ką pasaulyje nanustatytum, kurioje jų tūno kapitonas Belami.

47 skyrius

Marselyje Robertas nuvarė mašiną. Tai buvo "Fiatas-1800 spaideris" su pakeliamu stogu, stovėjęs tamsioje gatvelėje. Mašina buvo uždaryta, joje nebuvo raktelių, bet Roberto tai nė kiek nesuglumino. Įsitikinęs, jog jo niekas neseka, jis perpjovė brezentą viršuje, įkišo į vidų ranką ir atsidarė dureles. Sėdęs prie vairo, kyštelėjo ranką po prietaisų skydu ir ištraukė visus laidus, kurie ėjo į uždegimo užraktą. Vienoje rankoje laikydamas raudoną laidą, kita ranka Robertas jungė su juo paeiliui kitus laidus,

kol prietaisų skyde užsidegė šviesa. Tuomet sujungė abudu laidus ir ėmė taikyti kitą laidą, kol užsivedė variklis. Po minutės Robertas jau važiavo keliu į Paryžių.

Pirmiausia reikėjo susisiekti su Li Po. Įvažiavęs į Paryžiaus priemiestį, Robertas sustabdė mašiną šalia telefono būdelės. Surinko Li namų telefono numerį ir išgirdo pažįstamą balsą, įrašytą į autoatsakovą: *"Labą rytą. Apgailestauju, jog nesu namie, bet grėsmės, jog jums nepaskambinsiu, nėra. Dėmesio, klausykite signalų"*... Robertas atskaičiavo žodžius pagal juodviejų asmeninį kodą ir išėjo: *"apgailestauju... grėsmės... dėmesio"*.

Telefonas, žinoma, klausomas. Li laukė jo skambučio, todėl Robertą šitaip perspėjo. Reikėjo kuo skubiau su juo susitikti, panaudoti kitą kodą, kuriuo jie naudodavosi anksčiau.

Robertas ėjo Fobur Sent Onorės gatve, ja yra vaikštinėjęs su Siuzana. Jis prisiminė, kaip ji stabtelėjo prie parduotuvės vitrinos ir sustingo lyg manekenė. *"Ar nenorėtum išvysti manęs su šia suknele, Robertai?"* — *"Ne, aš būčiau linkęs matyti tave visai be jokios"*. Juodu aplankė Luvrą, Siuzana sustingo priešais Moną Lizą, jos akys priplūdo ašarų...

Robertas pasuko į "Le Maten" laikraščio redakciją. Nepriėjęs per kvartalą iki redakcijos pastato, sustabdė berniūkštį.

— Ar nenorėtum užsidirbti penkiasdešimt frankų?

Berniukas įtariai pasižiūrėjo į jį.

— O ką reikėtų padaryti?

Robertas parašė kelias eilutes ant popieriaus skiautės ir įdavė ją berniukui kartu su penkiasdešimt frankų.

— Paprasčiausiai nunešk šį raštelį į "Le Maten" laikraščio skelbimų skyrių.

— Mielai.

Robertas pasekė berniuką ir pamatė, kaip jis įėjo į redakcijos pastatą. Jis suspėjo pačiu laiku — rytojaus rytinėje laidoje pasirodys jo skelbimas: *"Tili, tėtė labai serga. Reikia tavo pagalbos. Prašau pasistenkti pasimatyti su juo kuo greičiau. Mama."*

Dabar teliko laukti. Į viešbučius Robertas net nemanė kišti nosies, nes jų personalas jau tikriausiai perspėtas. Paryžius jam sulėtinto veikimo bomba įjungtu mechanizmu.

Robertas įlipo į pilną turistų autobusą ir įsitaisė užpakalinėje sėdynėje panarinęs galvą. Turistinis autobusas užsuko į Liuksemburgo sodą, Luvrą, prie Napoleono kapo ir dar gal į dešimtį įžymių vietų. Visą laiką Robertas stengėsi būti vidury minios.

Dvidešimt antroji diena
Paryžius, Prancūzija

Su kita turistine grupe Robertas nusipirko bilietą į naktinį renginį "Mulen Ruže", prasidėsiantį antrą nakties. Po koncerto kitą dalį nakties jis praleido Monmartre eidamas iš vieno baro į kitą.

Rytiniai laikraščiai gatvėse pasirodydavo ne anksčiau kaip penktą valandą; likus kelioms minutėms iki penkių, Robertas jau stovėjo prie laikraščių prekystalio ir laukė. Privažiavo raudonas furgonėlis, berniukas švystelėjo ant prekystalio ryšulį laikraščių. Robertas pagriebė pirmą laikraštį ir atsivertė skelbimų puslapį. Jo skelbimas išspausdintas, dabar telieka laukti.

Vidurdienį Robertas užėjo į nedidelę tabako krautuvėlę, kur lentoje buvo iškabinta apie dešimt privačių skelbimų — ieškojo padėjėjo, nuomojo butą, siūlė pirkti dviratį ir panašiai. Lentos viduryje pamatė skelbimą, kurio ir ieškojo: *"Tili labai nori tave pamatyti. Paskambink jai telefonu 50 41 26 45".*

Po pirmo skambučio ragelį pakėlė Li Po.

— Robertas?

— Sveikas, Li.

— Dieve mano, kas dedasi, vaikine?

— Tikiuosi, jog tu sugebėsi man paaiškinti.

— Bičiuli, į tave sutelkta daugiau dėmesio nei į

Prancūzijos prezidentą. Telegramos dėl tavęs veja viena kitą. Ką pridarei? Ne, nieko nesąkyk. Kas bebūtų, tau gresia didelis pavojus. Telefono Kinijos ambasadoje klausomasi, mano namuose — irgi, mano butas stebimas. Mane daug ko klausinėjo apie tave.

— Li, o ar tu ką suvoki, kodėl tai...

— Nekalbėk telefonu. Ar prisimeni, kur gyvena Sun? Tai Li draugė.

— Taip.

— Aš tavęs lauksiu pas ją po pusvalandžio.

— Dėkui, — Robertas puikiai suprato, kaip rizikuoja Li įsiveldamas į šią istoriją. Prisiminė, kas nutiko jo bičiuliui iš FTB Elui Treinorui. *"Velniai griebtų, aš kaip Jona lemiu mirtį visiems, kas prie manęs prisiliečia".*

Sun butas buvo ramiame Paryžiaus kvartale Benvilio gatvėje. Robertui einant prie jos namų, dangų aptraukė lietaus debesys ir iki jo atsirito tolimo griaustinio dundesys. Vestibiulyje Robertas paspaudė skambutį, ir Li Po akimirksnio atidarė duris.

— Užeik, — tarė jis. — Greičiau, — kinas, Robertui įėjus, uždarė ir užrakino duris. Li Po nė kiek nepasikeitė nuo to laiko, kai Robertas jį matė paskutinį sykį, — aukštas, lieknas, sunkiai nusakomo amžiaus.

— Velniai griebtų, Li, ar tu žinai, kas dedasi?

— Sėskis, Robertai.

Jis atsisėdo. Li kurį laiką atidžiai jį apžiūrinėjo.

— Ar tu esi kada girdėjęs apie "Pasaulio pabaigos" operaciją?

Robertas paniuro.

— Ne. Ar tai bent kiek susiję su NSO?

— Kuo glaudžiausiai. Pasaulis atsidūrė ant katastrofos slenksčio, Robertai. Ateiviai atskrido į Žemę mūsų sunaikinti. Kai jie čia lankėsi prieš trejus metus, susitiko su valdžių atstovais ir pareikalavo sustabdyti visas bran-

duolines įmones ir nebenaudoti gamtinio kuro.

Robertas nustebęs klausėsi.

— Jie pareikalavo nutraukti naftos gavybą, nebegaminti chemikalų, gumos bei plastmasės. O tai reikštų, jog visame pasaulyje reiktų uždaryti tūkstančius įmonių, įskaitant automobilių gamybos ir plieno lydymo pramonę. Pasaulio ekonomikai grėstų visiškas nuosmūkis.

— Bet kodėl?..

— Jie pareiškė, jog mes teršiame Visatą, naikiname žemę ir jūras... Jie nori, kad liautumėmės gaminę ginklus ir nebekariautume.

— Li...

— Grupė įtakingų žmonių iš dvylikos šalių susirinko drauge... Tai stambūs pramonininkai iš JAV, Japonijos, Rusijos, Kinijos... Žmogus, vardu Janusas, suorganizavo žvalgybos agentūras visame pasaulyje, kad įvykdytų "Pasaulio pabaigos" operaciją ir sustabdytų ateivius. Ar esi girdėjęs apie kosminį ginklą?

— Žvaigždžių karai. Tai palydovų sistema, skirta tarybinėms tarpžemyninėms balistinėms raketoms numušti.

Li papurtė galvą.

— Ne, čia tik priedanga. Kosminis ginklas sukurtas ne kovoti su rusais, jis skirtas specialiai naikinti NSO. Tai vienintelė galimybė juos sustabdyti.

Robertas sėdėjo nejudėdamas, stengdamasis apmąstyti viską, ką jam sakė Li. O už lango vis smarkiau trankėsi perkūnija.

— Nori pasakyti, jog už viso to stovi vyriausybės...

— Teisingiau tariant, tam tikros grupės kiekvienoje vyriausybėje. "Pasaulio pabaigos" operacija vykdoma privačia iniciatyva. Dabar supranti?

— Dieve mano! Vyriausybės nežino, kad... — Robertas pasižiūrėjo į kiną. — Li... o iš kur tu visa tai žinai?

— Labai paprasta, Robertai, — ramiai atsakė kinas. — Šioje organizacijoje aš atstovauju Kinijai, — jo ranko-

je atsirado pistoletas.

Robertas nustebęs pasižiūrėjo į pistoletą.

— Li!

Kinas paspaudė gaiduką, ir šūvio garsas susiliejo su perkūnijos trenksmu bei žaibo blykstelėjimu už lango.

48 skyrius

Pirmieji gaivaus lietaus vandens lašai pažadino ją. Ji gulėjo ant suolelio parke, pernelyg pavargusi, kad galėtų pajudėti. Per dvi pastarąsias dienas ji jautė, kaip baigiasi jos jėgos. *"Man teks numirti čia, šitoje planetoje"*. Ji buvo nugrimzdusi į sapną, kurį jau manė esant paskutinį, ir staiga ėmė lyti! Palaimingas lietus. Sunkiai tuo ji patikėjo. Pakėlusi galvą į dangų, pajuto, kaip šilti lašai srūva per veidą. Lietus smarkėjo. Gaivus tyras vanduo! Ji atsistojo ir iškėlė rankas į lietų, kuris teikė naujų jėgų, grąžino ją gyventi. Ji leido lietaus vandeniui prisodrinti kūną, godžiai gėrusį drėgmę, kol galų gale pajuto nuovargį praėjus. Ji vis stiprėjo ir stiprėjo, štai jau pagalvojo: *"Aš pasirengusi, aš galiu kuo aiškiausiai samprotauti. Aš žinau, kas gali man padėti sugrįžti atgal"*. Ji išsiėmė mažytį siųstuvėlį, užsimerkė ir pradėjo telkti energiją.

49 skyrius

Roberto gyvybę išgelbėjo žaibo blykstelėjimas — jis apakino kiną tą akimirką, kai tasai spaudė gaiduką. Robertas sujudėjo, ir kulka pataikė jam ne į krūtinę, o į dešinįjį petį.

Li rengėsi šauti dar kartą, bet Robertas trenkė jam į šoną ir išmušė iš rankos pistoletą. Li metėsi į priekį ir smogė Robertui į sužeistą petį. Skausmas persmelkė visą kūną, Roberto švarkas permirko krauju. Robertas kirto

smūgį kairiąja alkūne. Kinas sustaugė iš skausmo. Jis pabandė smogti skiausčia ranka per gerklę, bet Robertui pavyko atmušti šį kirtį. Stovėdami vienas priešais kitą, jie pamažu sukosi kambaryje sunkiai alsuodami, laukdami puolimui palankios akimirkos. Mirtinas susirėmimas vyko tylomis, kiekvienas jų suvokė, jog tik vienas teliks gyvas. Roberto jėgos seko, vis labiau stiprėjo peties skausmas, jis matė, kaip kraujo lašai kapsėjo ant grindų.

Laikas talkino Li Po. *"Man reikia greičiau jį pribaigti"*, — pagalvojo Robertas. Jis šoko į priekį mėgindamas kirsti smarkų smūgį. Kinas nevengė šio smūgio, o atstatė petį; Robertas pats atsidūrė taip arti, kad kinui pavyko trenkti jam alkūne į sužeistąjį petį. Robertas susvirduliavo, Li atsivėdėjo ir smogė jam į nugarą, o kai Robertas klupdamas nulėkė į priekį, kinas nusivijo jį per kambarį, vis daužydamas į petį. Robertas buvo pernelyg nusilpęs, kad galėtų sustabdyti šią skausmingų smūgių krušą, akyse viskas raibo. Jis krito ant Li, rankomis jį apglėbdamas, ir abudu griuvo ant stiklinio stalelio, ir šis sudužo. Robertas atsidūrė ant grindų nebepajėgdamas pajudėti. "Štai ir viskas, — pamanė jis. — *Jie laimėjo*".

Jis gulėjo blėstant sąmonei ir laukė, kada Li jį pribaigs, bet nieko neįvyko. Įveikdamas skausmą, Robertas iš lėto pakėlė galvą. Li gulėjo šalia ant grindų, o plačiai atmerktos akys žiūrėjo į lubas. Iš kino krūtinės tartum skaidrus durklas kyšojo didelė stiklo šukė.

Robertas sunkiai atsisėdo, jis buvo labai nusilpęs, netekęs daug kraujo, be to, nepakeliamai skaudėjo petį. "Man reikia daktaro, — pamanė jis. — *Čia, Paryžiuje, buvo kažkoks gydytojas, kuris padėdavo agentams... kažkur amerikiečių ligoninėje. Taip, tikrai. Leonas Hilzingeris*".

Daktaras Hilzingeris jau rengėsi eiti namo, kai suskambo telefonas. Seselę jis jau buvo išleidęs, todėl teko pačiam pakelti ragelį. Skambinąs kalbėjo gan neiškiai.

— Daktaras Hilzingeris?

— Taip.

— Čia Robertas Belami... Man reikia jūsų pagalbos. Aš rimtai sužaistas, ar nepadėtumėte?

— Žinoma, kur esate?

— Dėl to nesirūpinkite. Po pusvalandžio aš ateisiu į amerikiečių ligoninę.

— Aš nuvažiuosiu tenai. Eikite tiesiai į operacinę.

— Daktare... niekam nesakykite apie šį skambutį.

— Pažadu jums, — kitame gale pakabino ragelį.

Daktaras Hilzingeris surinko numerį.

— Man ką tik skambino komandoras Belami. Po pusvalandžio susitinku su juo amerikiečių ligoninėje.

— Ačiū, daktare.

Padėjęs ragelį, daktaras išgirdo atsidarant duris ir pakėlė galvą. Tarpduryje, laikydamas rankoje pistoletą, stovėjo Robertas Belami.

— Aš apsigalvojau, — tarė Robertas. — Būtų geriau, jei jūs čionai apžiūrėtumėte mano žaizdą.

Daktaras kaip bepajėgdamas bandė nuslėpti nuostabą.

— Jums... jums reikėtų į ligoninę.

— Per arti lavoninė. Suadykite mane, ir kuo greičiau. — Robertui buvo sunku kalbėti.

Daktaras norėjo prieštarauti, bet jam dingtelėjo viena idėja.

— Gerai, kaip pageidaujate. Tik jums reikėtų nuskausminimo injekcijos. Tai...

— Nė negalvokite šitaip, — pasakė Robertas. — Prašyčiau be pokštų, — kairėje rankoje jis laikė pistoletą. — Jei aš ir čia neišeisiu gyvas, galite ir jūs jaustis velioniu. Ar norėtumėte dar ko paklausti?

Daktaras Hilzingeris nurijo seilę.

— Ne.

— Taigi imkitės darbo...

Daktaras nusivedė Robertą į gretimą kabinetą, pil-

ną medicinos įrangos. Lėtai ir atsargiai Robertas nusivilko švarką. Tebelaikydamas pistoletą rankoje, jis atsisėdo ant stalo. Pamatęs daktaro rankoje skalpelį, Robertas lengvai truktelėjo gaiduką.

— Nusiraminkite, — išsigandęs sustabdė jį daktaras, — aš tik noriu perpjauti baltinius.

Šviežia žaizda kraujavo.

— Kulka liko petyje, — tarė daktaras. — Jūs neištversite skausmo, jei...

— Ne! — Robertas negalėjo sutikti, kad suleistų narkotikų. — Išimkite be nieko.

— Kaip sau norite.

Robertas matė, kaip daktaras priėjo prie sterilizatoriaus, išsiėmė chirurgines žnyples. Robertas atsisėdo ant stalo krašto sukaupęs paskutines jėgas, kad neprarastų sąmonės. Vieną akimirką jis užsimerkė, o daktaras atsistojo priešais jį su žnyplėmis.

— Na, pradėsime.

Daktaras kyštelėjo žnyples į žaizdą, ir Robertas garsiai suriko iš skausmo. Akyse sužaibavo, jis ėmė prarasti sąmonę.

— Štai ir viskas, — ištarė daktaras.

Robertą purtyte purtė, jis sunkiai kvėpavo iš paskutiniųjų stengdamasis laikytis.

Daktaras Hilzingeris atidžiai pasižiūrėjo į jį.

— Kaip jaučiatės?

Robertas ne iš karto pajėgė atsakyti.

— Taip... tęskite.

Hilzingeris pradėjo valyti žaizdą vandenilio.peroksidu, Robertas vėl suvaitojo iš skausmo sukąsdamas dantis. Pagaliau, dėkui Dievui, baisiausia pasibaigė. Daktaras kietai sutvarstė petį.

— Paduokite man švarką, — pasakė Robertas.

Daktaras nustebęs pasižiūrėjo į jį.

— Jūs negalite dabar išeiti, jums net vaikščioti sunku.

— Duokite švarką! — Roberto balsas buvo labai silpnas, jis sunkiai kalbėjo. Kai žiūrėjo į daktarą, ėjusį paimti švarko, akyse dvejinosi.

— Jūs netekote labai daug kraujo, įspėjo daktaras, — dabar jums labai pavojinga išeiti.

"O pasilikti dar pavojingiau", — pagalvojo Robertas. Jis atsargiai užsitraukė švarką ir pabandė atsistoti. Kojos tirtėjo iš silpnumo, ir jisai įsikibo į stalo kraštą.

— Jūs nepaeisite.

Robertas lyg per miglą matė plaukiančią pro jo akis daktaro figūrą.

— Paeisiu.

Bet jis gerai suprato, kad, vos išėjus, daktaras Hilzingeris iš karto paskambins kur reikia. Žvilgsnis užkliuvo už binto daktaro rankose.

— Sėskitės ant kėdės, — sumurmėjo jis.

— Kam? Ko jūs norite...

Robertas kiltelėjo pistoletą.

— Sėskitės.

Daktaras Hilzingeris atsisėdo. Robertas paėmė bintą. Darbuotis viena ranka buvo nepatogu, jis paėmė binto galą ir išvyniojo, paskiau priėjo prie daktaro.

— Sėdėkite ramiai, ir liksite sveikas.

Pririšęs binto galą prie kėdės atkaltės, jis pradėjo vynioti daktaro rankas.

— To visai nereikia, aš nesirengiu...

— Užsičiaupkit!

Apibintavęs rankas, Robertas ėmėsi vyturiuoti patį daktarą, pritvirtindamas jį prie kėdės. Šios pastangos vėl sukėlė skausmą.

Robertas ramiai pasižiūrėjo į daktarą.

— Sąmonės prarasti aš nesirengiu.

Ir vis dėlto jis nualpo.

Jis sklandė kosmose tarp baltų debesų. *"Nubusk"*. Nesinorėjo nubusti, jis troško, kad šis palaimos jausmas

tęstųsi visada. *"Nubusk"*. Kažkas kietas, gulįs švarko kišenėje, spaudė jam šoną. Neatsimerkdamas įkišo ranką į kišenę ir išsitraukė kristalą. Paskiau vėl nugrimzdo į miegą.

"Robertai". Minkštas ir malonus moters balsas. Robertas buvo puikioje žalioje pievoje, oras pilnas muzikos garsų, aukštai danguje dega ryškūs žiburiai. Jo pasitikti ėjo moteris: aukšta ir graži, švelnaus veido, kone permatomo kūno. Moteris vilkėjo sniego baltumo suknele, jos balsas skambėjo tyliai ir meiliai.

"Niekas daugaiu tau nebegresia, Robertai. Eikš pas mane. Aš tavęs laukiu".

Robertas iš lėto atsimerkė. Jis dar ilgai gulėjo, paskiau staiga atsisėdo dingtelėjus minčiai, kad jis jau žino, kas buvo dvyliktoji liudytoja, ir žino, kur ją rasti.

50 skyrius

Dvidešimt trečioji diena
Paryžius, Prancūzija

Iš daktaro kabineto jis paskambino admirolui Vitakeriui.

— Admirolas? Čia Robertas.

— Robertai! Kas darosi? Man sakė...

— Dabar tai nebesvarbu. Man reikia jūsų pagalbos, admirole. Ar jums teko kada girdėti pavardę "Janusas"?

— Janusas? Ne, niekada tokios negirdėjau, — lėtai ištarė admirolas.

— Aš išsiaiškinau, jog jis vadovauja slaptai organizacijai, kuri žudo nekaltus žmones, o dabar jis mėgina užmušti mane. Mes turime jį sutramdyti.

— Kuo galiu padėti?

— Man reikėtų susitikti su prezidentu. Ar negalė-

tumėte surengti šio susitikimo?

Admirolas kurį laiką tylėjo.

— Greičiausiai galėčiau.

— Ir dar. Į šią veiklą įpainiotas generolas Hiliardas.

— Kas? Kaip?

— Be to, ir daugelis kitų, taip pat daugybė Europos žvalgybos tarnybų. Dabar aš nieko negaliu jums paaiškinti. Noriu, kad paskambintumėte generolui Hiliardui. Pasakykite jam, kad suradau dvyliktą liudytoją.

— Aš nesuprantu. Kokią dvyliktą liudytoją?

— Atleiskite, admirole, bet šito jums negaliu pasakyti. Hiliardas žino. Norėčiau, kad jis susitiktų su manimi Šveicarijoje.

— Šveicarijoje?

— Pasakykite jam, kad aš vienintelis žinąs, kur yra dvylikta liudytoja. Jei generolas imsis bent vieno priešiško veiksmo, jis niekada apie šią liudytoją nesužinos. Tegu Ciūriche jis užeina į "Dolder Grand" viešbutį, tenai durininkui bus paliktas raštelis. O be to, perduokite, kad aš norėčiau per šį susitikimą asmeniškai pamatyti Janusą.

— Robertai, ar esi įsitikinęs tuo, ką darai?

— Ne, sere, neįsitikinęs, bet tai vienintelė galimybė, kurią aš turiu. Perduokite jam, kad mano sąlygos nesvarstytinos. Pirma: tegu garantuoja saugią mano kelionę į Šveicariją; antra: aš noriu, kad susitikime dalyvautų generolas Hiliardas ir Janusas; trečia: po to noriu susitikti su Jungtinių Valstijų prezidentu.

— Padarysiu viską, ką galėsiu, Robertai. Kaip su tavimi susisiekti?

— Aš jums paskambinsiu. Kiek tai užtruks?

— Skirk man valandą.

— Gerai.

— Robertai, — senio balse suskambo skausmas.

— Ką, sere?

— Būk atsargus.

— Nesijaudinkite, sere. Aš gajus. Prisimenate?

Po valandos Robertas vėl kalbėjosi su admirolu Vitakeriu.

— Viskas pavyko. Generolą Hiliardą, atrodo, sukrėtė žinia apie dvyliktą liudytoją. Jis man pažadėjo, jog tau nieko bloga nenutiks. Visos tavo sąlygos priimtos, jis išskrenda į Ciūrichą ir bus tenai ryt rytą.

— O Janusas?

— Janusas skris drauge su juo.

Robertas pajuto didžiulį palengvėjimą.

— Dėkui, admirole. O kaip dėl prezidento?

— Aš kalbėjausi su juo. Jo padėjėjai surengs susitikimą, kai tik būsi tam pasirengęs.

"Garbė Dievui".

— Generolas Hiliardas parengė tau lėktuvą...

— Jokiu būdu, — Robertas negalėjo leistis jų sučiumpamas lėktuve. — Aš esu Paryžiuje, man reikia mašinos, bet ją vairuosiu pats. Tegu po pusvalandžio pastato ją prie "Litrė" viešbučio Monparnase.

— Aš perduosiu.

— Admirole?

— Na, Robertai?

— Dėkui, — Robertui buvo sunku ištarti šį žodį ramiu balsu.

Jis ėjo Litrė gatve pamažu, nes labai skaudėjo petį. Artindamasis prie viešbučio, Robertas nepamiršo, kad reikia saugotis. Tiesiai prie įėjimo į viešbutį stovėjo juodas "Mersedesas sedanas", mašinoje nieko nebuvo. Kitoje gatvės pusėje baltai žydroje policijos mašinoje prie vairo sėdėjo uniformuotas policininkas. Tolėliau ant šaligatvio stoviniavo du vyrai civiliais drabužiais ir stebėjo ateinantį Robertą. *"Prancūzų saugumo tarnyba"*, — pagalvojo Robertas.

Robertas pajuto, kaip jam sunku kvėpuoti, širdis pašėlusiai daužėsi. Gal jis eina į spąstus? Viena, kas saugojo jį, buvo dvyliktoji liudytoja. Ar Hiliardas patikėjo juo? Ar įtikino generolą jo žodžiai?

Jis priėjo prie mašinos tikėdamasis, jog civiliai apsirengę vyrai eis prie jo, bet jie tebestovėjo, kur ir anksčiau, tylomis stebėdami jį.

Robertas priėjo prie vairuotojo durelių ir pažvelgė į vidų. Rakteliai kyšojo uždegimo užrakte. Jautė įsmeigtus į jį agentų žvilgsnius, kai darė dureles ir sėdosi už vairo. Keletą minučių sėdėjo ir žiūrėjo į užraktą. *"Jei generolas Hiliardas apgavo admirolą Vitakerį, vadinasi, dabar priartėjo toji akimirka, kai viskas gali baigtis siaubingu sprogimu".*

Robertas ryžosi. Jis giliai įkvėpė, ištiesė kairę ranką ir pasuko raktelį. Variklis užsivedė. Saugumo tarnybos agentai stovėjo ir žiūrėjo įkandin tolstančio automobilio. Privažiavus sankryžą, Robertą aplenkė policijos automobilis, ir šią akimirką Robertas pamanė, jog jį rengiasi stabdyti. Tačiau policininkas tik įjungė mirkčiojantį žiburėlį ir nuvažiavo į priekį, atverdamas Robertui kelią. *"Velniai griebtų, jie juk atsiuntė man eskortą!"*

Virš galvos Robertas išgirdo malūnsparnio keliamą triukšmą ir, pakėlęs galvą, pasižiūrėjo į viršų. Ant malūnsparnio šono buvo skiriamieji prancūzų policijos ženklai. Generolas Hiliardas visokeriopai pasirūpino, kad jis visiškai saugiai patektų į Šveicariją. *"O po to, kai parodysiu jam paskutiniąją liudytoją, nužudys mane",* — niūriai pamanė Robertas. — *Bet generolo laukia staigmena".*

Šveicarijos sieną Robertas privažiavo ketvirtą vakandą po pietų. Pasienyje prtancūzų policijos mašina apsisuko ir nuvažiavo atgal, o Šveicarijos keliais Robertą jau lydėjo šveicarų policija. Pirmą kartą per visą laiką Robertas pasijuto ramus. *"Garbė Dievui, kad admirolas Vitake-*

ris turi draugų aukščiausiuose valdžios lygmenyse". Roberto susitikimo su prezidentu išvakarėse generolas Hiliardas neišdrįs su juo susidoroti. Roberto mintys grįžo prie baltai dėvinčios moters, ir tą akimirką jis išgirdo jos balsą, skambantį mašinoje.

"Paskubėk, Robertai. Visi mes laukiame tavęs".

"Visi? Argi ji ne viena? Tiek to, aš greit tatai išsiaiškinsiu", — pamanė Robertas.

Ciūriche jis sustojo priešais "Dolder Grand" viešbutį ir paliko durininkui raštelį, skirtą generolui.

— Generolas Hiliardas teirausis apie mane. Prašyčiau perduoti jam šį raštelį.

— Gerai, sere.

Išėjęs laukan, Robertas priėjo prie policijos mašinos, lydėjusios jį, pasilenkė prie vairuotojo ir tarė:

— Dabar aš norėčiau važiuoti vienas.

Policininkas sumišo.

— Labai gerai, komandore.

Robertas įsėdo į mašiną ir nuvažiavo į Utendorfą, į NSO kritimo vietą. Vairuodamas automobilį, jis mąstė apie visas tragedijas, susijusias su kosminio laivo pasirodymu, ir apie žmones, kurie dėl to neteko gyvybių. *Hansas Bekermanas ir tėvas Patrinis. Leslis Moderšėdas ir Viljamas Manas, Denielas Veinas ir Otas Šmitas, Laslas Buškefetė ir Fricas Mandelis, Olga Romenenko ir Kevinas Parkeris. Visi jie jau mirę.*

"Aš norėčiau pamatyti Januso veidą ir pažvelgti jam į akis", — pagalvojo Robertas.

Pro šalį lėkė kaimeliai, ir nuostabus Alpių grožis nesisiejo su ta kruvina tragedija, kuri prasidėjo čia. Mašina privažiavo Taną, ir Robertas pajuto, kaip smilkiniuose sutvinkčiojo kraujas. Priešaky buvo laukas, kuriame jie su Bekermanu surado meteorologijos zondą ir kur prasidėjo visas košmaras. Robertas stabtelėjo šalikelėje ir išjungė

variklį. Sušnibždėjęs maldą, išlipo iš automobilio, perėjo skersai kelią ir nužingsniavo į laukymę.

Tūkstančiai prisiminimų plykstelėjo galvoje. Telefono skambutis katvirtą valandą ryto: *"Jums įsakyta šeštą valandą ryto atvykti į Nacionalinio saugumo agentūros štabo būstinę Fort Mide pas generolą Hiliardą. Ar supratote, komandore?"*

Kiek maža jis tada težinojo! Prisiminė generolo Hiliardo žodžius: *"Jūs turite surasti tuos liudytojus. Visus iki vieno"*. Ir šių liudytojų paieškos vedė jį iš Ciūricho į Berną, Londoną, Miuncheną, Romą, Orvjetą, iš Veiko į Fort Smitą, iš Kijevo į Vašingtoną ir Budapeštą. Ką gi, tas kruvinas pėdsakas pasibaigė, ir pasibaigė kaip tik ten, kur ir prasidėjo.

Robertas žinojo, jog jinai lauks jo, ir ji atrodė visiškai tokia pati, kokią jis regėjo sapnuodamas. Jie žengė prie vienas kito. Robertui pasirodė, kad ji plaukia prie jo džiugiai šypsodamasi.

"Ačiū, Robertai, kad atėjai".

Ar jis tikrai girdėjo jos balsą, ar jos mintis? Kaip galima šnekėtis su ateive?

— Aš turėjau ateiti, — atsakė jis paprastai. Visa ši scena jam rodėsi nereali. *"Aš stoviu čionai ir šnekuosi su ateive iš kito pasaulio! Turėčiau būti išsigandęs, bet per visą savo gyvenimą aš niekada nesijaučiau toks ramus"*. — Turiu perspėti jus, — tarė jis. — dabar čia atvyks žmonės, kurie jums trokšta blogio. Būtų geriau, kad nebūtumėte čia, kai jie atvyks.

"Aš negaliu nebūti čia".

Ir Robertas viską suprato. Jis įkišo kairę ranką į kišenę ir ištraukė nedidelį gabalėlį metalo su kristalu.

Jos veidas nušvito iš džiaugsmo.

"Ačiū, Robertai".

Jis ištiesė jai kristalą ir pamatė, kaip ji įsistatė jį į metalo gabalą, kurį laikė rankoje.

— Ką darote? — paklausė Robertas.

"Susijungsiu su savo bičiuliais. Jie atskris pasiimti manęs".

Ar jos žodžiai nenuskambėjo kaip grasinimas? Robertas prisiminė, jog generolas Hiliardas sakė jam: *"Jie nori užgrobti mūsų planetą ir paversti mus vergais".* O jeigu generolas Hiliardas teisus? Jeigu ateiviai iš tikrųjų nusiteikę užgrobti Žemę? Kas įstengs juos sulaikyti? Robertas pasižiūrėjo į laikrodį, netrukus turėtų atvykti generolas Hiliardas ir Janusas. Ir vos tik pagalvojo apie tai, išgirdo didelio malūnsparnio triukšmą, sklindantį iš šiaurės.

"Atskrenda tavo bičiuliai".

Bičiuliai. Tai buvo mirtini priešai, kuriuos jis rengėsi demaskuoti kaip žudikus ir sunaikinti.

Malūnsparnis tūpė, žolės ir gėlės virpėjo nuo stiprios oros srovės.

Dabar jis akis į akį susitiks su Janusu, ši mintis sutelkė visą jo įniršį. Malūnsparnio durelės atsivėrė.

Iš jo išlipo Siuzana.

51 skyrius

Pagrindiniame laive, skriejusiame aukštai viršum Žemės, džiūgavo visi. Visų skydų lemputės švytėjo žalia šviesa.

"Mes suradome ją!"

"Reikia paskubėti!"

Didžiulis laivas pasuko į planetą, esančią žemai po juo.

52 skyrius

Laikas akimirką sustojo, o paskui pažiro tūkstančiais skeveldrų. Robertas apstulbęs žiūrėjo į išlipančią iš malūnsparnio Siuzaną. Ji gal sekundę apmirė, o po to žen-

gė prie jo, bet ėjęs paskui ją Montė Benksas sugriebė Siuzanos ranką ir ėmė tempti atgal.

— Bėk, Robertai! Bėk! Jie nori tave nužudyti!

Robertas žengė prie Siuzanos, bet tą akimirką iš malūnsparnio išlipo generolas Hiliardas ir pulkininkas Frenkas Džonsonas.

— Aš čia, komandore, — tarė generolas Hiliardas. — Savąją susitarimo dalį įvykdžiau, — jis priėjo prie Roberto ir baltai vilkinčios moters. — O čia, kaip manau, dvyliktoji liudytoja. Dingusi ateivė. Esu įsitikinęs, jog ji papasakos mums daug įdomių dalykų. Taigi viskas baigta.

— Dar ne. Jūs sakėte, jog atskrisiąs ir Janusas.

— O taip! Janusas pats labai norėjo susitikti su tavimi.

Robertas atsisuko į malūnsparnį. Tarpduryje stovėjo admirolas Vitakeris.

— Norėjai pamatyti mane, Robertai?

Robertas žiūrėjo į jį, pats netikėdamas savo akimis. Jam pasirodė, jog pasaulis griuvo, prieš akis supleveno raudonas šydas.

— Ne! Kodėl?.. Dieve mano, kodėl?

Admirolas priėjo prie jo.

— Tu nesupranti? Ir niekuomet nesupratai? Tu rūpinaisi dėl kažkokių menkystų gyvybių, o mums rūpi išgelbėti visą pasaulį. Ši planeta yra mūsų, ir mes patys tvarkysimės joje, kaip mums patiks.

Jis pasisuko į moterį baltais drabužiais.

— Jei jūs norite kariauti, patirsite karą. Ir mes jus nugalėsime! — jis vėl atsisuko į Robertą. — Tu išdavei mane. O juk buvai mano sūnus vietoj Edvardo. Suteikiau tau galimybę išgelbėti savo šalį. Ir kaipgi už viską atsilyginai? Atėjai ir pradėjai inkšti, jog nori pasilikti namie su žmona, — admirolo balsas buvo kupinas paniekos.. — Mano sūnus niekada nebūtų taip pasielgęs. Tada supratau, kaip netikusiai suvoki vertybes.

Robertas stovėjo lyg paralyžiuotas, nepajėgdamas nė žodžio ištarti.

— Aš suardžiau tavo santuoką, nes vis dar tikėjau tavimi, bet...

— Jūs suardėte mano?..

— Prisimeni, CŽV pasiuntė tave ieškoti Lapės? Tai aš sumaniau. Aš vyliausi, jog ateisi į protą. Tau nepavyko sugauti Lapės, nes tokio agento nebuvo. Aš sukau tave į tikrąjį kelią, nes buvai vienas mūsiškių, bet vieną gražią dieną pareiškei, jog rengiesi mesti tarnybą. Tuomet supratau, kad nesi patriotas, kad tave reikia sunaikinti. Bet pirmiausia turėjai padėti mums atlikti šią mūsų misiją.

— Jūsų misiją? Žudyti nekaltus žmones? Jūs gi tiesiog pamišėlis!

— Juos reikėjo nužudyti, kad neskleistų panikos. Mes turėjome laimėti truputį laiko, ir tu mums padėjai.

Baltai dėvinti moteris stovėjo tylėdama, klausydamasi jų kalbos, bet jos mintys veikė visus, stovinčius laukymėje. *"Mes atėjome čia, kad neleistume sunaikinti jūsų planetos. Visi mes vieningos Visatos dalelės. Žiūrėkite!"*

Visi užvertė galvas į dangų. Viršum jų kybojo didžiulis baltas debesis ir jų akivaizdoje ėmė kristi. Žmonės pamatė poliarinių ledų santalką, kuri ėmė tirpti, ir vanduo plūstelėjo į upes bei vandenynus, užtvindydamas Londoną ir Los Andželą, Niujorką ir Tokiją bei visus pasaulio miestus pakrantėse. Reginys pasikeitė, dabar jie matė didžiulius užsėtų laukų plotus, kuriuose negailestingai kepinanti saulė pavertė plėnimis visą augaliją, visur tįsojo nugaišusių gyvūnų kūnai. Paveikslas vėl pakito — jie išvydo maištus Kinijoje, badą Indijoje, visa šluojantį barnduolinį karą ir galop žmones, gyvenančius urvuose. Reginys iš lėto pranyko.

Kurį laiką visi tylėjo sukaustyti baimės. *"Štai kas laukia jūsų, jei nesiliausite siaubę planetos".*

Pirmas atsitokėjo admirolas Vitakeris.

— Tai tiesiog masinė hipnozė! — sušuko jis. — Aš esu įsitikinęs, jog jūs sugebate rodyti visokiausius įdomius pokštus, — jis prisiartino prie kitaplanetės. — Aš jus pasiimsiu drauge į Vašingtoną, mums reikia daug ką išsiaiškinti.

Admirolas pažvalgė į Robertą.

— O su tavimi baigta.

Jis atsigręžė į Frenką Džonsoną:

— Tvarkykitės su juo!

Pulkininkas Džonsonas išsitraukė iš dėklo pistoletą.

Siuzana ištrūko iš Montės rankų ir metėsi prie Roberto.

— Ne! — suriko ji.

— Užmušk jį! — suklykė admirolas Vitakeris.

Pulkininkas Džonsonas atgręžė pistoletą į admirolą.

— Admirole, jūs areštuotas.

Vitakeris suglumęs įsistebeilijo į jį.

— Ką... ką jūs pasakėte? Aš įsakau jums nušauti jį. Jūs gi mūsų organizacijos narys.

— Klystate, aš juo niekada nebuvau. Aš jau seniai prasiskverbiau į jūsų organizaciją ir dabar medžiojau komandorą Belami ne nužudyti, bet išgelbėti, — Džonsonas pasisuko į Robertą. — Apgaileistauju, kad negalėjau to padaryti anksčiau.

Admirolo Vitakerio veidas tapo pilkas kaip pelenai.

— Tuomet mirsite ir jūs. Niekas neišdrįs stoti mums skersai kelio. Organizacija...

— Jūsų organizacijos nebėra. Šiuo metu suiminėjami visi jos nariai. Jums galas, admirole.

Dangų užliejo šviesa, paskiau pasigirdo ūžesys: tiesiai virš jų galvų pakibo pagrindinis ateivių laivas, žėruojąs iš vidaus žaliais žiburėliais. Apstulbę žmonės žiūrėjo, kaip jis leidžiasi. Paskiau padangėje pasirodė keletas nedidelių žvalgybinių laivų, po to — daugiau ir daugiau; dabar jau atrodė, jog visas dangus pilnas žvalgybinių laivų. Orą drebino baisus gausmas, kuris sklido tarp kalnų ne-

lyginant iškilminga muzika. Pagrindinio laivo durys atsidarė, ir pasirodė ateivis.

Moteris baltu apdaru atsisuko į Robertą: "Aš išskrendu". Ji priėjo prie admorolo Vitakerio, generolo Hiliardo ir Montės Benkso: *"Jūs skrisite su manimi"*.

Admirolas Vitakeris atšoko.

— Ne! Aš neisiu.

"Eisite. Mes jums nieko bloga nepadarysime". Ji ištiesė ranką ir visi pamatė, kaip trys vyrai lyg lunatikai pamažu pajudėjo pagrindinio laivo kryptimi.

— Ne! — suriko admirolas Vitakeris.

Jis tebešaukė ir kai visi trys pranyko kosminiame laive.

Moteris atsigręžė į pasiliekančiuosius. *"Jiems nieko bloga neatsitiks. Jie turi daug ko išmokti, o kai išmoks, parskraidinsime atgal"*.

Siuzana stipriai apkabino Robertą.

"Robertai, perduok žmonėms, kad jie privalo baigti niokoję planetą".

— Bet ką aš galiu padaryti vienas?

"Jūsų tūkstančiai, ir kasdien vis daugėja. Vieną gražią dieną jūsų gretose bus milijonai žmonių, ir jūs privalote vienu balsu ryžtingai pareikšti savo reikalavimus. Tu tatai padarysi".

— Aš pasistengsiu, pasistengsiu.

"Mes išskrendame, bet stebėsime jus. Ir sugrįšime".

Moteris nusisuko ir dingo laive. Jo viduje šviesa vis ryškėjo ir galų gale, atrodė, nušvietė visą dangų. Staiga laivas, lydimas žvalgybinių laivų, pakilo. Tepraėjo kelios akimirkos, o jie jau pranyko.

"Perduok žmonėms, kad jie privalo baigti niokoję planetą".

"Taip, — pamanė Robertas. — *Dabar žinau, kam skirti likusį savo gyvenimą"*.

Jis pasižiūrėjo į Siuzaną ir nusišypsojo.

Viskas jiems prasidėjo iš naujo.

Autoriaus žodis

Rašydamas šį Romaną, perskaičiau daugybę knygų, straipsnių laikraščiuose bei žurnaluose, parašytų astronautų, kuriems teko susidurti su nežemiškais reiškiniais: pulkininkas Frenkas Bormanas iš "Džemini-7", kaip spėjama, nufotografavo NSO, sekusį paskui jų laivą. Nilas Armstrongas, skridęs "Apolonu-11", matė du neatpažintus kosminius objektus išsilaipinęs Mėnulyje. Bazas Aldrinas nufotografavo neatpažintą objektą Mėnulyje. Pulkininkas L. Gordonas Kuperis, skrisdamas "Merkurijumi", pastebėjo stambų NSO virš Perto Australijoje ir įrašė balsus, kalbėjusius ta kalba, kuria, kaip vėliau nustatyta, nekalba jokie Žemės gyventojai.

Aš kalbėjausi su šiais žmonėmis, kaip, beje, ir su kitais astronautais; visi jie įtikino mane, jog šios istorijos greičiau išgalvotos nei tikros ir kad niekas iš jų nematė NSO. Praėjus keletui dienų po pokalbio telefonu su pulkininku Gordonu Kuperiu, jis skambino man, tačiau manęs nerado. Po to aš bandžiau jam vėl paskambinti, bet staiga paaiškėjo, jog su juo neįmanoma susijungti. Po metų pavyko gauti pulkininko Kuperio laišką, paženklintą 1978 metų lapkričio 9-osios data, kuriame jis gvildeno NSO problemą.

Aš vėl paskambinau Kuperiui ir pasidomėjau, ar tiesa, ką jis rašąs laiške. Šį sykį jis buvo linkęs būti atviresnis ir pasakė man, jog skrisdamas kosmose tikrai matęs NSO. Jis, be to, pasakė, jog ir kiti astronautai matę NSO, bet buvo perspėti, kad niekam to nepasakotų.

Aš perskaičiau tuziną knygų, kuriose aiškiai įrodinėjama, jog skraidančiosios lėkštės egzistuoja, ir dar tuziną knygų, kuriose taip pat aiškiai įrodinėjama, jog skraidančiųjų lėkščių nesama. Peržiūrėjau daug vaizdo juostų, kuriose, kaip spėta, nufotogtafuotos skraidančios lėkštės, kalbėjausi su amerikiečių bei kitų šalių gydyto-

jais, specialiai tyrinėjančiais žmonių, pasak jų, pabuvojusių NSO, hipotezes. Gydytojai sakė, jog jie ištyrę šimtus pacientų ir jų pasakojimai stebina panašiomis detalėmis, tarp jų — vienodais, nepaaiškinamais ženklais ant kūno.

JAV KOP generolas, atsakingas už "Žydrosios knygos" projektą — JAV vyriausybės sudaryta grupė NSO tyrinėti — įtikinėjo mane, jog pakankamai svarių NSO ir ateivių egzistavimo įrodymų nesą.

Vis dėlto puikios Timočio Gudo knygos "Ypatingai slaptai: pasaulio paslaptis apie NSO "pratarmėje lordas Hilas Nortonas, Didžiosios Britanijos laivyno admirolas ir gynybos ministras 1971 — 1973 metais, rašo:

"Mano požiūriu, visiškai pakanka įrodymų, jog atmosferoje yra objektų, kurių negalima laikyti žmogaus rankų kūriniu ar kokia fizine jėga, ar efektu, žinomais mūsų mokslininkams... Juos matė daugelis žmonių, kurių žodžiais netenka abejoti. Daugelis jų specialiai parengti stebėjimams vykdyti: karininkai, civiliai arba karo lakūnai..."

1933 metais Švedijos 4-asis aviacijos korpusas pradėjo tirti klausimą dėl paslaptingo skraidomojo aparato be atpažinimo ženklų, pasirodžiusio virš Skandinavijos, ir 1934 metų balandžio 30-ąją generolas majoras Erikas Ruitersvortas padarė spaudai tokį pranešimą:

"Palyginus pranešimus, matyti, jog tai, be abejonės, skrydžiai be leidimų viršum mūsų slaptos karinės zonos. Gauta daug pranešimų iš patikimų žmonių, kurie gan iš arti matė tą mįslingą aparatą. Visuose pranešimuose pabrėžiamas vienas bendras bruožas: nėra atpažinimo ženklų arba kitokių žymėjimų... Klausimo esmė tokia: "Kas čia ar kas tokie skraido, ko jie braunasi į mūsų oro erdvę?".

1947 metais žymus graikų mokslininkas, profesorius Polio Santorinis buvo paprašytas imtis tirti raketas,

skraidančias virš Graikijos. Tačiau greitai jo tyrimai buvo nutraukti. "... mes nustatėme, jog tai buvo ne raketos, bet negalėjome tęsti savo darbo, nes kariškiai, pasikonsultavę su užsienio valdžiomis, įsakė mums nutraukti tyrinėjimus. Slaptų derybų su manimi buvo atvykę kitų šalių mokslininkai."

Profesorius patvirtino, kad "slaptumo uždanga" slepia NSO problemą; viena priežasčių — valdžių nenoras pripažinti egzistuojant jėgą, nuo kurios "nėra patikimos apsaugos".

Nuo 1947 iki 1952 metų Oro techninės žvalgybos (ATIS) gavo maždaug pusantro tūkstančio oficialių pranešimų apie NSO pasirodymą. Dvidešimt nuošimčių tokių atvejų KOP negalėjo paaiškinti.

Aviacijos maršalas lordas Daudingas,1940 metais vadovavęs naikinamajai anglų aviacijai, rašė:

"Gauta per dešimt tūkstančių liudytojų pranešimų, ir daugeliu atvejų nebuvo galima rasti "mokslinio paaiškinimo". Juos matė radarų ekranuose... o jų greitis pranoko 9 tūkstančius mylių per valandą... Esu įsitikinęs, jog tie objektai egzistuoja, bet nė viena valstybė Žemėje negalėjo jų pagaminti. Taigi aš nematau kitos išeities, išskyrus tai, kad reikia pripažinti jų nežemišką kilmę."

Visai neseniai Elmvude, Viskonsino valstijoje, visas miestas kelias dienas stebėjo padangėje viršum miesto skraidančias lėkštes.

Generolas Lajonelas Maksas Časinas, išsitatarnavęs iki Prancūzijos KOP vado laipsnio ir vėliau užėmęs NATO jungtinių karinių oro pajėgų Priešlėktuvinės gynybos vyriausiojo koordinuotojo postą, rašė:

"Dabar jau neabejotina, jog daugelis matė šiuos mįslingus objektus... Protingų, išsilavinusių žmonių, kurie "matė kažką" ir tai aprašė, kasdien gausėja."

Dar buvo įžymus Rozuelo incidentas 1947 metais. Kaip praneša mačiusieji, liepos 2-osios vakarą Nju Meksiko valstijoje virš Rozuelo miesto buvo pastebėtas disko pavidalo objektas. Kitą dieną vietinės rančos valdytojas ir du jo vaikai rado visur išmėtytų nuolaužų. Buvo pranešta valdžiai, ir gautas oficialus pareiškimas, jog visos skraidančio disko nuolaužos surinktos. Spauda nedelsiant paskelbė kitą pareiškimą, kuriame sakoma, jog šios nuolaužos yra ne kas kita, kaip meteorologijos zondo liekanos, kurios buvo pademonstruotos spaudos konferencijoje. Tarp kitko, buvo šnekama, kad tikrosios nuolaužos išgabentos į Rait Fyldą. Vienas liudytojų aprašė aparato kritimo vietoje rastus kūnus:

"... panašūs į žmones, bet ne žmonės. Galvos apskritos, akys mažos, beplaukiai. Akys viena nuo kitos gerokai nutolusios. Pagal mūsų standartus jie labai maži, o lyginant su kūnais, galvos neproporcingai didelės. Drabužiai, kaip atrodo, vientisi, pilkos spalvos. Atrodo, visi vyrai... Juos pasiėmė kariškiai, įsakę mums skirstytis ir niekam nepasakoti, ką matėme.

Pagal dokumentą, gautą iš žvalgybos 1984 metais, prezidentas Trumenas 1947 metais sukūrė visiškai slaptą grupę, užkoduotą "Mandžestik-12" pavadinimu, kuri turėjo imtis tyrinėti NSO ir pranešinėti prezidentui savo darbo rezultatus. Dokumentas su 1952 metų lapkričio 15-osios data ir grifu "Visiškai slaptai. Tik perskaityti", kaip tvirtinama, buvęs parengtas admirolo Hilenkoterio naujajam prezidentui Dvaitui Eizenhaueriui. Jame pateikiamas sensacingas pranešimas, jog už dviejų mylių nuo Rozuelo miesto buvo rasti keturių ateivių palaikai.

Praslinkus penkeriems metams po grupės sudarymo, buvo parengtas memorandumas prezidentui Eizenhaueriui, kuriame kalbama apie NSO tyrinojimo projektą bei

būtinybę išsaugoti slaptumą:

"Nacionalinio saugumo interesai ypač svarbūs, bet ateivių motyvai ir ketinimai yra visiškai nežinomi... Dėl to ir dėl būtinybės išvengti panikos visuomenėje "Madžestik-12" grupė ir toliau turi tvirtai laikosi požiūrio, jog naujoji administracija turi visokeriopai užtikrinti darbo slaptumą."

Oficialus paneigimas tvirtina, jog šio dokumento tikrumas abejotinas.

Pranešama, jog Nacionalinio saugumo agentūroje slaptai saugoma per šimtas dokumentų, susijusių su NSO, Centrinėje žvalgybos valdyboje — apie penkiasdešimt ir šešis turi šios valdybos direktorius.

Majoras Donaldas Kio, buvęs Čarlzo Lindbergo padėjėjas, viešai apkaltino Jungtinių Valstijų vyriausybę, kad ji neigia NSO egzistavimo faktą vien dėl to, jog siekia išvengti visuotinės panikos.

1948 metų rugpjūčio mėnesį, kai Oro techninės žvalgybos centras išdėstė savo požiūrį, kad NSO yra kitaplanečių kosminiai laivai, generolas Vadenbergas, tuometinis KOP vadovas, įsakė tą dokumentą sudeginti.

Ar yra susitarusios pasaulio vyriausybės siekiant nuslėpti tiesą nuo visuomenės?

Per trumpą šešerių metų laikotarpį dvidešimt trys anglų mokslininkai, kūrę projektus, analogiškus "Žvaigždžių karams", mirė paslaptingomis aplinkybėmis. Visi jie dirbo gilindamiesi į įvairius elektroninio ginklo aspektus, savo ruožtu tirdami NSO. Štai žuvusiųjų sąrašas su jų mirties datomis ir aplinkybėnmis:

1. 1982 metai. Profesorius Keitas Boudenas — žuvo per automobilio katastrofą.

2. 1982 metų liepa. Džekas Vulfendenas — žuvo per sklandymo katastrofą.

3. 1982 lapkritis. Ernstas Brokvėjus — nusižudė.

4. 1983 metai. Stefanas Drikvoteris — nusižudė, pasikorė.

5. 1983 metų balandis. Pulkininkas Entonis Godlis — dingo be žinios, paskelbtas mirusiu.

6. 1984 metų balandis. Džordžas Frenksas — nusižudė, pasikorė.

7. 1985 metai. Styvenas Oukas — nusižudė, pasikorė.

8. 1985 metų lapkritis. Džonatanas Vošas — nusižudė, nušoko nuo daugiaaukščio namo.

9. 1986 metai. Daktaras Džonas Britanas — nusižudė, nusinuodijo.

10. 1986 metų spalis. Aršadas Šarifas — nusižudė. Prieš sėsdamas į mašiną, pririšo virvės galą prie medžio, užsinėrė ant kaklo klipą ir staigiai su automobiliu metėsi į priekį. Savižudybė įvyko Bristolyje, už šimto mylių nuo jo namų Londone.

11. 1986 metų spalis. Vimalas Dazibajus — nusižudė, nušoko nuo tilto Bristolyje per šimtą mylių nuo savo namų Londone.

12. 1987 metų sausis. Autaras Sing Gidas — dingo be žinios, paskelbtas mirusiu.

13. 1987 metų vasaris. Piteris Pipelas — nusižudė, garaže suknežintas mašinos.

14. 1987 metų kovas. Devidas Sendsas — nusižudė dideliu greičiu įsirėždamas su mašina į kavinės sieną.

15. 1987 metų balandis. Markas Vizveris — nusižudė, užtroško.

16. 1987 metų balandžio 10-oji. Stiuartas Gudingas — nužudytas Kipre.

17. 1987 metų balandžio 10-oji. Devidas Grynhalgas — nukrito nuo tilto.

18. 1987 metų balandis. Šanis Vorenas — nusižudė, nusiskandino.

19. 1988 metų gegužė. Maiklas Beikeris — žuvo per autokatastrofą.

20. 1988 metų gegužė. Trevoras Naitas — nusižudė.

21. 1988 metų rugpjūtis. Alisteris Bekemas — nusižudė elektros srove.

22. 1988 metų rugpjūtis. Brigadininkas Piteris Feris — nusižudė elektros srove.

23. Data nežinoma. Viktoras Moras — nusižudė.

Atsitiktinumai?

Per pastaruosius trisdešimtį metų buvo mažiausiai septyniasdešimt tūkstančių pranešimų apie mįslingus objektus padangėje, bet būta dar dešimt kartų daugiau tokių atvejų, apie kuriuos nepranešta.

Pranešimai apie NSO plaukia iš šimtų įvairiausių šalių — iš Ispanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Čekoslovakijos ir taip toliau.

Žymus astronomas Karlas Saganas apskaičiavo, jog vien mūsų Paukščių Tako galaktikoje galėtų būti maždaug 250 milijonų žvaigždžių, ir sakė esąs įsitikinęs, jog protingų būtybių gali gyventi bent milijone planetų.

Mūsų vyriausybė neigia, kad esama kosminės žvalgybos, nors 1992 metais per Kolumbo dieną Kalifornijoje bei Porto Rike Nacionalinis aeronautikos ir kosminės erdvės tyrimo komitetas (NASA) panaudos radijo teleskopus su specialiais imtuvais ir kompiuteriais, pajėgiančiais vienu metu aptarnauti dešimt milijonų radijo kanalų, gaudyti protingųjų Visatos civilizacijų signalams.

NASA šį projektą vadina "mikrobanginiu sekimu", o astronautai projektą laiko "kosminės žvalgybos tyrimais".

Aš klausiau dviejų buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų, ar jie ką žinoję apie NSO bei ateivius, ir abudu at-

sakė neigiamai. Ar būtų jie man ką pasakę, jei būtų turėję tokios informacijos? Manau, jog ne, nes visa tai gaubia slaptumo skraistė.

Ar iš tikrųjų egzistuoja skraidančios lėkštės? Ar mus aplanko ateiviai iš kitų planetų? Plėtodami naujas technologijas, vis giliau skverbdamiesi į Visatą, ieškodami protaujančios gyvybės požymių kosmose, mes, galimas daiktas, sulauksime atsakymų į šiuos klausimus daug anksčiau nei tikimės.

Daugybė žmonių, tyrinėjančių kosmosą, dirbančių astronomijos bei kosmologijos srityje, nelinkę laukti atsakymų į šiuos klausimus, jie daro savo prielaidas. Tarp jų ir Džilas Tartaras — astrofizikas, dalyvaująs rengiant "kosminės žvalgybos tyrimų" projektą NASA tyrimų centre Ajovos valstijoje, Eimse:

"Galaktikoje keturi šimtai milijonų žvaigždžių, ir mes radomės iš kosminių dulkių. Sunku patikėti, jog būtume vieninteliai Visatoje, kuri pilna kosminių dulkių".

Šeldonas S.

Sh -11 Operacija " Pasaulio pabaiga": Detektyvinis romanas: Serijos "Pasaulio detektyvo meistrai" trečioji knyga/ Iš anglų kalbos vertė V. Liūtas. — Gargždai: "Tvanksta", 1996. — 333 p.

ISBN 9986-739-02-0

Slaptas JAV agentas Robertas Belami po visą pasaulį ieško dešimties liudininkų, kurie atsitiktinai matė NSO katastrofą Šveicarijoje. Galinga tarptautinė organizacija bando nuslėpti nuo visuomenės šį faktą ir vieną po kito sunaikina visus liudininkus, išaiškintus Roberto Belami ir jam nežinant. Liudininkų medžiotojas, komandoras Robertas Belami pats tampa medžiojamu paukščiu. Jo, prityrusio žvalgo, ieško tam, kad... taip pat nužudytų.

UDK 820(73)-3

Sidnis Šeldonas

Operacija "Pasaulio pabaiga"

Detektyvinis romanas

Redaktorius *J. Vildžiūnas*
Viršelis *leidyklos "Tvanksta"*

SL 2146. 1996 05 02. 10,5 sp. l. Užsak. Nr. 611.
Leidykla "Tvanksta", Klaipėdos 17-1, 5840 Gargždai.
Iš užsakovo patiektų pozityvų spausdino
"Spindulio" spaustuvė, Gedimino 10, 3000 Kaunas.

Sutartinė kaina

SERIJA

PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

Leidykla TVANKSTA išleido antrąją šios serijos knygą

DŽEIMSAS ČEIZAS

Teiskime patys

Durklas ir pudrinė

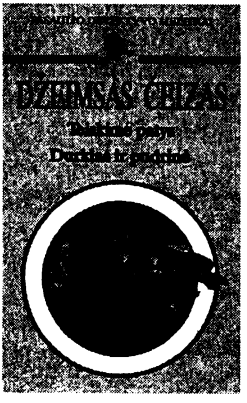

Tai du aštraus siužeto detektyviniai romanai vienoje knygoje.

Šią įdomią ir patrauklią knygą galima įsigyti visuose Lietuvos knygynuose.

Serija

PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

Detektyvo mėgėjams pristatome 1996 metais JAV išleistą garsaus amerikiečių rašytojo DEIVIDO BOLDASIO detektyvinį romaną

ABSOLIUTI GALIA

Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas. Svetima žmona. Žmogžudystė.

Viskas kruopščiai uždangstoma, bet yra vienas vyriškis, profesionalus nusikaltėlis, tapęs viso to liudininku...

Visoje Amerikoje kalbama apie šį ką tik išėjusį romaną, kuriame keliamas svarbus klausimas: ar gali JAV prezidentas išvengti bausmės už įvykdytą žmogžudystę.

Knygoje rašoma apie aukščiausio lygio politinę intrigą, kvepiančią stambiais pinigais, teisinės korporacijos žlugimą, meilę ir nusikaltimą, bet skaitytojų dėmesį prikausto atkaklus teisybės ieškojimas, kai net galingieji Baltieji Rūmai negalėjo nuslėpti tiesos.

Knygos **ABSOLIUTI GALIA** signaliniai egzemplioriai buvo išleisti 1995 metų pabaigoje ir juos, kartu su licenzijomis versti į daugelį pasaulio kalbų, graibstyte išgraibstė viso pasaulio populiariausios leidyklos.

Lietuvos skaitytojai šią knygą gimtąja kalba galės perskaityti vieni iš pirmųjų pasaulyje. Ją numatoma išleisti šių metų birželio mėnesį.

Kitoje serijos PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI knygoje skaitytojams pristatysime pasaulinio garso detektyvų kūrėją Robertą Volkerį bei jo naujausius kūrinius.

Knygų prekybos namai "Tyrai".

Šių metų balandžio mėnesio pradžioje
leidykla **TYRAI**
išleido netradicinę, gyvybiškai reikalingą knygą:

Džuna Reiniš, Ruta Byslėj

INTYMUSIS GYVENIMAS

PROBLEMOS, NESĖKMĖS IR KAIP JŲ IŠVENGTI

VISKAS, KĄ JUMS BŪTINA ŽINOTI,
KAD TAPTUMĖTE IŠPRUSĘ
LYTINIAME GYVENIME

Šią knygą reikėtų turėti kiekvienai šeimai.

Išankstiniai užsakymai priimami leidyklos atstovybėse šiais telefonais: (8-27) 205624, (8-22) 428327, (8-240) 52804, (8-26) 341975.

PASAULIO DETEKTYVO MEI

SIDNIS ŠELDONAS

Slaptas JAV agentas Robertas Belami po visą pasaulį ieško dešimties liudininkų, kurie atsitiktinai matė NSO katastrofą Šveicarijoje. Galinga tarptautinė organizacija bando nuslėpti nuo visuomenės šį faktą ir vieną po kito sunaikina visus liudininkus, išaiškintus Roberto Belami ir jam nežinant. Liudininkų medžiotojas, komandoras Robertas Belami pats tampa medžiojamu paukščiu. Jo, prityrusio žvalgo, ieško tam, kad... taip pat nužudytų.

Operacija „PASAULIO PABAIGA"

ISBN 9986-730-02-0